

NNCL865-414v1.0

ASIMOV

Az űr áramlatai

Galaktika

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült
Isaac Asimov: The Currents of Space
Published by Grafton Books, 1958
Copyright ↑ 1952 by Isaac Asimov Renewed 1983 by Isaac Asimov
Published by arrangement with Doubleday,
A division of Bantam Doubleday Dell Publishing Group, Inc.

FORDÍTOTTA F. NAGY PIROSKA

A FEDÉL JANTNER JÁNOS MUNKÁJA

↑ F. Nagy Piroska 1982
Hungarian translation

ISBN 963 11 7010 1

GALAKTIKA

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Sziládi János igazgató

Athenaeum nyomda (920802), Budapest, 1982

Felelős vezető: Vida József igazgató

Felelős szerkesztő: Balázs Éva

Műszaki vezető: Török Károlyné

Műszaki szerkesztő: Racsek Andrea

Terjedelem: 12,7 (A/5) ív. IF 6654

Tartalom

ELŐSZÓ Egy évvel korábban.....	7
ELSŐ FEJEZET A lelenc	11
MÁSODIK FEJEZET A főpolgár.....	22
HARMADIK FEJEZET A könyvtáros	33
NEGYEDIK FEJEZET A lázadó	44
ÖTÖDIK FEJEZET A tudós	55
HATODIK FEJEZET A nagykövet	66
HETEDIK FEJEZET A járőr	77
NYOLCADIK FEJEZET A Lady	88
KILENCEDIK FEJEZET A lovag	99
TIZEDIK FEJEZET A szökevény	112
TIZENEGYEDIK FEJEZET A kapitány	125
TIZENKETTEDIK FEJEZET A nyomozó	139
TIZENHARMADIK FEJEZET A hajós	151
TIZENNEGYEDIK FEJEZET A hitehagyott	162
TIZENÖTÖDIK FEJEZET A fogoly	173
TIZENHATODIK FEJEZET A vádlott	186
TIZENHETEDIK FEJEZET A vádló	198
TIZENNYOLCADIK FEJEZET A győztesek	209
UTÓSZÓ Egy évvel később.....	221

Dávidnak,
aki lassan jött,
de akinek jöttét érdemes volt kívárni

ELŐSZÓ

Egy évvel korábban

A Földről jött ember végre elhatározta magát. Lassan érlelődött meg benne, de végül megszületett a döntés.

Hetek óta nem érezte már maga körül a hajófedélzet megnyugtató jelenlétét s odakint az úr hideg, sötét takaróját. Eredetileg csak egy gyors jelentést akart küldeni a Bolygóközi Térelemző Hivatal helyi irodájának, s már ment is volna vissza az úrbe. Ehelyett itt tartották.

Majdnem mintha börtönbe zárták volna.

Megitta a teáját, s ránézett az asztal túloldalán ülő emberre.

– Nem maradok itt tovább – mondta.

A másik ember végre elhatározta magát. Lassan érlelődött meg benne, de végül megszületett a döntés. Időre lett volna szüksége, sokkal több időre. Az első levelekre semmit érő választ kapott. Attól, amit elvégeztek, nyugodtan belezuhanhattak volna egy csillagba.

Annál, amit várt, ez nem volt több és nem volt kevesebb sem. De csak az első lépést jelentette.

Az biztos, hogy amíg ki nem derül, milyen lépések következnek ezután, nem engedheti meg, hogy a Földről jött ember elillanjon, utolérhetetlenné váljon. Ujjai kitapogatták a zsebében a sima, fekete botot.

– Ön nem veszi tekintetbe, milyen kényes ügyről van itt szó – mondta.

– Miért kényes ügy az, hogy egy bolygó elpusztul? – kérdezte a földlakó.

– Nem kérem másra, mint hogy tegye közhírré az egész Sark bolygón a részleteket, hogy mindenki értesülhessen róla.

– Ezt nem tehetjük meg. Ön is tudja, milyen riadalmat okoznánk vele.

– Először azt mondta, hogy megteszi.

– Végiggondoltam, és nem tartom célszerűnek.

A földlakó most egy újabb sérelmével hozakodott elő:

– Nem érkezett meg a B. T. H. képviselője.

– Tudom. Minden erejüket leköti az, hogy rendesen felkészüljenek erre a válságra. Még eltart egy-két napig.

– Még eltart egy-két napig. Mindig újabb és újabb egy-két nap! Annyira elvannak foglalva, hogy egy percet sem tudnak rám szólni? Még a számításaimat se látták!

– Felajánlottam, hogy elküldöm neki a számításaimat. Nem járult hozzá.

– Továbbra sem járulok hozzá. Vagy ők jönnek el hozzám, vagy én megyek el hozzájuk. Az az érzésem, hogy maga nem hisz nekem – tette hozzá indulatosan. – Nem hiszi el, hogy a Florina el fog pusztulni.

– Hiszek magának.

– Nem hisz. Tudom, hogy nem hisz nekem. Látom. Gúnyt űz belőlem. Nem igazodik el az adataimon. Maga nem térelemző. Azt hiszem, maga nem az, aminek mondja magát. Ki maga?

– Felizgatja magát.

– Igen, felizgatom magam! Meglepi? Vagy csak azt gondolja, szegény ördög, az agyára ment az űr. Azt hiszi, bolond vagyok.

– Képtelenség.

– Pedig azt hiszi. Ezért ragaszkodom a B. T. H. -hoz. Ők majd tudni fogják, bolond vagyok-e vagy sem. Ők majd tudni fogják!

A másik embernek eszébe jutott, mit határozott az imént.

– Maga most nem érzi jól magát – mondta. – Majd én segítek.

– Ne, ne segítsen! – kiabálta magából kikelve a földlakó. – Ki akarok innen menni! Ha meg akarja akadályozni, öljön meg, de azt úgyse meri megtenni. Ha megteszi, egy egész világ népének sorsa fog száradni a lelkén!

A másik ember is kiabálni kezdett, hogy hallja a saját hangját:

– Nem fogom megölni! Figyeljen már rám, nem fogom megölni! Nincs rá szükség, hogy megöljem

– Meg fog kötözni – mondta a földlakó. – Itt fog tartani. Erre gondol? És mit tesz akkor, ha a B. T. H. keresni kezd? Maga is tudja, hogy rendszeresen kapják a jelentéseimet.

– A Hivatal tudja, hogy nálam biztonságban van.

– Igazán? Vajon tudják-e egyáltalán, hogy megérkeztem a bolygóra? Vajon megkapták-e az eredeti üzeneteimet? – A földlakó szédült. Tagjai elnehezdedtek.

A másik ember fölállt. Napnál világosabb volt, hogy a döntése csöppet sem volt elhamarkodott. Lassan megkerülte a hosszú asztalt, és közeledett a földlakó felé.

– Csak a javát akarom vele – mondta csillapítóan, és előhúzta a zsebéből a fekete pálcát.

– Ez egy pszichoszonda – nyögte a földlakó. Szavai elmosódtak, s amikor föl akart állni, remegő lába nem engedelmeskedett.

– Kábítószerral van töltve! – szúrta a szavakat mereven összezáruló fogsora között.

– Kábítószerral van töltve – hagyta helyben a másik ember. – Nézze, én nem bántom magát. Nem akarja megérteni, valójában milyen kényes ügyről

van itt szó. Ez attól van, hogy túlságosan izgatott, rettenetesen fel van dűlva. Én csak a nyugtalanságától akarom megszabadítani. Csak a nyugtalanságától.

A földlakó már nem tudott beszélni. Csak ült tehetetlenül, és zsibbadt agyában egyre csak az járt, hogy magasságos úr, engem elkábítottak. Kiáltani, sikoltani, rohanni szeretett volna, de nem tudott.

A másik addigra odaért hozzá. Megállt, lenézett rá. A földlakó fölnézett. A szemgolyója még mozgott.

A pszichoszonda önműködő eszköz volt. Csak oda kellett erősíteni a huzalokat a koponya megfelelő pontjaira. A földlakó rémülten figyelt, míg szemizmai meg nem merevedtek. Nem érezte az enyhe csípést, ahogy a vékony vezetékek áthatoltak a bőrén és a húsán, hogy érintkezésbe lépjenek koponyacsontjai varrataival.

Szakadatlanul azt üvöltözte elméje némaságában, hogy nem, nem, maga egyszerűen nem érti. Itt egy emberektől zsúfolt bolygóról van szó! Nem tudja megérteni, hogy nem kockáztathatja élő emberek százmillióinak a pusztulását?

Egy hosszú, szélfűtta alagút túlsó végéből értek el hozzá a másik ember egyre tompább, egyre halkuló szavai.

– Nem bánom. Egy óra múlva megint jól érzi majd magát, de még mennyire jól. Nevetni fog velem együtt ezen az egészen.

A földlakó enyhe remegést érzett a koponyáján, aztán elmúlt az is.

Körülötte megsűrűsödött, majd rádőlt a sötétség. Teljesen el sem hagyta soha többé. Egy évbe telt, míg itt-ott oszladozni kezdett agyában a fekete homály.

ELSŐ FEJEZET

A lelenc

Rik letette a kanalat, és fölugrott. Úgy remegett a lába, hogy neki kellett támaszkodnia a csupasz, tejfehér falnak.

– Emlékszem! – kiáltotta.

A többiek ránéztek, s az ebédlőben alábbhagyott a halk, egyhangú zsongás. A falaktól megvilágított félhomályban fehéren csillogtak az egyformán tiszta és egyformán simára borotvált arcok, s a tekintetek feléje fordultak. Nem mintha különösebb érdeklődés tükröződött volna bennük, inkább csak amolyan reflexszerű figyelem volt ez, amit bármilyen hirtelen- váratlan kiáltás kiváltott volna.

– Emlékszem a munkámra! – kiáltotta Rik. – Volt munkám!

– Fogjad be! – kiáltott rá valaki, s egy másik hang még tódított rajta egyet:

– Üjjél le!

Az arcok elfordultak, a zsongás folytatódott. Rik kifejezéstelen arccal nézett végig az asztalon. Hallotta a megjegyzést – Bolond Rik –, és látta a vállrándításokat. Látta, hogy egy ujj csigavonalban közelít egy férfi halántékához. A látvány nem ért el az agyáig.

Lassan leült. Újra megmarkolta a kanalát, melynek éles volt a pereme, s a mélyedés elülső éléből apró villafogak álltak ki – a kanál tehát a maga bumfordiságában egyszerre volt alkalmas az étel vágására, kanalazására és felnyársalására. Egy malomgyári munkásnak elég is volt ennyi. Rik megfordította a kanalat, s üres tekintettel bámulta a nyél hátulján látható számot. Nem kellett látnia. Tudta kívülről. A többieknek is volt nyilvántartási számuk, akárcsak neki, de a többieknek nevük is volt. Neki nem volt. Azért hívták Riknek, mert a kyrtmalmokban beszélt sajátos nyelvben ez afféle “ütődötter” jelent. És elég gyakran nevezték úgy is, hogy “Bolond Rik”.

De mostantól talán egyre több és több dologra fog visszaemlékezni. Amióta ide került a malomba, most először fordult elő, hogy eszébe jutott valami. Bárcsak tudna gondolkodni! Ha teljes erejéből tudna gondolkodni!

Már nem is volt éhes. Egyáltalán nem volt éhes. Egy hirtelen mozdulattal beledöfte a kanalát az előtte lévő zöldséges-húsos kocsonyás tömbbe, majd eltolta az ételt, s két tenyere tövét a szemére nyomta. Ujjaival beletúrt, majd megmarkolta a haját, s lelkiismeretesen követni próbálta értelmét abba a koromsötétségbe, melyből egyetlen részletet, egy homályos, megfejthetetlen részletet már sikerült kiemelnie.

Aztán, épp amikor megkondult az ebédidő végét jelentő harang, kitört belőle a sírás.

Aznap este, amikor kijött a malomból, melléje szegődött Valona March. Először nem is igen vett róla tudomást, de semmiképpen sem figyelt fel benne a másik emberre. Legfőleg annyi történt, hogy a lépteit a másikéhoz igazította. Amikor ez tudatosult benne, megállt, s a lányra nézett. Olyan szőkésbarnaféle haja volt. Két vastag fonatban hordta, s apró, mágneses zöld köves hajtűkkel csatolta össze. Olcsó kis tűk voltak, a színük is kifakult már. A lányon egyszerű pamutruha volt, több nem is kellett ezen az enyhe éghajlaton, ahogy Riknek is elég volt a nyitott, ujjatlan ing és a pamutnadrág.

– Hallottam, hogy valami baj volt az ebédnél – mondta a lány.

Az itteniek kemény, parasztos kiejtésével beszélt. Rik nyelvében sok volt a nyílt magánhangzó, melyeket enyhe orrhangan ejtettek ki. Nevettek rajta, gyakran utánozták is, de Valona megnyugtatta, hogy ezzel csak a saját tudatlanságukat árulják el.

– Nincs semmi baj, Lona – dűnnyögte Rik.

De a lány nem hagyta annyiban:

– Hallottam, azt mondtad, hogy emlékszel valamire. Igaz ez, Rik?

Ő is Riknek hívta. Nem is lehetett más néven hívni. Nem emlékezett az igazi nevére. Pedig mennyit próbálta kétségbeesett igyekezettel! Valona vele együtt próbálkozott. Egyszer szerzett valahonnan egy szakadt városi telefonkönyvet, s felolvasta belőle az összes keresztnévet. Egyik sem hangzott ismerősebbnek a másíknál.

– El kell mennem a malomból – mondta, egyenesen a lány arcába nézve.

Valona összeráncolta a homlokát. Kerek, széles, kiálló pofacsontú arca merő zavar volt.

– Nem hiszem, hogy megteheted. Nem volna jó.

– Többet kellene kiderítenem magamról.

Valona megnyalta az ajkát.

– Nem hiszem, hogy ezt kellene tenned.

Rik elfordult. Tudta, hogy a lány komolyan aggódik. Először is ő szerezte neki ezt a munkát a malomban. Neki semmiféle tapasztalata nem volt az itteni gépekkel. Vagy ha volt is, nem emlékezett rá. Mindenesetre Lona ragaszkodott hozzá, hogy ő túl kicsi a kézi munkához, és akkor belegyeztek, hogy műszaki kiképzésben részesítik. Korábban, ama lidércnyomásos napokban, amikor még hangot is alig tudott kiadni, s azt sem tudta, az étel mire való, a lány vigyázott rá és etette. Ő tartotta életben.

– Meg kell tennem – mondta Rik.

– Megint a fejfájások?

– Nem. Tényleg emlékszem valamire. Emlékszem, mi volt a munkám azelőtt... *Azelőtt!*

Maga sem tudta igazán, el akarja-e mondani a lánynak. Elfordította a tekintetét. A kellemes meleget árasztó nap még legalább két órával a látóhatár fölött volt. Még ránézni sem szeretett a malmok körül látható kunyhók egyhangú soraira, melyekben a munkások laktak, de tudta, hogy az emelkedő tetejéről majd elébük tárulnak a bíborvörös és aranszínekben pompázó mezők.

Szerette a mezők látványát. Kezdetől fogva megnyugtatta és gyönyörködtette. Még nem is tudta, hogy ezek bíbor és aranszínek, még azt sem tudta, hogy léteznek egyáltalán színek a világon, még halk nevetésnél bonyolultabb módon ki sem tudta fejezni a gyönyörűségét, de kint a mezőkön járva egykettőre kiállt a fejből a sajgó fájdalom. Azokban a napokban Valona kikölszöszött egy diamágneses robotot, és minden szabadnapon kivitte Riket a mezőre. Szűk fél méterrel az út fölött suhantak az ellengravitációs mező sima párnáján, egészen addig, míg sok-sok kilométerrel maguk mögött nem hagytak minden emberlakta helyet, s nem kellett figyelniük másra, csak a kyrtvirágok illatával terhes szélre, ahogy az arcukba fűjt.

Akkor letelepedtek az út mellett, a szín- és illatözönben, megosztották az élmüket, és sütkéreztek a napfényben, míg el nem érkezett a visszatérés ideje.

Riket izgalomba hozta az emlék.

– Menjünk a mezőre, Lona – mondta.

– Késő van.

– Kérlek. Csak ki a városból.

A lány belekotort lapos erszényébe, melyet puha kék bőréve (az egyetlen fényűző ruhadarab, amit megengedett magának) alatt, a testén viselt.

– Sétáljunk – kapta karon Rik.

Félóra múlva letértek az országútról a pormentes, préselt homokból épített kanyargós utak felé. Súlyos csend telepedett rájuk, és Valonát elfogta a már ismerős félelem. Nem voltak szavai, hogy kifejezhesse a férfi iránti érzéseit, így nem is próbálkozott vele.

Mi lesz, ha elhagyja őt? Rik kicsi volt, nála nem magasabb, súlyra meg még annál is kevesebbnek tűnt. Sok tekintetben továbbra is olyan maradt, mint valami gyámoltalan gyerek. Holott mielőtt kioltották volna belőle az értelmet, bizonyára tanult ember lehetett. Nagyon fontos, tanult ember.

Valona azon kívül, hogy megtanították írni, olvasni, és kapott annyi kereskedelmi iskolai képzést, hogy a malomgépet tudja kezelni, soha semmiféle nevelésben nem részesült. Annyit azonban még ő is tudott, hogy nem minden embert kötnek ilyen szigorú korlátok. Itt volt például a főpolgár a

maga rengeteg tudásával, amely oly nagy segítségére volt mindnyájuknak. Olykor lovagok is jöttek ellenőrizni. Ő ugyan még egyet se látott közlőrl, de egyszer, amikor szabadságon volt, elment a városba, és messziről látott egy elmondhatatlanul káprázatos teremtményekből álló csoportot. Néha megengedték a malomgyári munkásoknak, hogy meghallgassák, hogyan beszélnek a tanult emberek. Ők másképpen beszéltek, folyékonyabban, hosszabb szavakkal, lágyabb kiejtéssel. Rik is, ahogy javult az emlékezete, egyre inkább ilyesformán beszélt.

A lányt megijesztették a férfi első szavai. Olyan hirtelen jöttek, egy hosszú, fejfájásos nyöszörgés után. Szokatlanul ejtette őket. A lány megpróbálta kijavítani, de ő nem változtatott rajtuk.

Már akkor benne volt a rémület, hogy majd túl sok minden eszébe jut, és el fogja hagyni őt. Hiába, ő csak Valona March volt. Ló Lonának csúfolták. Nem ment férjhez. Nem is fog. Az ilyen nagydarab, nagy lábú, munkától kivörösödött kezű lányok nem szoktak férjhez menni. Más nem is tudott tenni soha, mint méla nehezteléssel nézni a fiúkat, akik a szabadnapi banketteken észre sem vették őt. Túl nagy volt, nem illegethette magát kacarászva előttük.

Sohasem lesz kisbabája, akit magához öleljen, elringasson. A többi lánynak lett, egyiknek a másik után, s ő épp csak annyi időre jutott a közlőlkbe, hogy egy pillanatra láthassa azt a vöröslő, kopasz valamit, a hunyorgó szemét, tehetetlenül összeszorított öklét, nedves száját...

– Most majd te következelsz, Lona.

– Neked mikor lesz kisbabád, Lona?

Ilyenkor mit tehetett mást, elfordult.

De amikor Rik megérkezett, olyan volt, mint egy kisbaba. Etetni kellett, gondozni kellett, ki kellett vinni a napra, álomba kellett simogatni, amikor a fejfájás megkínozza.

A gyerekek nevetve futottak utána.

– Lonának fiúja van! – ordították. – Ló Lonának hülye fiúja van! Lona fiúja ütődött!

Később, amikor Rik már önállóan is tudott járni (aznap, amikor megtette az első lépést, a lány olyan büszke volt, mintha valóban csak egyéves volna, s nem harmincegynél is több), és kíséret nélkül kimerészkedett a falu utcáira, viháncolva körbefogták, gúnyolták, nevték, csak hogy lássanak egy felnőttest, aki úgy fél tőlük, hogy vinnyogva, a szemét is eltakarva kushad le előttük. Számtalanszor megesett, hogy a lány hatalmas öklét rázva, kiáltozva futott ki ilyenkor a házból.

Lona öklétől még a felnőtt férfiak is féltek. Az első napon, amikor Riket bevitte a malomba dolgozni, egyetlen bösz ütőssel letaglőzta a részlegvezetőjét, mert az, nagy vihogások közepette, trágár kifejezéssel illette

őket. A malomtanács egyheti bérének megvonására ítélte emiatt, s még további bírósági tárgyalásra, a lovagok városi törvényszéke elé is elküldte volna, ha nem avatkozik közbe a főpolgár, s nem védi meg, mondván, provokáció történt.

Valona tehát nem akarta, hogy Rik emlékezzen. Tudta, hogy ő semmi sem ajánlhat a férfinak; önzése akarta megtartani őt örökre eszetlennek, gyámoltalannak. Csak mert soha senki nem függött még tőle ennyire. Csak mert rettegett attól, hogy újból a magány vár rá.

– Biztos vagy benne, Rik, hogy emlékszel?

– Igen.

Kint a mezőn, melyet körös-körül még égőbb vörösre festett a nap, megálltak, s várták a hamarosan feltámadó enyhe, illatos esti szelet. Lassan biborszínt öltöttek a tábla öntözőcsatornái is.

– Bízhatok benne, Lona, hogy lassan visszatérnek az emlékeim – mondta a férfi. – Tudod te is, hiszen például beszélni nem te tanítottál engem. Magamtól jutottak eszembe a szavak, nem? Nem?

– De – felelte kelletlenül a lány.

– Emlékszem azokra az időkre is, amikor még nem tudtam beszélni, és te kihoztál a mezőre. Mindig új és új dolgok jutnak az eszembe. Tegnap például az jutott eszembe, hogy egyszer fogtál nekem egy kyrtleget. Fogtad a markodban, és nekem be kellett kukucskálnom a két hüvelykujjad közötti résbe, hogy lássam, hogy világítanak a sötétben a vörös és narancssárga színei. Nevettem, és mindenáron be akartam nyúlni a két kezéd közé, hogy megfogjam, úgyhogy a végén elrepült, én meg sírtam utána. Akkor még nem tudtam, kyrtlég volt, azt sem tudtam, hogy van ilyen a világon, de most már mindent nagyon világosan látok. Ugye, erről soha nem beszéltél nekem, Lona?

A lány a fejét rázta.

– De megtörtént, ugye? Ugye igaz, amire emlékszem?

– Igaz, Rik.

– És most magammal kapcsolatban is eszembe jutott valami. Valami még azelőttről. Kell lennie egy *azelőttnek*, Lona.

Kell lennie. Amikor a lány erre gondolt, mintha nagy súlyt akasztottak volna szívére. Az *azelőtt* valami más, nem hasonlítható ahhoz, amiben most élnek. Egy másik világon volt. Ezt onnan tudta, mert a férfi a kyrt szóra soha nem emlékezett vissza. Neki kellett megtanítania rá, hogy ez a szó jelenti a legeslegfontosabb dolgot az egész Florinán.

– Mire emlékszel? – kérdezte.

Hirtelen mintha elszállt volna Rik izgalma. Húzódózott.

– Nincs sok értelme, Lona. Annyi az egész, hogy valamikor volt egy munkám, és már tudom, hogy mi volt az. Legalábbis nagyjából.

– Mi volt az?

– A Semmit elemeztem.

A lány elébe ugrott, és mélyen a szemébe nézett. Tenyerét a férfi homlokára tapasztotta, de az bosszúsán elhúzódott.

– Csak nem fájdult meg újra a fejed, Rik? – kérdezte a lány. – Már hetek óta nem fájt.

– Jól vagyok. Ne nyaggass.

A lány kimeresztette a szemét, mire a férfi gyorsan hozzátette:

– Nem úgy értettem, mintha tényleg nyaggnál, Lona. Csak mert most jól érzem magam, és nem akarom, hogy nyugtalanodj miattam.

A lány arca felderült.

– Mit jelent az, hogy “elemezni”?

A férfi ismert szavakat, amiket ő nem. Nagyon megalázó volt a gondolat, hogy a másik milyen tanult ember lehetett valaha.

A férfi elgondolkodott.

– Azt jelenti... azt jelenti, hogy “szétszedni”. Tudod, mint amikor egy rostálót szétszedünk, hogy rájövünk, miért fut túl a vonalon a letapogató sugár.

– Aha! De Rik, hogy lehet valakinek az a munkája, hogy semmit se elemezzen? Ez nem munka!

– Nem azt mondtam, hogy semmit se elemeztem. Azt mondtam, a Semmit elemeztem. Nagy S-sel.

– Ez nem ugyanaz? – Máris kezdődik, gondolta a lány. Mond valamit, s az a másik számára már is butaságnak hangzik. Hamarosan megutálja és eltaszítja magától.

– Nem, persze hogy nem! – A férfi vett egy mély lélegzetet. – De félek, hogy nem tudom elmagyarázni. Csak ennyire emlékszem, többre nem. De fontos munka volt, az biztos. Ilyennek érzem. Nem létezik, hogy bűnöző voltam!

Valona megrezzent. Ezt nem kellett volna mondania neki. Akkor azzal nyugtatta magát, a férfi védelmét szolgálta ezzel, csak figyelmeztetni akarta őt, de most úgy érezte, valójában így akarta még szorosabban magához kötni,

Akkor történt, amikor először kezdett beszélni. Olyan váratlanul, hogy Valona megrémült tőle. Még a főpolgárnak sem mert szólni róla. A legközelebbi szabadnapján kivett őt egységet abból, amit eddigi élete során összegyűjtött (úgy sincs sehol egy férfi, aki hozománynak tekinthetné, tehát nem számít), és elvitte Riket a városba egy doktorhoz. Egy cédulára felírta a nevet és a címet,

de még így is két rémületes órába telt, míg megtalálta az épületet a Felsővárost a nap felé emelő hatalmas oszlopok között.

Ragaszkodott hozzá, hogy végignézi mindazt a félelmetes dolgot, amit a doktor a műszereivel művelt. Amikor Rik fejét két fémtárgy közé illesztette, s ettől az úgy világított, mint a kyrtlégység az éjszakában, a lány fölugrott, s megpróbálta megállítani az orvost. Az kénytelen volt behívni két férfit, akik aztán kivonszolták a vadul viaskodó lányt.

Félóra múlva kijött az orvos is. Magas, gondterhelt ember volt. Lona kényelmetlenül érezte magát a jelenlétében, mert a doktor lovag volt, noha rendelőt tartott fenn az Alsóvárosban, s szelíden, szinte kedvesen nézett rá. Egy kis törülközőbe törölgette a kezét, aztán bedobta egy szemétkosárba, pedig a lány úgy látta, hogy még teljesen tiszta.

– Mikor találkozott ezzel az emberrel? – kérdezte az orvos.

A lány óvatosan, csak a leglényegesebb dolgokra szorítkozva, és a főpolgárt meg a járóöröket egyáltalán nem említve, előadta a körülményeket.

– Maga tehát semmit sem tud róla?

– Korábról semmit – rázta a fejét a lány.

– Ezt az embert pszichoszondával kezelték – közölte az orvos. – Tudja, mi az?

A lány megint csak a fejét rázta, de aztán kiszáradt torokkal azt suttogetta:

– Amit a bolondokkal szoktak csinálni?

– És a bűnözőkkel. Azért csinálják, hogy a saját érdekükben megváltoztassák az agyukat. Ettől egészségesen fognak gondolkozni, vagy az agyuknak azok a részei, amelyek lopásra és gyilkolásra ösztönzik őket, megváltoznak. Érti?

A lány értette.

– Rik sohasem lopott, és nem is bántott soha senkit – mondta téglavörös arccal.

– Riknek hívja? – Az orvos arca mintha felderült volna. – Ide figyeljen, honnan tudja, hogy azelőtt, amikor még nem ismerte, mit csinált? A jelenlegi elmeállapota alapján ezt nagyon nehéz megmondani. Alaposan és kegyetlenül megszondázták. Nem tudom megállapítani, mennyit távolítottak el végérvényesen az agyából, és mennyit veszített el átmenetileg, a megrázkódtatás hatására. Úgy gondolom, valamennyi visszajön majd belőle, például idővel a beszédképesség, de nem minden. Megfigyelés alatt kellene tartani.

– Nem, nem. Velem kell maradnia. Én nagyon jól gondját fogom viselni, doktor.

Az orvos összehúzta a szemöldökét, aztán szelídebb hangon folytatta:

– Most magára gondolok, lányom. Nem biztos, hogy minden rosszaságot kivettek az agyából. Maga sem akarhatja, hogy egy napon rátámadjon magára.

Ebben a pillanatban kilépett az ajtón egy nővér s vele Rik. Közben halkan csitítgatta, ahogy egy gyereket szokás. Rik fél kezével a fejét fogta, majd bámész tekintete megállt Valonán; akkor feléje nyújtotta mindkét kezét, és gyámoltalanul elsírta magát:

– Lona...

A lány odaugrott hozzá, fejét a vállára húzta, és szorosan ott tartotta.

– Ő soha semmiért nem bántana engem – nézett az orvosra.

– Az esetet természetesen jelentenem kell – mondta elgondolkodva a doktor. – Nem értem, hogy az akkori állapotában hogyan szökhett meg a hatóságoktól.

– Ez azt jelenti, doktor, hogy el fogják vinni tőlem?

– Attól tartok, igen.

– Kérem, doktor, ne tegye ezt! – A lány előrántotta a zsebkendőjét, benne az öt csillogó pénzdarabbal. – Mind a magáé lehet, doktor! – kiáltotta. – Én rendesen bánok majd vele. Senkit sem fog bántani.

A doktor ránézett a pénzre.

– Maga malomgyári munkás, ugye?

A lány bólintott.

– Mennyit fizetnek magának hetente?

– Két egész nyolc tized egységet.

Az orvos finoman megrázta az érméket, halk fémcsörgés közepette fél markába zárta, majd kinyújtotta a lány felé.

– Vegye vissza, lányom. Nem számítok fel semmit.

A lány ámulva vette vissza a pénzt.

– Nem mondja el senkinek, doktor?

De a válasz így szólt:

– Sajnos kénytelen leszek rá. Ez a törvény.

A lány vakon, kimerülten hajtott vissza a faluba, s mindvégig kétségbeesetten szorította magához Riket.

A következő héten a hipervideo hírműsora beszámolt róla, hogy meghalt egy orvos egy vasúti szerencsétlenségben, amikor egy rövid időre hiba keletkezett a helyi sugárvezérlésben. A név ismerősen csengett, és Valona aznap éjjel a szobájában összehasonlította azzal a névvel, ami a cédulán állt. Ugyanaz a név volt.

Elszomorodott, mert az orvos jó ember volt. Még régen, egy másik munkástól kapta meg a nevét, mint olyanét, aki lovag létére jól bánt a malombeli munkásokkal. Ezért megőrizte a papírdarabkát, hátha egyszer szüksége lesz rá. És amikor valóban úgy volt, jól bánt vele is. De azért az

öröme nagyobb volt a szomorúságánál. A doktornak nem volt rá ideje, hogy jelentést tegyen Rikről. Legalábbis senki sem jött kérdezősködni a faluba.

Később, amikor Rik esze kezdett megjönni, Valona elmesélte neki, mit mondott az orvos. A férfi tehát itt maradhatott a faluban, és biztonságban volt.

Rik megrázta a lányt, mire az magához tért merengéséből.

– Nem hallasz? – kérdezte a férfi. – Nem lehettem bűnöző, ha egyszer fontos munkám volt!

– Nem lehet, hogy valami rosszat tettél? – kérdezte tétován a lány. – Még ha nagy ember voltál is, ilyesmi veled is előfordulhatott. Még a lovagok is...

– Biztos, hogy nem tettem semmi rosszat. De nem érted, rá kell jönnöm, hogy a többiek is biztosak lehessenek benne. Nem lehet másképp. El kell mennem a malomból, el a faluból is, hogy többet megtudhassak magamról.

A lány érezte, hogy elfogja a rémület.

– Rik! Veszélyes lenne! Miért kellene elmenned? Még ha a Semmit elemezted is, miért olyan fontos az, hogy többet is megtudj róla?

– A másik dolog miatt, ami még az eszembe jutott.

– Miféle másik dolog?

– Nem akarom elmondani neked – suttogta a férfi.

– Valakinek el kell mondanod. Lehet, hogy megint elfelejted.

– Igaz! – ragadta meg a férfi a lány karját. – Ugye, nem fogod elmondani senkinek, Lona? Te leszel az én tartalék emlékezetem, ha netán elfelejteném.

– Persze, Rik.

Rik körülnézett. Csodálatosan szép volt a világ. Valona egyszer elmesélte, hogy a Felsővárosban, de még afölött is kilométerekkel, van egy fénylő felirat, s az így szól: “A galaxis minden bolygója közül a Florina a leggyönyörűbb.”

Ahogy így körülpillantott, el is hitte.

– Szörnyű dolog emlékezni – mondta –, de amikor emlékszem, mindig pontosan emlékszem. Ez ma délután jutott az eszembe.

– Micsoda?

A férfi halálra vált arccal meredt a lányra.

– Ezen a világon mindenki meg fog halni. Mindenki, aki a Florinán él.

MÁSODIK FEJEZET

A főpolgár

Myrlyn Terens épp egy könyvfilmlet emelt le a polcról, amikor jelzett az ajtó. A töprengés mély barázdákat rajzolt kövérkés arcára, de a ráncok hirtelen eltűntek, s az arc ismét a megszokottabb nyájasságot és megfontoltságot sugározta. Végigsimított gyérülő vörös hajján, és elkiáltotta magát:

– Pillanat!

Visszatette a filmlet, és megnyomott egy gombot, amitől a helyére csúszott a borítólemez, s a rejtett könyvespolc belemosódott a fal síkjába. A vele kapcsolatban álló egyszerű malomgyári és gazdasági munkásokat valami tétova büszkeséggel töltötte el a tudat, hogy egy legalábbis születés szerint közülük valónak saját filmjei lehetnek. Ennek világosságában, mint egy homályos tükörben, megláthatták saját értelmük földhözragadtságát. És mégsem lett volna bölcs dolog nyíltan mutogatni a filmeket.

A látvány sok mindent tönkretett volna. Megbénította volna amúgy is akadozó nyelvüket. Lehet, hogy elhencegtek volna főpolgárunk könyveivel, de valódi és kézzelfogható látványuk Terenset túlságosan hasonlóná tette volna a lovagokhoz.

Mert persze voltak lovagok is. Csöppet sem volt valószínű, hogy közülük akár egy is betette volna a lábát ebbe a házba, de ha mégis, nos, akkor igazán botorság lett volna könyvfilmlet sorát mutogatni neki. Terens ugyan főpolgár volt, így bizonyos előjogokat élvezett, ez azonban nem jelentette azt, hogy kérkedhet is velük.

– Jövök! – kiáltotta ismét.

Míg az ajtóhoz ért, összezárta tunikája felső szegélyét. Még a ruhája is valahogy a lovagokéra emlékeztetett. Néha hajlamos volt elfeledkezni róla, hogy ő is a Florinán született.

Az ajtóban Valona March állt. Illendő köszönésképpen meghajtott a térdét, és lehorgasztotta a fejét.

Terens szélesre tárta az ajtót.

– Gyere be, Valona. Ül le. Már érvényben van a kijárási tilalom. Remélem, nem láttak meg a járőrök.

– Nem hiszem, főpolgár.

– Nos, reméljük, hogy úgy van. Ugye, tudod, hogy nem tiszta a múltad?

– Tudom, főpolgár. Nagyon hálás vagyok azért, amit értem tett.

– Szóra sem érdemes. Gyere, ül le. Kérsz valamit enni vagy inni?

A lány egyenes háttal leült a szék szélére, és megrázta a fejét.

– Nem, köszönöm, főpolgár. Ettem már.

A falusiak illendőségből frissítővel szokták kínálni egymást, amit nem illett elfogadni. Terens tudta ezt. Nem erőltette a lányt.

– Most mi a baj, Valona? Megint Rik?

Valona bólintott, de nem nagyon tudta, hogyan magyarázza el a dolgot.

– A malomban került bajba? – tudakolta Terens.

– Nem, főpolgár.

– Megint fáj a feje?

– Nem, főpolgár.

Terens várt; világos szeme összeszűkül, pillantása áthatóvá vált.

– Nos, Valona, ugye, nem akarod, hogy én próbáljam kitalálni, mi a bajod? Rajta, beszélj, különben nem tudok segíteni. Feltételezem, hogy segítségért jöttél.

– Igen, főpolgár. – felelte a lány, majd hirtelen kitört belőle a kétségbeesés: – Hogyan mondjam el magának, főpolgár? Úgy hangzik, mint valami örülség!

Terens a legszívesebben vállon veregette volna a lányt, de tudta, hogy az összerándulna a mozdulattól. Valona úgy ült ott, mint máskor, széles kezét, amennyire tudta, a ruhája ráncai közé temetve. De a férfi észrevette, hogy egymásba kulcsolódó vastag, erős ujjai ide-oda csavarodnak.

– Akármiről legyen is szó, hallgatlak – mondta a férfi.

– Emlékszik, főpolgár, amikor azért jöttem el, hogy a városi doktorról meséljek, meg arról, hogy mit mondott?

– Igen, emlékszem, Valona. És arra is emlékszem, hogy figyelmeztettelek, ne csinálj többé ilyesmit, csak ha előzőleg megbeszélted velem. Vajon *te* emlékszel-e rá?

A lány tágra meresztette a szemét. Nem kellett különösebben ösztökélni, elevenen élt benne azóta is a férfi haragja.

– Soha többé nem csinálnék ilyet, főpolgár! Csak arra szeretném emlékeztetni, hogy akkor azt mondta, mindent megtesz, hogy segítsen nekem megtartani Riket.

– Meg is teszek. Miért, talán a járőrök kérdezősködnek felőle?

– Nem. Ó, főpolgár, gondolja, hogy megtehetik?

– Biztos vagyok benne, hogy nem teszik meg. – Elhagyta a türelme. – Mondd el végre, Valona, mi a baj!

A lány szeme elfelhősödött.

– Főpolgár! Azt mondja, el fog hagyni. Akadályozza meg benne, kérem!

– Miért akar elhagyni?

– Azt mondja, emlékszik dolgokra.

Terens arcán végre felcsillant valami érdeklődés. Előrehajolt, és kis híján odakapott a lány kezéhez.

– Emlékszik dolgokra? Miféle dolgokra?

Terensnek eszébe jutott az a nap, amikor megtalálták Riket. Gyerkcöcök ácsorogtak az egyik város széli öntözőárok közelében. Amikor meglátták, még jobban kieresztették fülsértően éles hangjukat:

– Főpolgár! Főpolgár!

– Mi a baj, Rasie? – Már futott is feléjük. Amikor idekerült, gondja volt rá, hogy megtanulja a kölykök nevét. Ezzel megnyerte az anyákat, s megkönnyítette az első pár hónapot.

Rasie olyan képet vágott, mint akinek hányingere van.

– Né már, főpolgár!

Egy fehéren vonagló valamire mutatott, és ez volt Rik. A többiek egymást túlkiabálva belekezdtek valami zavaros magyarázatba, amiből Terensnek sikerült annyit megértenie, hogy játszottak, és a játékban volt futás, rejtőzködés meg üldözés. Mindent el akartak mesélni: a játék nevét, hogy miből áll, hogy mikor, a játék mely pontján kellett félbeszakítaniuk – ekkor kisebbfajta vita indult el azon, hogy pontosan ki, illetve melyik csapat állt nyeresre. Mindez persze teljesen mellékes volt.

A tizenkét éves, fekete hajú Rasie hallotta meg a nyöszörgést. Óvatosan közelebb ment. Azt gondolta, valami állat lesz, talán mezei patkány, ami remek vadászattal kecsegtetett. És megtalálta Riket.

A különös látványtól a fiúkon a rosszullét és az ámulat jól elkülöníthető jelei mutatkoztak. Egy felnőtt ember, és szinte teljesen csupasz, a nyála lecsurog az állán, nyafog, pityereg, miközben keze-lába céltalanul kaszál a levegőben. A férfi fakókék szeme ide-oda repdesett borostával borított arcában. Pillantása egy másodpercre összetalálkozott Terensével, és akkor mintha kitisztult volna. A hüvelykujja megmozdult, és beletalált a szájába.

– Odass, főpolgár! Cumizik! – kacagott fel az egyik gyerek.

A váratlanul felcsapó kiáltás kellemetlenül hatott a fekvő alakra. Arca elvörösödött és eltorzult. Halkan, száraz szemmel vinnyogni kezdett, de közben a hüvelykujja ott maradt, ahol volt. A nedves, rózsaszín ujj élesen elütött a piszkos kéz többi részétől.

Terens felocsúdott a látvány okozta zsidbadságából.

– Jól van, gyerekek – mondta –, de nem kellene itt, épp a kyrtföldön rohangálnotok. Kárt tesztek a termésben, és tudjátok, mit kaptok, ha a béresek elkapnak benneteket. Tűnés innen, erről a dolgról meg ne szóljatok senkinek. Figyelj csak, Rasie, szaladj el Jencus úrhoz, és mondd meg neki, hogy jöjjön ide.

A faluban Ull Jencus volt az az ember, akit félíg-meddig doktorszámba lehetett venni. Famulusként töltött el valamennyi időt a városban, egy igazi orvos rendelőjében, így aztán felmentették a gazdaságokban vagy a malmokban való munkavégzés alól. A dolog végül is nem működött nagyon rosszul. Tudott lázat mérni, tablettákat adni, injekciózni, és ami a legfontosabb, meg tudta állapítani, ha egy betegség olyan súlyos volt, hogy az illetőt indokolt volt kórházba szállítani. E félhivatalos háttér nélkül a gerincvelő- vagy akut vakbélgyulladásban szenvedők kegyetlen fájdalmaknak lettek volna kitéve, ha többnyire nem is hosszú ideig. A munkafelügyelők persze morogtak, és mindenért Jencust okolták, csak éppen a szimulálók összeesküvésében való bűnpártolással nem vádolták meg.

Jencus és Terens együttes erővel beemelték az embert egy robogóba, s a lehető legkisebb feltűnéssel bevitték a faluba.

Aztán lemosták róla a felgyülemlett és megszáradt mocskot-szennyet. A hajával nem lehetett mit kezdeni – Jencus leborotválta az egész testét, s legjobb tudomása szerint végig is vizsgálta.

– Fertőzést nem látok, főpolgár – közölte. – Enni is adtak neki; a bordái nem állnak ki túlságosan. Fogalmam sincs, mire véljem a dolgot. Maga szerint hogy kerülhetett ki oda, főpolgár?

De ezt olyan lemondó hangon kérdezte, mintha el sem várná Terenstől, hogy bármire is választ tudjon adni. Terens megőrizte a higgadságát. Amikor egy falu elveszíti a majd ötven éven át megszokott főpolgárát, a zsenge korú jövevénynek bele kell nyugodnia a gyanakvás és bizalmatlanság átmeneti korszakába. Nem volt ebben semmi személyre szóló indíték.

– Sajnos, nem tudom – felelte.

– Látja, még jární se tud. Egy lépést se. Csakis úgy *tehették* oda. Olyan, akár egy kisbaba. Mintha minden kiment volna belőle.

– Van olyan betegség, aminek ilyen hatása van?

– Nem tudok ilyenről. Agykárosodás okozhat ilyet, de arról én semmit se tudok. Ha ilyen volna, már küldeném is a városba. Maga látta már ezt az embert valaha, főpolgár?

– Én csak egy hónapja vagyok itt – felelte szelíd mosollyal a főpolgár.

– Na igen – sóhajtotta Jencus, és a zsebkendője után kotorászott. – Az öreg főpolgár, az rendes ember volt. Jól bánt velünk, az már igaz. Én majd hatvan éve itt élek már, de ezt a fickót még nem láttam. Csakis máshonnan való lehet.

Jencus kövér ember volt, talán már kövéren is született, és ha e természetes adottságához hozzávesszük a meglehetősen nyugalmas életet, hát nem csoda, hogy még a rövid szónoklatok után is szeretett nagyokat

szusszantani. Így tett most is, és közben hatalmas vörös zsebkendőjével meg-megtörölgette csillogó homlokát.

– Nem nagyon tudom ám, mit mondjak a járőröknek – mondta.

A járőrök jöttek is annak rendje és módja szerint. Ez elkerülhetetlen volt. A fiúk elmesélték a szüleiknek, a szülők meg egymásnak. Az élet itt meglehetősen csendben folydogált. Ami történt, abban volt annyi szokatlanság, hogy megérte elmesélni, méghozzá annyiféleképpen, ahány változat a hírt közlőből és a hírt kapóból kitelt. Márpedig ennyi mesélés közepette a járőrök óhatatlanul értesültek a történetekről.

A Florinai Őrjárat tagjait nevezték járőröknek. Nem a bolygó szülőttei, s nem is a Sark bolygóról származó lovagok honfitársai voltak, hanem zsoldosok. A zsoldot fizető ország javára tartották fenn a rendet, és vérségi vagy születési kötelékek révén nem lehetett őket a florianiak iránti rokonszenv csapdájába csalni.

Ketten voltak, és törpe hatalma teljes tudatában velük jött a malom egyik munkafelügyelője is.

A járőrök nonnottak voltak és közönyösek. Napi munkájukba belefért akár egy eszetlen idióta is, de aligha kellett tőle izgalomba jönni.

– Na, mennyi időbe telik, míg azonosítani tudod? – kérdezte az egyik a munkafelügyelőtől. – Ki ez az ember?

– Sohasem láttam őt, tiszt úr – rázta meg erőteljesen a fejét a felügyelő. – Nem idevalósi!

– Vannak papírjai? – fordult akkor a járőr Jencushoz.

– Nincsenek, uram. Csak egy rongy volt rajta. Elégettem, nehogy fertőzzön.

– Mi a baja?

– Nincs esze, már amennyire látom.

Terens ekkor félrehúzta a járőröket. Most megközelíthetők voltak, mert unták az egészet.

– Jól van – mondta a kérdező, és eltette a jegyzetfüzetét –, az egész ügy nem ér annyit, hogy jegyzőkönyvbe vegyük. Semmi közünk hozzá. Szabaduljatok meg tőle valahogy.

Azzal elmentek.

A munkafelügyelő ottmaradt. Szeplős, vörös hajú, nagy sörtebajszú ember volt. Szigorúságáról híres felügyelő volt már öt éve, ami azzal járt, hogy a malom mennyiségi teljesítményének felelőssége súlyosan nehezedett a vállára.

– Ide figyeljenek! – robbant ki indulatosan. – Mit kezdünk ezzel itt? A nyavalyás népség már dolgozni se tud, csak a pletykálgatáson jár az eszük!

– Küldjük el a városi kórházba, én mást nem tudok kitalálni – mondta Jencus a zsebkendőjét gyűrögetve. – Én nem tehetek érte semmit.

– A városba! – hőkölt vissza a felügyelő. – És ki fog fizetni? Ki állja majd a ceppet? Nem is közölünk valót, igaz?

– Nem, amennyire én tudom – ismerte el Jencus.

– Hát akkor miért mi fizessünk? Derítsük ki, kinek a hozzátartozója. Fizessen ő!

– Hogyan derítsük ki? Ezt mondja meg!

A felügyelő gondolkodóba esett. Nyelve hegyével birizgálni kezdte pirosas színű, cserepes felső ajkát.

– Akkor egyszerűen szabaduljunk meg tőle – mondta végül. – Ahogy a járőr mondta.

– Ide hallgasson – szakította félbe Terens. – Ezt meg hogy érti?

– Lehetne akár hulla is – felelte a felügyelő. – Megváltás volna neki.

– Nem ölhetünk meg egy élő embert – mondta Terens.

– Akkor mondja meg maga, hogy mit tegyünk.

– Nem viselhetné valaki a gondját a falubeliek közül?

– Ki lenne hajlandó rá? Maga?

Terens elengedte a füle mellett a nyíltan pökhendi megjegyzést.

– Nekem más dolgom van.

– Mint mindenki másnak. Senkinek sem engedhetem meg, hogy elhanyagolja a munkáját a malomban, csak hogy ennek a bolondnak a gondját viselje.

Terens sóhajtott, aztán harag nélkül mondta:

– Jól van, felügyelő, beszéljünk értelmesen. Ha nem hozza a teljesítményt ebben a negyedévben, gondolhatok arra is, hogy talán azért, mert az egyik munkása erre a szerencsétlenre visel gondot, és szót emelek az érdekében a lovagoknál. Amúgy csak azt mondanám, amennyiben ez az eset előfordulna, hogy semmi okát nem látom, hogy miért nem teljesítette a kvótát.

A felügyelő elkomorodott. A főpolgár még csak egy hónapja volt itt, és máris beleártja magát azoknak a dolgába, akik egész életüket ebben a faluban töltötték. De hát az ő lapját a lovakok írták alá. Nem okos dolog túl sokáig nyíltan szembeszegülni vele.

– De ki venné magához? – Hirtelen szörnyű gyanúja támadt. – *Én* nem tehetem. Nekem három gyerekem van, és a feleségem nincs jól.

– Nem mondtam olyat, hogy magának kellene.

Terens kinézett az ablakon. Most, hogy a járőrök elmentek, az izgatottan sutyorgó emberek közelebb húzódtak a főpolgár házához. A többségük suttyó kamasz, még túl fiatalok, hogy dolgozzanak, meg a közeli gazdaságok cselédei. Néhány malomgyári munkás is akadt köztük, ők a műszakból léptek meg.

Terens a sokaság legszélén megpillantotta a nagydarab leányzót. Sokszor megállt rajta a szeme az elmúlt hónap során. Erős, értelmes, jó munkabírási lány. Hiába vágott olyan szerencsétlen képet, kitetszett mögüle a veleszületett intelligencia. Ha férfi volna, minden bizonnal kiválasztják, hogy főpolgári kiképzésben részesítsék. De nő volt; a szülei meghaltak, ő pedig ezzel a külsővel eleve lehetetlenné tett mindenféle romantikus mellékgondolatot. Más szóval egy magányos nő, aki minden bizonnal az is marad.

– Őhózzá mit szól? – kérdezte.

A felügyelő odanézett, aztán elbődült:

– A mindenségit! A munkában kéne lennie!

– Jól van – csillapította Terens. – Hogy hívják?

– Valona Marchnak.

– Úgy van. Most már emlékszem. Hívja be.

Attól a perctől fogva Terens a pár nem hivatalos pártfogójaként viselkedett. Minden tőle telhetőt megtett, hogy fölös élelmiszeradagokat szerezzen a lánynak, meg ruhakuponokat és minden egyebet, ami ahhoz kellett, hogy két felnőtt ember (az egyik nem szerepelt a nyilvántartásban) meg tudjon élni az egyikük jövedelméből. Az ő hathatós segítségével tudta a lány kitaníttatni Riket a kyrtmalmokban végzendő munkára. Az ő közbelépése mentette meg Valonát a súlyosabb büntetéstől, amikor összeveszett az egyik részlegvezetővel. A városi doktor halálával fölöslegessé vált, hogy ebben az irányban újabb lépéseket tegyen, de erre is fel volt készülve.

Valona természetesnek tartotta, hogy minden gondjával Terenshez forduljon, s ő most várta, hogy a lány válaszoljon a kérdésére.

Valona csak nagy sokára, tétován mondta ki:

– Azt mondja, mindenki a világon meg fog halni.

– Azt is megmondta, hogy hogyan? – képedt el Terens.

– Azt mondja, nem tudja, hogy hogyan. Csak annyit mond, emlékszik rá, még abból az időből, amikor nem volt ilyen, amilyen most. És azt is mondja, hogy emlékszik rá, valami fontos munkája volt, de én nem értem, mi volt az.

– Mit mondott róla?

– Azt, hogy a Semmit ele... elemezte. Nagy S-sel.

Valona várt valami megjegyzésre, majd sietősen magyarázni kezdte:

– Elemezni annyit jelent, hogy valamit szétszedni, mint a ...

– Tudom, mit jelent, lányom. – Terens gondolkodóba esett.

– Maga tudja, mire gondol Rik? – nézett rá aggodalmasan Valona.

– Talán, Valona.

– De főpolgár, hogy tud valaki bármit is csinálni a Semmivel?

Terens fölállt. Mosoly suhant át az arcán.

– Miért, Valona, te nem tudod, hogy minden, ami csak van az egész galaxisban, az jórészt Semmi?

A lány ebből sem értett semmit, de elfogadta. A főpolgár nagyon tanult ember volt. Hirtelen belehasított a büszke bizonyosság, hogy az ő Rikje még annál is tanultabb ember.

– Gyere – nyújtotta ki Terens a lány felé a kezét.

– Hová megyünk?

– Miért, hol van Rik?

– Otthon – felelte a lány. – Alszik.

– Jó. Elviszlek. Azt akarod, hogy a járőrök észrevegyenek, amikor egyedül járkálsz az utcán?

A falu kihaltnak látszott ebben a késői órában. A lámpák tompán világították be az egyetlen utcát, mely kétfelé vágta a munkások kalyibáival beépített területet. A levegőben esőillat érződött, a minden éjszaka megérkező könnyű kis eső illata. Nem is kellett különösebben védekezni ellene.

Valona még sohasem járt kint hétköznap este ilyen későn. Félt. A saját léptei zajától is riadozott, s folyton a járőrök lépéseit fülelte, nem hangzanak-e föl a távolban.

– Ne lépkedj lábujjhegyen, Valona – szólt rá Terens. – Itt vagyok veled.

A hangja szinte belezendült a csendbe, amitől Valona ugrott egyet. A férfi nógatására válaszul megszaporázta a lépteit.

Valona kunyhója is sötét volt, akárcsak a többi; óvatosan léptek be. Terens is egy ilyen kunyhóban született, ilyenben nőtt fel, és bár azóta élt a Sarkon is, jelenleg pedig egy háromszobás, vízvezetékkel ellátott házban lakott, a kunyhó kopár belsejének láttán most is erőt vett rajta valami nosztalgia. Egy szoba volt az egész, benne ágy, fiókos szekrény, két szék, simára öntött cementpadló, s a sarokban egy szekrény.

Konyha nem kellett ide, mivel minden étkezés a malomban zajlott, és nem kellett fürdőszoba sem, mert a házak mögötti térségben egy sor közös árnyékszék és zuhanyozófülke húzódott. Az időjárás mindig enyhe volt, ezért nem kellett ablakok a hideg és az eső ellen; redőnyös nyílást vágtak mind a négy falba, s fölöttük az ereszt elegendő védelmet nyújtott a szélcsendes éjszakában csepergő eső ellen.

Kis zseblámpája fényénél – melyet egyik markával védőn körülfogott – Terens észrevette, hogy a szoba egyik sarkát leválasztották egy ócska rekeszfalal. Eszébe jutott, hogy nemrégiben ő szerezte ezt Valonának, amikor Rik kezdett nem annyira gyerek, mint inkább férfi lenni. A rekeszfal mögül kihallatszott az alvó szabályos lélegzése.

– Ébreszd föl, Valona – intett a fejével a fal irányába.

– Rik! – kopogtatott Valona a rekeszfalonon. – Rik, kicsikém!

Halk nyöszörgés hallatszott.

– Csak én vagyok az, Lona – nyugtatta a lány. Beléptek a válaszfal mögé, és Terens a kis fényt végigjáratta előbb a saját arcukon, majd Riken is.

Rik fél karja mögé bújt a fény elől.

– Mi baj van?

Terens leült az ágy szélére. Észrevette, hogy Rik alszik a rendes ágyon, holott ő annak idején szerzett Valonának Rik számára egy rozoga priccset. A lány azt tartotta meg magának.

– Rik – kezdte –, Valona szolt, hogy kezdesz visszaemlékezni dolgokra.

– Igen, főpolgár – Rik mindig nagyon alázatosan viselkedett a főpolgárral, aki a legfontosabb ember volt azok közül, akiket ismert. A főpolgárral még a malomigazgató is udvariasan beszélt. Rik elismételte azokat a morzsákat, melyeket az agya összegyűjtött a nap folyamán.

– Jutott-e más is az eszedbe, amióta ezt elmondtam Valonának?

– Más semmi, főpolgár.

– Jól van, Rik – dörzsölte a kezét Terens. – Alhatsz tovább.

Valona kikísérte. Nagyon iparkodott, nehogy sirásra görbüljön a szája, miközben durva kézfejével végigsimított a szemén.

– El kell majd hagynia engem, főpolgár?

Terens megfogta a kezét, és komolyan válaszolta:

– Viselkedj felnőtt nőhöz méltóan, Valona. Egy rövid időre velem kell jönnie, de vissza fogom hozni.

– És aztán?

– Nem tudom. Meg kell értened, Valona. Most az a legfontosabb, hogy minél többet megismerjünk Rik emlékei közül.

– Gondolja, hogy mindenki meghalhat a Florinán, úgy, ahogy ő mondja? – kérdezte váratlanul a lány.

Terens megszorította a kezét.

– Ezt soha senkinek ne említsd, Valona, különben a járőrök örökre elvihetik Riket. Komolyan beszélek.

Elfordult, és lassan, gondolatokba mélyedve visszaballagott a házához. Észre sem vette, hogy remeg a keze. Hasztalan próbált elaludni, ezért egy óra múlva bekapcsolta a narkomezőt. Egyike volt ez annak a kevés dolognak, amit magával hozott a Sarkról, amikor megérkezett a Florinára, hogy itt főpolgár legyen belőle. Ráillesztette a koponyájára, mint valami vékony, fekete nemezsapkát, aztán beállította a szerkezetet öt órára, és bekapcsolta.

Bőven jutott rá ideje, hogy kényelmesen elhelyezkedjen az ágyba, mire a késleltetett reakció rövide zárta agya tudatközpontjait, s belemerítette az azonnali, álomtalan álomba.

HARMADIK FEJEZET

A könyvtáros

A diamágneses robogót kint hagyták a határban, egy siklógarázsban. A faluban nemigen kellettek ezek a járművek, és Terens nem akarta fölöslegesen magukra vonni a figyelmet. Egy bős pillanattal eszébe jutottak a felsővárosiak, a diamágneses autóikkal meg az antigravitációs siklóikkal. Ám az a Felsőváros. Ez itt más világ.

Rik megvárta, míg Terens bezárja és ujjenyomatával lepecsételi a garázst. Kicsit kényelmetlenül érezte magát új, egybeszabott ruhájában, s kelleetlenül követte a főpolgárt a Felsővárost tartó magas, hídszerű építmény alatt.

A Florinán minden más városnak volt neve, csak ezt az egyet hívták egyszerűen a “Városnak”. A benne és körülötte élő munkások és parasztok a bolygó többi lakója szemében szerencsésnek számítottak, mert a Városban jobb orvosok és kórházak, több gyár és több szeszt áruló üzlet volt, s itt-ott még holmi kis szolid fényűzés is akadt. Maguk a lakók már kevésbé voltak lelkesek. Ők a Felsőváros árnyékában éltek.

A Felsőváros pontosan az volt, amit a neve kifejezett, tudniillik a Város kettős volt: egy körülbelül húszezer vasbeton oszlopon nyugvó ötven négyzetmérföldnyi vízszintes cementötvözet réteg osztotta ketté. Odalent az árnyékban éltek a “bennszülöttek”, odafönt, a napfényben pedig a lovagok. A Felsővárosban nehéz volt elhinni, hogy ez a bolygó itt Florina. Lakói szinte kivétel nélkül a Sark bolygó szülötteinek jellegzetességeit viselték magukon, s hébe-hóba járőrök is felbukkantak köztük. Ők alkották a felsőbb osztályt, átvitt és valóságos értelemben egyaránt.

Terens tudta, hová megy, ezért gyorsan lépdelt, kerülve a járókelők bámész tekintetét, melyben főpolgári ruhája láttán irigységgel vegyes neheztelés tükröződött. Rik kurta lábán megpróbált lépést tartani vele, így járását a legkevésbé sem lehetett méltóságteljesnek nevezni. Nemigen emlékezett a Városban tett eddigi egyetlen látogatására. Most valahogy minden másmilyen volt. Akkor felhő takarta az eget, most sütött a nap, sugarai áthatoltak a fönti cementboltozat tágas nyílásain, s ettől a fénykévék közti terek még jobban elsötétültek. A fényes sávokba érve mozgásuk ritmikus, szinte delejes módon felgyorsult.

A napsütötte sávokban öregek ültek kerek kocsikban; a melegben már-már feloldódva, szomszamosan követték a sáv mozgását. Olykor elaludtak, s hátramaradtak az árnyékban; leejtett fejfel szunyókáltak, míg a mocorgástól

megcsikorduló kerekek föl nem ébresztették őket. Megegett, hogy a csemetéiket kocsiban toló anyák szinte teljesen ellepték a sávokat.

– Na most, Rik, szedd össze a bátorságodat – szolt Terens. – Fölmegyünk.

Megálltak egy építmény előtt, mely négy, a földről a Felsővárosba vezető, négyszögben elhelyezett oszlop között betöltötte a teret.

– Félek – mondta Rik.

Sejtette, mi ez az építmény. Lift, mely fölvisz a felső szintre.

Ilyenekre nyilvánvalóan szükség volt. A termelés odalent zajlott, a fogyasztás azonban odafönt. Az Alsóvárosba alapvető vegyszereket és nyers élelmiszereket szállítottak, s onnan vitték föl a kész műanyag termékeket és a finom élelmiszereket. A lenti népességfelesleget odafent szobalányokként, kertészekként, sofőrökként, szerelőkként használták.

Terens ügyet sem vetett Rik rémült arckifejezésére. Meglepte, milyen hevesen dobog a saját szíve. Persze, nem a félelemtől. Inkább valami vad elégedettség fogta el attól, hogy íme, most fölmegy. Végig fogja tapodni a szent cementötvözetet, megtapossa, rajta hagyja a cipője piszkát. Főpolgárként megteheti. A lovagok szemében természetesen ettől még továbbra is bennszülött florinai marad, de főpolgár volt, tehát akkor lép rá a cementötvözetre, amikor csak akar.

A galaxisra, hogy gyűlölte őket!

Megállt, vett egy mély lélegzetet, és jelzett a liftnek. Nincs értelme, hogy most a gyűlöletére gondoljon. Sok évet töltött el a Sark bolygón magán, a lovagok központi világán, szülőbolygójukon. Megtanulta, hogy csendben tűrjön. Kár lenne most elfelejtenie, amit ott, akkor tanult. Éppen most.

Hallotta az alsó szinten pihenő lift zümmögését, majd a szemközti fal becsúszott a vájatába.

A liftet kezelő bennszülött arcára kiült az undor.

– Csak ti ketten...

– Csak mi ketten – mondta Terens, és belépett. Rik ment utána.

A liftkezelő nem mozdult, hogy a lecsúszott falat visszahelyezze eredeti helyzetébe.

– Szerintem nyugodtan megvárhatjátok a kétórás szállítást, s fölmehettek azzal – mondta. – Két fickó kedvéért nem furikázok le-föl. – Kiköpött, gondosan ügyelve rá, hogy a köpés az alsóbb szintű betonra essen, ne a lift padlójára.

– Hol vannak a szolgálati jegyeitek?

– Én főpolgár vagyok – felelte Terens. – Nem látod az öltözékemről?

– A ruha nem jelent semmit. Miért, azt hiszed, kockára teszem az állásomat, mert te, mondjuk, loptál valahol egy egyenruhát? Hol a kártyád?

Terens nem szólt, csak elővette azt az irattartót, melyet minden bennszülöttnek állandóan magánál kellett tartania: azonosító szám, munkaadói igazolás, adónyugták. A vörös főpolgári jogosítványnál nyitotta ki. A liftkezelő futtában belepillantott.

– Persze lophattad ezt is, de ez már nem rám tartozik. Megvan neked, én tehát elviszlek, ámbár a főpolgári rang az én szememben csak cicoma a bennszülöttön. Hát ez a másik?

– Érte én felelek – mondta Terens. – Velem jöhet, vagy hívjunk egy járórt, hogy nézze meg a szabályt?

Terens ezt a legkevésbé sem szerette volna, de azért kellő dölyffel tette meg a javaslatát.

– Jó, jó! Nem kell annyira mellre szívni. – A lift fala fölemelkedett, s egy enyhe rándulással megindultak. A kezelő mogorván dűnnyögött valamit az orra alatt.

Terens arcán komor mosoly játszott. Ami történt, jóformán elkerülhetetlen volt. Azok, akik közvetlenül a lovagok szolgálatában álltak, előszeretettel azonosították magukat az uralkodókkal, és valóságos alsóbbrendűségükért az elkülönülés szabályaihoz való szigorúbb ragaszkodással, embertársaikkal szembeni nyers és fennhéjázó viselkedéssel kárpótolták magukat. “Felsőembereknek” hívták őket, s a florinaiak irántuk érzett sajátos gyűlöletébe semmi sem vegyült abból a beléjük sulykolt áhitattal vegyes félelemből, mellyel a lovagokkal szemben viseltettek.

Tíz métert ha mentek fölfelé, de az ajtó egy új világra nyílt ki. A Sark bolygón épült városokhoz hasonlóan a Felsőváros is különös érzékkel alkalmazta a színeket. Az egyes épületek, akár lakóházak, akár középületek voltak, közelről értelmetlen összevisszaságnak tetsző bonyolult és színpompás mozaikba illeszkedtek bele, amely azonban már száz méter távolságból, a nézőpont szöge szerint változó lágy harmóniájú, más-más árnyalatú képpé állt össze.

– Gyere, Rik – mondta Terens.

Rik tágra nyílt szemmel bámészkodott. Semmi, ami él, ami növekszik! Csak kövek és színek óriási tömbjei! Soha nem gondoltam volna, hogy a házak ilyen hatalmasak is lehetnek! Egy pillanatra valami megmocant az agyában. Egy másodpercig nem is volt olyan idegen a nagyság e képze... Aztán újra bezárult az emlékezete.

Egy kocsi villant el mellettük.

– Azok a lovagok? – suttogta Rik.

Épp csak egy pillantásra jutott az időből. Rövidre nyírt haj, lobogó ingujjak, kékek, lilák, de mindig egyszínűek, fényesek, bársonyos hatású térdnadrágok, hosszú, áttetsző harisnyák, melyeket mintha vékony rézhuzalból

szóttek volna. Emberek, akik egyetlen pillantást sem vesztegettek Rikre és Terensre.

– Fiatalok – mondta Terens. Azóta, hogy eljött a Sarkról, nem látta őket ilyen közléről. Elég komiszak voltak a Sarkon is, de ott legalább a helyükön voltak. Hiába, ide a pokol fölött tíz méterre nem illettek angyalok. Újból harcot kellett vívnia magával, hogy elnyomja az értelmetlen gyűlölet reszketését.

Egy kétszemélyes sínautó süvített el mellettük. Új típus volt, beépített légszabályozókkal. Pár centiméterre a felszín felett suhant el simán, csillogó, lapos feneke fölfelé hajlott a széleken, hogy legyőzze a légellenállást. De a levegő még így is nekiütközött a jármű alsó felszínének, s a maga jellegzetesen sziszegő hangjával jelezte, hogy itt vannak a járőrök.

Termetesek voltak, mint minden járőr, arcuk széles és lapos, a hajuk hosszú, egyenes szálú, fekete, az arcbőrük világosbarna. A bennszülöttek minden járőrt egyformának láttak. Fényes fekete egyenruhájukon csillogtak a hadászati fontosság szerint elhelyezkedő ezüstcsatok és díszgombok, melyektől az arcuk jellegtelenné vált, s még hangsúlyosabb lett az egyformaságuk.

Az egyik járőr bent maradt a vezető helyén, a másik könnyedén átugrott a kocsialacsony peremén.

– Papírokat! – mondta, s miután gépiesen belepillantott, visszalökte Terensnek. – Mi dolgod itt?

– Utánanézek valaminek a könyvtárban, biztos úr. Jogosult vagyok rá.

– És veled mi a helyzet? – fordult a járőr Rikhez.

– Én... – kezdte volna Rik.

– Ő a segédem – vágott közbe Terens.

– Neki nincsenek a főpolgárt megillető előjogai – közölte a járőr.

– Vállalom érte a felelősséget.

– A te dolgod – rándított egyet a vállán a járőr. – A főpolgároknak vannak kiváltságaik, de azért még nem lovagok. Ezt ne felejtse el, fiú!

– Igenis, biztos úr. Egyébként megmutatná, merre van a könyvtár?

A járőr megmutatta, méghozzá túpuskája halálos veszedelmet hordozó csövével. Ahol álltak, a könyvtár egy élénkpirosból kárminvörösbe mélyülő foltként tündökölt le rájuk a magasból. Közeledtükre a vörös folt lejjebb ereszkedett.

– Szerintem csúnya – jelentette ki Rik váratlan heveséssel.

Terens gyors, meglepett pillantást vetett rá. Ő az ilyesmikhez hozzászokott már a Sarkon, de a Felsőváros rikító színeit valahogy maga is közönségesnek találta. Mintha a Felsőváros Sarkabb akart volna lenni a Sarknál. Odaát nem mindenki volt arisztokrata – akadtak szegény sarkitok is, az átlag florinaiaknál

alig jobban eleresztve. Ideát csak a piramis csúcsa élt, és ez meglátszott a könyvtáron is.

Nagyobb volt, mint a sarki könyvtárak általában, sokkal nagyobb, mint amekkorára szükség volt itt, a Felsővárosban, s ez mutatta az olcsó munkaerő előnyét. Terens megállt a főbejárathoz vezető ívelt feljárón. Színmintája a lépcsők illúzióját keltette, ami zavarba hozta és botladozásra kényszerített Riket, ám a könyvtárnak a hagyományosan az akadémiai épületekkel együtt járó régiesség sajátos levegőjét kölcsönözte.

A tágas, hideg előcsarnok majdnem üres volt. Mint duzzadt hüvelyben az egy szem fonnyadt borsó, úgy ült a könyvtárosnő az egyetlen íróasztal mögött. Főpillantott, s félig föl is emelkedett ültében.

– Főpolgár vagyok – mondta gyorsan Terens. – Különleges előjogokkal. Vállalom a felelősséget ezért a bennszülöttért. – Már készenlétben tartotta a papírjait, hogy átnyújtsa, ha kell.

A könyvtárosnő szigorú képpel visszaült. Fémdarabkát vett elő egy nyílásból, és odalökte Terensnek. A főpolgár erősen rányomta a jobb hüvelykujját. A könyvtáros visszatette, majd egy másik nyílásba helyezte a fémdarabot, ahol kigyulladt egy halványlila fény.

– 242-es szoba – mondta a nő.

– Köszönöm.

A második emeleten sorakozó fülkék jellegtelenek voltak, mint egy végtelen lánc szemei. A foglaltak üvegezett ajtaja homályosan áttetsző volt, de a többiek között ezek kivételesnek számítottak.

– Kettőnegyvenkettő – mondta csikorgó hangon Rik.

– Mi a baj, Rik?

– Nem tudom. Nagyon izgatottnak érzem magam.

– Jártál valaha könyvtárban?

– Nem tudom.

Terens hüvelykujját ráhelyezte a kerek alumíniumkorongra, mely öt perccel korábban érzékelte annak lenyomatát. Az ajtó kitárult, majd némán be is csukódott mögöttük, s mintha egy függőnyt húztak volna el előtte, áttetszővé vált.

Az ablaktalan, dísztelen helyiség minden irányban két méter széles volt. Szórt mennyezeti fény világította meg, a levegőjét mesterséges huzat frissítette. Mindössze egy faltól falig érő íróasztal volt benne, meg egy párnázott, támlátlan pad. Az asztalra három “leolvasót” helyeztek. Homályos üvegű frontlencséjük harmincfokos szögben megdőlt. Mindegyik előtt ott voltak a különböző beállítóárcsák.

– Tudod, mi ez? – Terens leült, és puha, kövérkés kezét rátette az egyik leolvasóra.

– Könyvek? – kérdezte mohón Rik, és ő is leült.

– Hát – bizonytalanodott el Terens –, mivel ez itt egy könyvtár, nem csoda, hogy errefelé tapogatózol. Tudod, hogy kell kezelni a leolvasót?

– Nem. Nem hiszem, főpolgár.

– Biztos? Gondolkozz egy kicsit.

Rik hősiesen próbálkozott.

– Sajnálom, főpolgár.

– Akkor majd megmutatom. Figyelj! Látod, itt van ez a “katalógus” feliratú gomb, rajta az ábécé betűivel. Mivel nekünk legelőször az enciklopédia kell, elfordítjuk a gombot az E betűhöz, aztán lenyomjuk.

Miután megtette, több dolog is történt egyszerre. A homályos üveg megelevenedett, és megjelent rajta egy nyomtatott szöveg. A mennyezeti fény elhalványult, s a sárga alapon fekete betűk élesebbé váltak. Mindhárom leolvasó előtt három sima lemez jelent meg, mint valami kiöltött nyelv, melyeket külön fénysugár világított meg.

– Nem, nem akarunk jegyzeteket készíteni – mondta Terens, és rácsapott egy billenőkapcsolóra, mire a lemezek visszahúzódtak süllyesztett rejtékhelyükre.

Aztán így folytatta:

– Most pedig elfordítjuk ezt a gombot, és végignézzük az E betűnél sorakozó címekeket.

A betűbe rendezett anyagok, címek, szerzők, katalógusszámok sora sebesen siklott fölfelé, majd megállt egy sűrűn megírt oszlopnál, amely az enciklopédia számtalan kötetét sorolta fel.

– A keresett könyv után nyomja be a számokat és a betűket ezeken a kis gombokon, és meg fog jelenni a képernyőn – szólalt meg váratlanul Rik.

– Honnan tudod? – fordult feléje Terens. – Emlékszel rá?

– Lehet. Nem tudom biztosan. Mindenesetre ez látszott a helyesnek.

– Hát, vegyük úgy, hogy ez egy intelligens ráhibázás volt.

Beütötte a betű-szám kombinációt. Az üvegen a fény elhomályosult, majd újra felragyogott. Ez állt rajta: “Sark enciklopédia, 54. kötet, Tan-Tip.”

– Most figyelj, Rik – mondta Terens – nem szeretnék bogarat ültetni a füledbe, ezért nem mondom meg, mire gondolkod. Csak annyit szeretnék, hogy nézd át ezt a kötetet, és ha valamit ismerősnek találsz, ott állj meg. Érted?

– Igen.

– Helyes. Akkor láss hozzá.

Teltek a percek. Rik lélegzete hirtelen elakadt, s kezdte hátrafelé pörgetni a tárcsákat.

Amikor megállt, Terens elolvasta a címet. Elégedettnek látszott.

– Emlékszel rá? Nem csak találgattál? Valóban emlékszel rá?

Rik élénken bólogott.

– Eszembe jutott, főpolgár. Egy pillanat alatt az eszembe jutott.

A *Térelemzés* szócikke volt az.

– Tudom, mit jelent – közölte Rik. – Majd meglátja, meg fogja látni. – Nehezőre esett, hogy szabályosan vegye a levegőt, ami pedig Terenset illette, ő majdnem olyan izgatott volt, mint Rik.

– Nézze – mondta Rik. – Mindig ezzel a résszel jönnek.

Hangosan, kicsit akadozva olvasta, mégis sokkal gyakorlottabban, mint elvárható lett volna a Valonától kapott felületes olvasásgyakorlatok után. A szöveg így szólt:

“Nem meglepő, hogy a térelemző vérmérsékleténél fogva befelé fordul és gyakran alkalmazkodásra képtelen egyén. Hogy valaki felnőtt életének nagyobbik részét a csillagok közti rettenetes üres terek magányos feltérképezésének szentelje, az több, mint amit egy teljesen normális embertől kívánni lehet. Talán ez a felismerés is tükröződik a Térelemző Intézet hivatalos, ámbár kissé száraznak tűnő jelmondatában: Mi a Semmit elemezzük.”

Rik az utolsó szavakat szinte rikkantotta.

– Érted, hogy mit olvastál? – kérdezte Terens.

A kis ember égő tekintettel pillantott fel rá.

– Azt mondja, “mi a Semmit elemezzük”. Ez az, amire emlékeztem. Én is közéjük tartoztam.

– Térelemző voltál?

– Igen! – kiáltotta Rik. Majd halkabban hozzátette: – Fáj a fejem.

– Azért, mert emlékszel dolgokra?

– Gondolom, igen. – Homlokát ráncolva fölneézett. – Többre is emlékezni kell. Veszély van. Óriási veszély! Nem tudom, mit kellene tenni.

– Rendelkezésünkre áll az egész könyvtár, Rik. – Terens alaposan megfontolta minden szavát, és nagyon figyelt. – Használd egyedül a katalógust, és keress szövegeket a térelemzésről. Figyeld, merre vezetnek ezek a szövegek.

Rik rávetette magát a leolvasóra. Egész testében remegett. Terens félrehúzódott, hogy legyen elég helye.

– Mit szólna Wrijt *Tanulmány a térelemzés műszerezettségéről* című munkájához? – kérdezte Rik. – Biztatónak hangzik, nem?

– Te tudod, Rik.

Rik beütötte a katalógusszámot. A képernyőt erős fény öntötte el. Ez állt rajta: *Kérjük, hogy a kérdéses könyv ügyében forduljon a könyvtárhoz.*

Terens gyorsan odacapott, és kikapcsolta a képernyőt.

– Válassz inkább egy másik könyvet, Rik.

– De hát... – Rik elbizonytalanodott, aztán engedelmeskedett. Újabb keresés után kiválasztotta a katalógusból Enning *A tér összetétele* című művét.

A képernyőn megint megjelent a kérés, hogy forduljon a könyvtárhoz.

– A fenébe! – káromkodott Terens, és újból kikapcsolta a képernyőt.

– Mi a baj? – érdeklődött Rik.

– Semmi, semmi – felelte Terens. – Ne ess pánikba, Rik. Csak nem egészen értem...

A leolvasókészülék oldalán látható rácsozat mögött volt egy kicsiny hangszóró. Onnan hallatszott a könyvtáros vékony, száraz hangja, amitől mindketten megdermedtek:

– 242-es szoba! Van valaki a 242-es szobában?

– Mit óhajt? – kérdezett vissza nyersen Terens.

– Milyen könyvet kér? – tudakolta a hang.

– Semmilyen. Köszönjük. Csak próbálgatjuk a leolvasót.

Csend lett, mintha a háttérben egy láthatatlan beszélgetés folyna. Aztán még élesebben újra megszólalt a hang:

– A felvétel olvasási kérelmet jelez Wrijt *Tanulmány a térelemzés műszerezettségéről* és Enning *A tér összetétele* című könyvek iránt. Így van?

– Találomra ütögettünk be katalógusszámokat – mondta Terens.

– Megtudhatom, miért óhajtották ezeket a könyveket? – folytatta kérlelhetetlenül a hang.

– Mondom, hogy nem kérjük őket... Hagyd már abba! – Ez utóbbi dühös félreszólás Riknek szólt, aki pityeregni kezdett.

Újabb szünet következett, majd ismét megszólalt a hang:

– Ha lejönnek az asztalhoz, megkaphatják a könyveket. Egy külön listán vannak, ki kell tölteni hozzájuk egy űrlapot.

– Menjünk – nyújtotta a kezét Riknek Terens.

– Lehet, hogy megsértettünk valami szabályt – makogta Rik.

– Képtelenség, Rik. Nos, megyünk?

– Nem töltjük ki az űrlapot?

– Nem. Majd egyszer máskor kivesszük a könyveket.

Terens sietősen húzta maga után Riket. Lejutottak az előcsarnokba. A könyvtáros fölnézett.

– Á, itt vannak! – Fölállt, és megkerülte az asztalt. – Egy pillanat. Egy pillanat.

Ők azonban nem álltak meg.

De akkor egy járőr toppant elébük.

– Rettentően sietős, fiúk.

A könyvtáros lélekszakadva futott oda.

– Maguk a 242-es, ugye?

– Ide figyeljen – mondta Terens határozott hangon –, miért állít meg bennünket?

– Nem maguk érdeklődtek bizonyos könyvek után? Szeretnénk kikeresni maguknak.

– Túl késő. Majd máskor. Nem érti, hogy nem kérjük azokat a könyveket? Majd holnap visszajövök.

– A könyvtár mindenkor arra törekszik – mondta a nő kimérten –, hogy meg legyenek vele elégedve. Egy pillanat, és máris hozzáférhetnek a kért könyvekhez. – Két piros folt gyulladt ki a pofacsontja fölött. Elfordult, és sietve távozott egy kis ajtón át, mely a közeledtére magától kinyílt.

– Biztos úr, ha nem bánja... – kezdte Terens.

A járőr azonban fölemelte közepesen hosszú, súlyos idegkorbácsát, amely furkósbotként is nagyszerűen beválhatott volna, de tudott bénító erejű, nagyobb hatótávolságú fegyver is lenni. – Miért nem ültök le nyugodtan, fiúk, s várjátok meg, míg a hölgy visszajön? – kérdezte. – Már csak udvariasságból is...

A járőr már nem volt sem fiatal, sem vékony termetű. Közel járhatott a nyugdíjhoz, talán épp a hátralévő időt akarta itt, a könyvtárban eltölteni békében, mint könyvtárőr, de volt fegyvere, és csak álarcként hordta füstös képén a jóindulatot.

Terens homloka nyirkos volt, és érezte, hogy a tarkóján összegyűlt az izzadság. Úgy látszik, alábecsülte a helyzet komolyságát. Minden értékelésében, így a helyzetértékelésében is biztos volt, csakhogy ez most egy különleges helyszín volt, ahol nem lett volna szabad ilyen meggondolatlannak lennie. Mert olyan átkozottul erős volt benne a vágy, hogy behatoljon a Felsővárosba, s úgy lépkedhessen végig a könyvtár folyosóin, mintha maga is sarkit volna.

Egy eszelős pillanatilag rá akarta vetni magát a járőrre, de a következő pillanatban kiderült, hogy nem kell.

Előbb csak a mozdulat villant. A járőr kicsit túl későn fordult. Áruolívá váltak a korrallal lassuló reflexek. A kezéből kicsavarták az idegkorbácsot, s mielőtt még kiszakadhatott volna a torkából egy rekedt kiáltás, végighúzták vele a halántékán. Abban a pillanatban összeesett.

Rik boldogan felrikoltott, Terens pedig azt kiáltotta:

– Valona! Sark minden ördögére, *Valona!*

NEGYESEDIK FEJEZET

A lázadó

Terens a következő pillanatban már fel is ocsúdott.

– Kifelé! Gyorsan! – kiáltotta, s már indult is.

A legszívesebben bevonszolta volna a járőr magatehetetlen testét az előcsarnok szélén körbefutó oszlopok mögötti árnyékba, de erre nyilvánvalóan nem volt idő.

A délutáni nap fényes-meleg színekbe öltöztette körülöttük a világot, mire újból kijutottak a feljáróra. A Felsőváros színei eltolódtak a narancssárga irányába.

– Menjünk már! – mondta Valona idegesen, de Terens elkapta a könyökét. Mosolygott, a hangja azonban fojtottan, keményen kopogott:

– Ne szaladj. Lépkedj rendesen, mindig mögöttem. Kapaszkodj Rikbe. Ne engedd, hogy elfusson.

Elindultak. Mintha ragasztóban mozognának. Várták a hangokat a hátuk mögül, a könyvtár felől. Voltak-e vagy csak képzelődtek? Terens nem mert hátrapillantani.

– Befelé! – adta ki az utasítást, s a délutáni napfényben vibráló feliratra mutatott. Hiába, nem állta a versenyt a Florina napjával. Ez állt rajta: Elsősegélyhely.

A feljárón át az oldalbejárathoz jutottak, onnan be az elképesztően fehér falak közé. Mint ismeretlen eredetű foltok, valósággal úgy éktelenkedtek a folyosó steril üvegvilágában.

Egy egyenruhás nő már messziről figyelte őket. Zavartan összehúzta a szemöldökét, majd elindult feléjük. Terens nem várta be. Sarkon fordult, megindult az egyik oldalfolyosón, aztán befordult egy másikba. Újabb egyenruhások mellett haladtak el. Terens el tudta képzelni, micsoda bizonytalanságot keltettek maguk körül. Példátlan, hogy bennszülöttek mászkálnak mindenféle felügyelet nélkül egy kórház felső szintjein. Vajon mit csinálnak?

A végén nyilván feltartóztatják őket.

Terens szívverése felgyorsult, amikor meglátta a szerényen meghúzódo ajtót, melyen ez állt: Lejárat a bennszülöttek szintjeire. Beterelte Riket és Valonát az ott várakozó liftbe – nagyobb öröm nem érte aznap, mint amikor egy zökkenéssel megindultak lefelé.

A Városban háromféle épület volt. A legtöbbje úgynevezett “alsó” volt, s kivétel nélkül csak az alsó szinten épültek. Munkásházak – akár

háromszintesek is –, gyárak, pékségek, elosztótelepek. Voltak aztán “felsők”: a sarkitok otthonai, színházak, a könyvtár, sportcsarnokok. És akadt néhány “kettős” épület is, azaz olyanok, melyeknek voltak szintjei és bejáratai lent is meg fent is: például a járőrök őrszobái és a kórházak.

Egy kórházon keresztül tehát el lehetett jutni a Felsővárosból az Alsóvárosba, elkerülve a nagy teherlifteket, melyek lassúak voltak, s kezelőik gyakran túlságosan is odafigyeltek az emberre. Ilyen törvénytelenséget persze egy bennszülött nem követhetett el, de az efféle mellékbűnök igazán apróságnak számítottak azoknak, akik járőrök megtámadásában voltak vétkesek.

Kiléptek az alsó szinten. A falak – habár továbbra is tökéletesen sterilek – itt mintha kissé megviseltebbek lettek volna. Talán mert ritkábban sikálták őket. Itt nem sorakoztak kárpitozott ülések, mint odafönt. A folyosón a gyanakvó férfiak és rémült asszonyok feszültséget keltő mormolása hallatszott. Az egyetlen tisztviselő hiába próbált egymaga szót érteni a sokasággal.

Nyersen rivallt rá egy borostás öregemberre, aki nadrágja gyűrött térdét ráncigálva bocsánatkérő, színtelen hangon válaszolgatott:

– Tulajdonképpen mi a panasz?... Mióta vannak ezek a fájdalmai?... Volt már valaha kórházban?... Ide figyeljen, csak nem képzeli, hogy minden aprósággal zavarhat bennünket? Üljön le, majd a doktor megnézi, és ad valami orvosságot.

– A következőt! – rikoltotta a nő éles hangon, majd a nagy falióra pillantva dűnnyögött valamit az orra alatt.

Terens, Valona és Rik feltűnésmentesen próbáltak átfurakodni a sokaságon. Valona, mintha florinai embertársai közelsége megoldotta volna nyelve bénaságát, feszülten suttozta:

– Oda kellett mennem, főpolgár. Annyira aggódtam Rikért. Azt gondoltam, nem fogja visszahozni, és...

– Hogy jutottál föl egyáltalán a Felsővárosba? – szolt a válla fölött hátra Terens, miközben félretologatta a békésen álldogáló bennszülötteket.

– Mentem maga után, és láttam, hogy fölmegy a teherliften. Amikor a lift lejött, szóltam, hogy én is magával voltam, mire engem is föl vitt.

– Csak így egyszerűen...

– Megráztam egy kicsit.

– Sark ördögeire! – nyögött fel Terens.

– Muszáj volt – magyarázta szerencsétlen képpel Valona. – Aztán láttam, hogy a járőrök egy házat mutatnak magának. Megvártam, míg elmennek, aztán én is odamentem. Csak bemenni nem mertem. Nem tudtam, mitévő

legyek, ezért elbújtam, míg egyszer csak láttam, hogy jönnek kifelé. De akkor a járőr megállította magukat...

– Maguk ott! – harsant fel az asszisztensnő éles, ingerült hangja. Felállt. A cement asztallapon keményen kopogó fémtoll hangja elnyomta az egyhangú mormolást, és fojtott csendet parancsolt rájuk.

– El akarnak menni! Jöjjenek csak ide! Nem mehetnek el vizsgálat nélkül. Hamisan jelentenek beteget, így akarnak munkát kerülni? Jöjjenek csak vissza ide!

De azok hárman már kijutottak az Alsóváros félhomályos világába, ahol körülvették őket azok a szagok és zajok, melyek a sarkitok számára egyet jelentettek a “bennszülött negyeddel”. A felső szint újra csak azt a tetőt jelentette a fejük felett. Most, hogy messze kerültek a sarkit környezet nyomasztó gazdagságától, Valona és Rik megkönnyebbülhetett, Terens aggodalma azonban nem múlt el. Túl messzire mentek – mostantól fogva, meglehet, sehol sem lesznek biztonságban.

Még akkor is ez a gondolat zakatolt az agyában, amikor Rik felkiáltott:

– Nézze!

Terens sós ízt érzett a torkában.

Ijesztőbb látványt nem is láthattak volna az Alsóváros őslakói. Mintha egy óriási madár ereszkedett volna le a Felsővárosba vezető egyik átjáróból. Eltakarta a napot, s a környéken még sötétebbé vált az amúgy is baljós homály. De nem madár volt, hanem a járőrök páncélozott szárazföldi járműve.

A bennszülöttek üvöltve eredtek futásnak. Szanaszét spricceltek, még akkor is, ha különösebb okuk nem volt a félelemre. Egy férfi kelleetlenül lépett odébb az autó útjából. Valami üzleti ügyben járt, sietős dolga lehetett. Ekkor esett rá az árnyék. Körülnézett – a nyugalom szigete a vad rohanásban. Nem volt igazán magas, de annál szélesebb vállú. Az egyik, hosszában végighasított ingujja látni engedte a karját, mely beillett volna egy más ember combjának is.

Terens elbizonytalanodott. Rik és Valona pedig egy lépést sem tett nélküle. A főpolgár lázas töprengésbe kezdett. Hová fussanak? Vagy maradjanak, ahol vannak? Mit tegyenek? Végtere is volt rá egy kis esély, hogy a járőrök mást üldöznek, nem őket, de tekintve a könyvtár padlóján eszméletlen állapotban hagyott járőrt, ez az esély elhanyagolható volt.

A széles vállú ember súlyos léptekkel, félig ügetve közeledett. Mellettük elhaladtában egy pillanatra megállt, mintha elbizonytalanodott volna. Csak úgy mellékesen odavetette:

– Khorov-féle pékség, balra a második sarok, a mosoda után.

S már vissza is fordult.

– Gyerünk – mondta Terens.

Csak úgy dőlt róla az izzadság, ahogy futott. A nagy lármán keresztül is hallotta a járőrök ugató parancsszavait. A válla fölött gyorsan hátrapillantott. Fél tucat ember ugrált ki a kocsiból, s nyomban legyezőállást vettek föl. Nem lesz nehéz dolguk, gondolta Terens. Ez az átkozott főpolgári öltözék legalább olyan feltűnő, mint a Felsővárost tartó oszlopok.

A járőrök közül kettő épp feléjük indult el, s futva. Hogy meglátták-e vagy sem, nem tudta, de nem is számított. Mindketten belerohantak a széles vállú férfiba. Közel voltak, Terens hallotta a férfi rekedt ordítását és a járőrök heves szitkozódását. Riket és Valonát be is terelte rögtön a mellékutcába.

Khorov pékségét egy számtalan helyen eltört, jóformán azonosíthatatlan, kivilágított műanyag tábla jelezte – de eltéveszthetetlené a nyitott ajtón át kiáradó, ínycsiklandó illat tette. Mást nem is kellett tenniük, mint belépni.

A belső szobából, melyből kivilágított a radarkemencék lisztől homályos fénye, egy öregember kukkantott ki. Esélye már nem maradt, hogy megkérdezze, mit keresnek itt.

– Egy széles vállú ember... – kezdte Terens, s illusztrálásul széttárta a karját, de nem folytathatta, mert odakint felhangzott a kiáltás:

– Járőrök! Járőrök!

– Erre! Gyorsan! – szólt rekedten az öregember.

– Oda be? – hőkölt hátra Terens.

– Az egyik kemence csak díszlet – mondta az öreg.

Elsőnek Rik, majd Valona, végül Terens mászott be a kemenceajtón. A hátsó fal egy halk kattanással könnyedén elmozdult, s ott lógott szabadon a felfüggesztett csuklópántokon. Ezen átnyomakodva egy szűk, rosszul megvilágított szobácskába jutottak.

Vártak. Idebent megállt a levegő, a pékség illata csak növelte, lecsillapítani nem tudta éhségüket. Valona mosolyogva nézte Riket, s időnként gépiesen megpaskolta a kezét. Rik üres tekintettel bámult vissza rá. Néha égő arcára szorította az egyik kezét.

– Főpolgár... – kezdte Valona.

– Most ne, Lona! Kérlek! – súgta vissza idegesen a férfi.

Keze fejével végigsimított a homlokán, aztán csak nézte a nyirkosságot, ami a kezére tapadt.

Kattanás hallatszott, amit a zárt tér aránytalanul felerősített. Terens teste megfeszült. Nem is tudott róla, hogy öklöbe szorított keze felemelkedik.

A széles vállú ember préselődött át nagy ügyel-bajjal a nyíláson. Éppen hogy csak befért rajta.

Derús képpel nézett Terensre.

– Ugyan már, barátom. Csak nem fogunk verekedni!

Terens az öklére nézett, majd leeresztette.

A férfi szemmel láthatóan viharvertőbb állapotban volt, mint amikor először látták. Az inge cafatokban lógott a hátán, az egyik pofacsontján pedig friss korbácsütés pirosból bíborba játszó nyoma látszott. Alul-felül bedagadt szemhéja közül alig látszott ki a szeme.

– Felhagytak a kereséssel – mondta. – Ha éhesek vagytok, itt van mit enni, ha nem is túl különleges a kínálat. Mi a véleményetek?

A Városra leszállt az éjszaka. A Felsőváros fényei mérföldekre megvilágították az égboltot, az Alsóvárosban azonban sűrű sötétség honolt. A pékségben gondosan elhúzták a függönyt, ne lássák takarodó után az engedély nélkül világító fényt.

Rik most, hogy megtöltötte a hasát, jobban érezte magát. Múlóban volt a fejfájása is. Szemét rászegezte a széles vállú férfi arcára.

– Megbeszítették, mester? – kérdezte félénken.

– Kicsit – válaszolta az. – Nem számít. Mindennapos dolog az én szakmámban. – Jókora fogait villogtatva elnevette magát. – Be kellett látniuk, hogy nem csináltam semmit, csak épp az útjukba kerültem, miközben másvalakit üldöztek. Így a legkönnyebb egy bennszülöttet eltenni az útból...– Fölemelkedő keze lehanyatlott, mintha tusával előre egy láthatatlan fegyvert tartana benne.

Rik elhúzódott, mire Valona védelmező karja aggódva kinyúlt utána.

A széles vállú ember hátradőlt, s az ételmaradékot szívogatta ki a foga közül.

– Matt Khorov vagyok – mondta –, de mindenki csak úgy hív, hogy a pék. Hát ti kik vagytok?

– Hát... – húzta föl a vállát Terens.

– Értem – mondta a pék. – Amit nem tudok, azzal nem árthatok senkinek. Lehet. Lehet. De ami ezt a dolgot illeti, megbízhattok bennem. Megmentettelek benneteket a járőröktől, nem?

– De. Köszönjük. – Terens nem tudott szívélyességet erőltetni magára. – Honnan tudta, hogy minket üldöznek? – kérdezte. – Futottak még rajtunk kívül is elegen.

A másik elmosolyodott.

– Csak ők nem olyan arccal futottak, mint ti. A ti arcotokat megőrölve krétának is lehetett volna használni.

Terens megpróbálta – kevés sikerrel – viszonzni a mosolyt.

– Nem egészen értem, miért tette kockára az életét. De azért köszönöm. Nem valami nagy dolog pusztá köszönömöt mondani valakinek, de ennél többet most nem tehetek.

– Semmit sem kell tenned. – A pék roppant válla nekitámaszkodott a falnak. – Ahányszor csak tudom, mindig megteszem ezt. Nincs benne semmi személyes. Ha a járőrök üldöznek valakit, én mindent elkövetek az illető érdekében. Gyűlölöm a járőröket.

Valonának elállt a lélegzete.

– Nem kerül bajba?

– Dehogynem. Ezt nézze meg. – Ujjával mutatta felhorzsolta arcát. – De remélem, nem gondolja, hogy ez megállíthat. Ezért építettem a hamis kemencét. Így a járőrök nem kapnak el, s nem nehezítik meg túlságosan a dolgomat.

Valona kerekre tágult szemében félelemmel vegyes elragadtatás látszott.

– Miért? – folytatta a pék. – Tudja, hány lovag van a Florinán? Tízezer. Tudja, hány járőr? Talán húszezer. És mi, bennszülöttek ötszázmillióan vagyunk. Ha mind felsorakoznánk ellenük... – Pattintott egyet az ujjával.

– Tűpuskákkal és lángszóró ágyúkkal szemben sorakoznánk fel, pék – jegyezte meg Terens.

– Igen – válaszolta amaz. – Nekünk is vállalni kéne a magunkét. Ti, főpolgárok, túl közel éltetek a lovagokhoz. Féltek tőlük.

Valona számára a világ ma a feje tetejére állt. Ez az ember harcba szállt a járőrökkel, és könnyelmű magabiztossággal beszélt a főpolgárral. Amikor Rik megráncigálta a ruhája ujját, ő szelíden elhúzódott, s azt mondta neki, hogy aludjon. Jóformán rá se nézett Rikre. Hallani akarta, hogy mit beszél ez az ember.

Épp azt mondta:

– A lovagok még a tűpuskáikkal és a lángszóró ágyúikkal is csak úgy tudják megtartani a Florinát, hogy százezer főpolgár segít nekik.

Terensen látszott, hogy megsértődött, a pék azonban folytatta:

– Nézz csak magadra. Finom ruha. Takaros. Csinos. Fogadok, van szép kis vityillód is, tele könyvfilmekkel, saját áramforrással, a kijárási tilalom viszont nem vonatkozik rád. Ha akarsz, még a Felsővárosba is feljárhatsz. A lovagok nem adják ezt semmiért.

Terens nem érezte magát abban a helyzetben, hogy elveszíthetné az önuralmát.

– Jól van – mondta. – Szerinted mit csináljanak a főpolgárok? Szálljanak harcba a járőrökkel? Mi jó származna abból? Beismerem, én rendet tartok a városomban, és teljesítem a beadást, de távol tartom őket a bajtól. Próbálok nekik segíteni, amennyire a törvény megengedi. Ez nem számít? Egy napon...

– Ó, egy napon! Ki tud addig várni? Ha már te is, én is meghaltunk, mit számít, hogy ki kormányozza a Florinát? Úgy értem, mit számít *nekünk*?

– Először is én jobban gyűlölöm a lovagokat, mint te – mondta Terens. A szava elakadt, az arca vörös lett.

– Folytasd – nevetett a pék. – Mondd még egyszer. Nem foglak beárulni, amiért gyűlölöd a lovagokat. Mit tettél, hogy így magadra uszítottad a járőröket?

Terens hallgatott.

– Ki is találhatom – mondta a pék. – Amikor a járőrök rám támadtak, nagyon dühösesek voltak. Úgy értem, igazából, és nem azért, mert valamelyik lovag parancsba adta, hogy legyenek haragosak. Ismerem őket, meg tudom állapítani. Szerintem csak az történhetett, hogy leütöttél egy járőrt. Vagy meg is ölted.

Terens továbbra is hallgatott.

A pék tovább csevegett ebben a kellemes társalgási stílusban.

– Helyes, ha valaki csendben marad, de van ám túlzott óvatosság is, főpolgár. Szükségeitek lesz segítségre. Tudják, hol vagytok?

– Nem, nem tudják – vágta rá Terens.

– Nyilván megnézték a papírodat a Felsővárosban.

– Ki mondta, hogy voltam a Felsővárosban?

– Feltevés. Fogadok, hogy voltál.

– Megnézték a papíromat, de ennyi idő alatt a nevemet se olvashatták el.

– Azt azért látták, hogy főpolgár vagy. Most már csak egy olyan főpolgárt kell keresniük, aki éppen nem tartózkodik a városában, vagy nem tud elszámolni a mai napjával. E percekben az egész Florinán sistereghetnek a telefonvonalak. Azt hiszem, bajban vagy.

– Lehetséges.

– Magad is tudod. Akarsz segítséget?

Suttogva beszélgettek. Rik összegömbölyödve feküdt a sarokban, és már aludt. Valona szeme egyik beszélőtől a másikig járt.

– Nem, köszönöm – rázta meg a fejét Terens. – Majd... majd kimászok belőle.

A pék mindig készenlétben lévő nevetése most is felhangzott.

– Érdekes lesz megfigyelni, hogyan. Ne nézz le engem, csak mert nincs iskolám. Vannak más eszközeim. Nézd, gondolkozz rajta az éjjel. Lehet, hogy úgy döntesz, hasznát veszed a segítségnek.

Valona nyitott szemmel nézte a sötétet. Az ágya csak egy földre dobott takaró volt, de majdnem olyan jó, mint azok az ágyak, amelyekhez hozzá volt szokva. Rik mélyen aludt a szemközti sarokban egy másik takarón. A fejfájása elmúltával mindig mély álomba merült.

A főpolgár visszautasította a fekhelyet, mire a pék nevetett (valóban mindenben nevetett), eloltotta a lámpát, és közölte vele, hogy nyugodtan üldögélhet is akár a sötétben.

Valona szeme nem akart lecsukódni. Az álom messze elkerülte. Fog-e még valaha aludni? Leütött egy járőrt!

Megmagyarázhatatlan módon az apja és anyja jutott az eszébe.

Csak nagyon homályosan éltek az emlékezetében. Az eltelt évek alatt majdnem sikerült elfelejtenie őket. De most visszaemlékezett az éjszakai suttogó beszélgetéseikre, amikor azt hitték, hogy ő már alszik. Emlékezett az emberekre, akik bejöttek a sötétben.

A járőrök egy éjszaka felköltötték, és kérdéseket tettek föl neki, amiket nem értett, de igyekezett válaszolni rájuk. Soha többé nem látta viszont a szüleit. Neki azt mondták, hogy elmentek. Másnap dolgozni vitték, és a többi gyereknek nem engedték meg, hogy játszanak vele, még akkor sem, amikor vége lett a munkának. Megtanulta, hogy egyedül legyen. Megtanulta, hogy ne beszéljen. Így aztán “Ló Lonának” hívták, kinevették és féleszűnek csúfolták.

Vajon a ma éjjeli beszélgetés miért juttatta eszébe a szüleit?

– Valona.

A hang olyan közélről jött, hogy az idegen lélegzet beleborzolt a hajába, és olyan halk volt, hogy alig hallotta. Teste a félelemtől és a zavartól megfeszült. Meztelenségét csak egy lepedő takarta.

– Ne szólj semmit – mondta a főpolgár. – Csak figyelj. Elmegyek. Az ajtó nincs bezárva. De vissza fogok jönni. Hallasz engem? Érted?

A lány nyújtotta a kezét a sötétben, megfogta és megszorította a férfi kezét. A férfi elégedett volt.

– És vigyázz Rikre. Ne veszítsd szem elől. És Valona... – Hosszú szünet következett. Aztán folytatta: – Ne bízz meg túlságosan ebben a pékben. Nem ismerem. Érted?

Halk neszezés hallatszott, még halkabb távoli nyikorgás, aztán csend lett. Valona fél könyékre emelkedett; a csöndben csak Rik és a saját lélegzését hallotta.

Szorosan összezárta a szemhéját a sötétben, úgy próbált gondolkodni. Vajon a főpolgár, aki mindent tud, miért mondta ezt a pékről, aki gyűlölte a járőröket és megmentette őket? Miért?

Csak egy dologra tudott gondolni. A férfi egyszer csak ott termett. Épp amikor a helyzet már olyan reménytelen volt, amilyen csak lehetett, jött a pék, és cselekedett. Vagy mintha a pék egyenesen várta volna, hogy ez fog történni.

A lány a fejét csóválta a sötétben. Különös. Ha a főpolgár nem mondja ezt, ő ugyan soha nem gondolt volna rá.

A csend reszkető darabokra hullt szét egy hangos és hányaveti megjegyzéstől:

– Halló! Még itt vagytok?

A lány megdermedt, amikor egy fénysugár telibe kapta. Lassan megnyugodott, és a lepedőt összébb húzta a nyaka körül. A fénykéve elfordult róla.

Nem lepte meg a megszólaló személye. Zömök, széles formája kirajzolódott a lámpából hátrafelé szűrődő félhomályban.

– Én meg azt hittem, elmentetek vele – mondta a pék.

– Kivel, uram? – kérdezte gyámoltalanul Valona.

– A főpolgárral. Te is tudod, lányom, hogy elment. Ne húzd az időt azzal, hogy teszed magad.

– Vissza fog jönni, uram.

– Azt mondta, visszajön? Ha azt mondta, rosszul mondta. A járőrök el fogják kapni. Nem valami okos ember ez a főpolgár, különben tudná, mikor hagynak nyitva egy ajtót szándékosan. Te is el akarsz menni?

– Én megvárom a főpolgárt – felelte Valona.

– Tégy, amit akarsz. Sokat fogsz várni. De akkor mész, amikor akarsz.

A fénysugár elfordult róla, végigkúszott a padlón, s megállapodott Rik sápadt, vékony arcán. Rik szempillája megrebbent a fény érintésére, de aludt tovább.

A pék hangja elgondolkodóvá vált.

– De amikor elmész, ezt hagyd itt. Érted, ugye? Ha úgy döntesz, hogy elmész, az ajtó nyitva áll, de nem az ő számára.

– Hisz ő csak egy szegény, beteg nyomorult – kezdte Valona siránkozó, ijedt hangon.

– Igen? Nos, én gyűjtöm a szegény, beteg nyomorultakat, ez tehát ittmarad. El ne felejtsd!

A fénysugár nem mozdult el Rik alvó arcáról.

ÖTÖDIK FEJEZET

A tudós

Dr. Selim Junz már egy éve türelmetlenkedett, de az ember nem szokja meg idővel a türelmetlenséget. Sőt. Mindazonáltal ez az év megtanította arra, hogy a sarkit közszolgálatot nem lehet siettetni; annál inkább így volt ez, amióta maguk a közalkalmazottak nagyrészt áttelepült florinaiak voltak, és ezért rettenetesen vigyáztak a méltóságukra.

Egyszer megkérdezte az öreg Abelt, a trantori nagykövetet, aki már olyan régóta élt a Sarkon, hogy talán a cipője is gyökeret eresztett itt, hogy a sarkitok miért engedték meg, hogy a kormányhivatalaikat épp azok az emberek vezessék, akiket szívből megvetnek.

Abel összehúzott szemmel nézett át zöld borral teli talpas poharán.

– Politika, Junz – mondta – politika. Sarkit logikával kivitelezett genetikai húzás. A Sark önmagában kicsi, jelentéktelen világ, csak addig él, amíg az örök aranybányát, a Florinát birtokolja. Így aztán minden évben leszedik a Florina mezőinek és falvainak a zsírját: elviszük ifjúságának színe-virágát a Sarkra, kiképzésre. A középszerűekkel iktattatják az irataikat, töltetik ki a nyomtatványaikat, íratják alá az íveiket, és a valóban eszeseket visszaküldik a Florinára, hogy mint bennszülött kormányzók dolgozzanak a városokban. Főpolgároknak nevezik őket.

Junz doktor valójában térelemző volt. Nem egészen értette, mi ennek az értelme. Ezt szóvá is tette.

Abel rábökött tompa, vén mutatóujjával. A poharán átcillanó zöld fény megfestette barázdás, természetből sárgásszürke színű körmét.

– Sohasem lesz ügyintéző – mondta. – Ne is kérjen tőlem ajánlást. Nézze, a Florina legintelligensebb elemei szívvel-lélekkel a sarkitok ügye mellé állnak, mivel amíg a Sarkot szolgálják, jól megy soruk, ha pedig hátat fordítanak a Sark bolygónak, az egyet jelentene a florinai létezéshez való visszatéréssel, ami nem jó dolog, barátom, nem jó dolog.

Egy hajtással kiitta a borát, majd folytatta:

– Továbbá, sem a főpolgárok, sem a Sark papi alkalmazottai nem nemzhetnek utódokat, mert akkor elveszítik a pozíciójukat. Még nőnemű florinaiakkal sem. Sarkitokkal való faji keveredés természetesen szóba sem jöhet. Ilyenformán a florinai gének legjava folyamatosan kivonódik a forgalomból. Florina tehát fokozatosan azoké lesz, akik fát vágnak és vizet hordanak.

– Ugyanilyen ütemben ők is kifogynak a hivatalnokokból, nem?

– Ez már a jövő gondja lesz.

Így most dr. Junz ott ült a Florinai Ügyek Hivatalának egyik külső előszobájában, és türelmetlenül várta, hogy beengedjék. Eközben florinai tisztviselők végezték vég nélküli, szapora papírmunkájukat.

Egy korosabb, a szolgálatban megaszalódott florinai állt meg előtte:

– Dr. Junz?

– Igen.

– Jöjjön velem!

Egy képernyőn felvillanó szám éppoly hatékonyan felszólíthatta volna, vagy megtette volna egy kivilágított folyosó is, de ahol az emberi erő olcsó volt, ott kár lett volna bármivel is helyettesíteni. Dr. Junz szándékosan gondolt “emberi erőre”. Soha egyetlen sarki kormányhivatalban sem látott nőket. A florinai nőket lent hagyták a bolygójukon, annak a néhány házicselédnek pedig valószínűleg megtiltották, hogy szaporodjanak; a sarkit nők viszont ahogy Abel mondta, szóba se jöhettek.

Az államtitkár írnokának íróasztala előtt ülőhellyel kínálták. A férfi rangját az asztal lapjába mélyített világító feliratból tudta. Természetesen egyetlen florinai sem vihette az írnokságnál többre, tekintet nélkül arra, hogy az ügyek a valóságban hány szálon futnak át fehér ujjai között. Maga az államtitkár és a florinai ügyek titkára csak sarkit lehetett, de bár dr. Junz találkozhatott velük társaságban, tudta, hogy itt a hivatalban sohasem futhatna össze velük.

Ült, továbbra is türelmetlenül, de legalább közelebb a célhoz. Az írnok tüzetesen megnézte az okmányt, úgy lapozva fel minden egyes aprólékosan rejtjelezett oldalt, mintha a világegyetem titkait tartalmaznák. Nagyon fiatal volt, talán csak nemrégiben végzett, és mint minden florinai, egészen világos bőrű és hajú.

Junz doktort elfogta valami atavisztikus borzongás. Ő maga a Libair világáról jött, és mint minden libairinek, neki is sötét, melegbarna színű bőre volt. Kevés világ akadt a Galaxisban, ahol a bőrszín a Liabiren és a Florinán elterjedhez foghatóan különleges volt. Általában a köztes árnyalatok számítottak szabályosnak.

Némely radikális ifjú antropológus eljátszott a gondolattal, hogy például a Libairhez hasonló világokon az emberek egymástól független, noha azonos irányú fejlődésen mentek keresztül. Az idősebbek elkeseredetten tiltakoztak minden olyan elképzelés ellen, mely lehetségesnek tartotta a különböző fajok keveredését – ahogy az nyilván előfordult a Galaxis valamennyi világán. Állították, hogy az eredeti bolygón, akármelyik volt is az, az emberek már különböző pigmentációjú alcsoportokra váltak szét.

Ez pusztán elodázta a problémát időben, de nem adott választ semmire, dr. Junz tehát nem kapott kielégítő magyarázatot a kérdésére. Időnként még most is rajtakapta magát, hogy ezen töri a fejét. A sötét világokon valami okból kifolyólag viszályokkal teli múltról szóltak a legendák. Például egyes libairi mítoszok szerint háborúkat viseltek a más bőrszínű emberek ellen, és magának a Libairnak az alapítását is egy vesztes csatából elmenekült barna bőrű embercsoportnak tulajdonították.

Amikor dr. Junz Libairból az arkturi Űrtechnikai Intézethez került át, és később elhelyezkedett a szakmájában, elfelejtette a régi tündérmeséket. Azóta csak egyszer töprengett el rajtuk igazán. Hivatalos úton járva rábukkant a Centaurus övezet egyik régi világára, ama világok egyikére, melyeknek évezredekben lehet mérni a történetét, nyelvük pedig olyan ősrégi, hogy lehetett akár annak az elveszett, mitikus angol nyelvnek is a nyelvjárása. Volt például egy külön, sajátos szavuk a sötét bőrű emberekre.

De hát miért kell külön szóval jelölni azt az embert, akinek sötét színű a bőre? Nincs a kék szemű, a nagy fülű vagy a göndör hajú emberre sem. Nincs külön szó...

Elmélázásából az írnök száraz hangja riasztotta fel:

– A feljegyzések szerint ön járt már ebben az irodában.

– Valóban, uram – válaszolta dr. Junz kissé zordul.

– De nem mostanában.

– Nem, nem mostanában.

– Továbbra is egy térelemzőt keres – pörgette az írnök a lapokat –, aki tizenegy hónappal és tizenhárom nappal ezelőtt tűnt volna el.

– Úgy van.

– Mindeközben – kopogott tovább az írnök hangja, amelyből mintha szántsándékkal irtottak volna ki minden elevenséget – az illető felől nem érkezett semmi jelzés, és nincs bizonyíték rá, hogy valaha is járt volna sarkit felségterületen.

– Utoljára a Sark közeli úrból adott jelentést – mondta a tudós.

Az írnök fölnézett, fakókék szeme egy másodpercre megállt Junz doktoron, majd hirtelen elfordult róla.

– Lehet, hogy így van, de nincs bizonyíték rá, hogy az illető a Sarkon tartózkodik.

Nincs bizonyíték! Dr. Junz keményen összeszorította a száját. Ezt hajtogatta a Bolygóközi Térelemző Hivatal is hónapokon át, egyre gorombábban.

Nincs bizonyíték, dr. Junz. Úgy véljük, hasznosabban is eltölthetné az idejét, dr. Junz. A Hivatal azon lesz, hogy a kutatás tovább folyjék, dr. Junz.

Eközben valójában azt gondolták: “Hagyj már békén bennünket, Junz!”

Az egész ügy, az írnok pontosan megjelölte, szabványidő szerint tizenegy hónappal és tizenhárom nappal ezelőtt kezdődött (az írnok természetesen megtehetette volna, hogy egy ilyen természetű ügyben a helyi időt használja).

Junz a szokásos ellenőrzés elvégzésére indult a Sarkra, de alig két napot töltött ott, amikor elkezdődött ez az ügy, aminek... nos, aminek ez lett a vége.

Akkor felkereste a B. T. H. egy helyi képviselője, egy keszeg fiatalember, aki főleg azzal tette magát felejthetetlenné Junz doktor számára, hogy szünet nélkül a sarki vegyipar egyik gyármányát, egy nyúlós vackot rágott.

A vizsgálat már majdnem lezajlott, amikor a helyi képviselőnek eszébe jutott valami; akkor fölragasztotta a nyúlós vackot a zápfogai mögé, és azt mondta:

– Üzenet jött az egyik terepmunkástól, dr. Junz. Valószínűleg nem fontos. Ismeri ezeket.

A lefokozás szokásos kifejezése volt ez: “Ismeri ezeket.” Dr. Junz felháborodva kapta föl a fejét, s már mondta volna, hogy tizenöt évvel ezelőtt maga is “terepmunkás” volt, de aztán eszébe jutott, hogy három hónapnál tovább nem bírta. Ettől a csöppnyi haragtól azonban lelkesebb figyelemmel olvasta el az üzenetet.

Így szólt: *Kérem, nyissanak közvetlen rejtjelezett vonalat a B. T. H. főhadiszállásához egy részletes és rendkívül fontos üzenet számára. A legrövidebb útvonal mentén leszállok.*

Az ügynök felderült. Álla ismét a megszokott ütemben mozgott, és közben azt mondta:

– Na, mit szól, uram? “Érinti az egész Galaxist.” Ez még egy terepmunkástól is szép. Hívtam azután, hogy ezt megkaptam, hátha ki tudok szedni belőle valami értelmeset, de hiába. Folyton csak azt hajtogatja, hogy a Florinán minden ember élete veszélyben forog. Tudja, félmilliárd ember életéről van szó. Úgy beszélt, mint egy komplett örült. Őszintén szólva nem szívesen maradnék vele négy szemközt, ha majd földet ér. Maga mit javasol?

– Van másolat a beszélgetésükről? – kérdezte dr. Junz.

– Van, uram. – Néhány pernyi keresés után előkerült a felvétel.

Dr. Junz átfuttatta a leolvasón.

– Ez másolat, nem? – húzta össze a szemöldökét.

– Az eredetét elküldtem ide a Sarkra, a Bolygóntúli Szállítási Hivatalnak. Gondoltam, legjobb lesz, ha mentőautóval várják a leszállóhelyen. Lehet, hogy rossz bőrben van.

Junz doktor hajlott rá, hogy egyetértsen a fiatalemberrel. A mélyűr magányos elemzőin pályafutásuk vége felé nemritkán a vad elmezavar jelei mutatkoztak.

– De várjunk csak – mondta. – Úgy beszél, mintha még nem ért volna földet.

Az ügynök meglepett arcot vágott.

– Feltételezem, hogy földet ért, de engem senki sem értesített róla.

– Jó, akkor hívja fel a Szállítási Hivatalt, és érdeklődj meg a részleteket. Elmebeteg vagy sem, a részleteknek szerepelniük kell a feljegyzéseinkben.

A térelemző másnap az utolsó percben megint beszólt, s csak azután hagyta volna el a bolygót. Más ügyek várták más világokon, nem odázhatta el őket. Már szinte az ajtóból, a válla fölött szólt vissza:

– Mi van a terepmunkásunkkal?

– Jó, hogy kérdezi – felelte a tisztviselő. – El akartam újságolni magának. A Szállítási Hivatal nem is hallott róla. Elküldtem a hipermeghajtású motorjairól készült energiamintát, de azt mondták, ilyen hajó nincs sehol a közeli űrben. A fickó meggondolhatta magát, és mégsem szállt le.

Junz doktor elhatározta, hogy huszonnégy órával mégis elhalasztja az utazását. Másnap már a bolygó fővárosában, Sark Cityben, a Bolygótúli Szállítási Hivatalban volt. Első ízben találkozott a florinai tisztviselői karral. A hivatalnokok a fejüket rázták: igen, megkapták az üzenetet, hogy a B. T. H. egyik elemzője leszállni készül, de semmiféle hajó nem ért földet.

Junz doktor azonban erősködött, hogy az ügy fontos. Az az ember nagyon beteg. Nem kapták meg a helyi B. T. H. képviselőjével folytatott megbeszélése másolatát? Tágra nyílt szemmel néztek rá. Másolat? Senki sem emlékezett rá, hogy ilyesmit kaptak volna. Nagyon sajnálják, ha az illető beteg volt de semmiféle B. T. H.-hajó nem szállt le, és nincs is a közeli űrben.

Dr. Junz visszatért szállodai szobájába, és több mindenfélére gondolt. Elutazásának határideje kitolódott. Felhívta a portát, és másik, a hosszabb tartózkodásra alkalmasabb lakosztályt kért. Aztán nyélbe ütött egy találkozót Ludigan Abellel, a trantori nagykövettel.

A másnapot a sarkit történelemlről szóló könyvek olvasgatásával töltötte, és mire eljött az Abellel való találkozó ideje, a dühtől úgy felhúzta magát, hogy valósággal szívdobogást kapott. Tudta már, hogy egykönnyen nem fog innen elmenni.

Az öreg nagykövet úgy viselkedett, mintha Junz udvariassági látogatásra jött volna; szorongatta a kezét, begurította automata “csaposát”, és amíg az első két italt meg nem itták, szóba sem hozhatott hivatalos ügyeket. Junz megragadta az alkalmat, hogy mégis valami érdemleges dologról társalogjanak, ezért a florinai közszolgálat felől kérdezősködött – mire kiseloadást kapott a Sark fejlődéstörténetéből. Dühe közben nőttön-nőtt.

Ezután Abel mindig úgy jelent meg lelki szemei előtt, amilyen aznap volt. Mélyen ülő szemét félig lehunyta hófehér szemöldöke alatt, újra meg újra

horgas orra alá emelte borospoharát, és egyik bütykös ujjá lassan dobolt egy hallhatatlan zene ütemére. Beesett arcától az egész ember még soványabbnak tűnt.

Junz belekezdett a történetébe, s tárgyilagosan, visszafogottan előadta. Abel figyelmesen, közbeszólás nélkül végighallgatta.

Amikor Junz befejezte, finoman megpaskolta az ajkát, és azt kérdezte:

– Na már most, ismeri azt az illetőt, aki eltűnt?

– Nem.

– Soha nem is találkozott vele?

– Nehéz a terepen dolgozó elemzőinkkel találkozni.

– Lehettek korábban is téveszméi?

– A B. T. H. központi nyilvántartása szerint ez az első eset – ha valóban téveszméről van szó.

– Ha? – A nagykövet ezt a vonalat nem folytatta tovább. – És ön miért jött hozzám?

– Segítségért.

– Nyilván. De mit tehetek én?

– Hadd magyarázzam el. A Sarki Bolygóntúli Szállítási Hivatal a közeli űrben azonosította emberünk űrhajójának energiamintáját, és még sincs róla nyom. Nyilván nem hazudnak. Nem mintha a sarkitoknál nem létezne hazugság, de fölöslegesen nyilván nem szoktak hazudni. Márpedig tudniuk kell, hogy én két-három óra leforgása alatt ellenőriztethetem a dolgot.

– Így van. Mi következik ebből?

– Az energiaminta nyoma két esetben tűnhet el. Ha a hajó azért nincs a közeli űrben, mert átugrott a hipertéren, és már a Galaxis egy másik térségében tartózkodik; vagy ha egyáltalán nincs az űrben, mert leszállt egy bolygón. Nem hiszem, hogy a mi emberünk ugrott volna. Ha a Florinát illető és galaktikus méretű veszélyről szóló állításai megalomániás téveszmék, semmi sem akadályozhatja meg, hogy leszálljon a Sarkon, és jelentést tegyen róluk. Nem fogja meggondolni magát, és nem fog elmenni. Az ilyen dolgokban tizenöt éves tapasztalatom van. Ha az állításai netán megfontoltak és igazak, akkor a helyzet annyira komoly, hogy nem engedhetjük meg neki, hogy meggondolja magát, és elhagyja a közeli űrt.

Az öreg trantori fölemelte az ujját, és szelíden intett vele.

– Tehát ön arra következtet, hogy az illető a Sarkon van.

– Pontosan. És ebben az esetben is két lehetőség van. Vagy valóban elmezavar lépett fel nála, vagy valahol másutt szállt le a bolygón, és nem a rendes űrkikötők valamelyikében. Lehet, hogy betegen és félig emlékezetét veszve kóborol valahol. Az ilyen dolgok még a terepmunkásoknál is nagyon szokatlanok, de megtörténnek. A rohamok rendszerint átmenetiek. A mikor

elmúlnak, az áldozatban rendszerint előbb elevenednek meg a munkája részletei, mint a személyes emlékei. Végére is a térelemző munkája egyszersmind az élete is. Az emlékezetvesztőt nagyon gyakran egy közkönyvtárban találják meg, ahová betéved, és térelemzésre vonatkozó utalásokat keres.

– Értem. Tehát segítek, hogy a Könyvtárosok Testülete értesítse, ha ilyen eset előfordulna.

– Nem, inkább azt fogom kérni, hogy a térelemzésről szóló bizonyos alapléműveket tegyenek félre, és ha valaki, aki nem tudja bizonyítani, hogy született sarkit, ezeket kéri, tartóztassák fel és hallgassák ki. Ebbe bele is fognak egyezni, mert tudni fogják – illetve a feletteseik tudni fogják –, hogy egy ilyen terv semmire se vezet.

– Miért nem?

– Mert – folytatta Junz egyre dühösebben – biztos vagyok benne, hogy emberünk, pontosan úgy, ahogy eltervezte, leszállt Sarki City űrkikötőjében, és akár normális volt, akár elmebeteg, nincs kizárva, hogy börtönbe zárták, de meg is ölhették a sarkit hatóságok.

Abel letette majdnem kiürült poharát.

– Tréfál?

– Úgy nézek én ki, mint aki tréfál? Mit mondott ön alig félórája a Sarkról? Az életük, a jólétük, a hatalmuk múlik azon, hogy ellenőrzésük alatt tudják-e tartani a Florinát. Mit tudtam én meg mindabból, amit az utóbbi huszonnégy órában elolvastam? Azt, hogy a Florina kyrtültvényei biztosítják a Sark jólétét. És akkor jön egy ember, józan vagy háborodott, mindegy, aki kijelenti, hogy egy galaktikus fontosságú valami veszélyezteteti minden férfi és nő életét a Florinán. Nézze meg ezt a másolatot emberünk utolsó ismert szavairól.

Abel a kezébe vette a filmszalagot, amelyet Junz nagy sebbel-lobbal kikapott a tartójából, és elvette az elébe tartott leolvasót. Lassan futott át a sorokon, fakó szeme pillogva kukucskált be a szemlencsébe.

– Nem sokat lehet kihámozni belőle.

– Persze hogy nem. Azt mondja, veszély fenyeget. Azt mondja, nagyon sürgős. Ez minden. De soha nem lett volna szabad elküldenie a sarkitoknak. Még ha tévedett is ez az ember, megengedhette-e a sarkit kormány, hogy szétkürtölje azt, ami vagy örültség volt, vagy nem, és megtöltse vele a Galaxist? Most ne beszéljünk a pánikról, amit a hír a Florinán keltene, a zavaró hatásról, amit a kyrtfonál gyártásában előidézne, csak arról beszéljünk, hogy a Sark és a Florina közti piszkos politikai viszony, úgy, ahogy van, a Galaxis szeme elé tárulna. Gondolja meg: mivel én egymagam nem intézkedhetek e másolat alapján, és ezt ők is tudják, mindössze egyetlen embert kell eltávolítaniuk az útból, hogy mindennek elejét vegyék. Habozna-e

a Sark, hogy ilyen esetben elkövessen-e egy gyilkosságot vagy sem? Azon a világon, ahol a genetikának olyan szakemberei vannak, ahogy ön mesélte, nyilván nem haboznának.

– És mit kíván tőlem? Meg kell mondanom, teljesen most sem győzött meg. – Abelt a történet nem hatotta meg.

– Derítse ki, megölték-e? – mondta Junz komoran. – Önöknek biztosan van itt kémszervezetük. Jaj, ne körtönfalazzunk! Elég hosszú ideig csatangoltam a Galaxisban, kinőttem már a politikai serdülőkorból. Járjanak a dolog végére, én meg közben elvonom a figyelmüket a könyvtári tárgyalásaimmal. És ha kideríti, hogy valóban gyilkosok, a Trantornak legyen rá gondolja, hogy a Galaxis egyetlen kormánya se képzelje, hogy még egyszer megölheti a B. T. H. alkalmazottját, és büntetlenül megúszhatja a dolgot.

Ezzel az Abellel folytatott első megbeszélése véget ért.

Junznak egy dologban igaza volt. A sarkit hivatalnokok együttműködtek, sőt rokonszenveztek, amíg a könyvtári intézkedésekről volt szó.

De mintha semmi egyébben nem lett volna igaza. Hónapok teltek el, és Abel ügynökei semmi nyomát nem találták a Sarkon, sem élve, sem holtan, az eltűnt terepmunkásnak.

Így volt ez tizenegy hónapon keresztül. Junz már azon volt, hogy mégiscsak elutazik. Még megvárja a tizenkettedik hónapot, de többet nem. És akkor végre történt valami, és nem is Abel, hanem a már-már elfeledett stróman ténykedése nyomán, akit ő maga állított be. Jelentés érkezett Sark Közkönyvtárából; Junz tehát most itt ült egy florinai köztisztviselő íróasztalával szemben a Florinai Ügyek Hivatalában.

A hivatalnok befejezte az ügy gondolatbeli elrendezését. Az utolsó oldalhoz ért.

Fölnézett.

– És most mit tehetek önért?

Junz szabatosan fogalmazott:

– Tegnap délután 4 óra 22 perckor arról értesítettek, hogy a sarki Közkönyvtár florinai fiókjában feltartóztattak számomra egy embert, aki két, a térelemzéssel foglalkozó műnek akart utánanézni, és nem volt született sarkit. Azóta nem hallottam a könyvtárról.

Hangját fölemelve folytatta, nem engedve szóhoz jutni a hivatalnokot, aki valamilyen megjegyzést akart tenni.

– Egy televíziós hírközleményt hallottam tegnap délután 5 óra 5 perckor abban a szállodában, amelyben jelenleg lakom, miszerint a Florinai Őrjárat egy tagját leütötték a sarki Közkönyvtár florinai fiókjában, és a merényletért

felelősnek tartott három bennszülött florinait azóta körözik. A közleményt nem ismételték meg a későbbi hírösszefoglalókban.

Na már most, nem kétlem, hogy összekapcsolták a két hírt. Nem kétlem, hogy az a férfi, akit én keresek, az őrző őrizetében van. Kértem engedélyt, hogy elutazhassak a Florinára, de megtagadták. Akkor azt kértem a Florinától, hogy küldjék el a szóban forgó embert a Sarkra, de nem kaptam választ. Eljöttem a Florinai Ügyek Hivatalába, hogy lépéseket követeljek e tárgyban. Vagy én mehessek oda, vagy ő jöhessen ide.

A hivatalnok száraz hangja válaszolta:

– A Sark kormánya nem fogadhat el ultimátumot a B. T. H. alkalmazottaitól. A feletteseim figyelmeztettek, hogy ön valószínűleg kérdéseket fog feltenni nekem e tárgyban, és olyan értelemben utasítottak, ahogy azt közölni szándékozom önnel. A férfi, akiről jelentették, hogy a félretett szövegeket kívánta tanulmányozni, két társával együtt, egy főpolgárral és egy florinai nőnemű egyénnel együtt valóban elkövette azt a támadást, amiről ön tett említést, és üldözőbe is vette őket az őrző. Csak éppen nem fogták el őket.

Keserű csalódás hullámozott át Junzon. Nem is próbálta eltitkolni.

– Megszöktek?

– Nem egészen. A nyomaik elvezettek egy bizonyos Matt Khorov pékműhelyébe.

– És megengedték, hogy ottmaradjanak? – bámult rá Junz.

– Beszélt ön mostanában Ludigan Abel őexcellenciájával?

– Mi köze ennek ahhoz, hogy...

– Értésüléseink szerint önt gyakran látták a trantori nagykövetségen...

– Már egy hete nem láttam a nagykövetet.

– Akkor javasolom, hogy látogassa meg. A Trantorral való megkülönböztetett bolygóközi kapcsolatunk tiszteletben tartása okán engedjük meg, hogy a bűnözők sértetlenül megmaradhassanak Khorov műhelyében. Utasítást kaptam, hogy ha szükségesnek látszik, elmondjam önnek, miszerint ez a Khorov – talán nem lepi meg, amit hall – (a fehér arcon valami egészen különös dolog: csúfondáros mosoly jelent meg) – biztonsági szolgálatunk előtt jól ismert figura. Trantori ügynök.

HATODIK FEJEZET

A nagykövet

Tíz órával azelőtt, hogy Junz megbeszélést folytatott a hivatalnokkal, Terens elhagyta Khorov pékségét.

Útközben, míg óvatosan lépkedett a Város utcácskáin, fél kézzel megfogta a munkáskunyhók durva tapintású falát. A Felsővárosból szabályos térközönként lejutó halvány derengésen kívül teljes volt a sötétség. Az Alsóvárosban legföljebb a kettesével-hármasával közlekedő járőrök gyöngyházfényű lámpái világíthattak.

Az Alsóváros undok szörnyteste szenderegve bújt meg a Felsőváros csillogó leple alatt. Bizonyos részei, meglehet, ilyenkor is élték árnyékéletüket, mivel a termést ilyenkor hordták be és készítették elő a következő napra, de nem itt, nem ezekben a nyomornegyedekben.

Terens behúzódtott egy poros sikátorba (még az éjszakánkénti florinai zápor is alig tudott behatolni a cementövezet alatti sötét területekre), amikor a távoli léptek csikorgó zaja utolérte. Vagy száz méterre fények tűntek fel, majd elhaladtak és kihunytak.

Egész éjszaka jöttek-mentek a járőrök. Ennyi elég is volt. Olyan félelmet keltettek az emberben, hogy minden további erőfitogtatás nélkül is fenn tudták tartani a rendet. Mivel a Városban nem volt világítás, a sötétség számos rossz szándékú alakot elrejthetett volna, de ezt a veszélyt a járőrök távoli fenyegetése nélkül is nyugodtan ki lehetett iktatni. Az élelmiszerboltokat és a műhelyeket jól őrizték; a Felsőváros pompája elérhetetlen volt; egymástól lopni, egymás nyomorúságán élösködni pedig nyilvánvalóan hiábavalóság lett volna.

Mindaz, ami más világokon bűnnek számított volna, itt, a sötétségben gyakorlatilag nem létezett. A szegények kéznél voltak, de semmijük sem volt, a gazdagok pedig szigorú elérhetetlenségben trónoltak valahol.

Terens surranva haladt előre. Amikor a feje fölötti cementötvözet egyik nyílása alá ért, és önkéntelenül felpillantott, arca fehéren megcsillant.

Elérhetetlenek!

Valóban elérhetetlenek voltak? Hányféle érzés gyötrelmét szenvedte át a Sark lovagjai miatt eddigi életében? Amikor gyerek volt, csak gyerek volt. A járőröket feketébe és ezüstbe öltözött szörnyeknek látta, akik elől csakis menekülni lehetett, akár rosszat csinált valaki, akár nem. A lovagok távoli és titokzatos, végtelenül felsőbbrendű emberek voltak, akik a Sarknak nevezett

paradicsomban éltek, és nagy gonddal, jóságos türelemmel viselték szívükön a balga florinai férfiak és asszonyok boldogulását.

Mindennap elismételte az iskolában: “A Galaxis Lelke örködjék a lovagok felett, amint ők örködnek felettünk.”

Igen, gondolta most. Pontosan! Úgy bánjon velük a Lélek, ahogy ők bánnak velünk. Se jobban, se rosszabbul. Ökle izzón összeszorult a sötétben.

Amikor tízéves volt, írt egy iskolai dolgozatot arról, hogy milyennek képzelet az életet a Sarkon. Képzelt után kellett dolgozniuk, amiből kiderült, milyen az íráskészségük. Nagyon kevésre, igazából csak egy bekezdésre emlékezett belőle. Ebben úgy festette le a lovagokat, mint akik reggelenként összegyűlnek egy csarnokban, mely színes, mint a kyrtvirágok, és komoran állnak ott hét méter magas tündöklő fenségükben, a florinaiak bűneiről tanácskoznak, s keseregnek nagy bánan, hogyan vezethetnék vissza őket az erény útjára.

A tanár nagyon meg volt elégedve, és év végén, amikor a többi fiú és lány áttért a rövid olvasás-, írás- és erkölcstanleckékre, őt átvitték egy különleges osztályba, ahol számtant, galaktográfiát és sarkit történelmet tanult. Tizenhat éves korában elvitték a Sarkra.

Ma is emlékezett annak a napnak a nagyszerűségére; valósággal beleborzongott az emlékebe. És elszégyellte magát.

Közeledett a város széléhez. A feltámadó szellő idáig sodorta a kyrtvirágok nehéz, éjszakai illatát. Pár perc még, és kijut a nyílt mezők viszonylagos biztonságába, ahol nem szoktak járőrözni, és ahol a rongyos éjszakai felhők között újra megpillanthatja a csillagokat. Azt a szúrós fényű, sárga csillagot is, a Sark napját.

Fél életén keresztül az ő napja is volt. Amikor egy űrhajó kerek ablakán át először látta nagyobbak egyszerű csillagnál, többnek egy elviselhetetlenül fényes kis golyónál, térdre akart esni. Az a gondolat, hogy a paradicsomhoz közeledik, még azt a bénító félelmét is elmulasztotta, amit az első űrbeli útja keltett benne.

Megérkezvén a paradicsomba elvitték egy öreg florinaihoz, akinek gondja volt rá, hogy megfűrödjék és illően felöltözködjék. Aztán elmentek egy nagy épületbe; útközben öreg kísérője mélyen meghajolt egy elhaladó alak előtt.

– Hajolj meg! – súgta dühösen az ifjú Terensnek.

Terens zavartan engedelmeskedett.

– Ki volt ez? – kérdezte utóbb.

– Egy lovag, te tudatlan kis paraszt!

– Ő? Lovag?!

Mint akibe villám csapott, megtorpant, úgy kellett továbbnógatni. Életében először látott lovagot. Egyáltalán nem volt hét méter magas, csak

olyan ember, mint a többi. Más florinai fiatalok talán felépültek az ilyen csalódás okozta megrázkódtatásból, Terens azonban soha többé. Valami megváltozott benne, méghozzá véglegesen.

Kiváló eredménnyel végezte el a tanulmányait, de soha többé nem felejtette el, hogy a lovagok *emberek*.

Tíz éven keresztül tanult, és amikor se nem tanult, se nem evett, se nem aludt, számtalan apróságban kellett hasznossá tennie magát. Megtanították rá, hogy üzenetekkel és bevásárlókosarakkal szaladgáljon, hogy mélyen meghajoljon, valahányszor elhalad mellette egy lovag, és tisztelettel fordítsa a fal felé az arcát, ha egy lovag hölgye közeledik.

Öt évig dolgoztatták a közszolgálatban, hol az egyik, hol a másik posztra helyezve, hogy mindenféle körülmények között kipróbálják a képességeit.

Egyszer fölkereste egy puha, kövér florinai, barátságosan mosolygott, szelíden megszorongatta a vállát, és megkérdezte, mi a véleménye a lovagokról.

Terens a legszívesebben megfordult és elrohant volna, de nem tette. Kíváncsi lett volna, vajon a gondolatai rávésődhetnek-e valami homályos rejtjelekkel az arcára. Megrázta a fejét, s elmormogott egy sor közhelyet a lovagok jóságáról.

A kövér azonban elhúzta a száját, és azt mondta:

– Ezt te sem gondold komolyan. Gyere el erre a helyre ma este. – Egy kis kártyát nyújtott át neki, aztán pár perc múlva összegyűrte és elégette.

Terens elment. Félt, de vitte a kíváncsisága. Ott összetalálkozott némely barátaival, akik titkokat rejtő pillantással néztek rá, de később, munka közben nyájas közönnnyel viseltettek iránta. Meghallgatta, amit mondtak, és úgy találta, hogy sokan hiszik ugyanazt, amit ő is forogtat az elméjében, és eddig naivul azt hitte, mindegyre csakis ő jött rá, senki más.

Megtudta, hogy egyes florinaiak aljas és kegyetlen vadembereknek tartják a lovagokat, amiért a florinaiakat megfosztják a javaiktól, maguknak képezve belőle fölös hasznot, miközben hagyják, hogy a keményen dolgozó bennszülöttek tudatlanságban és szegénységben sínylődjenek. Megtudta, hogy közeledik az idő, amikor nagyszabású lázadás tör ki a Sark ellen, és a Florina minden pompája és gazdagsága a jogos tulajdonosaié lesz.

Hogyan? – kérdezte Terens. Ezt kérdezte újra és újra. Végtére is a fegyverek a lovagoknál és a járőröknél voltak.

És akkor meséltek neki Trantorról, a gigászi birodalomról, amely az elmúlt néhány évszázadban csak nőtt és nőtt, míg nem a Galaxis lakott világainak a fele már hozzá tartozott. A Trantor, mondták, a florinaiak segítségével tönkre fogja tenni a Sarkot.

De, mondta Terens előbb csak magának, aztán a többieknek is, ha a Trantor olyan hatalmas, a Florina pedig olyan kicsi, nem fog-e a Trantor egyszerűen a Sark helyére telepedni, mint egy még nagyobb és még zsarnokibb úr? Ha ez a menekülés egyetlen útja, inkább a Sarkot viseljék el. Jobb a már ismert gazda, mint az, akit nem is ismernek.

Kinevették és kivetették maguk közül, és életveszélyesen megfenyegették, ha netán valaha beszélni mer arról, amit hallott.

De idővel észrevette, hogy az összeesküvésben résztvettek egyenként eltűnédeztek, míg már csak az eredeti kövér alak maradt meg.

Néha látta, hogy ez az ember itt-ott sugdos az újonnan jöttek fülébe, de nem lett volna biztonságos figyelmeztetni az ifjú áldozatot, hogy kísértésnek és próbának van kitéve. Neki is meg kell találnia a maga útját, akárcsak Terensnek.

Terens még a Biztonsági Szolgálatnál is eltöltött valamennyi időt, amire csak nagyon kevés florinai számíthatott életében. Rövid tartózkodás volt ez, mert a Szolgálat emberének olyan hatalma volt, hogy ott mindenki még rövidebb időt tölthetett csak el, mint bárhol másutt.

Itt Terens némi meglepetéssel megtudta, hogy számolni kell valódi összeesküvésekkel is. A férfiak és nők valahogy összejöttek a Florinán, és lázadást szerveztek. Ezeket rendszerint titokban trantori pénzzel támogatták. Néha az önjelölt lázadók valóban azt hitték, hogy a Florinának egyedül is sikerülhet.

Terens eltöprengett a dolog felett. Keveset szólt, jól viselte magát, de a gondolatait nem ellenőrizhették. A lovagokat gyűlölte, részben mert nem voltak hét méter magasak, részben mert nem nézhetett az asszonyaikra, és mert szolgált is néhányuknál, lehajtott fejjel, és úgy tapasztalta, hogy minden dölyfösségük ellenére balga lények voltak, nem iskolázottabbak, mint ő maga, és rendszerint sokkal kevésbé értelmesek.

De miféle választási lehetősége volt neki, a szolgának? Az ostoba sarkit lovagot kicserélni az ostoba Trantori Birodalomra fölösleges volt. Azt remélni, hogy a florinai parasztok majd maguktól csinálnak valamit, döreség lett volna. Kiút tehát nem volt.

Évek óta küszködött ezzel a gonddal mint diák, mint kishivatalnok és mint főpolgár.

És akkor a körülmények különös alakulása folytán olyan választ kapott annak a jelentéktelen külsejű embernek a személyében, aki valaha térelemző volt, és aki valami olyasmiről hablatyolt, miszerint veszélyben volna a Florinán minden férfi és nő élete, amiről nem is álmodott.

Terens ekkorra kiért a mezőre, ahol már elvonult az éjszakai eső, s a csillagok nedvesen fénylettek a felhők között. Mélyen beszívta a kyrt – Florina kincse és átka – illatát.

Nem voltak illúziói. Már nem volt főpolgár. Még csak szabad florinai paraszt sem volt. Szökésben lévő bűnöző volt, rejtőzködésre kényszerülő hontalan.

De valami kigyulladt az agyában. Az elmúlt huszonnégy órában a kezébe került a legnagyobb fegyver a Sark ellen, amiről senki nem is álmodott. Efelől semmi kétsége nem volt. *Tudta*, hogy Rik jól emlékszik, hogy egykor valóban térelemző volt, hogy a pszichoszondával szinte kiirtották az agyát, és hogy amire emlékszik, az igaz és rémséges és – hatalmas dolog.

Ebben biztos volt.

És ez a Rik most egy olyan ember markában van, aki florinai hazafinak tettei magát, holott valójában trantori ügynök.

Terens hátul a torkában érezte a düh kesrű ízét. Persze hogy ez a pék trantori ügynök. Az első pillanattól kezdve nem volt kétséges előtte. Ki másnak volt tőkéje az Alsóvárosban, hogy álcázott radarkemencéket építsen?

Nem engedheti meg, hogy Rik a Trantor kezébe kerüljön. Nem szabad megengednie, hogy Rik a Trantor kezébe kerüljön. Bármilyen kockázatot hajlandó volt vállalni ezért. Mit számítanak a kockázatok? Már úgys kiérdemelte a halálos büntetést.

Halvány fényt vett észre az ég alján. Megvárja a hajnalt. A járőrállomások természetesen megkapták a személyleírását, de azért beletelik pár percbre, míg ráismernek.

És azokban a percekben főpolgár lesz. Ezzel időt nyer, hogy olyasmit csináljon, amire nem is nagyon mert gondolni.

Tíz órával azután, hogy beszélt a hivatalnokkal, Junz ismét találkozott Laudigan Abellel.

A nagykövet megszokott, felszínes szívélyességgel üdvözölte, ám magatartásában volt valami félreérthetetlen és zavaró büntudat. Első találkozásukkor (régén volt, azóta majdnem egy kerek szabványév telt el) *per se* nem figyelt oda a történetre, amit ez az ember előadott. Mindvégig csak az járt a fejében, fog-e, tud-e ez az ügy használni a Trantornak.

Trantor! Mindig ez volt az első gondolata, holott nem tartozott azok közé a bolondok közé, akik egy csillaghalmazt imádtak, vagy a trantori fegyveres erő tagjainak úrhajót és napot ábrázoló sárga jelvényéért voltak oda. Egyszóval nem volt hazafi a szónak a közönséges értelmében, és a Trantor mint Trantor nem jelentett számára semmit.

A békét viszont imádta; annál is inkább, mert vénült, és élvezte a pohár borokat, a halk zenével és illattal átítatott léghört, a délutáni szunyókálást és a halálra való csendes várakozást. Úgy képzelte, hogy minden embernek így kell éreznie; és mégis, minden ember háborúzott és szenvedett. Halálra fagytak az űr vákuumában, elpárologtak a felrobbant atomok légnyomásában, éhen veszttek valamely ostrom alá vett és szétbombázott bolygón.

Hogyan lehet hát kierőszakolni a békét? Bizonyára nem érvekkel, sem neveléssel. Ha valaki nem látja, mi a béke és mi a háború, ha nem az előbbit választja az utóbbi kárára, milyen érv győzheti meg ezután? Mi ítélheti el meggyőzőbben a háborút, mint maga a háború? A dialektikának miféle óriási tette ér föl egyetlen kiégett hajó erejének tizedével s annak szellemrakományával?

Így hát, hogy véget vessenek az erő rossz célra való felhasználásának, csak egy megoldás maradt, maga az erő.

Abelnek volt egy térképe a Trantorról a dolgozószobájában, olyan, amelyik megmutatta, hogy kell ezt az erőt alkalmazni. Átlátszó kristálytojás volt, három dimenzióban elrendezett galaktikus lencsével. Csillagjai fehér gyémántporszemcsék, csillagködei fényfoltok vagy sötét ködök, központi mélységeiben pedig néhány piros foltot lehetett látni: ez volt a Trantori Köztársaság.

Valaha. Mert a Trantori Köztársaság ötszáz éve még csupán öt világból állt.

Ez azonban történelmi atlasz volt, és abban a korszakában mutatta a köztársaságot, amikor a számlap nullán állt. Ha a számlapot egy rovátkával arrébb fordították, a Galaxis képe az ötven évvel későbbi állapotot mutatta, amikor a Trantor szomszédságában egy halom csillag öltötte fel a vörös színt.

Tíz fokozaton át telt el a fél évezred, és a vörösség úgy terjedt, mint egy vérfolt, míg nem a Galaxis felét elöntötte a vörös pocsolya.

A vér vörössége volt ez, és nemcsak átvitt értelemben. Ahogy a Trantori Köztársaságból Trantori Államszövetség majd Trantori Birodalom lett, útja kizsigerelt emberek, kizsigerelt hajók és kizsigerelt világok kusza erdején át vezetett. De a Trantor mindebből megerősödve került ki, és a vörösségen belül béke honolt.

Ez a trantori test most megfeszülve remegett az újabb átalakulás meredélyének a szélén: a Trantori Birodalom átalakul Galaktikus Birodalommá, amikor is a vörösség elnyeli az összes csillagot, és megszületik az egyetemes béke – a *pax Trantorica*.

Abel ezt akarta. Ötszáz évvel ezelőtt, négyszáz évvel ezelőtt, de még kétszáz évvel ezelőtt is felemelte volna a szavát a Trantorral szemben, a durva, anyagiassá szemléletű és agresszív emberek e kellemetlen fészke ellen, amely

nem törődik mások jogaival, hazai demokráciája ugyanakkor előszeretettel hánytorgatja fel mások jelentéktelen rabszolgaintézményeit, és ráadásul végtelenül kapzsi. De mindezek fölött már elmúlt az idő.

Nem a Trantorért küzdött, hanem azért a mindent átfogó célért, amelyet képviselt. Így a “hogyan segíti ez a galaktikus békét?” kérdése természetes módon változott át a “hogyan segíti ez a Trantort?” kérdésre.

A baj az volt, hogy ebben a sajátos helyzetben nem látott tisztán. Junz számára a megoldás nyilvánvalóan egyenes irányú volt: a Trantornak támogatnia kell a B. T. H.-t, és meg kell büntetnie a Sarkot.

Ez bizonyára jó volna, ha rá lehetne bizonyítani valamit is a Sarkra. Vagy talán még akkor sem. És nyilván nem volna jó, ha semmit nem lehetne rábizonyítani. Mindenesetre a Trantor nem cselekedhetett meggondolatlanul. Az egész Galaxis láthatta, hogy a Trantor a galaktikus uralom küszöbére érkezett, és még most is volt rá esély, hogy a megmaradt nem trantori bolygók összefognak ellene. A Trantor még egy ilyen háborút is megnyerhetett, de meglehet, olyan áron, amitől a győzelem csupán megnyerőbb elnevezése lenne a vereségnek.

A Trantornak tehát nem volt szabad elhamarkodott lépést tenni a játszmányának ebben a végső szakaszában. Abel ezért lassan tapogatta az utat előre, finom fonalat húzva maga után a közzolgálat útvesztőjében és a sarkit lovagság csillogó berkeiben, miközben szüntelenül mosolygott, és úgy kérdezősködött, mintha nem is azt tenné. Nem felejtette el azt sem, hogy a trantori titkosszolgálat kezét mindvégig ott tartsa Junzon, nehogy a dühös libairi egy pillanat alatt olyan kárt okozzon, amit ő egy év alatt sem tud helyrehozni.

Abelt meglepte a libairi nem múltó haragja. Egyszer megkérdezte tőle: Miért foglalkoztatja ennyire egy ügynök sorsa?

Valamiféle szónoklatra számított a B. T. H. tisztességéről és mindazok kötelességéről, akiknek meg kell védeniük a Hivatalt, amely nem ennek vagy annak a világnak, hanem az egész emberiségnek dolgozik. Nem ezt kapta.

Junz ehelyett összevonta a szemöldökét, és azt mondta:

– Mert mindennek a mélyén a Sark és a Florina közötti viszony rejlik. Fel akarom tární és tönkre akarom tenni ezt a viszonyt.

Abelt erre szabályos hányinger fogta el. Mindig és mindenütt ez a henye bánásmód a szavakkal, amely újra meg újra meggátolja, hogy józanul mérlegeljék a galaktikus egység problémáját. Nyilván léteztek itt-ott társadalmi igazságtalanságok. Ezeket olykor bizonyára nem lehetett elviselni. De ki gondolhat olyat, hogy ilyen igazságtalanságokat galaktikusnál kisebb léptékben meg lehet oldani? Először is véget kell vetni a háborúnak és a

nemzeti versengésnek, és csak azután lehet a belső nyomorúságok felé fordulni, melyeknek végül is mindig külső konfliktus a fő okozója.

Junz ráadásul még nem is florinai. Még csak azt sem lehet rá mondani, hogy érzelmi rövidlátásban szenved.

– Mit jelent magának a Florina? – kérdezte Abel.

Junz tétovázott.

– Rokonságot érzek vele – mondta végül.

– De hiszen ön libairi. Vagy legalábbis nekem az a benyomásom.

– Az vagyok, de épp itt rejlik a rokonság. A Galaxis átlagához képest mindketten szélsőségek vagyunk.

– Szélsőségek? Nem értem.

– A bőrünk színe miatt – magyarázta Junz. – Ők szokatlanul sápadtak. Mi szokatlanul sötétek vagyunk. Ez jelent valamit. Összeköt bennünket. Közösséget ad nekünk. Nekem úgy tűnik, hogy őseinknek a másságukból kifolyólag hosszú történeteik lehettek, talán még kis is rekesztődhettek a társadalmi többségből. Mi, fehérek és feketék, szerencsétlenek vagyunk: testvérek a másságban.

Junz észrevette Abel megdöbbent tekintetét, és elakadt a szava. A témát soha többé nem hozták szóba.

És most, egy év után, minden figyelmeztetés, minden előzetes értesítés nélkül, épp azon a ponton, ahol talán az egész szerencsétlen ügy nyugodt lezárását lehetett volna várni, és ahol még Junz buzgalma is alábbhagyni látszott, egyszer csak jött egy hatalmas bumm.

Most egy egészen más Junzcal állt szemben, aki nemcsak a Sark számára tartogatta a haragját, hanem ráöntötte, rázúdította Abelre is.

– Nem mintha neheztelnék, amiért az ügynökei örökösen a sarkamban vannak – mondta többek között a libairi. – Ön alighanem óvatos, és senkiben és semmiben nem bízhat meg. Eddig rendben is van. De miért nem értesítettek, amikor megtalálták az emberünket?

Abel keze végigsimított széke puha kárpitján.

– A dolgok bonyolultak. Mindig bonyolultak. Úgy intézkedtem, hogy a térelemzési adatok iránt illetéktelenül érdeklődő személyről az egyik ügynökömnök is tegyenek jelentést, akárcsak önnek. Már arra is gondoltam, hogy önnek netán védelemre lesz szüksége. De a Florinán...

– Igen – jegyezte meg Junz keserűen. – Bolondok voltunk, hogy erre nem számítottunk. Majdnem egy évet eltöltöttünk annak a bebizonyításával, hogy nem találjuk őt sehol a Sarkon. Pedig csakis a Florinán lehetett, és mi vakok voltunk. Mindenesetre most megtaláltuk. Illetve ön megtalálta, és remélhetőleg elintézi, hogy én is találkozhatssam vele...

Abel nem adott egyenes választ. Azt kérdezte:

– Önnek tehát azt mondták, hogy ez a Khorov nevű ember trantori ügynök?

– Hát nem az? Miért hazudtak volna? Vagy tévesen vannak tájékoztatva?

– Sem nem hazudtak, se félretájékoztatva nincsenek. Ügynökünk volt egy évtizeden át, és számomra zavaró, hogy tudtak róla. Töprengésre késztet, hogy vajon mit tudnak még rólunk, és hogy végső soron milyen ingatag lehet a rendszerünk. De önnek nem szúr szemet, vajon miért mondták meg nyíltan, hogy az az ember a mi szolgálatunkban állt?

– Gondolom, mert ez volt az igazság, és mert engem egyszer és mindenkorra vissza akartak tartani attól, hogy további kérdésekkel zaklassam őket, amivel csak zavart támasztottam volna köztük és a Trantor között.

– Az igazság hitelét vesztett árucikk diplomatakörökben, és melleleg mi okozna nagyobb bajt nekik, mint ha a tudomásunkra hoznák, hogy mi mindent tudnak rólunk – ha még mielőtt túl késő lenne, megadnák a lehetőséget nekünk, hogy megrongálódott hálónkat visszahúzzuk, megfoltozzuk és újból kivessük?

– Válaszoljon is a saját kérdésére.

– Én azt mondom, hogy afféle győzelmi gesztusként közölték önnel, hogy ismerik Khorov valódi személyazonosságát. Tudták, hogy maga a pusztá tény sem nem segíthet, sem nem árthat nekik, hiszen én már tizenkét órája tudom, hogy ők azonosították Khorovot mint a mi egyik emberünket.

– De hogyan?

– A lehető legfélreérthetlenebb utalásból. Figyeljen ide! Tizenkét órával ezelőtt Matt Khorov trantori ügynököt a Florinai Őrjárat egyik tagja megölte. A két florinai, akiket az időt bújtatott, egy nő és az a férfi, aki minden valószínűség szerint az ön által keresett terepmunkás, kereket oldott, eltűnt. Alighanem a lovagok kezében vannak.

Junz felkiáltott, és félig felemelkedett ültéből.

Abel nyugodtan emelte ajkához a pohár bort, és azt mondta:

– Hivatalosan semmit sem tehetek. A halott ember florinai, és akik eltűntek, ugyancsak florinaiaknak számítanak, amíg nem bizonyítjuk be az ellenkezőjét. Láthatja tehát, hogy alaposan lehengettek és ráadásul most még ki is gúnyoltak bennünket.

HETEDIK FEJEZET

A járőr

Rik látta, amikor a péket megölték, látta, hogyan esik össze hang nélkül, hogy ütik át a mellkasát, s hogyan válik füstölgő ronccsá a lövés néma nyomása alatt. Ez a látvány elmosta benne az eddig történetek nagy részét, és szinte mindent, ami ezután következett.

Halványan emlékezett a járőr közeledtére, arra, ahogy nyugodtan, de ijesztő elszántsággal előhúzta a fegyverét. A pék fölnézett, utolsó szóra nyitva a száját, de kimondani már nem maradt ideje. Rik fülében zúgni kezdett a vér, s a vadul sikoltozó csöcselék mint megáradt folyó kavargott minden irányba.

A jelenet egy pillanatra visszafordította azt a javulást, amely Rik agyában az elmúlt pár órai alvás alatt végbement. A járőr úgy tört utat feléje az üvöltöző férfiak és nők között, mintha egy sűrű sártengeren kellene átgázolnia. Rik és Lona az áramlattal együtt az ellenkező irányban sodródtak el. Örvények és kisebb sodrások keletkeztek a tömegben, midőn a járőrök repülői megjelentek a fejük fölött. Valona gyorsabb futásra nógatta Riket, mindig kijjebb-kijjebb, a Város széle felé. A férfi most megint a tegnapi rémült gyerek volt, mintha a reggeli majdnem felnőtt nem is létezett volna soha.

Amikor felébredt, nem láthatta a hajnal szürkességét abban az ablaktalan szobában, amelyben aludt. Hosszú percekig feküdt, csak befelé figyelve. Valami begyógyult az éjszaka; valamik egymásba illeszkedtek és egészzé váltak. Ez készülődött már attól a perctől kezdve, amikor két nappal ezelőtt “emlékezni” kezdett. A folyamat megállás nélkül zajlott tegnap óta. A Felsővárosba és a könyvtárba tett út, a járőrt ért támadás, az azt követő menekülés és a pékkel való találkozás mind úgy hatott rá, mint valami serkentőszer. Elméje összezsugorodott, kiszáradt, régóta alvó rostjait valami megmarkolta és kifeszítette, sajtó aktivitásra kényszerítette, és most, az alvás után gyöngé lüktetés támadt bennük.

Az ürre és a csillagokra gondolt, a hosszú-hosszú magányos utakra és a nagy csendekre.

Végül félrefordította a fejét, és azt mondta: – Lona.

A lány abban a pillanatban fölébredt, fél könyékre húzta magát, s tekintetét feléje fordította.

– Rik?

– Itt vagyok, Lona.

– Jól vagy?

– Persze. – Nem tudott úrrá lenni izgatottságán. – Remekül érzem magam, Lona. Figyelj! Még többre emlékszem! Egy hajón voltam, és pontosan tudtam...

A lány azonban nem figyelt rá. Bebújt ruhájába, és háttal a férfinak összeillesztette elől a szegélyeket. Idegesen elbíbelődött az övével.

Aztán lábujjhegyen elindult feléje.

– Nem akartam elaludni, Rik. Megpróbáltam ébren maradni.

Rik érezte, hogy a lány idegessége átragad rá.

– Valami baj van? – kérdezte.

– Pszt, ne beszélj olyan hangosan! Minden rendben.

– Hol van a főpolgár?

– Nincs itt. El... el kellett mennie. Miért nem alszol még egy kicsit, Rik?

A férfi eltolta a lány karját.

– Jól vagyok. Nem akarok aludni. Beszélni akartam a főpolgárnak a hajómról.

A főpolgár azonban nem volt ott, és Valona nem akart rá figyelni. Rik elhallgatott, és most először igazi ingerültséget érzett Valonával szemben. A lány úgy bánt vele, mint egy gyerekkel, holott ő már kezdte férfinak érezni magát.

A szobában megjelent valami világosság, és vele együtt a pék terjedelmes alakja is. Rik hunyorogva nézett rá, és egy pillanatra megrémült. Erőtllenül tiltakozott, amikor Valona megnyugtatóan átfogta a vállát.

A pék vastag ajka mosolyra húzódott.

– Korán felébredtek.

Egyikőjük sem válaszolt.

– Így is jó – folytatta a pék. – Ma el fognak menni innen.

Valona szája kiszáradt.

– Csak nem ad át bennünket a járőröknek?

Emlékezett rá, hogyan nézett a férfi Rikre, miután a főpolgár elment. Most is csak Rikre nézett egyedül Rikre.

– Nem a járőröknek – felelte a pék. – A megfelelő embereket értesítettem, tehát megfelelő biztonságban lesznek.

Kiment, és amikor röviddel ezután visszatért, hozott ételt, ruhát és két, vízzel teli mosdótálat. A ruhák újak voltak, és teljesen idegenszerűek.

Nézte, ahogy esznek, és közben beszélt:

– Új nevet és új élettörténetet adok maguknak. Figyeljenek, és ne felejtsek el. Nem florinaiak, értik? Testvérek, és a Wotex bolygóról jöttek a Florinára látogatóba...

És sorolta tovább a részleteket, majd kérdéseket tett föl, és meghallgatta a válaszaikat.

Rik boldog volt, hogy megmutathatja, hogyan működik az emlékezete, milyen könnyen tanul, de Valona szemében aggodalom sötétlett.

A pék figyelmét ez sem kerülte el. Így szólt a lányhoz:

– Ha a legkisebb gondot okozza nekem, egyedül őt küldöm el, maga meg itt marad.

Valona erős keze görcsösen megrándult.

– Nem fogok gondot okozni.

Már jól benne jártak a reggelben, amikor a pék fölállt, és azt mondta:

– Menjünk!

Még utoljára kis, fekete, vékony műbőr lapokat tett a mellső zsebükbe.

Amikor kiértek, Rik döbbenetesen nézett végig magán. Nem tudta, hogy egy ruha ilyen bonyolult is lehet. A pék segített az öltözésben, de ki segít majd, amikor le kell vetkőzni? Valona egyáltalán nem úgy nézett ki, mint egy parasztlány. Még a lábát is valami vékony kelme borította, a cipője sarka pedig úgy fel volt emelve, hogy járás közben alig győzött egyensúlyozni.

Bámész, szájtáti járókelők gyűltek köréjük, s egymást szölongatták. Gyerekek, bevásárló asszonyok és dologtalan, rongyos semmittevők voltak. A pék keresztülnézett rajtuk, vastag botjával néha, mintegy véletlenül, odatalált a túl közel nyomakodó lába közé.

Legfőljebb ha száz méterre lehettek a pékségtől, még éppen csak befordultak, amikor a körülöttük lévő sokaság széle izgatottan megbolydult, és Rik megpillantotta azokat a fekete és ezüst színeket, amelyek csak járőr jelenthettek.

Ekkor történt. A fegyver, a légnyomás és újra a vad menekülés. Volt egyáltalán idő, amikor nem kellett félni, amikor nem üldözte a járőr árnyéka?

A Város egyik külső, szennyes negyedében találták magukat. Valona hangosan zihált, új ruháján nagy foltokban ütött át az izzadság.

– Nem tudok tovább szaladni – kapkodott levegő után Rik is.

– Muszáj.

– Ne így. Figyelj. – Kihúzta magát a lány markának szorításából. – Hallgass rám.

Múlóban volt a rémülete és a riadalma.

– Miért nem megyünk el, és miért nem tesszük azt, amit a pék mondott? – kérdezte.

– Honnan tudott, mit akart velünk a pék? – kérdezte vissza a lány. Nyugtalan volt. Tovább akart menni.

– Azt mondta – magyarázta a férfi –, tegyünk úgy, mintha egy másik világból valók volnánk, és ezeket adta. – Rik izgatottan előhúzta a zsebéből a kis téglalapot, jól megnézte mindkét oldalát, aztán ki akarta nyitni, mintha apró könyv volna.

Nem tudta. Sima lap volt az egész. Végigtapogatta az éleit, és ahogy az ujjai az egyik saroknál összezárultak, hallotta, vagy inkább érezte, hogy valami enged, ugyanakkor a feléje eső oldal meglepő módon tejfehérré változott. Az újszerű felületen megjelenő tömör szöveget nehezen értette, de annál gondosabban silabizálta a szótagokat.

– Ütlefél – mondta végül.

– Mi az?

– Olyasmi, amivel elmehetünk. – Ebben biztos volt. Valahogy beugrott. A szó, hogy “ütlefél”... csak úgy beugrott. – Nem érted? Azt akarta, hogy hagyjuk el a Florinát. Hajón. Csináljuk meg.

– Nem – mondta a lány. – Őt nem engedték. Megölték. Nem tehetjük, Rik. Nem tehetjük, meg.

A férfi azonban nem tágított. Szinte dadogott.

– De ennél jobbat nem is tehetnénk. Nem feltételezik rólunk, hogy megtesszük. Azt figyelhetik. Másik hajóval mennénk. Akármelyikkel.

Hajó. Valamilyen hajó. A szavak visszacsengtek a fülébe. Nem bánta, jó-e az ötlete vagy sem. Hajóra akart szállni. Az űrben akart lenni.

– *Kérlek, Lona!*

– Jól van – egyezett bele a lány. – Ha tényleg így gondolod. Tudom, hol van az űrkikötő. Amikor kislány voltam, szabadnapokon néha kijártunk, és messziről néztük, hogy szállnak föl az űrhajók.

Ismét útnak eredtek. Rik tudatküszöbét valami egyre birizgálta, de hiába. Ezúttal nem a régmúltból, hanem a nagyon közeli múltból jött ez a valami; emlékeznie kellett volna, de nem tudott, pedig itt motoszkált benne. Valami.

Elnyomta az érzést, mert a hajóra gondolt, a hajóra, amely vár rájuk.

A kapuban álló florinai merő izgalom volt aznap, ez az izgalom azonban távoli eseményekre vonatkozott. Vad történetek keringtek tegnap este megtámadott járőrökről és vakmerő szökevényekről. Reggelre a történetek még vadabb formát öltöttek, és meggyilkolt járőrökről suttogtak.

Nem merte elhagyni az őrhelyét, de a nyakát nyújtogatva figyelte az elhaladó légi kocsikat és a komor arccal távozó járőröket. Addig-addig szűkítették az űrkikötőben szolgálatot teljesítő létszámot, míg szinte semmi se maradt belőle.

Mindet a Városba vitték, gondolta, és egyszerre volt ijedt és mámorosan feldobott. Miért boldog attól a gondolattól, hogy járőröket gyilkolnak meg? Őt soha nem bántották. Legalábbis nem nagyon. Jó munkája volt. Nem olyan, mintha holmi ostoba paraszt volna.

És mégis boldog volt.

Alig figyelt az előtte lévő párra, akik feszengve és izzadva álltak ott külföldies öltözkéjükben, amely egyből elárulta, hogy viselőik idegenek. A nő a nyíláson át egy útlevelet nyújtott be.

Egy pillantás a nőre, egy pillantás az útlevelelre, egy pillantás a helyfoglalások listájára. Megnyomta a megfelelő gombot, mire két áttetsző filmszalag ugrott eléjük.

– Tovább – mondta türelmetlenül. – Tegyük a csuklójukra és induljanak tovább.

– Melyik hajó a miénk? – kérdezte a nő az elfogódottságtól suttyogva.

Ez tetszett neki. a florinai úrkikötőben ritkán fordulnak meg külföldiek. Az utóbbi években egyre ritkábban. De ők legalább nem voltak sem járőrök, sem lovagok. Úgy látszott, nem tudják, hogy maga is egyszerű florinai, és udvariasan beszéltek vele.

Két hüvelykkel magasabban érezte magát.

– A 17-es kikötőhelyen találják meg, asszonyom – felelte. – Kellemes utazást kívánok a Wotexre. – Mindezt méltósága teljes tudatában mondta.

Aztán folytatta eddigi ténykedését, azaz titokban felhívogatta a városbeli barátait újabb információkért, s még kevésbé feltűnő módon, magánérősugarak közvetítette beszélgetéseket hallgatott le a Felsővárosból.

Csak órák múlva eszmélt rá, hogy elkövetett egy rettenetes hibát.

– Lona! – Rik megrántotta a lány könyökét, odamutatott, és azt súgta: – Az az!

Valona kétkedve nézte a hajót. Sokkal kisebb volt, mint a 17-es kikötőhelyen lévő, amire a jegyük szólt. Az még fényesebb is volt. Nyitva ásitott a négy légszilip és az utastér ajtaja, ahonnan rámpa vezetett le, egészen a földig, mint valami kiöltött nyelv.

– Szellőztetik – mondta Rik. – Rendszerint repülés előtt kiszellőztetik az utasszállító hajókat, hogy megszabaduljanak az újra meg újra felhasznált konzervoxigén felgyülemlett szagától.

– Honnan tudod? – meresztett rá nagy szemeket Valona.

Rik érezte, hogy a hiúság mocorogni kezd benne.

– Tudom és kész. Látod, most nincs benne senki. Ebben a huzatban nem volna kellemes odabent.

Feszengve pillantott körül.

– De azért nem értem, miért nincs itt több ember. Akkor is így volt, amikor te jártál ki nézelődni?

Valona úgy gondolta, hogy nem, de már alig emlékezett rá. A gyerekkori emlékeke távoliak voltak.

Járórt sehol sem láttak, amikor remegő lábbal felsétáltak a rámpán. A polgári alkalmazottakat meg erősen lefoglalta a munkájuk, és egyébként is csak apró alakoknak látszottak a távolból.

A légvonatot valósággal nekik rontott, amikor beléptek a rakodótérbe; Valonának le kellett fognia a szoknyáját a kezével, nehogy felfújja a szél.

– Mindig ilyen? – kérdezte. Még soha nem ült úrhajón, nem is álmodott róla, hogy valaha fog. Összeszorította a száját, s a szíve hevesen vert.

– Nem – felelte Rik. – Csak szellőztetéskor.

Boldogan lépkedett a keményfémme borított átjárókban, s mohó tekintettel vizsgálgatta az üres helyiségeket.

– Itt – mondta, amikor a hajókonyhához érték. – Nem annyira az étel számít. Ennivaló nélkül sokáig meg tudunk lenni. A víz miatt.

Miután ezeket egy szuszra elhadarta, átkutatta a takaros rendben, szorosan egymás mellé állított konyhai edényeket, és talált egy jókora, kupakkal ellátott tartályt. Míg nézte, hol a vízcsap, erősen remélte, hogy fel is töltötték a víztartályokat. Megkönnyebbülten elvigyorodott, amikor meghallotta a pumpa halk zaját, és meglátta az egyenletesen csurgó folyadékot.

– És most vegyünk el néhány kannát. Ne túl sokat. Nem kell, hogy észrevegyék.

Rik kétségbeesetten próbálta kigondolni, mivel kerülhetnék el a lebukást. És újra vaktában keresett valamit, amire nem tudott visszaemlékezni. Olykor kénytelen volt szembesülni emlékezetkieséseivel, aztán gyáván meghátrált, mintha nem is léteznének.

Talált egy apró szobát, amelyben tűzoltó készülék, rendkívüli helyzetben szükséges orvosi és sebészeti felszerelés, valamint hegesztőkészülék volt.

– Ide csak vészhelyzetben jönnek – mondta nem túl meggyőzően. – Félsz, Lona?

– Veled nem fogok félni, Rik – felelte megadóan a lány. Két nappal ezelőtt, nem, tizenkét órával ezelőtt az egész fordítva volt. De itt, a hajó fedélzetén, egy számára meg nem kérdőjelezhető személyiségváltozás következtében Rik lett a felnőtt és ő lett a gyerek.

– A világítást nem tudjuk használni – mondta Rik –, mert észrevennék az energia kiáramlását. A vévét is csak pihenő időszakokban vehetjük igénybe, és nem szabad, hogy az éjszakai szolgálat észrevegyen bennünket.

A huzat hirtelen elmúlt. Megszűnt arcukon a levegő hideg érintése, elhallgatott a messziről jövő halk, állandó zümmögés, és a nyomában nagy némaság töltötte be a hajót.

– Hamarosan beszállnak, és akkor kimegyünk az ürbe. – mondta Rik.

Valona még sohasem látott ilyen örömet Rik arcán. Mint a szerelmes, aki a párjával való találkozóra indul.

Ha Rik férfinak érezte magát a ma hajnali ébredéskor, most óriás volt, akinek kitárt karja átéri a Galaxist. Kezében játék golyók voltak a csillagok, s a csillagködök félresöpörni való pókhálók.

Hajón volt! Emlékek áramlottak belé mint hosszú folyamok, más emlékek meg kiröppentek a fejből, hogy amazoknak helyet csináljanak. Lassan feledte a kyrtmezőket, a malmot és Valona dúdolását a sötétben. Ezek csak átmeneti szakadások voltak azon a mintán, amely most – lassan bogozódó, összekuszált szálaival – újra szétterült előtte.

A hajón volt!

Bárcsak már rég föltették volna egy hajóra! Akkor nem kellett volna ilyen sokáig várnia, hogy kiégett agysejtjei meggyógyítsák magukat.

Halkan beszélt Valonához a sötétben:

– Most ne ijedj meg. Remegést fogsz érezni, és hallasz hozzá egy zajt; de az csak a motorok zaja lesz. Nehéznek fogod érezni magad. Ez a gyorsulás.

A florinaiaknak nem volt közismert szavuk erre a fogalomra, és a férfi egy másik szót használt, olyat, ami könnyen az eszébe jutott. Valona nem értette.

– Fájni fog? – kérdezte.

– Nagyon kellemetlen lesz, mert nincs antiakcelerációs fékünk a nyomás kiegyensúlyozására, de nem tart sokáig – hangzott a válasz. – Csak támaszkodj a falnak, és amikor úgy érzed, hogy mindjárt belényomódsz, lazíts. Figyelj, kezdődik.

Rik megfogta a jobb falat, és ahogy a hiper-atommeghajtású motorok hangja fölerősödött, a látható gravitáció eltolódott, és az eddig függőleges fal egyre ferdebb és ferdebb lett.

Valona felnyögött, aztán csak némán nyeldeste a levegőt. Torkuk reszelőssé vált, amint hevederekkel és hidraulikus tompítókkal nem védett mellkasuk fala küszködve próbálta megszabadítani tüdejüket, hogy legalább egy kis levegőt be tudjanak szívni.

Rikből lihegve tört elő pár szó; mindegy mi, csak Valona tudja, hogy ott van mellette, s könnyítsen az ismeretlentől való iszonyatos félelmen, melyről tudta, hogy teljesen elborítja a lányt. Pedig csak hajó volt, csak egy csodálatos hajó; de a lány még soha nem volt úrhajón.

– Majd jön még persze az ugrás – mondta –, amikor átjutunk a hipertéren, és egy ugrással levágjuk a csillagok közötti távolság nagy részét. Az egyáltalán nem lesz zavaró. Észre sem fogod venni, már meg is történt. Ehhez képest az semmiség. Kicsit összeszorul a gyomrod, és kész. – Szótagról szótagra küszködve mondta el mindezt. Sokáig tartott.

Mellükről lassanként fölemelkedett a súly, és megnyúlt, majd lehullott a láthatatlan lánc, amely a falhoz rögzítette a testüket. Zihálva estek a padlóra.

– Megsebesültél, Rik? – kérdezte aztán Valona.

– Én, megsebesülni? – A férfinak sikerült elnevetnie magát. Még nem tudott rendesen lélegezni, de arra a gondolatra nevetnie kellett, hogy ő egy hajón megsebesülhet.

– Egyszer évekig éltem egy hajón – mondta. – Hónapokon át egy bolygóra se szálltam le.

– Miért? – kérdezte a lány. Közelebb mászott, és a kezét a férfi arcára tette, hogy megbizonyosodjon, valóban ott van.

A férfi átkarolta a lány vállát, aki, elfogadva a dolgok megfordulását, békésen megpihent az ölelésben.

– Miért? – kérdezte újra.

Rik nem emlékezett rá, hogy miért. Megtette; nem akart leszállni. Valami miatt szükséges volt, hogy fönmaradjon az űrben, de arra nem emlékezett, hogy miért. Újra kitért az emlékezetkiesés elől.

– Dolgom volt – mondta.

– Igen – jegyezte meg a lány. – Elemezted a Semmit.

– Úgy van – örvendezett a férfi. – Pontosan ezt csináltam. Tudod, mit jelent ez?

– Nem.

Nem várta el, hogy a lány megértse, de beszélnie kellett. Ki kellett élveznie az emléket, mámorosan gyönyörködni benne, hogy ripsz-ropsz, elő tud hívni rég elmúlt dolgokat.

– Tudod – kezdte –, a világegyetemben minden anyag száz különböző fajta alapanyagból van. Ezeket mi anyagelemeknek nevezzük. A vas és a réz például elemek.

– Azt hittem, hogy fémek.

– Azok, és ugyanakkor elemek is. Akárcsak az oxigén, a nitrogén, a szén és a palládium. Mindezek közül a legfontosabb a hidrogén és a hélium. Ezek a legegyszerűbbek és a legelterjedtebbek.

– Sohasem hallottam róluk – mondta Valona szomorkás vágyakozással.

– A világmindenség kilencvenöt százaléka hidrogén, és a maradék legnagyobb része hélium. Még az űr is.

– Nekem egyszer azt mondták, hogy az űr légtüres tér – mondta Valona. – Azt mondták, ez azt jelenti, hogy ott nincs semmi. Ez nem igaz?

– Nem egészen. Ott *majdnem* semmi sincs. De tudod, én térelemző voltam, ami azt jelenti, hogy jártam az űrt, begyűjtöttem a végtelenül parányi mennyiségben előforduló elemeket, és ezeket elemeztem. Vagyis megnéztem, mennyi bennük a hidrogén, mennyi a hélium, és mennyi a többi elem.

– Miért?

– Hát, ez bonyolult. Tudod, az elemek elrendeződése nem mindenütt egyforma az űrben. Egyes térségekben kicsit több a hélium a normálisnál;

másutt a nátrium több és így tovább. Ezek a sajátos elemszerkezetű térségek áramlatokként húzódnak át az űrön. Így is nevezik őket. Űráramlatoknak. Fontos, hogy tudjuk, milyen elrendeződésűek ezek az áramlatok, mert magyarázatot adhatnak arra, hogyan teremtették a világmindenséget, és az hogyan fejlődött.

– Hogyan adhatnak erre magyarázatot?

Rik elbizonytalanodott.

Sietve mondta tovább, zavartan, amiért az ismereteknek ez az óriási tárháza, melyben elméje hálásan tobzódott, ily könnyen eljuthatott az “ismeretlen” feliratú végponthoz, pedig aki kérdezett, az csak egy... csak egy... Hirtelen ébredt rá, hogy Valona csak egy florinai parasztlány.

– Aztán még megállapítjuk a fajsúlyt – magyarázta –, tudod, annak a gáznak a sűrűségét, amely mindent betölt a Galaxisban. Ez különböző helyeken más és más, és nekünk pontosan tudnunk kell, hogy mi ez, hogy a hajók ki tudják számítani, hogyan ugorjanak át a hipertéren. Olyan ez...– A hangja váratlanul elhalt.

Valona megmerevedett, és feszengve várta a folytatást, ám a csendnek csak nem akart vége szakadni. Rekedten szólt a hangja a teljes sötétségben.

– Rik! Mi a baj, Rik?

Csak a csend válaszolt. A lány két keze kitapogatta a férfi vállát, és megrázta. – Rik! Rik!

És ekkor valahogy a régi Rik hangja válaszolt. Vékony, ijedt hang, amiből eltűnt az öröm és az önbizalom.

– Lona. Valamit rosszul csináltunk.

– Mi a baj? Mit csináltunk rosszul?

A jelenet emléke, ahogy a járőr lelőtte a péket, élesen és tisztán rajzolódott ki a férfi elméjében, mintha emlékezete épp ezt hívta volna elő oly sok egyéb dolog közül.

– Nem lett volna szabad elfutnunk – mondta. – Nem kellene itt lennünk, ezen a hajón.

Csillapíthatatlanul reszketett, és Valona igyekezete, hogy letörölje a homlokáról a verítéket, hasztalan volt.

– Miért? – unszolta. – Miért?

– Mert tudnunk kellett volna, hogy ha a pék fényes nappal hajlandó volt elvinni bennünket, akkor nem tartott a járőrök támadásától. Emlékszel a járőrre? Arra, aki lelőtte a péket?

– Igen.

– Emlékszel az arcára?

– Nem mertem ránézni.

– Én igen. Volt benne valami különös, de akkor nem gondoltam rá. Nem gondoltam rá. Lona, az nem járőr volt. Az a főpolgár volt, Lona. A főpolgár volt, járőrnek öltözve.

NYOLCADIK FEJEZET

A Lady

Samia Fife pontosan 152 centiméter magas volt, és testének mind a 152 centimétere remegett a bosszúságtól. Ez a hatvanhüvelyknyi test pillanatnyilag másfél fontot nyomott hüvelyenként, és kilencven fontjának mindegyike tizenhat uncia tömör dühöt képviselt.

Gyors léptekkel járkált föl-alá; sötét haja magasra volt tornyozva a fején, magas cipősarka csalfán megnyújtotta a termetét; keskeny, vágott álla remegett.

– Ó, nem! – kiáltotta. – Ezt nem teszi meg velem. Ezt nem teheti meg velem. Kapitány!

Éles hangja vitán felül tekintélyt sugárzott. Racety kapitány meghajolt a viharban.

– Parancsol, Lady?

Bármelyik florinai számára a kapitány “lovag” lett volna. Csak ennyi. A florinaiak számára minden sarkit lovag volt. A sarkitok azonban kétfélék voltak, lovagok és *igazi* lovagok. A kapitány csak egyszerű lovag volt. Samia Fife *igazi* lovag, vagy annak női megfelelője volt, ami ugyanazt jelentette.

– Parancsol, Lady? – kérdezte a kapitány.

– Nekem ne adjanak utasításokat – mondta a Lady. – Nagykorú vagyok. Független vagyok. Ugy döntöttem, hogy itt maradok.

– Kérem, értse meg, Lady, hogy itt nem az én utasításaimról van szó – mondta óvatosan a kapitány. – Az én tanácsomat nem kérte ki senki. Nekem világosan és kertelés nélkül megmondták, hogy mi a teendőm.

Bátortalanul nyúlt az utasítás másolata után. Eddig kétszer próbálta már megmutatni, de a lány nem volt hajlandó megnézni. Mintha azzal, hogy nem nézi meg, továbbra is tiszta lelkiismerettel elzárkózhatna annak tudomásul vételétől, hogy mi a férfi kötelessége.

Megint pontosan azt mondta, amit az előbb:

– Nem érdekelnek az utasításai.

Koppantak a cipősarkai, amint elfordult, s már indult is.

A férfi utánament, és halkán beszélt hozzá:

– Lady, az utasításokban az is benne foglaltatik, hogy ha ön nem hajlandó jönni, nekem kell, már megbocsásson, hogy ezt mondom, önt elvinnem a hajóhoz.

A lány megpördült.

– Ilyesmit nem merészel megtenni!

– Ha meggondolom – mondta a kapitány –, hogy ki utasított rá, hogy megtegyem, bármit meg merek tenni.

A lány ekkor hízelgéssel próbálkozott.

– Igazán, kapitány, hisz nincs valódi veszély. Ez annyira nevetséges, hogy már teljességgel örület. A Város békés. Mindössze az történt, hogy tegnap délután a könyvtárban leütöttek egy járőrt. Tényleg!

– És ma hajnalban megöltek egy másik járőrt, és ez is florinai támadás volt.

Ez megrendítette a lányt, de olajbarna bőre elsötétült, fekete szeme villámokat szórt.

– Mi köze ennek hozzám? Én nem vagyok járőr!

– Lady, a hajót már előkészítették. Hamarosan indul. Önnek rajta kell lennie.

– És a munkám? A kutatásom? Van róla fogalma... Nem, magának nincs róla fogalma.

A kapitány nem szólt semmit. A lány már elfordult tőle. Rézvörös kyrtből szőtt csillogó ruhája, benne a tejezüst csíkokkal, kiemelte válla és felső karja különlegesen puha simaságát. Racety kapitány nézésében valamivel több volt, mint az a pusztai udvariasság és alázatos elfogulatlanság, amivel egy egyszerű sarkit egy előkelő ladynek tartozik. A kapitány eltűnődött, hogy vajon egy ilyen kívánatos, falatnyi nő miért pazarolja az idejét arra, hogy egy egyetemi tanár tudományos ténykedését majmolja.

Samia nagyon jól tudta, hogy lelkes tudományos munkája enyhe gúnyt vált ki azokból az emberekből, akik megszokták, hogy úgy tekintsenek az arisztokratikus sarki ladykre, mint akik kizárólag a művelt társaságot óhajtják elkápráztatni, és végső fokon legföljebb két jövődő sarki lovag keltetőgépeként jöhetnek még számításba. A lányt mindez nem érdekelte.

Jöttek hozzá kíváncsiskodva.

– Tényleg könyvet írsz, Samia? – És meg akarták nézni. És vihogtak.

Így a nők. Még rosszabbak voltak a férfiak a nyájas leereszkedésükkel és a nyilvánvaló meggyőződésükkel, miszerint elég egy pillantásuk vagy simogatásuk, hogy kigyógyuljon lehetetlen viselkedéséből, és figyelmét végre az igazán fontos dolgok felé fordítsa.

Majdnem olyan régen kezdődött, mint amire vissza tud emlékezni; összefüggött azzal a szeretetteljes viszonyal, amely a kyrthez fűzte, holott az emberek többsége teljesen természetesnek tartotta a létezését. Kyr! Az anyagok királya, császára, *istene!* Minden hasonlat kevés volt.

Vegyí értelemben a kyr sem volt több, mint a cellulóz egy változata. A vegyészek esküdtek rá. Mégis, az összes eszközükkel és elméletükkel együtt

sem tudták még soha megmagyarázni, hogy a cellulóz miért a Florinán és az egész Galaxisban egyedül Florinán lett kyrtté. Egyfajta fizikai állapot volt ez; így mondták. De ha megkérdezték, pontosan hogyan tér el ez a fizikai állapot a közönséges cellulózétól, már nem tudtak mit mondani.

Ezt a tudatlanságot eredetileg a nevelőnőjénél tapasztalta.

– Ez miért csillog, dadus?

– Mert ez kyrt, Miakins.

– A többi holmi miért nem csillog így, dadus?

– A többi holmi nem kyrt, Miakins.

Ennyi volt az egész. A tárgyáról írott kétkötetes monográfia csak három évvel ezelőtt íródott. Figyelmesen elolvasta és végső soron az egészet össze lehetett volna foglalni a dadus magyarázatával. A kyrt azért volt kyrt, mert kyrt volt. Mindaz, ami nem kyrt volt, azért nem volt kyrt, mert nem kyrt volt.

A kyrt természetesen önmagában nem csillogott, de ha rendesen megfonták, fémesen csillogott a napon. Egy másik kezelési mód nyomán a szál gyémántos fényben szikrázott. Kis erőfeszítéssel 600 °C-ig hőállóvá lehetett tenni, amikor is közömbössé vált szinte minden vegyi hatással szemben. Szálait finomabbra lehetett sodorni, mint a legfinomabb szintetikus szálakat, mégis olyan húzóerejük volt, amelyet egyetlen ismert acélötvözet sem tudott produkálni.

Több mindenfélére lehetett használni, sokoldalúbb volt, mint az ember által ismert bármilyen más anyag. Ha nem olyan drága, mint amilyen, lehetett volna üveget, fémeket vagy műanyagot helyettesíteni vele, amit az ipar tetszés szerint felhasználhatott volna. Jelen körülmények között csak kyrtet használtak optikai berendezések fonalkeresztjéhez, a hiper-atommotorokban használt hidrokron öntvények öntőformájaként és könnyű súlya, hosszú élettartama miatt minden olyan helyen, ahol a fém törekeny vagy nehéz, netán mindkettő lett volna.

De ilyen célokra csak nagyon keveset használtak, mert a mennyiségi alkalmazást tiltották. A Florinán learatott kyrt a ruhagyártó iparba került, ahol a Galaxis történetének legmesésebb öltözékeit készítették belőle. Florina öltöztette milliányi világ arisztokráciáját, az egyetlen Florina kyrtterméséből ezért mindenüvé kellett juttatni. Egy-egy világon körülbelül húsz asszonynak lehetett teljes kyrtkelengyéje; további kétezernek egy ünneplő kabátja készülhetett ebből az anyagból, vagy esetleg egy pár kesztyűje. Húszmillióan messziről nézték és vágyódtak rá.

A Galaxis milliányi világán ismerték azt a kifejezést, amit a sznobokra használtak. Ez volt az egyetlen olyan nyelvi fordulat, amit könnyedén és pontosan megértettek mindenütt. Így szólt: “Összedől a világ, ha nem kyrtbe fújja az orrát!”

Amikor Samia már idősebb volt, egyszer odament az apjához.

– Mi a kyrt, papa?

– A vajas kenyered, Mia.

– Az enyém?

– Nemcsak a tiéd, Mia. Az egész Sark vajaskenyere.

Hát persze! Elég könnyen megértette ennek az okát. A Galaxis nem egy világa megpróbálta már a saját földjében természeteni a kyrtet. A Sark először halálos büntetést helyezett kilátásba annak, akit – legyen az bennszülött vagy idegen – rajtakapnak, hogy kyrtmagot csempész ki a bolygóról. Ezzel nem akadályozták meg a sikeres csempészt, de ahogy teltek az évszázadok, és az igazság felderengett a Sarkon, a törvényt hatályon kívül helyezték. Bárhonnan jöttek emberek, szívesen adtak nekik kyrtmagot, jó áron, súlyra, annyiért, amennyibe a kész kyrtuha került.

Mert kiderült, hogy a Florinán kívül bárhol a Galaxisban a kyrt helyett csak egyszerű cellulóz nőtt. Fehér, szintelen, gyenge és haszontalan. Még becsületes pamutnak se jó.

A talajban volt valami? A Florina napjának sugárzásában? A florinai élet baktériumszerkezetében? Mindent megvizsgáltak. Vittek florinai talajmintákat. Mesterséges ívfénnyel utánozták a Florina napjának ismert színképét. Az idegen talajt beoltották florinai baktériumokkal. És a kyrt mindig fehérnek, gyengének és haszontalannak nőtt.

Annyi mindent el kellett volna mondani a kytről, amit nem mondtak el róla soha. Másfajta anyagokról szóltak a műszaki könyvek, a tudományos közlemények, de még az útikönyvek is. Samia öt éve álmodozott arról, hogy ír egy nagyszerű könyvet a kyrt történetéről; a földről, ahol természetik, és az emberekről, akik természetik.

Ezt az álmát mindenfelől gúnyos nevetés fogadta, ő azonban ragaszkodott hozzá. Mindenáron el akart utazni a Florinára. Egy egész évszázatot akart eltölteni kint a kyrtföldeken, és néhány hónapot a malmokban. Úgy akarta, hogy...

De mit számított az, hogy ő mit akart? Visszaparancsolták.

Azzal a hirtelen ráérzéssel, amely minden cselekedetét jellemezte, eldöntötte a dolgot. Meg tud ezért harcolni a Sarkon is. Elszánt fogadást tett magában, hogy egy héten belül visszajön a Florinára.

A kapitányhoz fordult, és hidegen megkérdezte:

– Mikor indulunk, uram?

Samia addig maradt a megfigyelőállásban, amíg a Florina már csak egy gömbként volt látható. Zöld, tavaszt idéző világ, sokkal kellemesebb éghajlatú, mint a Sark. Már előre várta, hogy majd tanulmányozhatja a

bennszülötteket. A Sarkon nem szerette a florinaiakat. E hamvukba holt férfiak rá se mertek nézni, amikor elhaladt mellettük, elfordultak, úgy, ahogy azt a törvény előírta. De a saját világukon, az általános megfigyelés szerint, boldogok és gondtalanok voltak. Felelőtlenek, mint a gyerekek, de volt bennük valami báj.

Racety kapitány szakította félbe a gondolatait.

– Visszavonulna a szobájába, Lady?

A lány felpillantott, két szeme között megjelent egy apró, függőleges vonal.

– Milyen új parancsot kapott, kapitány? Fogoly vagyok?

– Természetesen nem. Csak elővigyázatosság. Az úrállomás szokatlanul kihalt volt a felszállás előtt. Úgy hírlík, egy másik gyilkosság is történt, megint egy florinai követte el, és a kikötő járőrei testületileg csatlakoztak a többiekhez a Városban, ahol most folyik az embervadászat.

– És mi köze mindennek hozzám?

– Csak annyi, hogy ilyen körülmények között, amikor nekem magamnak is testőrt kellene állítani magam mellé, illetéktelen személyek szállhattak föl a hajóra.

– Mi célból?

– Nem tudhatom, de aligha azért, hogy a kedvükre tegyenek.

– Regényes elképzelései vannak, kapitány.

– Attól tartok, hogy nem, Lady. Energiamérőinknek természetesen nem sok hasznát vehettük a Florina napjától bolygómeretű távolságon belül, de most már nem ez a helyzet, és attól félek, hogy határozott hőszugárzási többlet mutatkozik a tartalékraktárból.

– Komolyan beszél?

A kapitány ösztövére, kifejezéstelen arca egy pillanatig közömbösen nézett szembe a lányéval. Aztán azt mondta:

– A sugárzás egyenértékű azzal, amit két normális ember bocsátana ki magából.

– Vagy valaki elfelejtett kikapcsolni egy fűtőegységet.

– A mi energiaegységünkben nincs szivárgás, Lady. Hajlandóak vagyunk vizsgálatot indítani, de kérjük, hogy előbb ön vonuljon vissza a szobájába.

A lány némán bólintott és kiment. Két perccel később a kapitány nyugodta, ráérősen szólt bele a mikrofonba:

– Hatoljanak be a tartalékraktárba.

Myrlyn Terens, ha a legkisebb mértékben is engedett volna feszült idegeinek, könnyen, sőt hálásan átadta volna magát a hisztériának. Egy hajszálynit késett csak el a pékségből. Ők már elmentek, és egy kis szerencsével akár össze is

fúthatt velük az utcán. Következő ténykedését a muszáj parancsolta: nem volt helye a szabad cselekvésnek, és jaj, a pék holtan feküdt előtte.

Utána, ahogy kavarogni kezdett a tömeg, magába nyelve Riket és Valonát, és a járőrök, az *igazi* járőrök légi kocsijai mint a keselyűk újból feltűnedeztek, mit tehetett?

Első sugallata az volt, hogy Rik után veti magát, de ezt gyorsan leküzdötte. Nem jó. Sohasem találná meg őket, ellenben túl nagy volt az esély, hogy a járőrök észrevennék. Sietve elindult a másik irányba, a pékség felé.

Egyetlen esélye magában a járőri szervezetben rejlett. Itt nemzedékek óta nyugodtan folyt az élet. Legalább két évszázada nem fordult elő említésre méltó florinai lázadás. A főpolgári intézmény (ádázul vigyorgott a gondolatra) csodákat művelt, azóta a járőrök csak felületes rendfenntartó szolgálatot láttak el. Hiányzott az a kifinomult csapatmunka, amely feszültebb viszonyok között fejlődhetett volna ki.

Hajnalban besétált egy járőrállomásra, ahová már elküldhették a személyleírását, de nyilván még nem sokat nézegették. Az egy szem szolgálatos járőr közömbös is, mogorva is volt. Felszólította Terenset, hogy adja elő az ügyét, az ő ügye azonban egy műanyag lécszó volt, amit a külvárosban, egy düledező fészerről fészegtetett le.

Lesújtott vele a járőr koponyájára, aztán magára húzta a ruháját, és elvette a fegyvereit. Bűnlajstroma már olyan elképesztő volt, hogy a legkevésbé sem zavarta, amikor felidézte, hogy nemcsak elkábította, hanem meg is ölte a járőrt.

Nagyjából mégis megőrizte a nyugalomát, az igazságszolgáltatás rozsdás gépezete messze-messze és hiábavalóan csikorgott mögötte.

A pékségnél járt. A pék idősebb segédje, aki az ajtóban állt, halkan vinnyogott a járőrt jelző félelmetes fekete és ezüst színek láttán, és visszahúzódott a műhelybe.

A főpolgár utánavetette magát, vaskos markával megragadta és megcsavarta az ember puha, lisztes gallérját.

– Hol járt a pék?

Az öreg szája kinyílt, de hang nem jött belőle.

– Két perce sincs, hogy megöltem egy embert – mondta a főpolgár. – Megölhetek egy másikat is.

– Kérem. Kérem, uram. Én nem tudom.

– Akkor ezért fogsz meghalni.

– De nem mondta meg nekem. Valami helyfoglalást intézett el.

– Ennyit azért meghallottál, igaz? És még mit?

– Egyszer említette a Wotexet. Azt hiszem, a helyfoglalás egy úrhajóra szólt.

Terens ellökte magától.

Várnia kell. Várnia kell, amíg a kinti izgalom valamelyest lecsillapodik. Kockáztatni, hogy megérkeznek a pékségbe az igazi járőrök.

De nem sokáig. Nem sokáig. Ki kell találnia, mit tesznek egykori társai. Rik persze kiszámíthatatlan volt, de Valona értelmes lány. Abból ítélve, ahogy elrohantak, nyilván járőrnek nézték, és Valona biztosan úgy érezte, csak úgy maradhatnak biztonságban, ha folytatják a menekülést, ahogy a pék elrendezte számukra.

A pék tehát helyet foglalt nekik. Egy úrhajó várja őket. Nyilván odamentek.

És neki kell elsőnek odaérnie.

Kétségbeejtő helyzet. Ha elveszíti Riket, a sarki zsarnokok elleni potenciális fegyvert, az ő élete már csak egy apró ráadás a veszteséglista végén.

Amikor tehát elindult, nem érzett semmi szorongást, pedig fényes nappal volt, pedig a járőrök addigra már biztosan tudták, hogy egy járőrruhába öltözött embert keresnek, és két légikocsi is ott várakozott elérhető közelségben.

Terens tudta, melyik úrkikötő jöhet csak számításba. Ilyen típusú mindössze egy volt a bolygón. Tucatnyi apró állomást építettek a Felsővárosban a magán úrjachtok számára, és százával járták a bolygót az otromba teherhajók, melyek nem is szállítottak mást, mint gigászi méretű kyrtvászon végeket a Sarkra, majd onnan vissza mindenféle gépezeteket és egyszerű fogyasztási cikkeket. A közönséges utazók számára azonban mindezek között csak egyetlenegy úrkikötő volt. Innen indultak a szegényebb sarkitok, a florinai közszolgálatot ellátók és az a kevés külföldi, akinek sikerült engedélyt szereznie, hogy ellátogasson a Florinára.

A florinai élénk érdeklődéssel figyelte a bejárat kapuból a közeledő Terenst. Körülötte elviselhetetlenné vált a légüres tér.

– Üdvözlöm, uram – mondta. A hangjában volt valami alattomos buzgóság. Végtere is, mostanában járőröket gyilkolnak. – Meglehető izgalom van a Városban, nemde?

Terens nem harapott rá a horogra. Lehúzta sapkájának ívelt rostélyát, és begombolta tunikáján a legfelső gombot.

– Belépett-e a kapun mostanában két személy, egy férfi és egy nő, hogy elutazzanak a Wotexre? – förmedt rá a kapusra.

Amaz meghökkent. Nagyot nyelt és fojtott hangon felelte.

– Igen, tiszt úr. Körülbelül félórája. Lehet, hogy annyi sincs. – Hirtelen elvörösödött. – Van közük a... Tiszt úr, foglalt helyük volt, teljesen szabályos. Nem engedek át idegeneket szabályos engedély nélkül.

Terens erre már nem figyelt oda. Szabályos engedély! A pék elintézte egyetlen éjszaka alatt! A Galaxisra, ámult el, milyen mélyre dolgozhatta be magát a trantori kémszervezet a sarkit közigazgatásba?

– Milyen nevet adtak meg?

– Gareth és Hansa Barne.

– Elment már a hajójuk? Gyorsan!

– N-nem, uram!

– Melyik kikötőhely?

– A tizenhetes.

Terens kényszerítette magát, hogy lépésben menjen, de a járása nem sokban különbözött a futástól. Ha van a közelben igazi járőr, s látja ezt a meg-megiramló, cseppet sem méltóságteljes haladást, ez lett volna az utolsó szabad útja.

Tisztí egyenruhát viselő úrhajós állt a hajó fő légszilipjében.

Terens egy kicsit kapkodta a levegőt.

– Gareth és Hansa Barne már beszálltak a hajóba? – kérdezte.

– Nem, még nem – felelte félvállról az úrhajós. Ő sarkit volt, a járőrt nem tekintette másnak, csak egy másik egyenruhás embernek. – Üzenetet hozott tőlük?

– Nem szálltak be! – méltatlankodott Terens.

– Pontosan ezt mondtam. És nem is várunk rájuk. A menetrend szerint indulunk, akár velük, akár nélkülük.

Terens már ott sem volt. Meg sem állt a kapus bódéjáig.

– Elmentek?

– Elmentek? Kicsodák, uram?

– Barne-ék. Akik a Wotexről jöttek. Nem szálltak föl a hajóra. Elmentek?

– Nem, uram. Tudtommal nem.

– Mi van a többi kapunál?

– Azok nem kijáratok, uram. Ez az egyetlen kijárat.

– Ellenőrizze őket, maga szerencsétlen idióta!

A kapus rémulten kapta föl a mikrofont. Járőr még soha nem beszélt vele ilyen dühösen, és ő rettegett a következményektől. Két perc múlva letette.

– Senki sem lépett ki, uram – mondta.

Terens rábámult. Fekete sapkája alatt homokszínű haja nyirkosan tapadt a koponyájára. S arcán kétfelől csillogó nyomot rajzolt az izzadság.

– Felszállt-e hajó azóta, hogy ők beléptek ide? – kérdezte.

A kapus megnézte a menetrendet.

– Egy – felelte –, az *Endeavor* nevű járat.

Pergő nyelvvel, buzgón folytatta, hogy az önkéntes felvilágosítással elnyerje a dühös járór tetszését.

– Az *Endeavor* különleges úton van a Sarkra; Lady Samia Fife-ot viszi vissza a Florináról.

Azt már nem mesélte el, micsoda rafinált módon szerzett fülesekkel sikerült hozzájutnia a “bizalmas értesüléshez”.

De Terensnek most semmi sem számított.

Lassan, elgondolkodva hátrált. Ki kell zárni a lehetetlent és ami marad, bármilyen valószínűtlen legyen is, az az igazság. Rik és Valona belépett az úrkikötőbe. Nem kapták el őket, különben a kapus nyilván tudna róla. Nem is kóborolnak a kikötő területén, mert akkor már elfogták volna őket. Nem tartózkodnak azon a hajón, amelyikre a jegyük szól. Nem hagyták el a kikötő területét. Az egyetlen tárgy, amelyik elhagyta a terepet, az *Endeavor*. Ennélfogva, akár mint foglyok, akár mint potyautasok, Rik és Valona annak a fedélzetén tartózkodnak.

Márpedig a kettő egyet jelent. Ha potyautasok voltak, hamarosan foglyok lesznek. Csak egy florinai parasztlány és egy agyalágyult teremtmény nem tudja, hogy a modern úrhajókon nem lehet elbújni.

És minden úrhajó közül épp azt tudták kiválasztani, amelyiken Fife lovagjának a lánya utazik!

Fife lovagjának!

KILENCEDIK FEJEZET

A lovag

Fife lovagja a legfontosabb személy volt a Sarkon, és ezért nem szerette, ha álló helyzetben látták. Ő is alacsony volt, mint a lánya, ráadásul neki az arányai sem voltak tökéletesek, mivel kis termetéért elsősorban a lába volt a felelős. Erőteljesnek is mondható felsőtestén kétségtelenül fenséges fej ült, a testét azonban rövid és vaskos láb támasztotta alá, mely csak esetlenül, totyogva bírta el a ráakott súlyt.

Így aztán ott ült az íróasztala mögött, és a lányán, a személyes szolgálóin és – amikor még élt – a feleségén kívül senki nem látta őt más testhelyzetben.

Így olyan férfinak látszott, amilyen valójában volt. Hatalmas fejével, széles, majdnem alaktalan szájával, jókora, tág orrlyukú orrával és hegyes, hasított állával egyforma könnyedséggel tudott jóindulatúnak és hajlíthatatlannak mutatkozni. Haja, melyet holmi divatokra mit sem adva mereven hátrafésülve viselt, majdnem a válláig ért, és kékesfekete színét egyetlen sűrű tincs sem csúfította el. Itt-ott az arcán, az ajka felett és az állán kékes árnyék mutatta, hol kell florinai borbélyának naponta kétszer megküzdnie makacsul kiütköző szőrzetével.

A lovag viselkedése merő póz volt, és ezt nagyon is tudta. Fegyelmezetten letörölt minden érzelmet az arcáról, kezét pedig úgy pihentette tökéletesen csupasz, fényes felületű asztalán, hogy széles, erős és rövid ujjai lazán kulcsolódjanak össze. Az asztalon nem volt egyetlen papírdarab, egy szócsó, de még egy dísz tárgy sem. Hangsúlyozott egyszerűsége még jobban kiemelte a lovag jelenlétét.

Sápadt, viaszfehér titkárának azon az élettelen hangon szólt oda, amelyet kizárólag a gépi berendezései és florinai polgári alkalmazottai számára tartott fenn.

– Gondolom, mindegyik elfogadta?

A válasz felől nem voltak kétségei.

Titkára hasonlóan élettelen hangon felelt:

– Bort lovagja közölte, hogy üzleti ügyei miatt nem tud három előtt megjelenni.

– És megmondtad neki?

– Közöltem, hogy az ügy természete nem tűr semmiféle késlekedést.

– Az eredmény?

– Itt lesz, uram. A többiek fenntartás nélkül beleegyeztek.

Fife elmosolyodott. Félóra ide vagy oda, nem számít. Itt mindössze egy új elvről volt szó. A Nagy Lovagok túl érzékenyen őrizték függetlenségüket, márpedig az efféle érzékenykedésnek véget kell vetni.

Most hát várt. A szoba tágas volt, a helyek készen álltak a többiek számára. A nagy kronométer, melynek energiát adó apró radioktavitás-szikrája ezer év óta nem késett és nem sietett, két óra huszonegyet mutatott.

Micsoda robbanás az elmúlt két napban! Ehhez hasonlót csak a vén kronométer láthatott valaha a múltban!

Az persze sok mindent láthatott ezeréves élete során. Első perceit élte, amikor a Sark még új világ volt, és átabotában felépült városai igencsak felemás viszonyban voltak más, öregebb világokkal. Az időmérő szerkezet akkoriban egy öreg téglalapú falán lógott, amelynek már a tégladarabjai is porrá lettek azóta. Egyenletes tenorja áttiktakolta a három rövid életű sarkit "birodalom" idejét, amikor is Sark fegyelmetlen katonáinak sikerült rövidebb-hosszabb ideig vagy fél tucat környező világot elkormányoznia. Radioaktív atomjai szigorú statisztikai sorozat szerint robbantak két olyan korszakon keresztül, amikor a szomszédos világok flottái szabták meg a politikát a Sarkon.

Ötszáz évvel ezelőtt kerek időt jelzett – ekkor jött rá a Sark, hogy a hozzá legközelebb eső világ, a Florina mérhetetlen kincset rejt a földjében. Egyenletesen járt tovább két győztes háború alatt, és ünnepélyesen mutatta a hódító diktálta béke kihirdetését. A Sark lemondott a birodalmairól, keményen magához kötötte a Florinát, és úgy vált hatalmassá, hogy azt maga a Trantor sem tudta utánacsinálni.

A Trantor szívesen megkaparintotta volna a Florinát, ahogy más hatalmak is. E bolygót az évszázadok olyannak mutatták, mint amely után kezek nyúlnak ki az ürön át, hogy nagy igyekezettel megragadják. De a Sark keze már köréje kulcsolódott, és inkább belement volna egy galaktikus méretű háborúba, mintsem hogy engedjen ebből a szorításból.

A Trantor ezt tudta! A Trantor ezt tudta!

Mintha a kronométer halk ketyegése keltette volna életre a lovag agyában a monoton kis dallamot.

Két óra huszonhárom perc.

Majdnem egy éve már, hogy a Sark öt Nagy Lovagja utoljára találkozott egymással. Az a találkozó is, akárcsak ez a mostani is, itt, az ő termében volt. Akkor is, akárcsak most, mindegyik lovag megmaradt a maga kontinensén, csak háromdimenziós megtestesülésük találkozott e helyiségben.

Ez annyit jelentett, hogy életnagyságú, színes háromdimenziós hangosított televíziós képük volt jelen. A berendezés a Sark minden, viszonylag jómódú háztartásában megtalálható volt. A megszokottól ez itt csak annyiban tért el,

hogy nem lehetett látni semmiféle felvevő készüléket. Fife-on kívül minden lovag minden lehetséges módon jelen volt, csak valóságosan nem. Nem lehetett látni mögöttük a falat, nem vibráltak, csak éppen a kéz át tudott hatolni a testükön.

Rune lovagjának valódi teste a bolygó túloldalán ült; jelenleg csak az ő kontinensén uralkodott éjszaka. A képét Fife irodájában közvetlenül körbevevő hasáb alakú tér hideg és mesterséges fehérségét kissé elhalványította a környező éles, nappali fény.

A szobában, testben vagy képben, maga a Sark gyült össze. Különös és nem egészen hősi megszemélyesítése volt ez a bolygónak. Rune kopasz, rózsás kövérségével szemben állt Balle szürke, aszott ráncossága. Steen púderezett és rúzsozott arcán azoknak a kétségbeesett mosolya ült, akik elnyúttan is életerőt akarnak mutatni ott, ahol már nincs nekik; Bort pedig olyannyira közömbösnek mutatkozott mindenféle komfortérzet iránt, hogy visszataszító kétnapos borostát hordott, és piszkos volt a keze.

De még így is ők voltak az öt Nagy Lovag.

Ők ültek a Sarkot kormányzó háromlépcsős hatalom csúcsán. A legalsó fok természetesen a florinai közigazgatás volt, amely az állandóságot képviselte mindama viszontagság közepette, amely a Sark nemesi házainak emelkedését és bukását jellemezte. A közigazgatás olajozta a tengelyeket és forgatta a kormány kerekét. Fölötte a miniszterek és az örökös (és ártalmatlan) államfő által kinevezett kormányzati vezetők álltak. Az ő nevüknek és az államfő nevének szerepelnie kellett ama fontos iratokon, amelyek ezáltal emelkedtek jogerőre; de nem is volt más kötelességük, mint hogy aláírják a nevüket.

A legmagasabb lépcsőfokon ez az öt ember állt. Mindegyikük hallgatólagos beleegyezését adta, hogy a többi négy uralkodjék egy-egy kontinens felett. Ama családoknak fejei voltak ők, amelyek a kezükben tartották a kyrtkereskedelem nagy részét, és élvezték az ebből származó jövedelmet. A Sarkon a pénz jelentette a hatalmat, az diktálta a politikát is – és a pénzzel ők rendelkeztek. Ötük közül pedig Fife-nak volt a legtöbb pénze.

Fife lovagja aznap, majdnem egy évvel ezelőtt, szembenézett velük, és így szólt a Galaxis második leggazdagabb bolygója (a Trantor után a leggazdagabb, amely azonban nem kettő, hanem félmillió világ kincseiből meríthetett) többi gazdjához:

– Különös üzenetet kaptam.

Amazok nem szóltak. Vártak.

Fife átnyújtott a titkárának egy darabka metallitfilmet, s ő sorban odalépett mindegyik ülő alak elé, s odatartotta a filmet, hogy azok jól láthassák, s elég hosszú ideig, hogy el is tudják olvasni.

A Fife dolgozószobájába összehívott ülés négy résztvevője számára ő maga valóságos volt, míg a többiek, Fife-ot is beleértve, csak árnyékok. A metallitfilm is csak árnyék volt. Mást nem tehettek, mint ültek és figyelték azokat a fénysugarakat, amelyek hatalmas térségeken át gyűltek össze egy pontban Fife kontinensétől elindulva Balle, Bort, Steen szárazföldjén és Rune kontinensének szigetén. Az általuk olvasott szavak árnyak voltak az árnyékon.

Csak a finom részletek iránt érzéketlen Bort feledkezett meg erről, s nyúlt az üzenet után.

A keze túlért a négyszögletes képfelvevő szélein, és eltűnt. A karja jellegtelen csonkban végződött. A saját szobájában, Fife tudta, Bort keze a semmi fölött csukódik össze, s ujjai áthatolnak a filmre írott üzenet szavain. Elmosolyodott, s mosolyogtak a többiek is. Steen egyenesen kuncogott.

Bort elvörösödött. Visszahúzta a karját, amitől újra láthatóvá lett a keze.

– Nos, láttátok mindnyájan – mondta Fife. – Ha nincs ellenetekre, most hangosan fel is olvasom, hogy végig tudjátok gondolni a jelentőségét.

Fölnyúlt, és odasiető titkára úgy nyújtotta át a filmet, hogy Fifeujjai azonnal összezáródhassanak rajta, s egy másodpercig se kelljen keresgélniük a levegőben.

Fife bársonyos hangon olvasta, átéléssel, mintha az üzenet a sajátja volna, s élvezettel tudatná a többiekkel.

– Íme, az üzenet. “Te a Sark egyik Nagy Lovagja vagy, nincs senki, aki hatalomban és gazdagságban versenyezhetne veled. Ez a hatalom és gazdagság azonban szerény alapon nyugszik. Azt gondolhatod, hogy az a bolygónyi kyrtkészlet, amely a Florinán van, semmiképpen sem szerény alap, de kérdezd csak meg magadtól, meddig fog a Florina létezni. Örökké?

Nem! A Florina akár már holnap elpusztulhat! De megmaradhat még ezer évig is. A kettő közül valószínűbb, hogy holnap pusztul el. Nem én fogom, de történhet valami, amit előre nem lehet megjósolni, sem látni. Vedd fontolóra ezt a veszélyt. Gondolkozz el azon is, hogy hatalmadnak és gazdagságodnak máris vége, mert én magamnak igénylem belőlük a nagyobbik részt. Lesz idő gondolkodni rajta, bár nem túl sok.

Ha megpróbálsz húzni az időt, közhírré teszem az igazságot a várható pusztulásról az egész Galaxisban, különösen a Florinán. Attól fogva nem lesz több kyrt, nem lesz több gazdagság, nem lesz több hatalom. Nekem sem lesz semmi, de én már megszoktam ezt az állapotot. Neked sem lesz semmi, és ez már roppant komoly dolog, hiszen te beleszülettél a nagy gazdagságba.

Add át nekem birtokaid nagy részét, úgy, ahogy majd a közeljövőben utasítalak, és akkor a maradék rész felett te maradsz az úr. A jelenlegi állapothoz képest biztos, hogy nem sok marad neked, de az is több lesz, mint az a semmi, ami amúgy maradna. Azért ne kicsinyeld le a megtartható

töredéket se. Lehet, hogy a Florina életed végéig megmarad, és akkor élhetsz, ha nem is fényűzésben, de kényelemben.”

Fife befejezte az olvasást. Egy darabig csak forgatta a filmet a kezében, aztán óvatosan áttetsző, ezüstös fényű hengerre formálta, melyen vörös foltokká álltak össze a ráfestett betűk.

Most már a természetes hangján folytatta:

– Mulattató levél. Nincs rajta aláírás, a hangja pedig, ahogy hallottátok, mesterkélt és dagályos. Mit gondoltok felőle, lovagok?

Rune pirospozsgás arcára kiült a nyugtalanság.

– Nyilvánvalóan olyan ember műve, aki már-már komplett örültnek mondható – mondta. – Úgy ír, mintha történelmi regényt írna. Komolyan mondom, Fife, nem értem, hogy egy ilyen badarság miatt miért háborgatod hagyományos kontinentális autonómiánkat. És nem tetszik, hogy mindez a titkárod jelenlétében zajlik.

– A titkárom? Mert florinai? Félsz, hogy a gondolatai összezavarodnak egy ilyesfajta levéltől? Képtelenség. – A szelíden derűs hang hirtelen szigorúvá, parancsolóvá változott: – Fordulj oda Rune lovagjához!

A titkár engedelmeskedett. Szemét tapintatosan lesütötte, fehér arcát ránc nem gyűrte, érzelem nem háborgatta. Majdhogynem élettelelnek látszott.

– Ez a florinai az én személyes szolgálóm – mondta Fife, ügyet sem vetve rá, hogy a szolgáló is hallja. – Soha nincs távol tőlem a fajtájabeliek között. De nem ezért tökéletesen megbízható. Nézzetek rá. Nézzétek a szemét. Nem látjátok rajta, hogy pszichoszondás kezelésem esett át? Képtelen bármi olyan gondolatra, amely irántam a legkisebb mértékben is barátságtalan volna. Minden sértő szándék nélkül mondhatom, hogy jobban megbízom benne, mint bármelyikőtökben.

– Nem csodálom – kuncogott Bort. – Mi nem vagyunk olyan hűségesek hozzád, mint egy megszondázott florinai szolgáló.

Steen megint felvihogott, s úgy fészkelődött a székében, mintha az egyre jobban forrósodna alatta.

Egyikük sem tett megjegyzést rá, hogy Fife pszichoszondát alkalmaz a személyi szolgálójánál. Ő azonban rettenetesen meglepődött volna, ha a többiek csinálják ugyanezt. A szonda használata bármi más okból mint szellemi rendellenességek kiküszöbölése vagy bűnözői hajlamok eltávolítása céljából tilos volt. Voltaképpen még a Nagy Lovagoknak is.

Fife mégis szondázott, amikor szükségesnek ítélte, különösen ha az illető florinai volt. A sarkitok megszondázása már sokkal kényesebb ügy volt. Steen lovagja – akinek a szondázás hallatán rendezett vonaglása nem kerülte el Fife figyelmét – híres volt arról, hogy egyáltalán nem azért szokta szondázni a mindkét nembeli florinaiakat, hogy titkárt faragjon belőlük.

– No már most – fonta össze Fife tömpe ujjait –, nem azért hívtalak össze benneteket, hogy felolvassam egy örült levelét. Ez, remélem, világos. De tartok tőle, hogy itt egy fontos problémával állunk szemben. Először is nem értem, miért vesződött csak velem. Bár a lovagok közül én vagyok a leggazdagabb, de egymagamban csak a kyrtkereskedelem egyharmadát tartom a kezemben. Öten együtt irányítjuk az egészet. Egy levélről könnyű öt celofánmásolatot készíteni; semmiképpen sem nehezebb, mint egyet megcsinálni.

– Túl sok a szöveg – morogta Bort. – Mit akarsz?

Balle fonnyadt, vértelen ajka megmozdult fakószürke arcában.

– Azt akarja tudni, Bort lovag, hogy kaptunk-e másolatot ebből a levélből.

– Akkor azt mondja.

– Szerintem azt mondtam – jegyezte meg Fife egykedvűen. – Nos?

Egymásra néztek, kétkedve vagy bizalmatlanul, kinek hogy diktálta a személyisége.

Rune szólalt meg elsőnek. Rózsás homlokát finom izzadságpermet lepte el; puha kyrtdarabbal itatta fel a redőkből, a fülétől a füléig húzódó hájrétegek közül.

– Én nem tudok róla, Fife – mondta. – Megkérdezhetem a titkáraitam, akik egyébként mind sarkitok. De még ha egy ilyen levél eljutott volna is az irodámba, csak valami rögeszmés alak irományának tekintették volna. El se jutott volna hozzám. Ez biztos. Hogy téged nem kíméltek meg ettől a szeméttől, az csak a te sajátos titkári rendszereden múlik.

Mosolyogva nézett körül; nedvesen fénylő ínyében krómacél fogsor villogott. Fogait egyenként mélyen beültették, az állasonthoz forrasztották, így erősebbek voltak, mint bármilyen zománcofog. A mosolya hideglelősebb volt, mintha mogorva képet vágott volna.

Balle vállat vont.

– Úgy gondolom, amit Rune mondott, az mindannyiunkra érvényes.

Steen fojtottan nevetett.

– Én sohasem olvasom el a postát. Komolyan! Olyan unalmas, és olyan rengeteg, hogy egyszerűen nincs rá idő. – Úgy nézett körül, mintha valóban meg kellene győznie a társaságot erről a fontos dologról.

– Hülyeség – közölte Bort. – Mi van veletek? Félték Fife-tól? Ide hallgass, Fife, nekem nincs is titkárom, mert senkire sincs szükségem, hogy közém és az ügyeim közé álljon. Kaptam a levélből másolatot, és biztos vagyok benne, hogy ezek hárman szintén kaptak. Tudod, mit csináltam vele? Kidobtam a szemébe. Csak ezt tudom javasolni nektek is. Fejezzük ezt be. Fáradt vagyok.

A keze már nyúlt föl a billenőkapcsoló felé, hogy eltüntesse Fife-tól önnön képését.

– Várj, Bort! – harsant Fife hangja élesen. – Ne tedd! Még nem végeztem. Ne akard, hogy nélküled intézkedjünk, nélküled hozzunk döntéseket. Ezt nyilván nem akarod.

– Szánjunk még rá kis időt, Bort lovag – fuvolázta Rune, bár apró, hájjal benőtt szemének pillantása csöppet sem volt barátságos. – Kíváncsi vagyok, miért aggodalmaskodik Fife lovag egy ilyen semmisség miatt.

– Nos – szólalt meg száraz, fülsértő hangján Balle –, Fife talán azt hiszi, hogy levélíró barátunk egy Florina elleni trantori támadásról értesült.

– Ugyan – mordult fel Fife. – Honnan tudna ilyesmiről bárki is? Titkosszolgálatunk a helyén van, efelől biztosíthatlak benneteket. És hogyan állíthatná le a támadást, ha megvesztegetésként megkapná a mi javainkat? Nem, nem. Úgy beszél a Florina pusztulásáról, mintha fizikai, nem pedig politikai pusztulásra gondolna.

– Örültség az egész – vélte Steen.

– Igen? – kérdezte Fife. – Te tehát nem tartod jelentőségteljesnek az elmúlt két hét eseményeit?

– Miféle eseményekről van szó? – érdeklődött Bort.

– A jelek szerint eltűnt egy térelemző. Nyilván hallottatok a dologról.

Bort bosszús volt, és ezt nem is titkolta:

– Hallottam róla a trantori Abeltől. És aztán? Nem is tudom, kik azok a térelemzők.

– Legalább olvastad az utolsó üzenetének másolatát, amelyet a sarki bázisra küldött, mielőtt nyoma veszett volna?

– Abel mutatta meg nekem. Nem figyeltem rá.

– És ti, többiek? – Fife egyenként nézett végig társain. – Vissza tudtok emlékezni egy héttel ezelőttre?

– Én olvastam – mondta Rune. – És emlékszem is rá. Hát persze! Szó volt benne a pusztulásról is. Erre akarsz kilyukadni?

– Ide figyelj! – mondta metsző hangon Steen. – Az az írás tele volt piszkos kis célzásokkal, amiknek nincs semmi értelme! Remélem, most nem fogunk ezen vitatkozni. Abeltől is alig tudtam, megszabadulni, ráadásul ő is épp ebéd előtt jött. Szörnyen kellemetlen ügy. Komolyan!

– Nem tehetünk ellene semmit, Steen – felelte érezhető türelmetlenséggel Fife. (Mit lehet kezdeni egy ilyen alakkal, mint Steen?) – Újra kell beszélnünk róla. A térelemző a Florina pusztulásáról beszélt. Az eltűnésével egyidejűleg üzenetet kaptunk, amely szintén a Florina pusztulásával fenyeget. Véletlen lenne?

– Azt állítod, hogy a térelemző küldte a zsarolólevelet? – suttogta az öreg Balle.

– Nem valószínű. Miért írta volna először a saját nevében, aztán névtelenül?

– Amikor először szólt róla – felelte Balle –, nem hozzánk, hanem a saját kirendeltségéhez címezte az üzenetet.

– Még úgy is. A zsaroló, ha teheti, senki mással nem beszél, csak az áldozatával.

– Tehát?

– Eltűnt. Tegyük fel, hogy a térelemző becsületes ember. De veszélyes információkat közöl. Olyanok kezébe került, akik nem becsületesek, ellenben zsarolók.

– Kik lennének azok?

Fife komor képpel dőlt hátra a székében, szája alig mozgott.

– Ezt komolyan kérdezed? A trantoriak kezébe került, nem vitás.

– A Trantor! – Steen megborzongott. Éles hangja megbicsaklott.

– Miért ne? Tudnál jobb módszert, hogy megszerezzék az uralmat a Florina fölött? Ez külpolitikájuk egyik legfőbb célja. És ha megtehetik háború nélkül, annál jobb. Nézzétek, ha elfogadjuk ezt a lehetetlen ultimátumot, a Florina az övék. Valamit felkínálnak majd nekünk is – két összezárt ujját a homlokához emelte –, de mennyi ideig leszünk képesek még azt is megtartani?

Másrészt mi van akkor, ha nem veszünk róla tudomást, mert melleleg nincs is más választásunk? Mit tesz akkor a Trantor? Nos, elhíresztelik a florinai parasztek között, hogy hamarosan itt a világ vége. Azok pánikba esnek, és akkor jöhet a katasztrófa! Mert miféle erő veheti rá az embert a munkára, ha ő azt hiszi, hogy holnap vége lesz a világnak? Megrohad a termés. Kiürülnek a raktárak.

Steen fölemelte az ujját, hogy elsimítsa arcán a festéket, s közben belepillantott egy tükörbe, amely már nem fért bele a tér megvilágított hasábjába.

– Nem hinném, hogy ez sokat ártana nekünk – mondta. – Ha a készlet csökken, nem emelkednek-e az árak? Idővel aztán kiderül, hogy a Florina továbbra is megvan, és a parasztek visszamennek dolgozni. Különben is, azt a fenyegetést mindig bedobhatjuk, hogy leállítjuk az exportot. Nem is értem, hogy kulturált világban hogy lehet az életet kyrt nélkül elképzelni. Ó, kyrt királlyal nincs semmi baj! Szerintem az egész ügy szóra sem érdemes.

Látványosan unott képet vágott; egyik ujját kényeskedve az arcához támasztotta.

Balle vén szeme mindvégig csukva volt.

– Most nem növekedhetnek az árak – mondta. – Már amúgy is a plafonon vannak.

– Úgy van – hagyta helyben Fife. – Komoly szakadásra egyébként sem kerülhet sor. A Trantor jelre vár, hogy kitört a lázadás a Florinán. Ha Galaxiszerte elhíreszteli a Sarkról, hogy képtelen biztosítani a kyrtszállításokat, számukra a világegyetem legtermészetesebb dolga lesz, hogy beavatkozzanak, abból a célból, hogy fenntartsák az úgynevezett rendet, és biztosítsák a kyrt útját. És fennáll a veszélye, hogy a Galaxis szabad világai a kyrt kedvéért együttműködnek majd vele. Különösen akkor, ha a Trantor beleegyezik a monopólium megosztásába, növeli a termelést, és leszorítja az árakat. Azután már egy másik történet kezdődik, de addigra megszerezték a világok támogatását.

Ez az egyetlen ésszerű útja annak, hogy a Trantor megkaphassa a Florinát. Ha csak erő kérdése volna, a trantori befolyási övezeten kívül eső Galaxis már pusztá önvédelemből is csatlakozna hozzánk.

– Hogy jön mindehhez a térelemző? – érdeklődött Rune. – Kell ő egyáltalán ide? Ha jó az elméleted, akkor erre is magyarázatot kell adnia.

– Szerintem van is rá magyarázat. Ezek a térelemzők általában kiegyensúlyozatlan emberek; ez a mi emberünk is kialakított valamiféle – Fife ujjai úgy mozdultak meg, mintha egy bizonytalanul ingó építményt emelnének föl –, valamiféle ostoba elméletet. Mindegy mit. A Trantor nem engedheti, hogy a dolog kitudódjék, mert akkor a Térelemző Hivatal helyre tenné az ügyet. Mindamellet ha elkapják az illetőt, és megtudják tőle a részleteket, bizonyos információtöredékek a nem szakemberek számára is jelenthetnek egyet s mást. Felhasználhatják, amennyiben valószínűnek hangzanak. A Hivatal a Trantor bábja, és ha a tudományos rémhírtérjesztők már elhíresztelték a történetet, a cáfolat sohasem lesz olyan hatékony, hogy felülkerekedjék a hazugságon.

– Ez túl bonyolult hangzik – vélekedett Bort. – Szamárság. Nem engedik, hogy kiderüljön, aztán meg ők híresztelik el.

– Nem engedik, hogy komoly tudományos bejelentésként kitudódjék, vagy akár mint ilyen eljusson a Hivatalhoz – magyarázta Fife türelmesen –, de engedik, hogy szóbeszédként kiszivároгjon. Ezt nem érted?

– Akkor az öreg Abel minek vesztegeti az idejét a térelemző felkutatására?

– Talán azt várod tőle, hogy elhíresztelje, elkapta az illetőt? Amit Abel tesz, és amit Abel látszólag tesz, az két teljesen különböző dolog.

– Nos – mondta Rune –, ha igazad van, akkor nekünk mi a teendőnk?

– Értesültünk a veszélyről és ez a fontos – válaszolta Fife. – Ha tudjuk, megkeressük a térelemzőt. Szigorú megfigyelés alatt tartjuk a Trantor minden ismert ügynökét, anélkül hogy valójában érintkeznénk velük. A tevékenységükből megtudhatjuk a bekövetkező események menetét. Minden propagandát teljesen el kell nyomnunk a Florinán a bolygó elpusztulásával

kapcsolatban. Az első halk suttogást a legkegyetlenebb megtorlásnak kell követnie.

És ami a legfontosabb, egységben kell maradnunk. E megbeszélésnek az én szándékom szerint valójában ez a célja: közös front kialakítása. Mindnyájan tisztában vagyunk a kontinentális autonómiával, és biztos vagyok benne, hogy senki jobban nem ragaszkodik hozzá, mint én. Rendes körülmények között ez így van. Ezek most nem rendes körülmények. Értitek?

Mivel a kontinentális autonómia nem olyan dolog volt, amit könnyedén fel lehetett adni, többé-kevésbé vonakodva, de belátták a dolgot.

– Akkor – mondta Fife – megvárjuk a második lépést.

Ez történt egy évvel ezelőtt. Ezután a legkülönösebb és legteljesebb fiasco következett, ami Fife lovagjának osztályrészül jutott meglehetősen hosszú és az elképzelhetőnél is merészebb pályafutása során.

Második lépés ugyanis nem következett. Újabb levél egyáltalán nem jött egyikőjüknek sem. A térelemző nem került elő a Trantor kampányszerű kutatása nyomán sem. Szó nem volt titokzatos szövegekről a Florinán, és a kyrt betakarítása és feldolgozása zökkenők nélkül folyt.

Rune lovagja hetenként hívta fel Fife-ot.

– Fife – kérdezte ilyenkor –, semmi újság? – Kövér teste reszketett a gyönyörűségtől, torka mélyéről kásás kuncogás bugyborékolta elő.

Fife fagyos közönnyel fogadta a dolgot. Mit tehetett? Újra és újra megvizsgálta a tényeket. Hiába. Valami hiányzott. Egy kulcsfontosságú tényező.

Tudta, hogy megtalálta a választ, azt, amit *nem* várt.

És aztán egyszer csak bekövetkezett a robbanás, és ő megkapta a választ.

Újabb találkozót hívott össze. A kronométer most két óra huszonkilencet mutatott.

Lassan összeverődtek. Elsőnek Bort érkezett, összeszorított szájjal, szálkás körmű ujjaival vakargatva sűrű borostás állát. Aztán jött Steen; arcáról most moshatta le a festéket, s ettől sápadt, egészségtelen színe volt. Balle, közömbösen és fáradtan, beesett arccal pihent párnákkal kibélelt karszékében, egy pohár meleg tejjel maga mellett. Legutolsónak, kétperces késéssel futott be Rune; nedves ajakkal, sértődötten ült, ismét csak sötétben. Ezúttal annyi világítást túrt meg maga körül, hogy látni lehetett ülő alakja homályos tömbjét egy sötét négyszögben, melyet Fife fényei – noha rendelkezésére állt Sark napjának minden ereje – sem tudtak földeríteni.

– Lovagok! – kezdte Fife. – Tavaly egy távoli és bonyolult veszélyről elmélkedtem. Akkor csapdába estem: a veszély létezik, de nem távoli. Közel van hozzánk, nagyon is közel. Egyikőtök már tudja, mire gondolok. A többiek hamarosan rá fognak jönni.

- Mire gondolsz? – kérdezte kurtán Bort.
- Felségárulásra! – vágta rá Fife.

TIZEDIK FEJEZET

A szökevény

Myrlyn Terens nem volt a tettek embere. Ezzel mentegetőzött maga előtt, mivel most, hogy elhagyta az úrkikötőt, észrevette, hogy az agya mintha lebénult volna.

Vigyázva kellett lépkednie. Nem túl lassan, nehogy úgy látszódjék, mintha tétlenül ödöngene, s nem túl gyorsan, nehogy futásnak véljék. Csak fűgén, ahogy egy járőr tenné, aki a dolga után jár, s mindjárt beszáll a kocsijába.

Bárcsak beszállhatna egy kocsiba! Sajnos a vezetés nem volt tananyag a florinaiak számára, még ha főpolgár is volt az illető, így hát menet közben próbált gondolkodni, de nem tudott. Csendre és ráérő időre lett volna szüksége.

Még a menéshez is túl gyengének érezte magát. Lehet, hogy nem volt a tettek embere, de most, az elmúlt nap alatt, éjszaka és a mai napon eddig valóban gyorsan cselekedett. Idegei a végsőkig feszültek.

És mégsem mert megállni.

Ha éjszaka volna, legalább néhány órányi gondolkodási ideje lenne. De kora délután volt.

Ha tudna autót vezetni, maga mögött hagyhatná a Várost. Jó messze elmehetne, s gondolkozhatna kicsit, mielőtt eldönti, mit lépjen legközelebb. De csak a lábára hagyatkozhatott.

Csak tudna gondolkodni! Mert erről volt szó. Ha tudna gondolkodni. Ha nem kellene mozognia, tevékenykednie. Ha egy adott pillanatban elkaphatná a világegyetemet, ha megálljt parancsolhatna neki, míg átgondolja a dolgokat! Kell lennie valami módnak.

Alámerült az Alsóváros jótékony homályába. Merev testtel lépkedett, ahogy a járőröktől látta, és meg-meglóbálta jó erősen marokra fogott gumibotját. Az utcák üresek voltak. A bennszülöttek behúzódtak a kunyhóikba. Annál jobb.

A főpolgár gondosan választotta ki a célba vett házat. Legyen szemrevaló, amelyiken a színes műanyag téglák messziről virítanak, és polarizált üveg van az ablakban. A szegények mogorvábbak. Kevesebb a vesztenivalójuk. Egy "felsőbb ember" kezét-lábát töri, hogy segítsen neki.

Elindult fölfelé egy rövid úton a kiszemelt házhoz. Beljebb építették az úttól, ami szintén a jómód jele volt. Tudta, nem lesz rá szükség, hogy dörömböljön az ajtón, vagy hogy betörje. Már a rámpáról észrevette, hogy az egyik ablakban mozdul valaki. (Lám, a nemzedékeken át tartó szükség

alkalmassá tette a florinai embert, hogy megérezze a járőr közeledtét.) Nyilván ki fog nyílni az ajtó.

Ki is nyílt.

Fiatal lány nézett ki. Esetlenül festett ruhájában, amelynek fodrai világosan árulkodtak a szülők elszánt erőfeszítéséről, hogy a “florinai szemét” átlagánál valamelyest magasabbra emeljék a színvonalat. A lány félreállt, hogy beengedje; szaporán szedte a levegőt.

A főpolgár intett neki, hogy csukja be az ajtót.

– Itt van az apád, te lány?

– Papa! – sikkantotta a lány, s csak aztán mondta elfúló hangon: – Igen, uram!

“Papa” bocsánatkérő képpel jött be egy másik szobából. Lassan közeledett. Nem lepte meg, hogy az ajtóban egy járőr áll. A biztonság kívánta úgy, hogy egy fiatal lány engedje be. Ő kevésbé volt kitéve annak, hogy ott helyben leütik, ha a járőr történetesen harapós kedvében van.

– A neved? – kérdezte a főpolgár.

– Jacof, tisztelettel uram.

A főpolgár egyenruhájának egyik zsebében vékonyka jegyzetfüzet volt. Kinyitotta, belepillantott, határozott kézzel beleírt valamit, majd így szólt:

– Jacof! Igen! Mindenkit látni akarok, aki a házhoz tartozik! Gyorsan!

Ha a reménytelen szorongáson kívül érezni tudott volna mást is, Terens szinte élvezte volna a helyzetet. Nem volt érzéketlen a hatalom csábító örömeivel szemben.

Odabent mindenki felsorakozott. Egy sovány, gondterhelt asszony, karjában egy kétévesforma ficánkoló gyerekekkel, a lány, aki beengedte és az öccse.

– Összesen ennyi?

– Mindenki, uram – készségeskedett Jacof.

– Lefektethetem a kicsit? – kérdezte idegesen a nő. – Most van a délutáni alvás ideje. Épp most tettem le. – Úgy emelte Terens elé, mintha a gyermeki ártatlanság e képe meglágyíthatná még egy járőr szívét is.

A főpolgár nem nézett a nőre. Úgy gondolta, egy járőr nem nézne rá, és ő most járőr volt.

– Tedd le, és adj neki cukros cumit, hogy csöndben maradjon. Mi pedig nézzük! Jacof!

– Igen, uram!

– Megbízható fiú vagy, igaz-e? – A bennszülött, bármilyen korú volt is, csak “fiú” volt.

– Igen, uram! – Jacof szeme felcsillant, válla picikét megemelkedett. – Tisztviselő vagyok egy élelmiszergyártó központban. Tanultam matematikát, írásbeli osztást. Tudok logaritmust csinálni.

Igen, gondolta a főpolgár, megmutatták neked, hogyan használd a logaritmustáblázatot, és megtanítottak, hogyan ejtsd ki a szót.

Ismerte ezt a típust. Az ilyen ember büszkébb volt a logaritmusaira, mint egy lovag a jachtjára. Az ablakaiban lévő fénypolarizáló a logaritmusai gyümölcse volt, és arról, hogy tud írásban osztani, a színes téglák árulkodtak. A tanulatlan bennszülöttet úgy megvetette, ahogy az átlag lovag megvet minden bennszülöttet, de még jobban gyűlölte őket, mivel közöttük kellett élnie, miközben a különbek számára ő is csak egy volt a tömegből.

– Hiszel a törvényben és a jóságos lovagokban, igaz-e, fiú? – A főpolgár ragaszkodott ahhoz a hatásos módszerhez, hogy a jegyzetfüzetét tanulmányozza.

– Az én férjem jó ember – fakadt ki pergő nyelvvel az asszony. – Még sohasem keveredett bajba. Az aljanéppel nem tart kapcsolatot. És én sem. Meg a gyerekek sem. Mi mindig...

Terens leintette.

– Persze, persze. Ide figyelj, fiú, ülj le ide, és tedd, amit mondok. Írd le mindazok nevét, akiket a háztömbben ismersz. Nevek, címek, mit csinálnak, mifélek. Különösen ez utóbbi érdekel. Ha van köztük bajkeverő, tudni akarok róla. Tisztogatásra készülünk. Érted?

– Igen, uram. Hogyne, uram. Először is itt van Husting. Lejjebb lakik a tömbben. Ő...

– Nem így, fiam. Fogj egy darab papírt. Ülj le, és írd le az egészet. Részletesen. Lassan írd, mert nem tudom elolvasni a bennszülött krikzkrakszokat.

– Nekem kiírt kézírásom van, uram.

– Akkor lássuk.

Jacof hozzálátott a feladathoz; lassan mozgott a keze a papíron. A felesége a válla fölött nézte.

Terens a lányhoz fordult.

– Menj az ablakhoz, és szólj, ha erre talál jönni egy másik járőr. Beszélni akarok velük. Hívni ne hívd őket ide. Csak szólj nekem.

És akkor végre megpihenhetett. A veszély közepette kialakíthatott magának egy pillanatnyilag nyugalmas helyet.

Viszonylag csend volt, csak a baba cumizott hangosan a sarokban. Idejében figyelmeztetni fogják a veszélyre, hogy el tudjon menekülni.

Most pedig gondolkodhat.

Először is járőrszerepe nagyjából véget ért.

Kétségtelenül voltak útszakaszok a Városban, ahonnan kijáratok nyíltak, és azt is tudták, hogy diamágneses robogónál bonyolultabb járművel nem boldogul. Nemsokára feldereng majd a berozsdásodott agyú nyomozó járőröknek, hogy csak úgy találhatják meg, ha módszeresen, házról házra járva végigvizsgálják a Várost.

Ha végre elhatározásra jutnak, nyilván a külvárosban kezdik, és onnan haladnak befelé. Vagyis ez a ház az elsőik között lesz, az ideje tehát nagyon is kiszámított.

Mostanáig, bár az ezüst-fekete szín épp eléggé feltűnő volt, egyenruhája igen hasznosnak bizonyult. Maguk a bennszülöttek sem fogtak gyanút. Nem álltak meg, hogy megbámulják sápadt florinai arcát; nem vették szemügyre a megjelenését. Az egyenruha elég volt.

Ez nemsokára az üldöző kopók agyában is meg fog világosodni. Eszükbe fog jutni, s kihirdetik a bennszülöttek között, hogy azt a járőrt, aki nem tudja magát igazolni, különösen ha még vörösszőke haja és fehér bőre is van, fel kell tartóztatni. Minden valódi járőr kap ideiglenes személyazonossági kártyát. Jutalmat tűznek ki. Lehet, hogy száz bennszülött közül csak egynek lesz bátorsága, hogy a kezét az egyenruhára tegye, bármilyen nyilvánvaló lesz is, ki van benne. Százból egy is elég.

Tehát a jövőben nem lehet járőr.

Ez az egyik; volt azonban más is. Mostantól fogva a Florinán sehol sem lehet biztonságban. Főbenjáró bűnnek számított járőrt ölni, amiért ötven évig – ha az elfogatást ilyen sokáig meg tudja úszni – fogják lelkesen üldözni. Vagyis el kell hagynia a Florinát.

Hogyan?

Nos, még egy napot adott magának. Nagyvonalú volt. Feltételezte, hogy a járőrök ostobasága határtalan, s neki mindig és mindenben szerencséje lesz.

Bizonyos értelemben ez előnynek számított. Huszonnégy órányi életet nem volt nagy ügy kockára tenni. Azt jelentette, hogy olyan vakmerőségekre vállalkozhat, amilyenekre épeszű ember nem is gondolna.

Felállt.

Jacof fölpillantott a papírról.

– Még nem vagyok egészen kész, uram. Nagyon gondosan írok.

– Hadd lássam, mit írtál le eddig.

Megnézte a papírt, és azt mondta:

– Ennyi elég. Ha más járőrök jönnének, ne pazarold az idejüket azzal, hogy már készítettél egy listát. Nagyon sietnek, és lehet, hogy más feladatot adnak neked. Csak tedd, amit mondanak. Látsz most járőröket?

– Nem, uram – felelte az ablaknál álló lány. – Menjek ki az utcára, és onnan figyeljem őket?

- Nem szükséges. Lássuk csak. Hol a legközelebbi lift?
- Bal felé indulva körülbelül negyed mérföldre, uram. Vagy mehet...
- Jó, jó. Engedj ki.

Épp amikor a lift ajtaja csikorogva a helyére csúszott, egy csapat járőr fordult be az utcába. Érezte, hogy meglódul a szíve. Talán már meg is kezdődött a módszeres keresés, és a nyomában vannak.

Egy perccel később, még kalapáló szívvel, kilépett a liftből a Felsővárosban. Itt nincs tető, sem oszlopok, sem cementötvözet, amely eltakarná előle az eget.

Úgy érezte magát a rikítóan színes és fényes épületek között, mint valami mozgó fekete pont. Mintha mérföldekről, de még az égből is őt néznék mindenki. Mintha hatalmas nyilak mutatnának rá minden irányból.

Járőröket sehol nem látott. A mellette elhaladó lovagok keresztül néztek rajta. Ha egy florinai számára félelmetes is volt a járőr, a lovagoknak nem jelentett semmit. Ha valami, akkor ez fogja megmenteni.

A Felsőváros földrajzáról volt valami halvány fogalma. Valahol ebben a negyedben van a Városi Park. A legésszerűbb az lett volna, ha megkérdezi az irányt, vagy bemegy egy viszonylag magas épületbe, s kinéz föntről, valamelyik teraszáról. Az első megoldás képtelenség volt. Egy járőr nem kérdezősködhét holmi irányokról. A második viszont túl kockázatos lett volna; egy épület belsejében feltűnhet a járőr jelenléte. Gyanút foghatnak.

Találomra elindult hát arra, amerre a Felsőváros nagy ritkán látott térképe alapján emlékezett. Jól számított. Öt percen belül megérkezett oda, ami minden valószínűség szerint a Városi Park volt.

E mesterséges zöldterület nagyjából száz acre-en terült el. Sark-szerte híres volt idilli békéjétől kezdve az itteni éjszakai orgiáig sok mindenről. Aki a Florinán hallott már róla, tízszer, sőt százszor akkorának képzelte, és ezerszer fényűzőbbnek vélte, mint amilyen valójában volt.

Mindazonáltal a valóság is eléggé kellemes volt. A florinai enyhe éghajlatnak köszönhetően egész évben zöldellt. Pázsitos, ligetes és barlangos részek váltakoztak benne. Volt egy kis medence is, díszes halakkal, s egy nagyobb, amelyikben a gyerekek pancsolhattak. Éjszakánként lobogva égtek benne a színes fények, míg csak el nem eredt a könnyű eső. Alkonyattól az eső megeredéséig zajlott benne az eleven élet. Ilyenkor volt tánc, trimenziós show-műsorok, s a párok bevehették magukat a kanyargó sétányokra.

Terens azelőtt sohasem járt a parkban. Most körülnézve visszataszítónak találta a mesterkéltséget. Tudta, hogy a talaj és a lába alatt a kövek, köröskörül a vizek és a fák, mind, mind cementötvözetből készült alapzaton nyugszanak, és ez idegesítette. Eszébe jutottak a tágas, nyílt kyrtföldek és a

dél felé magasodó hegyek. Megvetette az idegeneket, akiknek a csodák kellős közepén játékokat kellett építeniük maguknak.

Félórán keresztül járta céltalanul a sétányokat. Amit tennie kellett, azt itt, a Városi Parkban kellett megtennie. Lehet, hogy még itt sem teheti meg. Másutt biztos, hogy lehetetlenség.

Senki sem látta. Senki sem gyanakodott rá. Ebben biztos volt. Csak kérdezzék meg a mellette elhaladt lovagokat és hölgyeket. Látott egy járőrt tegnap a parkban?

Csak bámulnának. Ezzel az erővel azt is megkérdezhetnék tőlük, nem láttak-e három szúnyogot felröppenni az ösvényről.

A park *túl* csendes volt. Vad rémület fogta el. Megindult föl egy lépcsőn, nagy sziklatömbök között, majd ereszkedni kezdett lefelé, egy csésze alakú mélyedésbe, melyet kis barlangok vettek körül. Ezeket azért építették ide, hogy az éjszakai eső elől menedékre leljenek bennük a párok.

És akkor meglátta azt, amiért idejött.

Meglátott egy férfit! Vagyis egy lovagot. Szapora léptekkel járt föl-alá. Mohón bele-beleszívott a cigarettájába, aztán behajította az egyik hamunyílásba. A csikk egy pillanatig békésen nyugodott ott, majd egy villanás kíséretében eltűnt. A férfi megnézte a zsebóráját.

Senki más nem volt odalent. Az ilyen helyeket estére és éjszakára szánták.

A lovag várt valakit. Ez nyilvánvaló volt. Terens körülnézett. Senki sem jött föl mögötte a lépcsőn.

Kell lennie másik lépcsőnek is. Biztos, hogy vannak más lépcsők is. Mindegy. Nem szalaszthatja el ezt a lehetőséget.

Megindult le, a lovag felé. Az meg sem látta, egészen addig, amíg Terens meg nem szólította:

– Bocsásson meg, kérem.

Eléggé tiszteletteljesen hangzott, de a lovagok nem szoktak hozzá, hogy egy járőr megérintse a könyöküket, ha mégoly tisztelettudóan is.

– Mi az ördög? – mondta.

Terens továbbra is tisztelettudóan, de némi sürgető éllel beszélt. (Beszéltetnie kell a lovagot. Csak fél percig függessze rá a tekintetét!)

– Erre, uram – mondta. – Egy bennszülött gyilkos után nyomozunk az egész városban.

– Miről beszél?

– Egy perc az egész.

Terens feltűnésmentesen előhúzta az idegkorbácsát. A lovag észre sem vette. Halk zümmögés, és a férfi teste feszesre rándult, majd eldőlt.

A főpolgár még soha nem emelt kezét lovagra. Meglepte, milyen nyomorultnak, milyen bűnösnek érzi magát.

Még ekkor sem mutatkozott senki. Bevonszolta a legközelebbi barlangba a merev, homályos szemmel bámuló testet; be, egészen a barlang alacsony mennyezetű végébe.

Nagy ügyel-bajjal leráncigálta a ruhát a merev végtagokról, majd maga is kilépett piszkos, izzadságfoltokkal tarkított járőregyenruhájából, és magára húzta a lovag alsóneműjét. Először ért a testéhez kyrtból szőtt anyag; eddig csak az ujjai között tapinthatta.

Sorra következett a többi ruhadarab, majd a lovag kis kerek sapkája. Ez utóbbira nagy szüksége volt. A sapkát a fiatalok már nem tartották annyira divatosnak, de voltak, akik még hordták, és ez a lovag szerencséjére ilyen volt. Terens nem nélkülözhetett, különben világos színű haja tönkretette volna az állottözekeit. Szorosan a fejébe húzta a sapkát, még a fülét is eltakarta vele.

Aztán tette, amit tennie kellett. Most eszmélt csak rá, hogy járört ölni nem is a legfőbb bűn.

A legmagasabb fokozatra állítva a lángszóróját ráfordította az öntudatlan lovagra. Tíz másodperc múlva egy elszenesedett kupac maradt belőle. Nehezen fogják azonosítani, s ez hátráltatni fogja az üldözőit.

Úgy megdolgozta a járőregyenruhát, hogy abból csak valami fehér por maradt, miután kikotorta belőle a megfeketedett ezüstgombokat és kapcsokat. Ez is nehezíti majd az üldözést. Lehet, hogy csak egy órát nyer, de még az is megéri.

Most pedig haladéktalanul el kell tűnnie innen. Egy pillanatra megállt a barlang szája előtt, és körülkémlt. A lángszóró tiszta munkát végzett. Éppen csak érezni lehetett az égett hús szagát, s pár perc múlva azt is szétosztatja a könnyű szellő.

Lefelé menet a lépcsőn fiatal lány haladt el fölfelé mellette. Egy pillanatra, megszokásból, lesütötte a szemét. Egy lady volt. Aztán ismét fölnézett, s látta, hogy a nő igencsak szemrevaló, és nagyon siet.

Megfeszült az álla. Nos, nem fogja ott találni a férfit. Elkésett, ezért nézte úgy a lovag az óráját. A lány majd azt gondolja, hogy megunt a várakozást, és elment. Megszaporázta a lépteit. Nem akarta, hogy a lány megforduljon, lélekszakadva utánarohanjon azzal, hogy nem látott-e egy fiatalembert.

Tétován kilépett a parkból. Újabb félóra telt el.

És most mi legyen? Már nem volt járőr, lovag volt.

De mitévő legyen?

Megállt egy kis téren, melynek közepén pázsittal körülvett szökőkút állt. A vízhez kevés tisztítószert adagoltak, amittől az szivárványos színekben habzott és tajtékzott.

Nekidőlt a korlátnak, háttal a lenyugvó napnak, és lassan, egyiket a másik után, bedobálta a szökőkútba az elfeketedett ezüstdarabokat.

Közben a lányra gondolt, aki elment mellette a lépcsőn. Milyen fiatal volt! Aztán az Alsóváros jutott az eszébe, és ettől elmúlt a lelkifurdalás görcse.

Megszabadult az ezüsthalmiktól, a keze kiürült. Lassan átkutatta a zsebeit; ígyekezett, hogy mozdulatai természetesen legyenek.

A zsebek tartalma nem volt különösebben szokatlan. Egy kis füzetre való ezüsthorgács, néhány pénzérme és személyazonossági kártya. (Szentseges Sark! Még a lovagok is maguknál hordják. De nekik legalább nem kell minden járőrnek felmutatniuk.)

Új neve, a jelek szerint, Alstare Deamone volt. Remélte, hogy nem kell majd használnia. A Felsővárosban mindössze tízezer férfi, asszony és gyerek élt. Az esély, hogy köztük olyanra akad, aki személyesen ismerte Deamone-t, nem volt nagy, de elhanyagolható sem.

Huszonkilenc éves volt. Ismét émelygés fogta el, amikor arra gondolt, mit hagyott a barlangban, de leküzdötte. Lovag volt és kész. Hány huszonkilenc éves florinai lelte halálát a kezük között vagy a parancsuk nyomán? Hány kilencéves florinai?

Talált egy címet is, de az semmit sem jelentett neki. a Felsőváros földrajzáról csak kezdetleges ismeretei voltak.

Nocsak!

Egy kisfiú, talán hároméves ál-háromdimenziós színes képe. Ahogy kihúzta a tartójából, felvillantak a színek, majd ahogy visszatette, fokozatosan ismét elhalványultak. A kisfia? Az unokaöccse? Az a lány a parkban arra vallott, hogy nem lehet a fia, igaz?

Vagy házas volt? Amolyan "titkos találka" készülődött a parkban? Lehet-e ilyesmit fényes nappal csinálni? Miért ne, ha megengedik a körülmények.

Terens ebben reménykedett. Ha a lány nős emberrel randevúzott, akkor nem fogja azonnal jelenteni az eltűnését. Feltételezi majd, hogy a férfi nem tudta kijátszani a feleségét. Ő pedig időt nyer.

Nem, nem így lesz. Pillanatnyi csüggedés vett rajta erőt. Bújócskázó gyerekek belebotlanak a maradványokba, és sikítózva szétszaladnak. Huszonnégy órán belül rá fognak jönni.

Még egyszer számba vette a zseb tartalmát. Jachtvezetői engedély zsebméretű másolata. Nem foglalkozott vele. Minden jobb módú sarkitnak volt jachtja, és vezetni is tudta. Ez volt az évszázad divathóbortja. Végül néhány, hitelképességet igazoló irat sarkitok számára. No, ez átmenetileg hasznos szolgálatokat tehet.

Eszébe jutott, hogy az előző este óta, amikor a péknél vendégeskedtek, semmit sem evett. Milyen gyorsan ébred tudatára az ember, hogy éhes!

Újra kezébe vette a jachtjogosítványt. Várjunk csak, most, hogy a tulajdonosa meghalt, nem használja senki; ez most az ő jachtja. Hangárszáma 26, 9-es kikötő. Hát...

Hol lehet a 9-es kikötő? Fogalma sem volt róla.

Homlokát a szökőkutat körülvevő hűvös, sima koraláthoz nyomta. Mitévő legyen most?

Egy hangra riadt fel:

– Halló! Csak nincs rosszul?

Terens fölnézett. Egy idősebb lovag volt. Hosszú cigarettát szívott, amelyben valami illatos levél volt. Zöld kő lógott le arany csuklópántjáról. Arcán olyan kedves érdeklődés látszott, hogy Terens a meglepetéstől szólni sem tudott. Aztán eszébe jutott, hogy most maga is a klánhoz tartozik. Egymás között a lovagok rokonszenves emberi lények lehetnek.

– Csak pihenek – felelte. – Úgy gondoltam, sétálok egyet, és közben nem figyeltem az idő múlására. Félek, hogy el fogok késni egy találkozóról.

Elég jól tudta utánaozni a sarkit kiejtést – nem csoda, jó hosszú ideig élt köztük. De nem követte el azt a hibát, hogy eltúlozza. A túlzás mindig feltűnőbb, mint a hiányosság.

– Szűnyog nélkül bajban van, igaz? – Az öregebb embernek az ifjabbik butaságán érzett derűje áradt belőle.

– Nincs szűnyogom – vallotta be Terens.

– Használja az enyémet – jött azonnal az ajánlat. – Kint áll a parkolóban. Ha végzett, állítsa be az irányítószerkezetet, és küldje vissza ide. Az elkövetkező egy-két órában nem lesz rá szükségem.

Terens számára ez csaknem a legjobb megoldás volt. A szűnyogok fűgék voltak, és cikcakkban haladtak, mint a villám, tehát gyorsaságban és manőverezésben maguk mögé utasították a járőrök autóit. Azért nem lehetett mégsem ideális, mert Terens szűnyogot éppannyira nem tudott vezetni, ahogy nélküle sem tudott volna repülni.

– Innen a Sarkra – mondta. Ismerte, és most elővette ezt a lovagi szlenget a “köszönöm”-re. – Azt hiszem, gyalog megyek. Nincs messze a 9-es kikötő.

– Valóban nincs messze – értett egyet vele a másik.

Ettől Terens semmivel sem lett okosabb, mint előtte. Újra próbálkozott hát.

– Persze, lehetne közelebb is. Már az is jót tesz az egészségnek, ha az ember a Kyrtré utig elgyalogol.

– A Kyrtré utig? Hogy jön az ide?

Vajon furcsán nézett rá? Terens megijedt, hogy talán az öltözéke sem illik rá tökéletesen.

– Várjon! – mondta gyorsan. – Belezavarodtam. Séta közben mentem volna át rajta? Lássuk csak. – Bizonytalanul körülnézett.

– Nézze. Most a Recket Roadon vagyunk. Csak végig megy a Triffis Avenue-n, aztán balra fordul, s addig megy, míg a kikötőbe nem ér. – A lovag mutatta is az irányt.

Terens mosolygott.

– Igaza van. Jobb lesz, ha abba hagyom az ábrándozást, és elkezdek gondolkodni. Innen a Sarkra, uram.

– Még áll az ajánlat a szűnyogra.

– Kedves öntől, de...

Terens megindult, kicsit túl gyorsan, s integetve. A lovag utánabámult.

Holnap, amikor már megtalálták a tetemet a kövek között, és nyomozni kezdenek, talán újra eszébe jut ez a beszélgetés. Lehet, hogy azt fogja mondani: “Volt valami furcsa benne, ha érti, mire gondolok. Furcsán fűzte a szót, és mintha nem tudta volna, hogy hol van. Esküszöm, hogy még életében nem hallott a Triffis Avenue-ről.”

De ez majd holnap lesz.

Arrafelé ment, amerre a lovag mutatta az irányt. Elérkezett a Triffis Avenue csillogó felirathoz, amely szinte szürkének hatott a mögötte lévő épület színjátékos narancssárga háttere előtt. Ott balra fordult.

A 9-es kikötőben nyüzsögtek a fiatalok, akik mind csúcsos kalapot és csípőben kibuggyosodó térdnadrágos jachtöltözéket viseltek. Feltűnőnek érezte magát köztük, de senki se figyelt rá. A levegőben csak úgy röpködtek az olyan kifejezésekkel fűszerezett mondatok, amelyeket nem értett.

Megtalálta a 26-os állást, de percekig várt, mielőtt megközelítette volna. Nem akarta, hogy bárki is a közelben tartózkodjék; valamelyik lovag, akinek történetesen egy közeli állásban van hajója, és látásból ismerheti Alstare Deamone-t. Esetleg elcsodálkozna, mit keres egy idegen az hajója körül.

Végül, amikor a környék látszólag biztonságos volt, odamerészkedett. A jacht orra kikukucsált a hangárból, s körös-körül sorakoztak az állások. Terens a nyakát nyújtogatva bámészkodott.

És most?

Az elmúlt tizenkét órában megölt három embert. Florinai főpolgárból járórré emelkedett, járórból pedig lovaggá. Az Alsóvárosból följött a Felsővárosba, a Felsővárosból pedig kijutott az úrkikötőbe. Tulajdonképpen van egy jachtja, egy úrhajózásra alkalmas járműve, akár el is mehetne a Galaxis e körzetének bármely lakott világára.

Egy bökkenő volt csak.

Nem tudott jachtot vezetni.

Holtfáradt volt és farkaséhes. Eljutott egészen ideig, és innen nem tud továbbmenni. Itt áll az úr szélén, és nincs rá lehetősége, hogy innen elrugaszkozzon.

Azóta nyilván a járőrök is belátták, hogy az Alsóvárosban nem akadhatnak a nyomára. Mihelyt kemény koponyájuk befogadja, hogy egy florinai ilyesmire vetemedhet, átirányítják a nyomozást a Felsővárosba. Megtalálják a tetemet, ami új irányt ad a keresésnek, s attól kezdve egy szélhámos lovag után folyik majd a hajsza.

Most itt tart. Elmerészkedett a zsákutca legtávolabbi pontjára, s ott hátát a falnak vetve várhatja, mint válik mind hangosabbá és hangosabbá az üldözők távoli hangja, míg végül rárontanak a véredek.

Harminchat órával ezelőtt a kezében volt élete legnagyobb lehetősége. A lehetőségnek befellegzett, és hamarosan erre a sorsra jut a pusztá élete is.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

A kapitány

Ez volt az első eset, hogy Racety kapitány úgy találta, nem képes érvényesíteni az akaratát egy utas felett. Ha az utas történetesen Nagy Lovag, akkor is számíthatott volna az együttműködésére. Egy Nagy Lovag lehetett mindenható a saját kontinensén, de ő is tudta, hogy a hajón csak egy úr van, a kapitány.

Egy nővel persze más a helyzet. Bárki legyen is az a nő. Hát még ha az egyik Nagy Lovag lánya!

– Lady – kérdezte –, hogy engedhetném meg, hogy hatszemközt beszéljen velük?

– Miért ne? – kérdezte vissza Samia Fife, s villant a szeme. – Vannak fegyvereik, kapitány?

– Természetesen nincsenek. Nem erről van szó.

– Két halálra rémült alak, mindenki láthatja. Se elevenek, se holtak az ijedségtől.

– Az ijedt emberek nagyon veszélyesek tudnak lenni, Lady. Nem várható el tőlük, hogy értelmesen cselekedjenek.

– Akkor miért hagyja meg őket rémületükben? – A lány olyan dühös volt, hogy parányit még dadogott is. – Három jól megtermett matróza vigyáz lángszórákkal a szegény nyomorultakra. Ezt nem felejttem el, kapitány.

Nem, nem fogja elfelejteni, gondolta Racety kapitány. Érezte, hogy kezdi feladni az állásait.

– Megmondaná egészen pontosan, hogy mit óhajt, Lady?

– Egyszerű. Már mondtam. Beszélni akarok velük. Ha florinaiak, ahogy ön mondja, felbecsülhetetlenül értékes információkat kaphatok tőlük a könyvemhez. De ha annyira félnek, hogy meg sem tudnak szólalni, akkor erről szó sem lehet. Az volna jó, ha egyedül maradhatnék velük. Egyedül, kapitány! Fel tud fogni egy egyszerű szót? *Egyedül!*

– És mit mondjak az édesapjának, Lady, ha rájön, hogy megengedtem önnek, hogy felügyelet nélkül maradjon két mindenre elszánt bűnöző társaságában?

– Mindenre elszánt bűnöző! Ó, nagy úr! Két szerencsétlen flótás, aki megpróbált elszökni a bolygójáról, és csak annyi esze volt, hogy egy Sarkra tartó hajón rejtőzzön el! Különbén is, honnan tudná meg az apám?

– Ha bántalmazák önt, akkor meg fogja tudni.

– Miért bántalmaznának? – A lány apró ökle remegve fölemelkedett, s nagyon igyekezett, hogy a hangja is erélyes legyen. – *Követelem*, kapitány!

– Mit szól a következő megoldáshoz, Lady? – kérdezte Racety kapitány. – Én is jelen leszek. Nem három, lángszóróval fölfegyverzett matróz, egyedül én, láthatóan lángszóró nélkül. Egyébként – és most ő beszélt erélyesen – vissza kell utasítanom a követelését.

A lány lélegzete elakadt.

– Jól van hát – mondta végül. – De ha maga miatt nem fognak beszélni, személyesen gondoskodom róla, hogy ne lehessen többé hajóskapitány.

Amikor Samia a hídra lépett, Valona Rik szeme elé kapta a kezét.

– Mi a baj, te lány?! – csattant fel Samia, még mielőtt észébe juthatott volna, hogy megnyugtató hangon akart velük beszélni.

Valona nehezen szólalt meg:

– Ő nem valami gyors felfogású, Lady. Nem tudja, hogy ön Lady. Esetleg önre nézett volna. Úgy értem, nem rossz szándékkal, Lady.

– Ó, Istenem! – sóhajtotta Samia. – Csak hadd nézzen. Muszáj itt maradniuk, kapitány? – tette hozzá.

– Luxuslakosztályt óhajt, Lady?

– Adhatna nekik egy kevésbé nyomasztó kabint – mondta Samia.

– Önnek nyomasztó, Lady. Nekik, biztos vagyok benne, ez maga a fényűzés. Itt van folyó víz. Kérdezze meg tőlük, volt-e ilyen a Florinán a kunyhójukban.

– Nos, szóljon az embereinek, hogy menjenek el.

A kapitány intett nekik, mire megfordultak, és fürgén kimentek.

Racety kapitány letette a magával hozott összecsucskható alumíniumszéket. Samia leült.

– Álljatok fel – szólt a kapitány nyersen Riknek és Valonának.

– Ne! – szólt közbe azonnal Samia. – Hadd üljenek. Ne avatkozzon bele, kapitány. Szóval florinai vagy, lányom – fordult kettejük felé.

– A Wotexről jöttünk – rázta meg a fejét Valona.

– Nem kell félnetek. Nem számít, hogy a Florinára valók vagytok. Senki sem fog bántani benneteket.

– A Wotexről jöttünk.

– De hát nem érted? Gyakorlatilag beismerted, hogy Florinára való vagytok, lányom! Miért takartad el a fiú szemét?

– Nem nézhet önre, mert ön Lady.

– Még akkor sem, ha a Wotexről jött?

Valona hallgatott.

Samia hagyta, hadd gondolkozzon rajta. Megpróbált aztán mosolyogni. Aztán azt mondta:

– Csak a florinaiaknak tilos ránézni egy ladyre. Ezzel tehát beismerted, hogy florinai vagy.

– *Ő* nem az! – kiáltotta Valona.

– *Te* az vagy?

– Igen, én az vagyok. *Ő* nem. Ne csináljon vele semmit. *Ő* tényleg nem florinai. Úgy találtak rá egy napon. Nem tudom, honnan jött, de nem florinai.

– Valona hirtelen beszédessé vált.

Samia meglepett tekintettel nézett rá.

– Nos, majd beszélek vele. Mi a neved, fiú?

Rik csak bámult. Így néznek ki a női lovagok? Milyen kicsi és barátságos. És olyan jó szaga van. Boldog volt, amiért a lány engedte, hogy ránézzen.

– Mi a neved, fiú? – kérdezte ismét Samia.

Rik megelevenedett – de aztán sehogy sem boldogult azzal az egyetlen szótaggal.

– Rik – mondta ki aztán nagy nehezen, és eltűnődött. Lám, hiszen ez nem is az én nevem. – Azt hiszem, Rik – tette hozzá.

– Nem tudod?

– Nem tudom – rázta a fejét Rik.

– Florinai vagy?

Rik ezúttal biztos volt a dolgában.

– Nem. Egy hajón voltam. Máshonnan érkeztem ide. – A szemét nem tudta elfordítani Samiáról, de mintha vele együtt a hajót is látta volna. Egy kicsi, meghitten otthonosan hajót. – Hajón érkeztem a Florinára, annak előtte meg egy bolygón éltem.

– Miféle bolygón?

A gondolat fájdalmasan tört utat magának a túl keskeny mentális csatornákon. De amikor sikerült, Rik megörült annak, amit kimondott, a réges-régen elfelejtett szónak.

– A Földön! A Földről jöttem!

– A Földről?

Rik bólintott.

– Hol van a Föld nevű bolygó? – fordult Samia a kapitányhoz.

Racety kapitány arcán mosoly futott át.

– Soha nem hallottam róla. Ne vegye komolyan a fiút, Lady. A bennszülöttek úgy hazudnak, mint a vízfolyás. A legtermészetesebben jön a hazugság a szájukra. Azt mondják, ami a legelőször jut az eszükbe.

– *Ő* nem úgy beszél, mint a bennszülöttek. – A lány ismét Rikhez fordult. – Hol van a Föld, Rik?

– Én... – Reszkető kézzel nyúlt a homlokához. Azután azt mondta: – A Szíriusz Szeletorban. – A válasz félig kérdő hangsúllyal hangzott el.

– Ugye, van olyan, hogy Szíriusz Szeletor? – kérdezte Samia a kapitánytól.

– Igen, van. Meglep, hogy ezt tudja. De még ez sem tenné valószínűbbé a Földet.

– Pedig létezik – vágott közbe hevesen Rik. – Emlékszem rá. Olyan régen volt, hogy vissza tudtam emlékezni rá. Nem lehet, hogy most tévedek. Nem tévedhetek.

Megfordult, elkapta Valona könyökét, és belekapaszkodott a ruhájába.

– Lona, mondd meg nekik, hogy a Földről jöttem! Onnan jöttem. Onnan!

Valona szeme kerekre tágult az aggodalomtól.

– Úgy találtunk rá egy napon, Lady. Egy csöpp esze sem volt. Nem tudott egyedül öltözni, se beszélni, se járni. Egy nagy semmi volt. Azóta meg apránként kezd visszaemlékezni dolgokra. Eddig minden, amire visszaemlékezett, úgy is volt. – Gyors, ijedt pillantást vetett a kapitány unott arcára. – Lehet, hogy tényleg a Földről jött, lovag. Igazából nem cáfolja semmi.

Az utolsó mondat egy régóta létező, hagyományos kifejezés volt, amelyet mindig egy felettes korábbi kijelentésének ellentmondani látszó véleményhez fűztek hozzá.

– Attól, amit ez a történet bizonyít, akár a Sark középpontjából is érkezhettek, Lady – mordult fel a kapitány.

– Lehetséges, de van valami különös az egészben – erősködött Samia, a romantikus oldaláról, egyszerű, női okoskodással szemlélve a dolgokat. – Biztos vagyok benne... Mitől volt olyan magatehetetlen, amikor rátaláltak, lányom? Megsebesült?

Valona először nem mondott semmit. A szeme tanácstalanul járt ide-oda. Előbb Rikre nézett, aki két kézzel fogta a fejét, azután a kapitányra, aki fanyarul mosolygott, végül a várakozó Samiára.

– Válaszolj, lányom – biztatta Samia.

Valona nehéz döntés előtt állt, de itt és most semmiféle hazugság nem állhatott meg az igazság helyett.

– Egyszer megnézte őt egy doktor – felelte. – Azt mondta, az én... az én Rikemet pszichopróbának vetették alá.

– Pszichoszondázták! – Samia hangulata egy csapásra megváltozott. Hátralökte a székét. Az megcsikordult a fémpadlón. – Úgy érted, elmebeteg volt?

– Nem tudom, mit jelent ez, Lady – felelte Valona alázatosan.

– Nem abban az értelemben, ahogy ön gondolja, Lady – vágott a szavába a kapitány. – A bennszülöttek nem szoktak pszichotikusok lenni. Az ő

szükségleteik és vágyaik túl egyszerűek. Életemben nem hallottam még pszichotikus bennszülöttről.

– De hát akkor...

– Egyszerű a dolog, Lady. Ha bevesszük a mesét, amit ez a lány mond, csak arra a következtetésre juthatunk, hogy a fiú bűnöző volt. Gondolom, ez is az elmebetegség egy fajtája. Ha így van, akkor nyilván kezelésbe vette valami kuruzsló, amilyenek a bennszülöttek között tevékenykednek. Amikor kis híján megölte, kihajította egy néptelen helyre, nehogy rájöjjenek, mit tett, és bíróság elé állítsák.

– De hát csak olyan valaki lehetett, akinek volt pszichoszondája – ellenkezett Samia. – Csak nem akarja azt állítani, hogy bennszülöttek képesek szondát használni?

– Valószínűleg nem. De nem feltételezhetjük, hogy illetéktelen használja és ilyen szakszerűtlenül. Maga az a tény, hogy itt ellentmondást tapasztalunk, bizonyítja, hogy a történet merő kitalálás. Ha elfogadja a javaslatomat, Lady, adja át nekünk ezeket az alakokat. Beláthatja, hogy nincs értelme bármit is várni tőlük.

Samia elbizonytalanodott.

– Lehet, hogy igaza van.

Förlállt, és tétova pillantást vetett Rikre. A kapitány a lány mögé lépett, fölemelte és egy csattanással összecuska a kis széket.

– Várjon! – ugrott talpra Rik.

– Parancsoljon, Lady – tárta ki az ajtót a lány előtt a kapitány. – Majd az embereim lecsillapítják.

Samia a küszöbnél megtorpant.

– Nem fogják bántani?

– Kétlem, hogy ilyen túlzásokra kényszerítene bennünket. Könnyű eset lesz.

– Lady! Lady! – kiabálta Rik. – Be tudom bizonyítani. A Földről jöttem!

Samia elbizonytalanodott.

– Hallgassuk meg, mi mondanivalója van.

– Ahogy óhajtja, Lady – mondta hűvösen a kapitány.

A lány visszafordult, de nem ment messzire. Az ajtótól egy lépésre megállt.

Rik elvörösödött. Az erőfeszítéstől, hogy felidézze emlékeit, ajka fagyott vigyorra rándult.

– Emlékszem a Földre – mondta. – Radioaktív volt. Emlékszem a tiltott területekre és az éjszakai nagy kék látóhatárra. A talaj vörösen izzott, és semmi nem nőtt rajta. Csak néhány hely maradt, ahol az emberek

megmaradhattak. Ezért voltam én térelemző. Ezért nem bántam, hogy az űrben kell lennem. Az én világom halott világ volt.

– Menjünk, kapitány – vont vállat Samia. – Csak fantáziál.

De ezúttal Racety kapitány szája maradt tátva.

– Radioaktív világ! – motyogta.

– Maga szerint létezik ilyesmi? – kérdezte a lány.

– Igen. De hát honnan vehette ezt a dolgot? – nézett döbbsen Samiára a kapitány.

– Hogy lehet egy világ radioaktív, és mégis lakott?

– Van egy ilyen. Még hozzá a Szíriusz Szektorban. Nem emlékszem a nevére. Lehet éppenséggel a Föld is.

– A Föld az – jelentette ki büszkén és mély meggyőződéssel Rik. – A legöregebb bolygó a Tejútrendszerben. Az egész emberi faj erről a bolygóról származik.

– Úgy van! – mondta halkán a kapitány.

Samia szédülő fejjel kérdezte:

– Úgy érti, az emberi faj erről a Földről származik?

– Nem, nem – felelte szórakozottan a kapitány. – Ez babona. Csak arról van szó, hogy én is így hallottam hírét a radioaktív bolygónak. Ezt mondják az emberiség szülőbolygójának.

– Nem tudtam, hogy szülőbolygónk is volt.

– Feltételezem, hogy elindultunk valahonnan, Lady, de kétlem, hogy bárki tudhatná, pontosan melyik bolygóról.

A kapitány hirtelen elhatározással elindult Rik felé.

– Mire emlékszel még?

Majdnem hozzátette, “fíú”, de lenyelte.

– Leginkább a hajóra – mondta Rik – és a térelemzésre.

Samia csatlakozott a kapitányhoz, s most ott álltak közvetlenül Rik előtt. Samia érezte, hogy újra föltámad benne az izgalom.

– Akkor hát minden igaz? De akkor hogyan vethették alá pszichopróbának?

– A pszichopróba! – ismételte Racety kapitány elgondolkodva. – Kérdezzük meg tőle. Hé te, bennszülött, vagy külvilági, vagy micsoda vagy! Hogy volt az, amikor megszondáztak?

Rik elbizonytalanodott.

– Mind ezt mondják. Még Lona is. De én nem tudom, mit jelent ez a szó.

– Hát akkor mikortól nem tudsz visszaemlékezni?

– Nem tudom. Egy hajón voltam – kezdte Rik újból kétségbeesetten.

– Ezt tudjuk. Mondd tovább!

– Nincs értelme, hogy ráförmedjen, kapitány – mondta Samia. – Még azt a kevés értelmet is, ami maradt, kitörli belőle.

Rik teljesen elmerült abban, hogy az agyában lévő homályt kutassa. Az erőfeszítéstől semmiféle érzelmre nem maradt benne hely. Maga is meglepődött, amikor ezt mondta:

– Nem félek tőle, Lady. Próbálok visszaemlékezni. Veszély volt. Ebben biztos vagyok. Nagy veszély fenyegette a Florinát, de a részletekre nem emlékszem.

– Az egész bolygót fenyegető veszély? – Samia gyors pillantás vetett a kapitányra.

– Igen. Benne volt az áramlatokban.

– Miféle áramlatokban?

– Az űr áramlataiban.

A kapitány széttárta, majd leejtette a két karját.

– Ez örültség.

– Nem, nem. Csak hadd folytassa. – Most megint Samián volt a sor, hogy higgyen. Ajkai szétnyíltak, sötét szeme csillogott, s ahogy mosolygott, arca és álla között gödröcskék jelentek meg. – Mik azok az űr áramlatai?

– A különböző elemek – felelte tétován Rik. Ezt már magyarázta egyszer. Nem akart megint belemélyedni.

Gyorsan, már-már összefüggéstelenül mondta tovább, ahogy a gondolatok jöttek.

– Üzenetet küldtem a Sarkon működő irodába. Erre nagyon világosan emlékszem. Óvatosnak kell lennem. A veszély túlnőhetett a Florinán. Igen. Túl a Florinán. Olyan széles volt, mint a Tejút. Óvatosan kellett kezelni.

Úgy látszott, mintha a hallgatóságával minden valóságos kapcsolatot elveszítve átkerült volna egy olyan múltbeli világba, amely előtt itt-ott függöny takarta a kilátást. Valona csillapítólag tette vállára a kezét, s kérően mondta:

– Ne! – De ő ekkor már erre sem reagált.

– Valahogy – folytatta zihálva – elfogta az üzenetemet a Sarkon egy tisztviselő. Hiba volt. Nem tudom, hogyan történt.

Összehúzta a szemöldökét.

– Biztos vagyok benne, hogy a helyi kirendeltséghez a Hivatal saját hullámhosszán küldtem. Lehet, hogy lehallgatják a szubétert? – Fel sem tűnt neki, hogy a “szubéter” szó ilyen könnyen az eszébe jutott.

Lehet, hogy választ várt, de a szeme továbbra is a semmibe révedt.

– Egyébként, amikor földet értem a Sarkon, már vártak rám.

Újabb szünet következett, ezúttal hosszú és elgondolkodó. A kapitány semmit sem tett, hogy megtörje a csendet; maga is elmélyedhetett a gondolataiban.

Samia azonban megszólalt:

– Ki várt rád? Ki?

– Nem... nem tudom – válaszolta Rik. – Nem emlékszem. Nem a Hivataltól. Valaki a Sarkról. Emlékszem, hogy beszélgettünk. Tudott a veszélyről. Beszért róla. Biztos vagyok benne, hogy beszért róla. Ketten ültünk egy asztalnál. Emlékszem az asztalra. Szemben ült velem. Idáig minden tiszta, mint az űr. Hosszan beszélgettünk. Úgy rémlik, nem akartam elárulni neki a részleteket. Ebben biztos vagyok. Előbb a Hivatallal kellett volna beszélnem. És akkor ő...

– És akkor ő? – sürgette Samia.

– Csinált valamit. Akkor ő... nem, semmi többre nem emlékszem.

Semmire nem emlékszem!

Kiszakadt belőle a kiáltás, aztán csend lett. Hirtelen felzúmmögött a kapitány karján az apró szócsó.

– Mi van? – szólt bele.

Készséges és kimérten tiszteletteljes hang válaszolta:

– Üzenet a kapitánynak a Sarkról. Kérik, hogy fogadja személyesen.

– Helyes. Azonnal lemegyek szubéterire. Lady – fordult Samiához –, ha szabad felhívnom rá a figyelmét, amúgy is vacsoraidő van.

Látta, hogy a lány máris tiltakozni akar, mondván, nincs étvágya, és küldené, menjen csak nyugodtan, ne zavartassa magát miatta. Még diplomatikusabban folytatta hát.

– Ideje, hogy megetessék e lényeket is. Nyilván fáradtak és éhesek.

Samia erre már nem mondhatott semmit.

– Még találkoznom kell velük, kapitány.

Amaz némán bólintott. Ez lehetett beleegyezés is – de nem feltétlenül.

Samia Fife zaklatott lelkiállapotban volt. A Florináról folytatott tanulmányai kielégítették bizonyos intellektuális törekvéseit, de a Pszichoszondázott Földlakó Titokzatos Esete (így, csupa nagybetűvel gondolt az ügyre) énjének egy sokkal primitívebb és mohóbb rétegeire hatott: felkeltette benne a puszta állati kíváncsiságot.

Rejtélyes ügy!

Három kérdés különösen szöget ütött a fejébe. Közöttük (tekintve a körülményeket) nem szerepelt az a talán ésszerű kérdés, hogy a férfi története inkább érzécsalódás vagy szándékos hazugság volt-e, mint igazság. Ha nem hisz neki, az tönkretette volna magát a rejtélyt, és Samia ezt nem engedhette meg.

A három kérdés tehát a következő volt: 1. Miféle veszély fenyegette a Florinát vagy még inkább az egész Galaxist? 2. Ki volt az, aki pszichopróbának vetette alá a földlakót? 3. Miért használta az illető a szondát?

El volt rá szánva, hogy alaposan, a maga teljes megleggedésére megvizsgálja a kérdést. Senki sem olyan szerény, hogy ne hinné magát hozzáértő műkedvelő nyomozónak, és Samia csöppet sem volt szerénynek mondható.

Rögtön étkezés után, már amennyire az udvariasság megengedte, lesietett a hídra.

– Nyissa ki az ajtót! – utasította az őrt.

De a matróz mintha karót nyelt volna, üres tekintettel és tisztelettudóan bámult előre.

– Megbocsát, Lady, az ajtót nem nyithatom ki – közölte.

– Hogy merészeli? – kérdezte elfúló lélegzettel Samia. – Ha azonnal nem nyitja ki az ajtót, szólok a kapitánynak.

– Megbocsát, Lady, de nem nyithatom ki. Ez a kapitány szigorú parancsa.

A lány újra leviharzott az emeleteken, s úgy rontott be a kapitány kabinjába, mint egy százötven centiméterbe sűrített tornádó.

– Kapitány!

– Lady?

– Maga adott utasítást, hogy tartsák tőlem távol a földlakót és a bennszülött nőket?

– Úgy vélem, Lady, megegyeztünk, hogy csak az én jelenlétemben tesz föl neki kérdéseket.

– Vacsora előtt, igen. De maga is láthatta, hogy ártalmatlanok!

– Láttam, hogy ártalmatlannak *látszanak*.

Samiában forrt a méreg.

– Ebben az esetben megparancsolom, hogy most rögtön jöjjön velem.

– Nem tehetem, Lady. A helyzet megváltozott.

– Milyen értelemben?

– Ki kell hallgatnia őket az illetékes sarki hatóságnak, és addig, azt hiszem, magukra kell hagyni őket.

Samia állta leesett, de szinte azonnal magához tért méltatlan helyzetéből.

– Remélem, nem viszi őket a Florinai Ügyek Hivatalába.

– Hát – húzta az időt a kapitány –, bizonyára ez volt az eredeti szándék. Engedély nélkül elhagyták a falujukat. Ráadásul titokban felszálltak egy sarki járműre.

– Az utóbbi tévedés volt.

– Valóban?

- Mindenesetre ön a legutóbbi beszélgetésünk előtt is tudott az összes bűnünkről.
- De csak akkor hallottam, amit az úgynevezett földlakó elmondott.
- Úgynevezett? Maga mondta, hogy Föld nevű bolygó létezik!
- Azt mondtam, létezhetsz. De, Lady, lehetek olyan vakmerő, hogy megkérdezzem, ön szerint mit kellene tenni ezekkel az emberekkel?
- Azt hiszem, ellenőrizni kell a földlakó történetét. Szólt a Florinát fenyegető veszedelemről és egy sarki illetőségű emberről, aki szándékosan megpróbálta eltitkolni az illetékes hatóságok elől a veszedelemről szóló hírt. Szerintem az esettel egyenesen az apámhoz kellene menni. Ami azt illeti, ha elérkezik az ideje, magam viszem az ügyet az apám elé.
- Hát erre megy ki az egész! – fakadt ki a kapitány.
- Gúnyolódik, kapitány?
- Racety elvörösödött.
- Bocsásson meg, Lady. A foglyainkra utaltam. Megengedi, hogy hosszasan szóljak?
- Nem tudom, mit jelent az, hogy “hosszasabban” – vágott vissza a lány dühösen –, de talán kezdje el.
- Köszönöm. Először is, Lady, remélem, nem siklik el a Florinán történt zavargások fölött.
- Miféle zavargások?
- Nem felejthette el a könyvtárban történt incidenst.
- Megöltek egy járőrt. Csakugyan, kapitány!
- Ma reggel egy újabb járőrt öltek meg, Lady, továbbá egy bennszülöttet is. Nem túl mindennapos dolog, hogy bennszülöttek járőröket gyilkolnak, márpedig itt valaki kétszer is megtette, s azóta sem fogták el. Magányos gyilkos volna? Vagy véletlen baleset történt? Vagy mindez egy gondosan kidolgozott terv része lenne?
- Láthatóan maga ez utóbbit hiszi.
- Igen. A gyilkos bennszülöttnak két bűntársa is volt. A leírásuk eléggé illik a mi két potyautasunkra.
- Ezt eddig nem is mondta!
- Nem akartam megrémíteni, Lady. De nyilván emlékszik rá, hogy többször is elmondtam, veszélyesek lehetnek.
- Nagyon helyes. Mi következik mindebből?
- Mi van akkor, ha a florinai gyilkosságokat csak azért követték el, hogy eltereljék a járőrszázad figyelmét, s közben ez a kettő felsurrant a hajóra?
- Rém ostobán hangzik.
- Valóban? Miért szöktek el a Florináról? Még meg sem kérdeztük tőlük. Tegyük fel, mivel ez a legvalószínűbb feltevés, hogy a járőrök elől

menekülnek. Vajon épp a Sarkra kell szökniük? És épp azon a hajón, amelyiken ön utazik? Ráadásul a férfi térelemzőnek mondja magát!

– Ezzel meg mi van? – húzta össze a szemöldökét Samia.

– Egy évvel ezelőtt jelentették egy térelemző eltűnését. A történet soha nem kapott nagy nyilvánosságot. Persze tudtam róla, mert a többi között az én hajóm is kutatta a közeli űrt a hajója életjelei után. Akárki támogatja is ezeket a florinai zavargásokat, nyilván szintén tudott erről, és már az az értesülés, hogy az eltűnt térelemző ügye ismert előttük, mutatja, milyen ütőképes és meglepetésszerűen hatékony szervezetük van.

– Lehet, hogy a földlakónak és az eltűnt térelemzőnek nincs is köze egymáshoz.

– Valódi kapcsolatuk kétségtelenül nincsen, Lady, de azt várni, hogy egyáltalán semmi kapcsolat nincs köztük, annyit jelent, hogy túl sokat várunk a véletlentől. Mi itt egy bűnözővel állunk szemben. Ezért állítja azt, hogy pszichopróbának vetették alá.

– Ó?

– Hogyan bizonyítsuk be, hogy *nem* térelemző? Nem tud közelebbi részleteket a Föld bolygóról, csak a pusztá tény, hogy radioaktív. Nem tud hajót vezetni. Semmit sem tud a térelemzésről. És azzal takarózik, hogy pszichoszondázták. Ért engem, Lady?

Samia nem tudott egyenes választ adni.

– De milyen célból? – kérdezte.

– Azért, hogy ön megtegye, amiről jelezte, hogy szándékában áll megtenni, Lady.

– Mármint hogy tanulmányozni fogom a rejtélyt?

– Nem, Lady. Hogy elviszi ezt az embert az apjához.

– Nem látom be, mi értelme lenne.

– Több lehetőség is van. A legjobb esetben ezt az embert akár a Florina, akár esetleg a Trantor küldte, hogy kémkedjen az apja ellen. Úgy képzelem, az öreg trantori Abel bizonyára fölbukkanna, hogy megállapítsa a földlakó személyazonosságát, ha másért nem, hát azért, hogy kínos helyzetbe hozza a Sarkot, firtatván az igazat e feltételezett pszichopróbáról. A legrosszabb esetben az apja gyilkosával van dolgunk.

– Kapitány!

– Lady?

– Ez nevetséges!

– Lehet, Lady. De akkor a biztonsági szolgálat is nevetséges. Emlékezhet rá, hogy közvetlenül vacsora előtt elhívtak egy üzenet miatt, amely a Sarkról érkezett.

– Igen.

– Tessék, ez az.

Samia átvette a vékony, áttetsző fóliát, amelyre vörös betűkkel írták az alábbi üzenetet: “Jelentés érkezett, hogy két florinai titokban, illegálisan utazik a hajóján. Vegye őket azonnal őrizetbe. Egyikük esetleg térelemzőnek adhatja ki magát. Az ügynek ezzel a részével nem kell foglalkoznia. De teljes mértékben felelős ezeknek az embereknek a biztonságáért. Fel kell őket tartóztatni, hogy majd a szolgálat átvehesse mindkettőjüket. Szigorúan bizalmas. Nagyon sürgős.”

Samia elképedt.

– Szolgálat – motyogta. – A biztonsági szolgálat!

– Szigorúan bizalmas – tette hozzá a kapitány. – Kivételesen hoztam a tudomására, Lady, mert nem hagyott számomra más lehetőséget.

– Mit fognak velük csinálni? – kérdezte a lány.

– Nem tudom – felelte a kapitány. – Egy kémkedéssel és gyilkossággal gyanúsított személy nyilván nem számíthat szelíd bánásmódra. A szerep, amit eljátszik, részben akár igazzá is válhat: még megtudhatja, milyen az, ha valóban megszendázzák az embert.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

A nyomozó

A négy Nagy Lovag mindegyike a maga módján nézett Fife lovagjára: Bort dühösen, Rune magában mulatva, Balle bosszúsan, Steen pedig ijedten.

Rune szólalt meg elsőnek:

– Felségárulás? Szavakkal akarsz rémítetni bennünket? Mit jelent ez? Téged árultak el? Vagy Bortot? Engem? Ki és hogyan? És a Sark szerelmére, Fife, ezek a tanácskozások mindig felborítják a megszokott alvásrendemet.

– A következmények még ennél is jobban felboríthatják a megszokott alvásrendedet – felelte Fife. – Nem olyasféle árulásról beszélek, Rune, amelyik valamelyikőnk ellen irányulna. Én a Sark elleni árulásról beszélek.

– A Sark? – kérdezte Bort. – Hát az meg mi, ha nem mi vagyunk?

– Nevezd mítosznak. Nevezd bármilyen közönséges dolognak, amiben a sarkitok hisznek.

– Nem értem – nyafogta Steen. – Ti mindig olyan nagy élvezettel társalogtok egymás között. Komolyan! Miért nem intézitek el magatok között?

– Egyetérték Steennel – közölte Balle. Steen hálás volt érte.

– Igyekszem mindjárt elmagyarázni. Gondolom, hallottatok a legújabb florinai zavargásokról.

– A szolgálat jelentése néhány megölt járőrrel tájékoztat – mondta Rune. – Erre gondolsz?

– A Sarkra! – fakadt ki Bort. – Ha tárgyalunk, akkor tárgyaljunk komolyan! Megölt járőrök! Ha meg tudták ölni őket, akkor meg is érdemlik! Azt akarjátok mondani, hogy egy bennszülött csak úgy odamehet, és egy vacak fütykössel simán beverheti egy járőr fejét? Az meg miért engedi, hogy holmi bennszülött, a kezében fütykössel, olyan közel menjen hozzá, hogy neki is támadhasson? Miért nem égette hamuvá már hús lépésről?

A Sarkra! Én bizony kapitánytól újoncig gatyába ráznám az egész testületet, és minden tökfilkót elzavarnék hajószolgálatra. Az egész járőr testület merő hájtömeg! Túl könnyű életük van ezeknek odalent. Ötévenként statáriumot kellene hirdetnünk a Florinán, hogy kiirtsuk a bajkeverőket. Akkor aztán csendben maradnának a bennszülöttek, ne féljetelek, behúznák fülük-farkukat!

– Befejezted? – érdeklődött Fife.

– Egyelőre igen. De majd még folytatom. Tudjátok, nekem is vannak odalent beruházásaim. Talán nem olyan nagyok, mint a tieid, Fife, de én azért ezekért is aggódom.

Fife vállat vont, majd hirtelen Steenhez fordult.

– És *te*? Te hallottál a zavargásokról?

– Hallottam – ugrott fel Steen. – Úgy értem, most hallottam róluk, ahogy említetted...

– Nem olvastad a szolgálat jelentését?

– Nos, ami azt illeti... – Steen tüntető figyelemmel fordult hosszú, hegyes körmeihez, melyekre páratlan eleganciával illesztették rá a rézszínű bevonatot.

– Nincs idő rá, hogy mindig *minden* jelentést elolvassak. Nem tudtam, hogy kötelességem. Komolyan – minden bátorságát összeszedve Fife szemébe nézett –, nem tudtam, hogy szabályokat állíthatsz fel a számomra. Komolyan!

– Nem állítok fel szabályokat – felelte Fife. – Csak mert, gondolom, a részleteket nem ismered, szeretném összegezni számodra a történeteket. Lehet, hogy a többiek is érdekesnek találják majd.

Meglepő volt, hogy milyen kevés szóba össze tudta sűríteni az elmúlt negyvennyolc óra eseményeit, s hogy azok itt és most milyen fakónak hatottak. Először váratlan utalás történt térelemzésszövegekre. Azután leütöttek egy már nyugdíjas járórt, aki két óra múlva koponyatörésben meghalt. Ezután egy üldözés következett, amely sikertelenül ért véget egy trantori ügynök odújában. Hajnalban újabb járórhalál, majd a gyilkos magára húzta a halott egyenruháját, s végül pár órával később meghalt a trantori ügynök is.

– Ha kíváncsiak vagytok a legeslegújabb fejleményre – összegezte Fife –, a látszólagos csekélységek katalógusába fölvehetitek, hogy néhány órája egy teste – illetve csak a csontmaradványait – találtak a florinai Városi Parkban.

– Kinek a testét? – érdeklődött Rune.

– Pillanat. Egy hamukupac volt mellette, láthatóan valamiféle ruha elszenesedett maradványai. Gondosan eltávolítottak belőle minden fémest részt, de az elemzés kimutatta, hogy az valaha egy járór egyenruhája volt.

– Szélhámos barátunké? – kérdezte Balle.

– Nem valószínű – felelte Fife. – Ki ölné meg őt titokban?

– Öngyilkosság – gonoszkodott Bort. – Mit képzelt a nyavalyás, meddig menekülhet meg a kezünkől? Így legalább könyörületesebb halála volt. A magam részéről mindenképpen utánajárnék, ki a felelős a testületből, hogy ez az alak eljuthatott az öngyilkosságig, s az *ő* kezébe nyomnék egy egytöltetű lángszórót.

– Nem valószínű – ismételte meg Fife. – Ha az illető öngyilkos lett, akkor vagy előbb ölte meg magát, s csak utána vette le és égette hamuvá az egyenruháját, gondosan eltávolítva a hamuból, majd eltüntetve a gombokat, csatokat és a paszományt – vagy előbb levette, elégette a ruhát, eltüntette a

csatokat, gombokat, paszományt, azután meztelenül, esetleg alsóruhában elhagyta a barlangot, ledobta őket, visszajött és megölte magát.

– A park egyik díszbarlangjában. No igen.

– Rengeteg ideje volt, és nem látta senki – védte álláspontját harciasan Bort. – Lehet, hogy előbb vette le a csatokat és a paszományt, s csak azután...

– Próbáltál valaha járőregyenruháról csatokat levenni, majd hamuvá égetni a ruhát? – kérdezte maró gúnnyal Fife. – És tudsz valami indítékot javasolni arra az esetre, ha a tetem az öngyilkosságot elkövetett csirkefogóé? Egyébként megkaptam az orvosszakértői jelentést a csontozat felépítéséről. A csontváz nem járőré és nem florinaié. Hanem sarkité.

– Valóban? – szisszent fel Steen. Balle vén szeme kerekre tágult. Rune fém fogsora – mely meg-megcsillant, amikor ráesett a fény, s ettől a körülötte lévő homály kissé eleveőbb lett – eltűnt, jelezvén, hogy Rune becsukta a száját. Még Bort is megdöbbsent.

– Tudtok követni? – kérdezte Fife. – Értitek már, miért távolították el az összes fémet az egyenruháról? Akárki ölte is meg a sarkitot, azt akarta, hogy a hamut a sarkit saját öltözékének véljék, amit viszont a gyilkosság előtt égetett el. Úgy okoskodott, hogy vagy öngyilkosságra, vagy valami családi viszálykodás végzetes következményére fogunk gyanakodni, de az esetet semmiképpen sem hozzuk összefüggésbe a mi szélhámós járőrünkkel. Csak arról nem volt tudomása, hogy a hamu elemzése különbséget tud tenni a sarkitok kyrtruhája és a járőregyenruha cellulóz anyaga között – még akkor is, ha a csatokat és a zsinórokat eltávolították.

Most tehát egy halott sarkit és egy elégett járőregyenruha birtokában csak feltételezhetjük, hogy valahol a Felsővárosban van egy sarkit ruhát viselő főpolgár. Florinai barátunk ugyanis, járőrként már túlon túl nagynak ítélve a veszélyt, úgy döntött, ezentúl lovag lesz. És megragadva a számára kínálkozó egyetlen lehetőséget, az is lett.

– Elkapták már? – hördült fel Bort.

– Nem, nem kapták el.

– Miért nem? A Sarkra, miért nem?

– Majd elkapják – felelte közönyösen Fife. – Pillanatnyilag fontosabb dolgokon kell gondolkodnunk. Amikhez képest csekélység ez az utolsó rémtett is.

– Térj a tárgyra! – követelte azon nyomban Rune.

– Türelem! Előbb hadd kérdezzem meg, emlékeztek-e a tavaly eltűnt térelemzőre.

Steen kuncgott.

– Már megint? – Bort hangjából mérhetetlen megvetés áradt.

– Van valami összefüggés? – érdeklődött Steen. – Vagy csak elő akarod venni azt a rémes tavalyi ügyet? Én fáradt vagyok ehhez.

Fife nem hagyta magát zavartatni.

– A tegnapelőtti és tegnapi robbanásszerű események azzal kezdődtek, hogy a florinai könyvtárból térelemzésről szóló könyveket akartak kikölcsönözni. Összefüggésnek ez nekem elég. Lássuk, fel tudom-e ismertetni veletek is az összefüggést. Azzal kezdem, hogy elmondom, milyen volt a könyvtári incidensben szereplő három ember, s arra kérlek benneteket, hogy pár percig ne szakítsatok félbe.

Először is itt van ez a főpolgár. Hármójuk közül ő a veszélyes figura. Kiváló minősítést kapott a Sarkon: értelmes és hűséges emberanyagnak bizonyult. Sajnos ellenünk fordította a képességeit. Az immár négyre szaporodott gyilkosságokért kétségtelenül ő a felelős. Ilyen teljesítménnyel nem dicsekedhet akárki! Ráadásul a négy közül kettő járór, egy pedig sarkit – hihetetlenül figyelemre méltó, tekintve, hogy bennszülött elkövetőről van szó. Aki még szabadon sétál!

A második személy egy bennszülött nő. Tanulatlan, jelentéktelen nőszemély. Mindazonáltal az elmúlt két napban alaposan feltárták az ügy minden vonatkozását, ennél fogva ismerjük a nő életét. A szülei részt vettek a “Kyrtr Lelke” mozgalomban – talán emlékszik valamelyikőtök arra a húsz évvel ezelőtti meglehetősen szánalmas paraszti összeesküvésben, amelyet minden gond nélkül felszámoltunk.

És ezzel el is jutottunk a harmadik személyhez, hármójuk közül a legkülönösebbikhez. Az illető közönséges malomgyári munkás, mellelleg félkegyelmű.

Tisztán hallatszott, ahogy Bort kieresztette a levegőt, Steen pedig éles fejhangan elvihogta magát. Balle továbbra is elhunyt szemmel, Rune pedig mozdulatlanul ült a sötétben.

– A “félkegyelmű” szót ne képletesen értsétek – folytatta Fife. – A szolgálat, noha nem kímélte magát, tíz és fél hónapnál tovább nem tudott visszanyomozni az életében. Akkor bukkantak rá a florinai Város határában, a tökéletes eszetlenség állapotában. Se járni, se beszélni nem tudott. Egyedül még enni sem.

Vegyétek tekintetbe, hogy felbukkanása a térelemző eltűnte után néhány héttel történt. És azt is tudnotok kell, hogy nemcsak hogy járni megtanult hónapok alatt, de megtanulta azt is, hogy hogyan kell a kyrtrmalomban betölteni egy munkakört. Miféle idióta képes ilyen gyors tanulásra?

– Na, ha rendesen megszondázták volna – kezdte Steen nagy hangon –, azt úgy meg lehetett volna csinálni... – A hangja elvékonyult.

– Nagyobb szaktekintélyt nem is találhatnánk e tárgyban – jegyezte meg kajánul Fife. – De én a tapasztalt Steen szakvéleménye nélkül is ugyanezre a következtetésre jutottam. Ez volt az egyetlen lehetséges magyarázat.

Márpedig a szondázás csak a Sarkon vagy a florinai Felsővárosban történhetett. Az elemi alaposság úgy kívánta, hogy sorra ellenőrizzék a Felsőváros minden orvosi rendelőjét. Sehol sem bukkantak illetéktelen pszichoszondázás nyomára. Az egyik ügynökünk javaslatára megnéztük azoknak az orvosoknak az anyagát, akik a félkegyelmű felbukkanása óta meghaltak. Gondom lesz rá, hogy ezért az ötletéért előléptessék.

Az egyik ilyen rendelőben megtaláltuk a mi idiótánk kartonját. Körülbelül hat hónapja vitte oda orvosi ellenőrzésre az a parasztlány, aki triónk második tagja. Mindez titokban történhetett, mivel a lány aznap egy egészen más ürüggyel maradt távol a munkából. Az orvos megvizsgálta a féleszűt, és megbizonyosodott róla, hogy szondával piszkáltak az agyában.

És itt egy érdekes dologra bukkantunk. Ez az orvos is olyan rendelőt tartott fenn, amely megközelíthető volt mind a Felső-, mind pedig az Alsóvárosból. Azok közé az idealisták közé tartozott tehát, akik szerint a bennszülötteknek is kijár az első osztályú orvosi ellátás. Módszeres ember lévén, s hogy ne kelljen fölöslegesen lifteznie, kettős kartonrendszerrel dolgozott mindkét rendelőjében. Gondolom, az is jót tett az idealizmusának, hogy nem különítette el a sarkit és a florinai betegek kartonjait. A szóban forgó féleszű kartonjának azonban nem volt meg a párja – voltaképpen ez volt az *egyetlen* olyan karton, amelyiknek nem volt párja.

Miért? Ha valami oknál fogva, a maga akaratából döntött úgy, hogy ebből a kartonból nem kell kettő, akkor miért a Felsővárosban lévő kartonok közt lelték meg azt az egyetlent? Miért nem csak az alsóvárosiak között, ahol viszont egyáltalán nem szerepelt? Végtére is ez az ember florinai. És egy florinai nő vitte el az orvoshoz. Az alsóvárosi rendelőben vizsgálták meg. Mindez világosan fel volt jegyezve a megtalált másolaton.

E sajátos rejtélyre csak egy válasz van. A kartont annak rendje és módja szerint elhelyezték mindkét nyilvántartásban, de az, aki az alsóvárosi rendelőben megsemmisítette, nem tudta, hogy a karton másolata megmarad a felső irodában. Most pedig haladjunk tovább.

A bolond megtalált kartonján szerepel az a bejegyzés, hogy az orvos elküldi az ilyenkor szokásos jelentést a biztonsági szolgálatnak. Tiszta ügy. Minden pszichoszondázott eset kapcsán felmerül a gyanú, nem bűnözőről vagy félforgatóról van-e szó. A jelentést azonban az orvos sohasem küldte el. Egy héten belül meghalt közlekedési balesetben.

Különös összejátszása a véletlennek, nem gondoljátok?

Balle kinyitotta a szemét.

– Kész detektívregény az, amit itt előadsz nekünk.

– Úgy van – kiáltotta elégedetten Fife –, kész detektívregény! És pillanatnyilag én vagyok a detektív.

– És ki a vádlott? – suttogta kimerülten Balle.

– Még ne! Hadd játsszam még egy percig a detektívet!

Fife ugyan érezte, hogy ez most a Sarkot valaha is ért válságok legveszélyesebbike, mégis rettentő jól érezte magát.

– Most közelítsük meg a másik oldaláról a történetet – folytatta. – Felejtjük el egy pillanatra az idiótát, és idézzük vissza emlékezetünkbe a térelemzőt. Először akkor értesültünk a személyéről, amikor megkaptuk a Szállítási Hivatal értesítését arról, hogy a hajója hamarosan földet ér. Az értesítéshez mellékeltek a korábban tőle érkezett üzenetet.

A térelemző sohasem érkezett meg. A közeli úrben sem bukkantak a nyomára sehol. Ráadásul a Szállítási Hivatalnak küldött üzenete is eltűnt. A B. T. H. azt állította, hogy mi rejtegetjük az üzenetet. A biztonsági szolgálatnak az volt a véleménye, hogy propagandacélokra kiagyaltak egy sosem volt üzenetet. Most úgy érzem, mindketten tévedtünk. Az üzenetet *valóban* elküldték, de azt nem *titkolta* el a Sark kormánya.

Gondoljunk ki valakit, és egyelőre nevezzük el X.-nek. X. hozzá tud férni a Szállítási Hivatal irataihoz. Értesül a térelemzőről és annak üzenetéről, és van olyan okos és tehetséges, hogy azonnal cselekszik. Úgy intézi, hogy titkos szubétergram menjen ki a térelemző hajójára, azzal az utasítással, hogy szálljon le egy kis magánreptéren. A térelemző engedelmeskedik az utasításnak, és a megadott helyen találkozik X.-szel.

X. magával viszi a térelemző baljós üzenetét. Talán két okból is. Egyrészt, hogy a bizonyíték eltüntetésével az esetleges későbbi nyomozást megnehezítse. Másrészt, hogy megnyerje az örült térelemző bizalmát. Ha a térelemző netán úgy érezte, csak a saját feletteseivel szabad tárgyalnia, és méltán érezhette úgy, X. – azáltal, hogy birtokában volt a történet lényegét képező üzenetnek – meggyőzhette őt arról, hogy bizalommal legyen iránta.

A térelemző kétségtelenül beszél. Akármilyen összefüggéstelen, zagyva és minden tekintetben lehetetlen beszédet adhat is elő, X. felismeri benne a remek propagandalehetőséget. Zsaroló levelet küld a Nagy Lovagoknak, azaz nekünk. Lehet, hogy akkor pontosan úgy tervelt ki mindent, ahogy én sejtettem, csak épp az egészet a Trantornak tulajdonítottam. Az a szándéka, hogy amennyiben nem tudunk megállapodni, úgy kényszerít bennünket megadásra, hogy a pusztulásról szóló mendemondákkal tönkreteszi a florinai termelést.

Ezen a ponton számítja el magát első ízben. Valamitől megijed. Később majd látni fogjuk, hogy mitől. Mindenesetre elhatározza, hogy vár, s csak

azután folytatja. A várakozás azonban bonyodalmat rejt magában. X. nem hiszi el a térelemző történetét, holott nem kétséges, hogy az halálosan komolyan beszél. X.-nek úgy kell rendeznie a dolgokat, hogy a térelemző hajlandó legyen engedni, azaz elhalassza az “ítéletét”.

A térelemző ezt nem teheti meg, csak ha elborult agyát cselekvés-képtelenné teszik. X. meg is ölhetné, én azonban úgy vélem, ő továbbra is használja akarja mint információforrást (végtére is magáról a térelemzőről semmit sem tud, márpedig sikeres zsarolási akciót nem alapozhat valaki merő blöffre), vagy végső kudarc esetén váltságdíjat követelhet érte. Mindenesetre beveti a pszichoszondát. A kezelés után nem térelemző, hanem egy idióta van a kezében, aki egy ideig semmiféle bajt nem okozhat neki. Idővel persze megjöhét az esze...

Es a következő lépés? Biztosítani kell, hogy a várakozás esztendeje alatt ne bukkanhassanak a térelemző nyomára, s fontos ember még így, idiótaként se láthassa meg. Ezt is mesteri egyszerűséggel intézi el. Elviszi emberét a Florinára, s ott csaknem egy teljes éven át félkegyelmű bennszülöttként dolgoztatja a kyrtalmokban.

Úgy képzelem, hogy ez idő alatt vagy ő, vagy valamelyik bizalmi embere ellátogatott abba a városba, ahová “elhelyezte” a szerencsétlent, s megnézte, vajon biztonságban van-e és viszonylag egészséges-e. Az egyik ilyen látogatás alkalmával valahogy megtudja, hogy emberét orvoshoz vitték, aki természetesen felismeri, ha valakit pszichopróbának vetettek alá. Az orvos meghal, a jelentésének pedig nyoma vész – legalábbis az alsóvárosi rendelőből. Nos, itt számította el magát X. másodízben. Az ugyanis nem jutott eszébe, hogy a felsővárosi rendelőben is lehet egy másolat.

Utána becsúszik a harmadik hiba is a számításba. A félkegyelmű kissé túl gyors iramban nyeri vissza az eszét, és a falu főpolgára van olyan okos, hogy észreveszi, itt nemcsak egy idióta handabandázásáról van szó. Az is lehet, hogy a hülyére gondot viselő lány mesélt a főpolgárnak a pszichoszondázásról. Mindez azonban csak találgatás.

Nos, ennyi a történet.

Fife összekulcsolta a kezét, és várta a hatást.

Rune reagált elsőnek. Körülötte néhány perce kigyulladt a fény, s most ott ült hunyorogva, arcán mosollyal.

– Elég unalmas történet volt, Fife. Ha egy perccel tovább tart a sötétség, elalszom.

– Én úgy látom – vette át a szót lassan Belle –, a tavalyihoz hasonlóan megint összeraktál egy olyan történetet, ami nem áll meg a lábán. A kilenctizede találgatás.

– Üres duma! – mondta Bort.

– Igaz is, kicsoda legyen X.? – érdeklődött Steen. – Ha nem tudjuk, az egésznek nincs semmi értelme. – És behajlított mutatójával eltakarva apró fehér fogait, illedelmesen ásított.

– Legalább egyikőtök látja a dolog lényegét – vette vissza a szót Fife. – Ami nem más, mint X. személyazonossága. Gondoljátok végig azokat a tulajdonságokat, amelyekkel, ha az elemzésem pontos, X.-nek rendelkeznie kell.

X. mindenekelőtt olyan ember, aki kapcsolatban áll a titkosszolgálattal. Olyan ember, aki elrendelheti, hogy valakit pszichopróbának vessenek alá. Olyan ember, aki bízik benne, hogy végig tud vinni egy hatékony zsarolókampányt. Olyan ember, aki minden további nélkül el tudja vinni a térelemzőt a Sarkról a Florinára. Olyan ember, aki el tudja intézni, hogy egy orvos meghaljon a Florinán. Vagyis nem lehet akárki.

Ami azt illeti, nagyon is tekintélyes embernek kell lennie. Nagy Lovagnak. Nem gondoljátok?

Bort fölugrott a helyéről. A feje eltűnt, mire visszaült. Steen éles, hisztérikus nevetésben tört ki. Rune zsírpárnákba ágyazódott szeme lázasan csillogott. Balle lassan ingatta a fejét.

– Az ürre, hát kit vádolsz, Fife?! – üvöltötte Bort.

– Még senkit. – Fife nem hagyta magát kihozni a sodrából. – Kifejezetten senki. De gondolkozatok. Öten vagyunk. Amit X. megtett, azt a Sarkon senki más nem tehette meg, csak mi öten. Ezt leszögezhetjük. Hogy melyikünk volt? Azzal kezdem, hogy én nem.

– A szavadat adod rá, igaz? – csúfondároskodott Rune.

– Nem a szavamra kell hinnenek – válaszolta Fife. – Én vagyok itt az egyetlen, akinek nincs indítéka. X. át akarta venni az ellenőrzést a kyrtipar felett. Én vagyok az, aki az ellenőrzésem alatt tartom. A Florina egész földterületének a harmada az enyém. A rendelkezésemre álló feldolgozóipar, géppark és flották birtokában, ha akarom, bármelyikőtöket vagy akár mindőtöket kiszoríthatom az üzletből. Nem vagyok rászorulva mindenféle bonyolult zsaroló hadműveletekre.

Figyeljetek rám! – harsogta túl a többiek hangzavarát. – Nektek viszont mindenféle indítékokot van. Rune-é a legkisebb kontinens és a legkisebb birtok. Tudom, hogy ez nincs az ínyére. Csak ne tegyen úgy, mintha tetszene neki. Balle-nak van a legrégebbi családfája. Volt idő, amikor ők kormányozták az egész Sarkot. Lehet, hogy ő ezt nem felejtette el. Bort azért haragszik, mert mindig leszavazzák a tanácsban, s ezért nem vezethet be olyan önkényt a saját birtokain, ahogy szeretné. Steen ízlése roppant kifinomult, csak a pénzügyei vannak pocsék állapotban. A kárpótlás igénye komoly

hajtóerő. Hát így állunk. Van itt mindenféle indíték. Irigység, hatalomvágy. Tekintélyféltés. Melyikőtök vállalja?

Balle vén szemében hirtelen gonosz fény villant.

– Nem tudod?

– Nem számít. Ide hallgassatok. Azt mondtam, X.-et valami megijesztette, miután első leveleit megírta nekünk. Tudjátok, mi? Az első tanácskozásunk, amikor az egységes cselekvés szükségességéről papoltam. X. itt volt. X. közülnk való. Tudta, hogy az egységes cselekvés számára a kudarcot jelenti. Arra számított, hogy fölibénk kerekedik, hiszen tudta, hogy a kontinentális autonómia szigorú eszménye az utolsó percig és még azon is túl meghasonlásban tart bennünket. Amikor belátta, hogy tévedett, úgy döntött, megvárja, míg elalszik az éberségünk, s akkor újra a tettek mezejére lép.

De továbbra is tévedésben van. A közös cselekvésnek most sem múlt el az ideje, de tekintve, hogy X. közülnk való, a biztonságunkat csak egyféleképpen őrizhetjük meg. Ha véget vetünk a kontinentális autonómiának. Ezt a fényűzést a jövőben nem engedhetjük meg magunknak, mert X. terveinek csak a mi és a többiek gazdasági bukása vagy a Trantor fegyveres beavatkozása vet véget. Ami engem illet, én csak magamban bízom, így mostantól egy egyesült Sark fejének tekintem magam. Velem tartotok?

Ekkor már mindannyian talpon voltak. Kiabáltak. Bort az öklét rázta, szája sarkában híg tajték jelent meg.

Fizikailag semmit sem tehettek. Fife mosolygott. Kontinensek választották el őket egymástól. Ott ült az íróasztala mögött, s nézte, hogyan őrzöngenek.

– Nincs más választásotok – mondta végül. – Az első tanácskozásunk óta eltelt évben én is megtettem a magam előkészületeit. Amíg ti négyen békében konferenciáztatok, s itt hallgattatok engem, hű tisztjeim átvették a flotta feletti parancsnokságot.

– Árulás! – hördültek fel a többiek.

– A kontinentális autonómia ellen – emelte fel a hangját Fife. – De hűség a Sarkhoz.

Steen idegesen egymásba kulcsolta ujjait; rézvörös körmei színesen világitottak.

– Beszéljünk akkor X.-ről. Még ha közülnk való is, három ártatlannal akkor is számolnunk kell. Én nem vagyok X. – Gonoszul körbepillantott. – A többiek között kell lennie.

– Akik ártatlanok közületek, ha akarják, benne lesznek a kormányomban. Nekik nincs vesztenivalójuk.

– Csakhogy nem te fogod megmondani, ki az ártatlan és ki nem! – ordította torka szakadtából Bort. – Kímélj meg bennünket ettől az X.-mesétől, ettől a... ettől a... – Kifogyott a szuszából, abba kellett hagynia.

– Nem én mondom meg. Huszonnégy órán belül tudni fogom, kicsoda X. Még nem említettem, hogy a térelemző, akiről mindvégig szó volt, már a kezemben van.

Mindenki elhallgatott. Gyanakvó tekintetek méregették egymást.

– Szeretnék tudni, melyikötök lehet X. – kuncogott Fife. – Egyikötök tudja, ebben biztosak lehetek. És huszonnégy órán belül valamennyien tudni fogjuk. És ne felejsétek el, lovagok, hogy mindnyájan tehetetlenek vagytok. A hadihajókkal én rendelkezem. Isten veletek!

Egyetlen kézmozdulattal elbocsátotta őket.

A többiek egyenként tűntek el, mint az űrmélyi csillagok, amikor eltakarja őket a képernyőn egy arra haladó űrhajóroncs láthatatlan tömege.

Steen maradt utolsónak. – Fife – szólt reszkető hangon.

– Nos? – nézett föl Fife. – Most, hogy már csak ketten maradtunk, be akarod vallani? Te vagy X.?

Steen arca eltorzult a rémülettől.

– Nem, nem! Komolyan! Csak meg akartam kérdezni, valóban úgy van-e, ahogy mondtad. Úgy értem, a kontinentális autonómia meg az összes többi. Komolyan beszéltél?

Fife tekintete elidőzött a falon függő régi kronométeren.

– Isten veled!

Steen nyüszített. Keze elindult a kapcsoló felé, azután eltűnt ő is.

Fife mereven, mozdulatlanul ült, mint egy sziklatömb. Most, hogy véget ért a tanácskozás, s elmúlt a kritikus pillanat heve, erőt vett rajta a búskomorság. Széles arcára kemény vonalat rajzolt a szája.

Minden számítás abból indult ki, hogy a térelemző örült, ítélet nem lesz. Csakhogy egy örült emberen kívül még sok minden szerepelhetett ebben az ügyben. Vajon Junz, a Bolygóközi Térelemző Hivatal embere eltöltött volna-e egy teljes évet holmi örült felkutatásával? Ha egy tündérmese alapján indít hajsztát, érthető-e ez a hajthatatlansága?

Fife ezeket a gondolatait senkivel sem osztotta meg. Még a saját lelkével is alig-alig. És ha a térelemző soha egy percig sem volt örült? Ha valóban a Végső romlás fenyegeti a kyrt világot?

A florinai titkár surrant be a Nagy Lovag színe elé; a hangja szárazon kopogott:

– Uram!

– Mi van?

– A leányát hozó hajó földet ért.

– A térelemző és a bennszülött nő biztonságban van?

– Igen, uram.

- A távollétemben ne hallgassák ki őket. Ne érintkezhessenek senkivel, amíg oda nem érek... Jött hír a Florináról?
- Igen, uram. A főpolgárt őrizetbe vették, és úton vannak vele a Sarkra.

TIZENHARMADIK FEJEZET

A hajós

Az egyre sötétülő alkonyatban egyenletesen világítottak a kikötő fényei – mindenhová egyforma erővel, s mindig a késő délután illúzióját keltve. A 9-es kikötőben, mint a Felsőváros összes többi jachtkikötőjében is, éjjel-nappal fényesség volt. A déli napsütésben a fény szinte felizzott, de aztán újra helyreállt a megszokott állapot.

Markis Genro csak onnan tudta, hogy a nappal már múltóban van, a kikötőbe érve maga mögött hagyta a Város színes éjszakai fényeit. Az elsötétülő égbolton villódzó színesség nem akarta a nappali világosság látszatát kelteni.

A főbejáraton belépve Genro megállt; nem látszott rajta, hogy különösebben megilletődne a három tucat hangárt és öt felszállóállást magában foglaló óriási patkó látványától. Mint minden tapasztalt hajósnak, a jachtkikötő neki is szinte a teste részévé vált.

Elővett egy hosszú, ibolyalila cigarettát (egyik végét ezüstös kyrt vont a leheletvékonyan), és a szájába dugta. Két markát védelmezően a cigarettavéghez illesztette, és nézte, hogyan izzik fel zöldes fénnyel, míg ő beszívja a levegőt. Lassan égett, és nem maradt utána hamu. Orrlyukain smaragdzöld füst áramlott ki.

– Mindig ugyanaz a nyüzsgés – dünnyögte.

A jachtbizottság egyik tagja – csak a zubbonyának egyik gombja fölött jelezte egy diszkrét és ízléses felirat, hogy az illető a bizottság tagja – lépett energikusan Genróhoz, noha még a látszatát is kerülni akarta, hogy bármi miatt sietős volna a dolga.

– Nicsak, Genro! Mi bajod a nyüzsgéssel?

– Üdv, Doty. Csak arra gondoltam, nehogy ebben a nagy felhajtásban kitalálja valamelyik nagyokos, hogy becsukja a kikötőket. De hála a Sarknak, nem tették.

– Pedig könnyen megeshet még – mosolyodott el a bizottsági tag. – Hallottad a legújabbat?

– Honnan tudja az ember, hogy a legújabb óta nincs-e egy legeslegújabb is? – vigyorgott Genro.

– Szóval hallottad, hogy most már biztos, hogy bennszülött volt? Már mint a gyilkos...

– Azt akarod ezzel mondani, hogy el is kapták? Ezt nem hallottam.

– Nem, még nem kapták el. De azt már tudják, hogy nincs az Alsóvárosban!

– Nincs? Hát akkor hol van?

– A Felsővárosban! Itt!

– Folytasd! – Genro kimeresztette, majd gyanakodva összehúzta a szemét.

– Ez komoly – hökkent meg kissé a bizottsági ember. – Úgy, ahogy mondom. A Kyrt úton föl-alá cirkálnak a járőrök. Körülvették a parkot. A Központi Arénában rendezték be a koordinációs bázist. Illetékes helyről tudom.

– Hát, elképzelhető. – Genro tekintete szórakozottan végigsiklott a hangárban sorakozó hajókon. – Vannak új hajók odabent?

– Nincsenek. Vagyis egy van. Hjordesse *Tüzes nyila*.

– Azt már láttam – rázta meg a fejét Genro. – Króm az az egész, semmi más. Rá se bírok gondolni, hogy a végén magamnak kell megterveznem a sajtómat.

– Eladod az *Üstököst*?

– Eladom vagy kiszuperálom. Elegem van az új típusokból. Csupa automatika az egész. Megöli a sportot az a rengeteg automata relé és röppályatervező számítógép.

– Már másoktól is hallottam ugyanezeket – bólogatott a bizottsági ember. – Mondok én neked valamit. Majd szólok, ha kikerül a piacra egy jó állapotban lévő régi modell.

– Kösz. Nem bánod, ha egy kicsit elbóklásztatok itt?

– Nem, dehogy. Menj csak – intett a bizottsági tag, és vigyorogva elügetett.

Genro lassan rótt a maga útját; félig kialudt cigarettája kókadtan csüngött a szája sarkában. Minden foglalt hangárnál megállt, s alaposan szemügyre vette, mi áll benne.

A 26-os hangár felkeltette az érdeklődését. Be is szólt az alacsony korlát fölött:

– Lovag!

Udvarias érdeklődést kifejező kiáltását pár percnyi szünet után, kicsit határozottabban, valamivel kevésbé udvariasan meg kellett ismételnie.

A felszólításra előkerülő lovag nem nyújtott valami épületes látványt. Először is nem volt jachtöltözékben. Másodszor borotvátlan volt, s elképesztően ódivatú látványt nyújtott a fejébe húzott kerek kis sapkájával. Szinte a fél arcát eltakarta vele. Harmadszor az egész emberből áradt a gyanakvásig menő túlzott elővigyázatosság.

– Markis Genro vagyok. Ez az ön hajója, uram?

– Igen, az. – A férfi lassan és feszülten ejtette ki a szavakat.

Genro nem törődött vele. Hátrahajtott fejjel, figyelmesen nézte a jacht vonalait. Kivette a szájából s felpöckölte a levegőbe a csikket. Az még el sem érte kicsiny röppályája csúcsát, amikor egyetlen villanással eltűnt.

– Bemennék, ha nem bánja.

A másik tétován félreállt. Genro belépett.

– Milyen motor van benne? – kérdezte.

– Miért kérdi?

Genro magas volt, sötét bőrű és sötét szemű, göndör haját rövidre nyírva viselte. Fél fejjel a másik fölé magasodott, mosolya kivillantotta egyenletes, fehér fogsorát.

– Hogy egészen őszinte legyek – válaszolta –, vevő lennék egy új hajóra.

– Úgy érti, érdeklí ez a hajó?

– Nem tudom. Valami ilyesmi, esetleg, ha az ár megfelel. A műszerfalat meg a motort azonban megnézném, ha megengedi.

A lovag ott állt némán.

Genro hangja érezhetően hűvösebbre fordult.

– Ahogy óhajtja, természetesen. – Már el is fordult.

– Eladhatom éppen – szólalt meg a lovag. Belekotort a zsebébe. – Itt a jogosítvány.

Genro gyors, szakavatott pillantással megnézte mindkét oldalát, majd visszaadta:

– Deamone úr?

A lovag biccentett.

– Bejöhet, ha akar.

Genro futó pillantást vetett a kikötői nagy órára, amelynek foszforeszkáló mutatói még nappali világosságban is fényesen ragyogtak, s mutatták, hogy kezdetét vette a napnyugta utáni második óra.

– Köszönöm. Mutatná, kérem, az utat?

A lovag újra belekotort a zsebébe, s kivette az ezüstofforgácsokból álló könyvecskét.

– Csak ön után, uram.

Genro átvette a könyvecskét, átpörgette a forgácsokat, hogy lássa, melyiken van a “hajóbélyeg”. A másik meg sem próbált segíteni.

– Gondolom, ez az – állapodott meg az egyiknél Genro.

Fölment a légszilip balkonjához vezető rövid feljárón, és gondosan szemügyre vette a zártól jobbra eső finom hegesztési varratot.

– Nem látom... ó, hát itt van. – És átlépett a zár túloldalára.

A zár lassan, hangtalanul kinyílt, és Genro belépett a sötétbe. Ahogy az ajtó becsukódott utánuk, automatikusan kigyulladt a vörös zsiliplámpa. Nyílt a

belső ajtó, már bent is voltak a hajóban, amelyben egyszerre gyulladtak ki végig a fehér világítótestek.

Myrlyn Terensnek nem volt választása. Valójában már rég nem emlékezett arra az időre, amikor olyasmi, hogy “választás”, még létezett a számára. Már három hosszú, gyötrelmes órája várakozott tehetetlenül Deamone hajója mellett. Egészen mostanáig semmire sem ment. Úgy látszott, nincs más lehetősége, mint hogy elkapják.

És akkor jött ez az alak, és kiszúrta a hajót. Tiszta örület, hogy ő meg leáll vele üzletet kötni. Ilyen testközlelből képtelen végigcsinálni a csalást. Az is igaz viszont, hogy nem maradhat tovább ott, ahol eddig volt.

Legalább odabent a hajóban utánanézhethet valami élelemnek. Furcsa, hogy ez eddig észébe sem jutott.

Talált.

– Lassan itt a vacsoraidő – jegyezte meg. – Enne valamit?

– Talán később lehet szó róla – szölt át a válla fölött a másik. – Köszönöm.

Terens nem erősködött. Hagyta, hadd barangolja be a hajót, maga pedig hálásan kezdte bontogatni a konzervhúst és a cellulitba csomagolt gyümölcsöt. Szomjasan ivott. A konyhával szemben, átellenben a folyosón volt egy zuhanyozó. Bezárta az ajtaját, és megfürdött. Kész gyönyörűség volt, ha csak egy időre is, de levenni a szoros sapkát. Egy kis szekrényt is talált, ahonnan tiszta ruhát vehetett ki.

Mire Genro visszatért, már sokkal jobb állapotban volt.

– Mondja – kérdezte Genro –, nem bánja, ha röpülnék egyet a géppel?

– Nincs ellenvetésem. Tud bánni ezzel a modellel? – kérdezte vissza Terens remekül megjátszott hányavetiséggel.

– Bizonyára – mosolyodott el a másik. – Azzal szoktam áltatni magam, hogy az előírásos modellek mindegyikével boldogulok. Egyébként vettem a bátorságot, és felhívtam az irányítótornyot. Azt mondták, van igénybe vehető kilövőállás. Itt a jachtvezetői jogosítványom, ha meg akarná nézni, mielőtt átveszem az irányítást.

Terens éppoly futó pillantást vetett rá, mint Genro korábban az övére.

– Öné az irányítás – mondta.

A hajó lassan, méltóságtelesen kigördült a hangárból; diamágneses törzse alaposan megtisztította az amúgy is simára döngölt földet.

Terens elnézte, milyen magabiztosan, milyen pontos mozdulatokkal kezeli Genro a műszereket. Érintése nyomán valósággal életre kelt a hajó. Elég volt

egy apró mozdulat, s már el is fordult a képernyőn a körülöttük lévő tér apró mása.

A hajó most mozdulatlanul egyensúlyozott az egyik felszállóállás peremén. A hajó orra felé haladva mind erősebbé vált a diamágneses mező, amitől a jármű lassan elbillent fölfelé. Terens erről szerencsére mit sem tudott, mivel a pilótafülke önműködően bekapcsolta univerzális kardáncsuklóját, s így fogadta a megváltozó gravitációt. A hátsó bordák méltóságteljesen beleilleszkedtek a verem megfelelő vágataiba, s a hajó immár, mint egy égre mutató ujj, fölfelé állt.

A kilövőállás duralitfedele félrecsúszott, majd besiklott a vájatba, s alatta föltárult az a mintegy százméteres mélység, mely semleges bevonatával fogadni tudta a hiperatom-meghajtású motorok első energiakilövéseit.

Genro rejtjeles üzeneteket váltott az irányítótoronnyal. Végül közölte velük:

– Tíz másodperc múlva felszállás.

A múltó másodperceket egy kvarccsőben emelkedő vörös vonal jelezte. A kapcsolás pillanatában hátrafelé kilőtt az első energiahullám.

Terens úgy érezte, elnehezült testét iszonyatos erő préseli be az ülésbe. Rémület fogta el.

– Jól engedelmeskedik? – nyögte.

Genrora mintha nem is hatott volna a gyorsulás. Amikor megszólalt, a hangja nem sokban tért el a megszokottól:

– Elég tűrhetően.

Terens hátradőlt a székben. A nyomás ellenére lazítani próbált, s a légkör eltűnte miatt hidegen szikrázó csillagokat nézte a képernyőn. A testét fedő kyrt kihűlt és nyirkossá vált.

Immár kint jártak az űrben. Genro kipróbálta, mit tud a hajó. Terens ezt csak abból sejtette, hogy látta a képernyőn egyenletes iramban vonuló csillagokat, s a hajós hosszú, vékony ujjait, melyek úgy játszottak a műszereken, mint valami hangszer billentyűin. Végül egy jókora bolygó narancssárga cikkelye töltötte be a képernyő áttetsző felszínét.

– Nem rossz – szólott Genro. – Jó karban tartja a járművét, Deamone. Kicsi, de megvannak az előnyei.

– Gondolom, szeretné megnézni, hogyan gyorsul, és hogy tud ugrani – mondta óvatosan Terens. – Megteheti, ha akarja. Nincs ellenvetésem.

– Nagyszerű – bólintott Genro. – Mit javasol, hová menjünk? Mit szólna például... – némi habozás után kimondta: – Nos, miért ne mehetnénk el a Sarkra?

Terens kissé szaporábban vette a levegőt. Épp ezt szerette volna. Már-már azt hitte, a varázslatok világába érkezett, ahol maguk a dolgok mozgatják őt, gyakran a tudta nélkül is. Nem lett volna nehéz meggyőzni arról, hogy nem “dolgok”, hanem valamiféle terv sietteti e mozdulatokat. A gyermekkorra tele volt babonás hiedelmekkel, melyek szerint a lovagok a bennszülöttek között nevelődtek, és az efféle dolgokat nehezen növi ki az ember. A Sarkon Rik várta a visszatérő emlékeivel. A játszma nem ért még véget.

– Miért ne, Genro? – felelt vakmerő kérdéssel a kérdésre.

– Akkor hát irány a Sark – adta ki a jelszót Genro.

A Florina bolygója hamarosan elmaradt mögöttük, s a képernyő újra megtelt csillagokkal.

– Mi a legjobb ideje a Sark-Florina távon? – érdeklődött Genro.

– Semmi rekordokat döngető – felelte Terens. – Átlagos.

– Ezek szerint hat óránál futott már jobbat is.

– Előfordult néha.

– Nem bánja, ha megpróbálom lefaragni ötre?

– Egyáltalán nem – válaszolta Terens.

Órákba telt, mire elérték azt a távolságot, ahol már nem hatott az úrszerkezet csillagtömegű torzítása, s így lehetőség nyílt az ugrásra.

Terens kínlódva próbált ébren maradni. Már harmadik éjszakája alig aludt, helyesebben szinte le sem hunyta a szemét, s alváshiányát csak növelte a nappalok örjítő feszültsége.

Genro a szeme sarkából pillantott rá.

– Miért nem fekszik le?

Terens némi elevenségre kényszerítette megereszkedő arcizmait.

– Semmiség, igazán semmiség.

Óriásit ásított, majd bocsánatkérően elmosolyodott. A jachtvezető visszafordult a műszereihez, Terens szeme pedig újból üvegesse vált.

Az űrjachtok üléseit a puszta szükség miatt kényelmesre képezték ki. Hogy kivédjék a gyorsulás kellemetlen hatásait, párnaként vették körül az ember testét. Egy ilyen ülésben még a nem különösebben fáradt ember is könnyen édes álomba merülhetett. Terens, aki pillanatnyilag még üvegcserepeken is el tudott volna aludni, észre sem vette, mikor lépte át a határt.

Órákig aludt; mélyebben és álomtalanabban, mint életében eddig bármikor.

Meg se moccant; az egyenletes lélegzetvételén kívül nem is mutatott semmiféle életjelt, amikor lekerült a fejről a sapka.

Lassan, zavaros öntudattal ébredezett. Hosszú percekgig azt sem tudta, hogy hol van. Odahaza, főpolgári kunyhójában talán? A dolgok valódi állása csak fokozatosan szívárgott vissza az öntudatába. Végül meglátta az azóta is a műszerfalnál álló Genrót, rámosolygott és megszólalt:

– Azt hiszem, elaludtam.

– Én is azt hiszem. Ez itt a Sark. – Genro a fejével intett a képernyőn látható nagy, fehér sarlóra.

– Mikor érünk földet?

– Körülbelül egy óra múlva.

Terens most már volt annyira éber, hogy felneszeljen a másik viselkedésében tapasztalható finom kis változásra. Arculcsapásként érte a felismerés, miszerint a Genro kezében lévő acélszürke tárgy nem más, mint egy tőpuska keskeny csöve.

– Az ürre, de hát mi a... – állt föl hirtelen.

– Ül le – intette Genro. Egy sapkát tartott a másik kezében.

Terens a fejéhez kapott; ujjai belemarkoltak homokszínű hajába.

– Igen – mondta Genro. – Elég nyilvánvaló. Bennszülött vagy.

Terens csak bámult, és egy szót sem szólt.

– Még föl se szálltam szegény Deamone hajójára, már tudtam, hogy bennszülött vagy – közölte Genro.

Terens szája száraz volt, mint a pamut, a szeme égett. Tekintetét nem tudta levenni a puska kicsiny, halált hozó nyílásáról, és várta a zajtalanul fellobbanó lángot. Ilyen messzire, ilyen rettenetesen messzire eljutott, s a végén mégis elveszítette a játszmat.

Genrón nyoma sem látszott sietségnek. Erős kézzel tartotta a tőpuskát, szavai egyenletes lassúsággal követték egymást.

– Alapvetően hibás volt az elgondolásod, főpolgár, hogy a végtelenségig túljárhatsz egy szervezett rendőrség eszén. De még így is jobban jártál volna, ha nem Deamone-t választod áldozatul, mert ez szerencsétlen választás volt.

– Nem én választottam őt – krákofta Terens.

– Akkor nevezzük véletlennek. Alstare Deamone nagyjából tizenkét órával ezelőtt a Városi Parkban várta a feleségét. Pusztán érzelmi oka volt, hogy annyi sok más hely közül épp ott várjon rá. Tudniillik azon a helyen ismerkedtek meg, s azóta minden évben visszamentek oda. Ifjú házások szeretik az efféle szertartásokat, úgy látszik, az ilyesmi fontos nekik. Deamone természetesen nem gondolt rá, hogy e félreeső helyen egy gyilkos áldozatává fog válni. Ki gondol az ilyesmire a Felsővárosban?

Ha az események a szokott rendben folynak, esetleg még napokig nem fedezik fel a gyilkosságot. Deamone felesége azonban a büntett elkövetésétől számított félórán belül már a helyszínen volt. Meglepte, hogy a férjét nem

találta ott. Elmondása szerint nem az a fajta ember volt, aki dühösen elrohan, mert a felesége késik egy kicsit. Az asszony gyakran késett – a férfi többekévé számolt is ezzel. A nő akkor arra gondolt, talán a “barlangjukban” vár rá.

Deamone természetesen a “barlangjuk” előtt várt. Lévén hogy ez esett a legközelebb a támadás helyszínéhez, ide vonzolták be. a feleség belépett a barlangba, és ott találta – nos, te pontosan tudod, hogy mit talált ott. A saját biztonsági szolgálatunk irodáin keresztül sikerült továbbítani a hírt a járőr testületnek, noha a megrázkódtatástól és a hisztériás rohamoktól szinte összefüggéstelenül beszélt.

Milyen érzés, főpolgár, hidegvérrel megölni egy embert, aztán otthagyni, hadd találja meg a felesége a mindkettőjük számára boldog emlékekkel átitatott helyen?

Terens lélegzet elakadt. Agyát elborította a düh és a csalódottság vörös köde. Szaggatottan, zihálva beszélt.

– Önök, sarkitok, milliószámra öldösték a florianiakat. Nőket. Gyerekeket. Meggazdagodtak rajtunk. Ez a jacht... – nem bírta tovább.

– Deamone nem volt felelős mindazért, amibe beleszületett – jegyezte meg Genro. – Mit tehetél volna te, ha történetesen sarkitnak születesz? Lemondasz a birtokaidról, és beállsz a kyrtföldeken dolgozók közé?

– Lőjön hát! – kiáltotta Terens. – Mire vár még?

– Nem sietős. Rengeteg időm van, hogy végiggondoljam a mesémet. Sem a tetem, sem a gyilkos személyazonosságában nem voltunk biztosak, de jól sejtettük, hogy Deamone az egyik, és te vagy a másik. Abból ítélve, hogy a tetem mellett lévő hamuról bebizonyosodott, hogy egy járőregyenruha maradványa, számunkra nyilvánvalónak tűnt, hogy sarkitnak álcázod magad. És azt is számításba vettük, hogy el fogsz menni Deamone jachtjához. Ne becsüld túl az ostobaságunkat, főpolgár.

Még ezzel együtt is elég bonyolult volt a helyzet. Te mindenre elszánt ember vagy, így az még nem volt elég, hogy a nyomodra bukkanunk. Mivel fegyver volt nálad, ha csapdába esel, minden biztonnal megölsz magad. Nem kívántuk az öngyilkosságodat. Tőlem azt kérték, hogy vigyelek el, méghozzá jó állapotban, a Sarkra.

Én ezt az ügyet különlegesen kényesnek tartottam, ezért meg akartam győzni a szolgálatot arról, hogy egyedül is boldogulok veled, vagyis minden felhajtás vagy nehézség nélkül el tudlak vinni a Sarkra. El kell ismerned, épp ezt teszem most.

Az igazat megvallva az elején nem voltam benne biztos, hogy tényleg te vagy-e a mi emberünk. A kikötőben szokásos öltözék helyett te a hivatalnokok ruháját viselted, és ez hihetetlenül rossz ízlésre vallott. Úgy gondoltam, nincs

a világon olyan ember, aki megfelelő öltözék nélkül adhatná ki magát jachtvezetőnek. Gyanakodtam, hogy talán szántszándékkal küldtek ide csaléteknek, hogy kifejezetten arra utazol, hogy letartóztassanak, miközben az, akit keresünk, egy másik irányban elillan.

Hogy bizonytalanságomat eloszlassam, minden módon próbára tettelek. A rossz oldalon vacakoltam a hajó kulcsával. Soha még nem terveztek úgy hajót, hogy a légsziliptől jobbra nyíljon az ajtaja. Mindig a bal oldalon nyílik. A tévedésem láttán semmiféle meglepetést nem mutattál. A világon semmit. Aztán megkérdeztem, megtette-e a Sark-Florina távot a hajód kevesebb mint hat óra alatt. Azt felelted, előfordult már ilyesmi. Ez roppant figyelemre méltó. A táv rekordja ugyanis kilenc óra fölött van.

Úgy döntöttem, nem lehetsz csalétek. Túlságosan tájékozatlan voltál. A lényedből fakadt a tudatlanságod, s ezért lehattél te a megfelelő ember. Már csak meg kellett várnom, míg elalszol (és az arcodról lerítt az iszonyatos kialvatlanság), hogy lefegyverezhesselek, s egy alkalmas eszközzel sakkban tarthassalak. A sapkádat már inkább csak kíváncsiságból vettem le. Látni akartam, hogy néz ki egy sarkit ruha, ha vörös hajú fej ül rajta.

Terens nem vette le a szemét a korbácsról. Lehet, hogy Genro látta, hogyan ugranak csomóba Terens állizmai. De az is lehet, hogy kitalálta, mire gondol Terens.

– Természetesen nem ölhetlek meg, még akkor sem, ha rám ugrasz – mondta. – Még önvédelemből sem ölhetlek meg. Ne gondold, hogy ez előny, amit kihasználhatsz. Ha megmozdulsz, kilövöm alólad a lábadat.

Terensben lelohadt a harci kedv. Mozdulatlanul, homlokát kétoldalt a tenyerébe támasztva ült.

– Tudod-e, miért mondtam el mindezt? – kérdezte Genro halkán.

Terens nem válaszolt.

– Először is – folytatta Genro –, mert élvezem, hogy szenvedni látlak. Nem szeretem a gyilkosokat, és különösen nem szenvedhetem a sarkitokat gyilkoló bennszülötteket. Megparancsolták ugyan, hogy élve vigyelek el, de arról nem szól a parancs, hogy kellemessé is kell tennem számodra az utat. Másodszor, tökéletesen tisztában kell lenned a helyzettel, mert miután leszálltunk a Sarkon, rajtad állnak, mik lesznek a következő lépéseink.

– Hogyhogy? – nézett föl Terens.

– A szolgálat tud a jöveteledről. Mihelyt a hajónk elhagyta a Florina légkörét, az ottani körzeti iroda elküldte az üzenetet. Ebben biztos lehetsz. De, mint már említettem, én mindenáron meg akartam győzni a szolgálatot arról, hogy ezzel az ügygel magam is elboldogulok, és számomra épp itt van a dolog lényege.

– Nem értem önt – mondta kétségbeesetten Terens.

– Azt mondtam, megparancsolták, hogy vigyelek a Sarkra, még hozzá jó állapotban – felelte hidegvérrel Genro. – Amikor “róluk” beszéltem, nem a szolgálatra gondoltam – hanem a Trantorra!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

A hitehagyott

Selim Junzra igazán nem lehetett ráfogni, hogy flegma alak volna. A dühös csalódottságban eltelt esztendő nem sokat javított ezen. Ő nem tudott békésen borozgatni, ha eszmevilágának alapjai váratlanul inogni kezdtek. Egy szó, mint száz, ő nem volt Ludigan Abel.

És amikor Junz befejezte dühödt ordítózását, miszerint hogy jön a Sark ahhoz, hogy elrabolja és börtönbe zárja a B. T. H. alkalmazottját, akármilyen állapotban van is a trantori kémhálózat, Abel csak ennyit mondott:

– Szerintem jobb, ha az éjszakát itt tölti, doktor.

– Van jobb dolgom is – felelte Junz fagyosan.

– Nem kétséges, barátom, nem kétséges. Csakhogy ha az embereimet lelődözik, akkor a Sark valóban vakmerővé válhatott. Nagy a valószínűsége, hogy valami baleset érheti az éjszaka. Várjuk meg a reggelt, és meglátjuk, mit hoz az új nap.

Junz tiltakozása nem vezetett semmire. Abel, noha nem hagyta el hűvös, szinte nemtörődöm közönye, hirtelen mintha megsüketült volna. Junzot ellentmondást nem tűrő udvariassággal átvezették egy másik helyiségbe.

Az ágyban fekve csak bámulta a halványan fénylő, festett mennyezetet (amelyen Lenhaden *Az arkturi holdak harca* című freskójának egy elég ügyes másolata pompázott), és tudta, hogy nem fog elaludni. Azután elérte az altatógáz enyhe fuvallata, és mielőtt még egyet is szippanthatott volna belőle, elaludt. Öt perccel később, amikor egy erőteljes légáramlat tisztára söpörte a szobát, már csak annyit kapott a szerből, amennyi nyolcórányi egészséges alváshoz kellett.

Hideg hajnali szürkületre ébredt. Felpislantott Abelre.

– Mennyi az idő?

– Hat.

– Nagy úr! – Körülnézett, és kidugta csontos lábát a takaró alól. – Maga aztán korán kelő.

– Nem aludtam.

– Micsoda?

– Érzem is a hiányát, elhiheti. Már nem reagálok úgy az ellenaltatógázra, mint fiatalabb koromban.

– Ha megengedi egy pillanatra – motyogta Junz.

Ezúttal valóban alig vett több időt igénybe a reggeli készülődés. Amikor újra belépett a szobába, csak akkor kapcsolta be a mágneses csatot a teste köré csavart tunika övén.

– Nos? – kérdezte. – Nyilván nem virrasztotta át az éjszakát s keltett fel engem hatkor, ha nincs valami mondanivalója a számomra.

– Igaza van. Igaza van. – Abel leült Junz elhagyott, üres ágyára, s a fejét hátravetve nevetett. Fojtott, magas hangon nevetett. Erős, halványsárga műanyag fogsora nem illett fonnyadt ínyéhez.

– Bocsásson meg, Junz – mondta. – Nem vagyok teljesen magamnál. Kissé szédülök ettől a kábítószeres virrasztástól. Néha már arra gondolok, szólnom kellene, hogy küldjenek a Trantorról egy fiatalabb embert a helyemre.

Junz enyhe gúnnyal, s némi reménykedéssel kérdezte:

– Megtudta, hogy végül mégsem kapták el a térelemzőt?

– Nem, elkapták. Sajnos elkapták. Attól tartok, csak azért mulatok ilyen jól, mert a hálóink érintetlenek.

Junz szerette volna odakiáltani, hogy “fenébe a hálóikkal”, de fékezte magát.

– Nem kétséges – folytatta Abel –, hogy tudták, Khorov a mi ügynökünk volt. Másokról is tudhattak a Florinán. De mind jelentéktelen figura. Csakhogy a sarkitoknak eddig eszükbe sem jutott, hogy mást is tehetnének, mint hogy szemmel tartják őket.

– Most megölték egyet – mutatott rá Junz.

– Nem – tiltakozott Abel. – A térelemző egyik társa tette, aki járőrnek öltözve használta a lángszórót.

– Nem értem – bámult rá Junz.

– Meglehetősen bonyolult történet. Nem reggelizne velem? Rettenetesen éhes vagyok.

Kávézás közben Abel elmesélte az utolsó harminchat óra történetét.

Junz hüledezett. Letette félig tele kávéscsészéjét, és föl se vette többé.

– Azt még el tudom képzelni, hogy az összes hajó közül épp azon az egyen bújtak el, de akkor is tény marad, hogy nem vették észre őket. Ha küldenének embereket a hajóhoz, amikor az földet ér...

– Ugyan! Maga jobban tudja, mint én. A mai modern hajóknál észre lehet venni a fölös testhő jelenlétét.

– Azt is elintézhetik. A műszerek lehetnek tévedhetetlenek, de az emberek nem.

– Vágyálom. Ide figyeljen. Éppen abban az időben, amikor a hajó, fedélzetén a térelemzővel, közeledik a Sarkhoz, a legteljesebb mértékben

szavahihető források jelentik, hogy Fife lovagja tanácskozást tart a többi Nagy Lovaggal. Az ilyen interkontinentális tanácskozások ritkábban fordulnak elő, mint a csillagok a Tejúton. Véletlen volna?

– Interkontinentális tanácskozás egy térelemzőről?

– Igen, önmagában véve jelentéktelen tárgy. De mi fontossá tettük. A B. T. H. majdnem egy éve keresi őt, méghozzá figyelemre méltó állhatatossággal.

– Nem a B. T. H. – szögezte le Junz. – Én. Voltaképpen nem hivatalos módon.

– A lovagok ezt nem tudják, és ha mondaná sem hinnék el. Aztán még a Trantor is érdeklődik.

– Kérésemre.

– Erről sem tudnak, és ezt sem hinnék el.

Junz fölállt, mire a széke automatikusan eltávolodott az asztaltól. A kezét határozott mozdulattal összekulcsolta a háta mögött, és nagy léptekkel járkálni kezdett. Föl és alá. Föl és alá. Időnként szigorú pillantást vetett Abelre.

Abel faarccal nekilátott a második csésze kávénak.

– Honnan tudja mindezt? – kérdezte Junz.

– Micsodát?

– Mindent. Hogy a térelemző hogyan és miképpen lett potyautas. Hogy a főpolgár hogyan és mi módon úszta meg, hogy elfogják. Be akar csapni engem?

– Kedves Junz doktorom!

– Beismerte, hogy megvannak az emberei, akik tőlem függetlenül szemmel tartják a térelemzőt. Gondoskodott róla, hogy a múlt éjjel távol legyek, vagyis semmit sem bízott a véletlenre. – Junz hirtelen visszaemlékezett az altató fuvallatra.

– Átbeszélgettem az éjszakát az ügynökeimmel, doktor. Mindaz, amit tettem és amit megtudtam, hogy úgy mondjam, csak a titkos anyag címszó alatt jöhet szóba. Ön nem lehetett útban, de a biztonságát szavatolnom kellett. Amit az imént elmeséltem, azt ma éjjel tudtam meg az ügynökeimtől.

– Hogy ilyen értesülésekhez jusson, ahhoz legkevesebb a sarkit kormányban kell ügynökeinek lennie.

– Nos, természetesen.

– Na ne! – fordult hirtelen szembe a követtel Junz.

– Meglepőnek találja? Bizony, a Sark kormányának stabilitása és népének lojalitása közmondásos. Ennek elég egyszerű oka van, mivel a florianiakhoz képest még a legszegényebb sarkit is arisztokrata, és ha tévesen is, de valamifajta uralkodó osztály tagjának számíthatja magát.

De gondolja csak meg: a Sark nem az a dúsgazdag világ, amelynek a Galaxis nagy része hiszi. Egyévi itt-tartózkodás meggyőzhette önt erről. A népesség nyolcvan százalékának életszínvonala megfelel a más világokon megszokottnak, és nem sokkal magasabb, mint magán a Florinán. Mindig lesznek sarkitok elegen, akik éhségükben kellőképpen feldühödnek ama néptömegek láttán, amely lubickol a fényűzésben, s ők hajlandók az én szolgálatomba állni.

A sarkit kormányának az a nagy gyengesége, hogy a lázadás fogalmát évszázadokon keresztül a Florinával kapcsolta össze. A sarkon elfelejtettek odafigyelni önmagukra.

– Az efféle jelentéktelen kis alakoknak, ha ugyan vannak, nem sok hasznát veheti – jegyezte meg Junz.

– Külön-külön nem. Együtt viszont már hasznos eszközeivé válhatnak a fontosabb posztokon lévő embereinknek. Még az igazi uralkodó osztályban is akadnak olyanok, akik megszívelték az elmúlt két évszázad tanulságait. Ők meg vannak győződve róla, hogy idővel a Trantor kiépíti uralmát az egész Galaxisban, és szerintem ezt jól gondolják. Sőt azt is el tudják képzelni, hogy ez az uralom még az ő életükben megszilárdulhat, és szívesen állnak oda jó előre a győztes oldalára.

– Úgy festi le a csillagközi politikát, mint valami piszkos játszmat – fintorodott el Junz.

– Az is, de attól, hogy a piszkot elítéljük, még nem távolítottuk el. És nemcsak szennyből áll; vannak például idealisták is. Vannak a Sark kormányában olyanok is, akik nem pénzért és nem is a hatalom várományosaként szolgálják a Trantort, hanem mert őszintén hiszik, hogy az emberiség számára egy egyesült galaktikus kormány a legjobb, és hogy egy ilyen kormányt csak a Trantor tud kialakítani. Nekem egy ilyen emberem van – melleleg a legjobb emberem – a Sark biztonsági szolgálatánál, aki pillanatban úton van ide a főpolgárral együtt.

– Azt mondta, elkapták – szólt közbe Junz.

– Igen, a szolgálat elkapta. Csakhogy a szolgálat egyszersmind az *én emberem*. – Abel egy pillanatra összehúzta a szemöldökét, és elkedvetlenedett. – Ezután persze már nem sok hasznát fogom venni. Ha engedi, hogy a főpolgár elszökjön, az a legjobb esetben lefokozást, a legrosszabb esetben pedig börtönt jelent. Na, de ebből elég!

– Most mi a terve?

– Voltaképpen magam sem tudom. Először is meg kell kapnunk a főpolgárt. Csak addig a pillanatig látok tisztán, amíg megérkezik az úrállomásra. Hogy utána mi lesz... – Abel vállat vont; pofacsontján megfeszült öreg, pergamenszerű, sárga bőre.

Azután hozzátette:

– A lovagok is várni fogják a főpolgárt. Azt hiszik, az övék, és amíg egyikünk vagy másikunk erősen a markában tartja, semmi több nem történhet. Ez a megállapítása azonban téves volt.

Az igazat megvallva Galaxis-szerte valamennyi nagykövetség területen kívüli jogokat élvezett a maga közvetlen környezetében. Ez általában nem volt több, mint jámbor óhaj, kivéve ott, ahol a külső bolygó ereje tiszteletet parancsoló volt. A gyakorlatban ez azt jelentette, hogy egyedül a Trantor tudta igazából biztosítani követei függetlenségét.

A trantori nagykövetség területe majdnem egy négyzetmérföldre terjedt, ahol trantori egyenruhás és jelvényes fegyveresek tartottak járőrszolgálatot. Sarkit ide csak meghívással léphetett be, sarkit fegyveres meg még úgy sem. Az igazsághoz persze hozzátartozik, hogy a trantori emberek és fegyverek összessége legfeljebb két vagy három órára tartózhatta volna fel egyetlen sarkit páncélos ezred céltudatos támadását – a kis csapat mögött azonban milliányi világ szervezett haderejének megtorló hatalma állt.

Sérthetetlen terület volt hát.

Még a közvetlen anyagi összeköttetést is fenn tudta tartani a Trantorral sarkit kikötők érintése vagy leszállás nélkül. Egy trantori anyahajó rakodóteréből – amely épp a “planetáris űr” és a “szabad űr közötti százmérföldes határon túl lebegett – kicsiny, légszavarszárnyakkal felszerelt, minimális üzemanyag ráfordítással légköri utazásra alkalmas helikopterek bukkanhattak elő s ereszkedhettek le (félíg lesiklással, félíg irányítottan) a nagykövetség területén fenntartott kis kikötőbe.

Az a helikopter azonban, amelyik most jelent meg a nagykövetség légikikötője fölött, sem menetrend szerinti, sem pedig trantori illetőségű nem volt. Az apró “moszkitók” idegesen lódultak fel a levegőbe, a tűhegyű ágyú pedig az égre emelte a csövét. Nem késlekedtek a felszállással a katonai vadászgépek sem.

Rádióüzenetek röpködtek ide-oda; rideg parancsok tartották féken az indulatokat fölfelé, s izgatott kiáltások jöttek lefelé.

– Nem tudom – mondta Camrum hadnagy, és elfordult a műszerfaltól. – Azt mondja, ha nem engedjük le két percen belül, le fogják löni. Azt mondja, menedéket kér.

Ekkor lépett be Elyout kapitány.

– Persze – mondta. – A Sark meg majd azt mondja, beavatkozunk a belügyeibe. Ha pedig a Trantor úgy dönt, hadd menjenek a dolgok a maguk útján, magának és nekem egy másodperc alatt végünk van. Ki ez az ember?

– Fogalmam sincs – felelte a hadnagy a végsőkig elkeseredve. – Azt mondja, a követtel kell beszélnie. Mégiscsak meg kellene mondania, mit tegyek, kapitány.

Zaj hallatszott a rövidhullámú vevőben, majd egy hisztérikusan izgatott hang azt kérdezte:

– Van ott egyáltalán valaki? Indulok lefelé. Komolyan! Egy percet sem várhatok tovább, azt megmondhatom. – Egy kattanással csend lett.

– A nagy ürre, ismerem ezt a hangot! – mondta a kapitány. – Engedjék le! Az én felelősségemre!

A parancs elment. A helikopter függőlegesen ereszkedett alá, gyorsabban, mint kellett volna; látszott, hogy egy tapasztalatlan, egyszersmind pánikba esett ember tevékenykedik a műszerek körül. A tűgálya tartotta az irányt.

A kapitány közvetlen vonalat tartott fenn Abellel, és a követség teljes készültségi állapotba helyezkedett. A sarkit flotta, amely ott lebegett a levegőben, szűk tíz perccel azután, hogy a jármű leszállt, tüntetően készenléti alakzatot vett fel, majd két óra múlva elment.

Az ebédnél ültek, Abel, Junz és a jövevény. A körülményekhez képest Abel csodálatra méltó hidegvérrel játszotta a közönyös házigazdát. Órák óta megállta, s nem kérdezte meg, miért kér egy Nagy Lovag menedéket.

Junz már sokkal kevésbé bírta türelemmel.

– Az ürre – sziszegte Abelnek. – Mit fog csinálni vele?

– Semmit – mosolygott vissza Abel. – Legalábbis, amíg ki nem derítem, megvan-e a főpolgárom vagy sem. Mielőtt kockáztatok szeretem tudni, ki keveri a kártyát. És mivel ő jött hozzám, a várakozás őt jobban megviseli, mint minket.

Igaza volt. A lovag kétszer kezdett bele egy gyors monológba, és Abel kétszer mondta:

– Kedves lovagom! Üres gyomorral nem jó komoly beszélgetésbe fogni! – Kedvesen mosolygott, és vacsorát rendelt.

A bornál a lovag újra próbálkozott:

– Nyilván kíváncsi rá, miért hagytam ott a Steen kontinenst.

– El nem tudom képzelni, mi lehet az oka – ismerte be Abel –, hogy Steen lovagja megfutamodik a sarkit hajóktól.

Steen töprengő arccal nézett rájuk. Vékony termete és sovány, sápadt arca csupa ideges feszültség volt. Hosszú haját apró csatokkal összefogott tincsekbe rendezte, melyek minden egyes fejmozdulatára zizegve ütköztek egymáshoz, mintha arra akarnák felhívni a figyelmet, hogy Steen semmibe veszi a jelenlegi, rövidre nyírt hajdivatot. Ruhájából és bőréből enyhe parfümillet áradt.

Abel, akinek a figyelmét nem kerülte el, hogy Junz ajka keményen összezáródik, s hogy egy gyors mozdulattal megtapogatja rövidre nyírt, gyapjas haját, arra gondolt, milyen mulatságos volna Junz reagálását látni, ha Steen, a nála megszokott módon, kipirosított arccal és rézvörös körmökkel jelent volna meg.

– Ma volt egy interkontinentális tanácskozás – mondta Steen.

– Igazán? – kérdezte Abel.

Arcizma sem rándult, úgy hallgatta végig a beszámolót a tanácskozásról.

– Huszonnégy óránk sincs! – méltatlankodott Steen. – Mostantól tizenhat óra! Komolyan!

– És ön, X.! – kiáltotta Junz, aki a mese alatt egyre nyugtalanabb lett. – Ön, X.! Azért jött ide, mert a nyomában vannak. Hát ez szép! Abel, íme a bizonyítékunk a térelemző személyazonosságát illetően. Ő lesz az eszköz, amivel kikényszeríthetjük az emberünk kiadatását.

Steen teljes erejéből kieresztette sipító hangját, hogy túlkiabálja Junz tömör baritonját.

– Na de kérem! De komolyan! Maga megőrült. Hallgasson! Engedjen már szóhoz jutni... Kérem excellenciádat, nem emlékszem ennek az embernek a nevére.

– Dr. Selim Junz, lovag.

– Nos hát, dr. Selim Junz, életemben nem láttam még ezt a félkegyelműt vagy térelemzőt vagy mi a csodát. Komolyan! Soha nem is hallottam még ekkora képtelenségről. Az biztos, hogy nem én vagyok X. Igazán megköszöném, ha nem venné a szájára ezt a hülye betűt. Így elhinni Fife nevetséges fantazmagóriáját! Komolyan!

– Akkor miért jött ide lóhalálában? – ragaszkodott Junz az elképzeléséhez.

– Jóságos Sark, hát nem világos? Jaj, mindjárt megfulladok! Komolyan! Ide figyeljen, hát nem érti mit művel Fife?

Abel nagy nyugalommal szakította félbe:

– Ha elmagyarázza, lovag, nem fogjuk félbeszakítani.

– Nos, *önnek* legalább köszönöm. – Arcán a sértett méltóság kifejezésével folytatta: – A többiek nem sokra tartanak engem, mert nem vagyok hajlandó mindenféle papírokkal és statisztikákkal meg efféle unalmas dolgokkal foglalkozni. De, komolyan, hát mire való a hivatal, kérdezem én, ha egy Nagy Lovag igazából nem lehet Nagy Lovag?

De persze, csak mert szeretem a kényelmet, ez még nem jelenti azt, hogy én valami tökfej volnék. Komolyan! Lehet, hogy a többiek vakok, de én látom, hogy Fife füttyöl arra a térelemzőre. Még azt sem hiszem el, hogy létezik egyáltalán. Fife-nak egy éve támadt ez az ötlete, és azóta mesterkedik vele.

Bolondoknak, idiótáknak tekint bennünket. Komolyan! Ilyenek ám a többiek is. Undorító alakok. Ezt az egész rémítő esztelenséget előre kitervelte. Nem lepne meg, ha az a bennszülött, aki állítólag tucatszám gyilkolja a járőröket, Fife egyik ügynöke volna vörös parókában. Vagy ha valóban bennszülött, akkor feltehetőleg Fife bérelte föl.

Kitelik tőle. Komolyan! Képes rá, hogy bennszülötteket használjon fel a saját fajtája ellen. Ennyire aljas.

Az mindenképpen nyilvánvaló, hogy csak ürügyként használja, hogy minket, többieket tönkretessen, s magát a Sark diktátorává kiáltsa ki. Ezt maguk nem látják?

Nincs itt semmiféle X., de ha meg nem állítják, holnap tele fogja kürtölni a szubétert összeesküvésekkel meg vészhelyzetekkel, és ki fogja kiáltani önmagát vezérnek. Ötszáz éve nincs vezérünk a Sarkon, de ez nem fogja Fife-ot megállítani. Legföljebb felfüggesztik az alkotmányt. Komolyan!

Csak én akarom őt megállítani. Ezért kellett elmenekülnöm. Ha még most is Steenen lennék, azóta házi őrizetbe vett volna.

Mihelyt vége lett a tanácskozásnak, ellenőrzés alá vették a személyi kikötőmet; megszállták az emberei. A kontinentális autonómia teljes semmibevevése! Ilyet csak egy pimasz fráter csinálhat! Komolyan! De hiába olyan nagy gazember, mégsem volt elég okos! Azt gondolta, valamelyikünk esetleg megpróbálja elhagyni a bolygót, ezért figyeltette az úrkikötőket. De – itt rókamosollyal halk kuncogást hallatott – az nem jutott eszébe, hogy a helikopter kikötőket is figyeltesse!

Talán azt hitte, nincs a bolygón biztonságos hely a számunkra. Nekem azonban eszembe jutott a trantori nagykövetség. Erre persze a többiek nem gondoltak. Úgy fárasztanak. Különösen Bort. Ismerik Bortot? Rettenetesen faragatlan. Ráadásul *mocskos*. Úgy beszél rólam, mintha valami rossz lenne abban, hogy valaki tiszta és jó szagot áraszt.

Ujjhegyeit az orrához emelte, és finoman beszívta a levegőt.

Abel könnyedén Junz csuklójára tette a kezét, mert ez utóbbi nyugtalanul mocomogni kezdett a székében.

– Ön egy családot hagyott hátra – mondta Abel. – Gondolt-e rá, hogy őket Fife továbbra is sakkban tarthatja?

– Nem zsúfolhattam be minden szerettemet a helikopterbe. – Steen arcát pír futotta el. – Fife nem mer hozzájuk nyúlni. Különben is, holnap visszamegyek.

– Hogyan? – érdeklődött Abel.

Steen meglepetten nézett rá. Keskeny ajkai szétváltak.

– Szövetséget ajánlok excellenciádnak. Nem tehet úgy, mintha a Trantort nem érdekelné a Sark. Nyilván meg fogja mondani Fife-nak, hogy bármiféle

kísérlet a Sark alkotmányának megváltoztatására elkerülhetlenné tenné a Trantor fegyveres beavatkozását.

– Nemigen látom, hogyan volna ez lehetséges, még ha úgy érzem is, hogy a kormányom támogatna – mondta óvatosan Abel.

– Hogyan volna *nem* lehetséges? – méltatlankodott Steen. – Ha majd ő irányítja az egész kyrtkereskedelmet, fel fogja emelni az árat, koncessziót kér a gyors szállításra és minden egyébre.

– Nem önök ellenőrzik a jelenlegi árat?

Steen hátravetette magát ültében.

– Hát, komolyan! Nem ismerek minden részletet! Legközelebb számokat fog kérni tőlem. Jóságos ég, maga éppolyan kellemetlen, mint Bort! – Aztán észbe kapott, és halkan felnevetett. – Csak csúfolódom, természetesen. A Trantor köthet megállapodást velünk, többiekkel. Cserében a segítségükért teljesen jogos volna, hogy a Trantor kedvezményes feltételeket vagy akár egy kisebb érdekeltséget kaphasson a kereskedelemben.

– És hogy vegyük elejét, hogy a fegyveres beavatkozás Galaxis méretű háborúvá szélesedjen?

– Ó, hát tényleg nem érti? Pedig világos, mint a nap. Önök nem *agresszorok* lesznek. Csak megelőzik a polgárháborút, ami tönkretenné a kyrtkereskedelmet. Én bejelenteném, hogy segítséget kértem önöktől. Világok választanak el a helyzetet az agressziótól. Az egész Galaxis az önök oldalán állna. Na persze ha a Trantor nyertesként kerül ki az ügyből, hát ehhez senkinek semmi köze. Komolyan!

Abel összekulcsolta göcsörtös ujjait, és figyelmesen tekintett le rájuk.

– Nem hiszem, hogy komolyan gondolja, hogy az erőket egyesíti a Trantorral.

Steen bágyadtan mosolygó arcán egy pillanatra gyűlölködő kifejezés jelent meg.

– Inkább a Trantor, mint Fife!

– Nem szeretem a fenyegető haderőt – mondta Abel. – Nem várhatunk, amíg az ügyek egy kicsit...?

– Nem, nem! – tiltakozott Steen. – Egy napot se! Komolyan! Ha nem határozza el magát most rögtön, utána már késő lesz. Ha egyszer átlépte a határt, onnan már megszégyenülés nélkül nem vonulhat vissza. Ha most segít nekem, Steen népe felsorakozik mögém, s a többi Nagy Lovag csatlakozik hozzám. Ha akár csak egy napot is vár, beindul Fife propagandagépezete. Kikiált hitehagyottnak. Komolyan! Én! *Én!* Hitehagyott! Ki fogja használni a Trantor iránti összes előítéletet, amit csak fel tud szítani, és tudja, ne sértődjön meg, de az azért nem kevés.

– És ha megkérjük, engedje meg, hogy beszéljünk a térelemzővel?

– Mi jó származna abból? Kettős játékot fog úzni. Nekünk azt fogja mondani, hogy a florinai idióta térelemző, önöknek viszont azt, hogy a térelemző egy florinai idióta. Maguk nem ismerik őt. Szörnyű ember!

Abel ezen elgondolkodott. Magában dünnyögött, mutatójja szelíden vert valamiféle ritmust. Aztán megkérdezte:

– Tudja, ugye, hogy a főpolgár a kezünkben van?

– Miféle főpolgár?

– Az, aki megölte a járőröket és a sarkitot.

– Ó! Nahát, komolyan! Gondolja, hogy Fife törödni fog ezzel, ha az egész Sark megszerzéséről van szó?

– Azt hiszem. Tudja, nem arról van szó, hogy a főpolgár a miénk. Az elfogása körülményeiről van szó. Azt hiszem, lovag, Fife meg fog hallgatni engem, még hozzá nagyon is alázatosan.

Ismeretségük alatt Junz most első ízben érezte az öreg Abel hangjában a hidegség némi enyhülését. Nála ez a megelégedettség, már-már a diadal jele volt.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

A fogoly

Lady Samia Fife számára szokatlan érzés volt a dühödt csalódottság. Példa nélkül álló, sőt elképzelhetetlen volt, hogy immár órák óta reményeiben mecsalatra érezte magát.

Az úrkikötő parancsnoka pontosan úgy viselkedett, mint korábban Racety kapitány. Udvarias volt, talán túlzottan alázatos is, egész boldogtalannak tűnt, egyre-másra sajnálkozott, tagadta, hogy a legcsekélyebb mértékben is ellenkezni akarna vele – de makacsul ellenszegült az ő világosan kinyilvánított akaratának.

A lány végül kénytelen volt – mintha bizony közönséges sarkit volna – az óhaja kifejezésétől elállva a jogait követelni.

– Gondolom, mint polgárnak, jogom van bármelyik érkező hajóhoz kimenni, ha úgy akarom! – mondta.

Magánkívül volt a dühtől.

A parancsnok megköszörülte a torkát, s ráncoktól barázdált arcán a fájdalmas kifejezés, ha lehet, még jobban elmélyült.

– Ami azt illeti, Lady, mi egyáltalán nem óhajtjuk korlátozni önt. Mindössze arról van szó, hogy különleges parancsot kaptunk az ön édesapjától: azt, hogy tiltsuk meg önnek a hajóval való találkozást.

– Tehát el kell hagynom a kikötőt? – kérdezte fagyosan Samia.

– Nem, Lady. – A parancsnok boldog volt, hogy egyezkedhet. – Arra nem kaptunk utasítást, hogy önt kizárjuk a kikötő területéről. Ha itt óhajt maradni, megteheti. De minden tiszteletünk ellenére meg kell akadályoznunk, hogy közelebb menjen a kilövőállásokhoz.

Azzal elment, Samia pedig továbbra is ott ülhetett magánautója haszontalan fényűzésétől körülvéve, mintegy száz méterrel beljebb a kikötő legkülső bejáratától. Ott már várták és szemmel tartották. Minden bizonnal továbbra is szemmel fogják tartani. Ha csak egy keréknyomnyit is előbbre gurulna, gondolta magában méltatlankodva, talán tönkre is tennék az autóját.

Összeszorította a fogát. Nem volt rendes az apjától, hogy ezt tette vele. Mindig ilyen volt. Őt mindig mindenki úgy kezelte, mintha a világon semmit sem értene. Holott ő úgy gondolta, hogy mindent ért.

Fölállt a székéből, és elébe ment; amióta anya meghalt, ilyesmit nem tett meg senki másnak. Átölelte, szorosán magához vonta, minden munkáját félretette a

kedvéért. Még a titkárát is kiküldte a szobából, mert tudta, hogy a lányt tisztítja a bennszülött mozdulatlan, fehér lárvaarcának látványa.

Majdnem olyan volt, mint a régi szép időkben, amikor még élt a nagyapja, s apja nem volt Nagy Lovag.

– Mia, gyermekem, már számoltam az órákat. Nem is tudtam, hogy a Florina ilyen messze van. Amikor meghallottam, hogy azok a bennszülöttek a te hajódon bújtak el, épp azon, amit azért küldtem, hogy gondoskodjam a biztonságodról, majd eszemet vesztettem!

– Papa! Semmi okod nem volt az aggodalomra.

– Nem volt? Már azon voltam, hogy kiküldöm a flottát, és katonai kísérettel hozatlak haza.

A gondolatra mindketten elnevettek magukat. Percek teltek el, mire Samia vissza tudta fordítani a beszélgetést arra a témára, ami mindenekfelett foglalkoztatta.

Mintegy mellékesen megkérdezte:

– Mit fogsz csinálni a potyautasokkal, papa?

– Miért érdekel, Mia?

– Ugye, nem gondolod, hogy meg akartak ölni téged, vagy ilyesmi?

– Ne foglalkozz ilyen rémítő gondolatokkal – mosolyodott el Fife.

– Ugye, nem gondolsz ilyesmire? – makacskodott a lány.

– Persze hogy nem.

– Helyes. Mert én beszéltem velük, papa, és nem hiszem, hogy mások lennének, mint nyomorult ártatlan emberek. Nem érdekel, mit mond Racety kapitány.

– Ahhoz képest, hogy csupán “nyomorult ártatlan emberek”, elég sok törvényt áthágtak, Mia.

– Nem bánhatsz velük úgy, mint közönséges bűnözőkkel, papa. – A lány hangja ijedten csapott a magasba.

– Hogyan másképp?

– A férfi nem is bennszülött. Ő egy Föld nevű bolygóról jött, pszichoszondázásnak vetették alá, így nem felelhet a tetteiért.

– Nos, az ilyesmit a biztonsági szolgálat felismeri, drágám. Nyugodtan rájuk bízhatod a dolgot.

– Nem, ez az ügy nagyon fontos, nem hagyhatjuk csak rájuk. Nem fogják érteni. Senki sem érti. Csak én!

– Az egész világon csak te, Mia? – kérdezte az apja elnézően, és egyik ujjával megcírógatta a lány homlokába hulló egyik hajfürtjét.

– Csak én! Csak én! – kiáltotta hevesen Samia. – Mindenki más azt fogja gondolni, hogy a férfi bolond, de én biztos vagyok benne, hogy nem az. Azt mondja, valami nagy veszedelem fenyegeti a Florinát és az egész Galaxist. Ő

térelemző, és te is tudod, hogy az ilyenek jártasak a kozmogóniában. Ő csak tudja!

– Honnan tudod, Mia, hogy térelemző?

– Ő állítja magáról.

– És milyen részleteket adott elő arról a veszedelemről?

– Nem tudja a részleteket. Pszichoszondázták. Hát nem érted, hogy épp ez a döntő bizonyíték? Túl sokat tud. Valakinek az volt az érdeke, hogy eltitkolja a dolgot. – A lány hangja ösztönösen elhalkult, és fátyolosan bizalmassá vált. Legyőzte a vágyat, hogy hátrapillantson. – Hát nem érted, ha hamis az elmélete, akkor semmi szükség nem lett volna rá, hogy megszendázzák!

– Ha így áll a dolog, miért nem ölték meg? – kérdezte Fife, de már meg is bánta a kérdést. Semmi értelme, hogy kínozza a lányt.

Samia ezen elgondolkodott, de hiába.

– Ha utasítod a szolgálatot, hogy engedjenek engem beszélni vele, majd kiderítem – mondta. – Bennem megbízik. Tudom. Én többet ki tudok szedni belőle, mint a szolgálat. Kérlek, szólj nekik, hogy engedjenek hozzá, papa. Nagyon fontos.

Fife szelíden megszorította a lány ökölbe zárt kezét, és rámosolygott.

– Még ne, Mia. Még ne. Néhány órán belül a harmadik személy is a kezünkben lesz. Azután, talán.

– A harmadik személy? A bennszülött, aki az összes gyilkosságot elkövette?

– Pontosan. A hajó, amelyik hozzá, körülbelül egy óra múlva száll le.

– És addig semmit sem csinálsz a bennszülött lánnyal és a térelemzővel?

– Semmit a világon.

– Jó. Ott leszek a hajónál. – A lány fölállt.

– Hová mész, Mia?

– A kikötőbe, apa. Sok kérdésem van ehhez a másik bennszülöthöz. – Nevetett. – Majd megmutatom neked, hogy a lányod kész detektív!

De Fife nem viszonzta a nevetését.

– Jobban szeretném, ha nem tennéd – mondta.

– Miért?

– Nagyon fontos, hogy ennek az embernek az érkezésekor semmi szokatlan ne történjék. A te jelenléted a kikötőben túlságosan gyanús volna.

– Mi következne belőle?

– Nem magyarázhatok el neked diplomáciai fortélyokat, kislányom.

– Ugyan már, diplomáciai fortélyok! – A lány odahajolt hozzá, gyors csókot nyomott a homloka középre, és kiment.

Most pedig tehetetlenül itt ült a kocsiban, miközben a feje fölött a magasban nőni kezdett egy pontocska, kis sötét folt a késő délutáni ragyogásban.

Megnyomta a kesztyűtartó gombját, és kivette a pólószemüvegét. Rendszerint arra használta, hogy követni tudja a sztratoszferikus pólójáték egyszemélyes kilométerfalóinak forgó-keringő ugrádozását a magasban. De komolyabb dolgokra is lehetett használni. Föltette a szemére, és a pontocska nyomban apró hajóvá változott, még a hátsó meghajtó vöröses derengését is tisztán ki lehetett venni.

Legalább látni fogja azt az embert, amikor elvonulnak, s majd azután valahogy szerét ejti, hogy beszélgesse vele.

A Sark betöltötte a képernyőt. Egy teljes szárazföld meg egy fél óceán, amelynek egy részét elhomályosította az alatt elterülő felhők fakó pamutfhérsége.

Amikor Genro megszólalt, csupán egyenetlen beszédritmusa jelezte, hogy az esze kénytelen-kelletlen az előtte lévő műszerekkel van elfoglalva.

– Az úrkikötőt nem fogják nagy erővel őrizni. Ezt is én javasoltam így. Azt mondtam, hogy az érkező hajóknak a megszokottól eltérő fogadása figyelmeztetheti a Trantort, hogy itt valami készül. Azt mondtam, a siker azon múlik, hogy a Trantor ne tudja, valójában hogy állnak az ügyek, amíg már túl késő nem lesz. De hát ez mind nem érdekes.

– Mi a különbség? – rántotta meg Terens mogorván a vállát.

– Teljes mértékben rajtad múlik. A keleti kapuhoz legközelebb eső leszállóaknát fogom választani. Te a hátsó biztonsági kijáraton szállsz majd ki, mihelyt földet érünk. Lépj ki, de ne menj túl gyorsan a kapu felé. Vannak papírjaim, amelyekkel ha igaz, baj nélkül átjuthatsz. Baj esetén rád bízom, tégy, amit szükségesnek gondolsz. A múltban történtek alapján, úgy vélem, ennyire megbízhatom benned. A kapun túl várni fog egy kocsí, az majd elvisz a követségre. Ennyi az egész.

– És magával mi lesz?

A Sark hatalmas, tagolatlan, vakító barnákkal, zöldekkel, kékekkel és felhőfehérekkel tarkított gömbje lassan megelevenedett, felszínét folyók szabdalták és hegyek gyűrtek ráncossá.

Genro hűvösen és rosszkedvűen mosolygott.

– Neked csak magadért fájjon a fejed. Ha rájönnek, hogy elmentél, lehet, hogy engem mint árulót lelőnek. Ha úgy látják, hogy képtelen voltam rá, hogy megállítsalak, lehet, hogy csak lefokoznak. Az utóbbi a kívánatosabb, megkérlek hát, hogy mielőtt elmész, használj ellenem idegkorbácsot.

– Tudja, milyen az idegkorbács? – kérdezte a főpolgár.

– Eléggé. – A férfi homlokán apró izzadságcseppek ütöztek ki.

– Honnan tudja, hogy nem ölöm meg utána? Hiszen én lovaggyilkos vagyok.

– Tudom. De azzal nem segítesz magadon, ha engem megölsz. Csak az idődet vesztegetnéd. Én vállalom a nagyobb kockázatot.

A Sark látképe betöltötte az ernyőt, a peremvidékek sebesen száguldottak kifelé a látómező szélein, a kép közepe megnagyobbodott, és újabb peremvidékek tűntek el a széleken. Már egy sarkit város szivárványos képét is ki lehetett venni.

– Remélem – mondta Genro –, nem képzeled, hogy önállósíthatod magad. A Sark erre nem alkalmas hely. Ez itt nem a Trantor, és nem is a lovagok. Ne felejtse el.

Most már határozottan kirajzolódott egy város látképe; mellette megnagyobbodott, majd úrkikötővé vált egy zöldesbarna folt, és lassan emelkedett feléjük.

– Ha a Trantor egy órán belül nem szerez meg téged, még az est beállta előtt a lovagok kezébe kerülsz. Nem állok jól azért, amit esetleg a Trantor fog csinálni veled, de a Sarkról vannak elképzeléseim.

Terens szolgált valaha a közigazgatásban – tudta, mit tenne a Sark egy lovaggyilkossal.

A kikötő képe szilárdan megállt a képernyőn, de Genro már nem nézett rá. Műszereket kapcsolgatott, s lefelé irányította az impulzusvezérlésű sugarat.

A hajó lassan, egy mérföld magasságban megfordult a levegőben, majd farokkal lefelé helyezkedett.

Az akna fölött száz méterrel a gépek feldübörögtek. A hidraulikus rugózáson át Terens érezte a motorok rázkódását. Elszedült ültében.

– Fogd a korbácsot – mondta Genro. – Gyorsan! Minden másodperc számít. A vészkijárat be fog záródni mögötted. Öt percig csak csodálkozni fognak azon, hogy miért nem nyitom ki a főajtót, újabb öt perc lesz, míg behatolnak, és még öt, mire téged megtalálnak. Tizenöt perced van, hogy kijuss a kikötőből és beszállj a kocsiba.

A rázkódás megszűnt, s Terens a sűrű csendből rájött, hogy leértek a Sarkra.

Az elmozduló diamágneses mezők vették át az irányítást. A jacht méltóságteljesen megdőlt, majd lassan az oldalára billent.

– Most! – kiáltotta Genro. Egyenruhájából csavarni lehetett az izzadságot.

Terens, zúgó fejjel, elhomályosuló szemmel felemelte az idegkorbácsot...

Csípős sarkit ősz fogadta. Éveket töltött el a bolygó rideg éghajlatán, míg már csaknem elfelejtette a Florina örök, szelíd júniusi melegét. Most visszatértek a

közszolgálatban eltöltött napok emlékei, de úgy, mintha soha el se hagyta volna a lovagok e világát.

Csakhoggy most menekült volt, és a legnagyobb bűn, egy lovag meggyilkolásának bélyegét viselte.

A szívverése üteméhez igazította a lépteit. Maga mögött hagyta a hajót és benne Genrót, a korbács okozta kínba fagyva. Az ajtó puhán becsukódott utána, és ő végigment egy széles, kövezett úton. Nyüzsögtek körülötte a munkások és szerelők. Mindenkit elfoglalt a munkája, a tennivalói, nem álltak le, hogy belebámuljanak egy idegen képébe. Nem volt rá okuk.

Látta-e egyáltalán valaki, hogy kiszállt a hajóból?

Megállapította, hogy senki, különben azóta már hallaná az üldözők lármáját.

Egy futó mozdulattal megtapintotta a sapkáját. Továbbra is takarta a fülét, és rajta volt a tapintásra puha kis medál. Genro azt mondta, ezzel fogják majd azonosítani. A Trantorról jött emberek ezt a napfényben csillogó medált fogják keresni.

Levehetné, dönthetne úgy, hogy elmegy egy másik hajóval – valahogy. Elszökhetne a Sarkról – valahogy. Megszökhetne – valahogy.

Túl sok ennyi “valahogy”! A szíve mélyén tudta, hogy útja végéhez ért, és ahogy Genro mondta, ez lehetett a Trantor is, de a Sark is,

Gyűlölte és rettegte a Trantort, de tudta, hogy a Sarkot nem választhatja, nem szabad választania.

– Maga! Maga ott!

Terens megdermedt. Jeges rémülettel pillantott föl. A kapu harminc méterre volt. Ha futni kezdene... Csakhoggy egy szaladó embert nem engednek át. Ilyesmit nem mert megtenni. Nem szabad szaladnia.

A fiatal nő egy olyan kocsi nyitott ablakából nézett ki, amelyet Terens sohasem, még a Sarkon eltöltött tizenöt év alatt sem látott. Fémesen csillogott, és csak úgy szikráztak rajta az áttetsző drágakövek.

– Jöjjön ide – szólta a nő.

Terenset lassan a kocsinhoz vitte a lába. Genro azt mondta, a trantori kocsi a kapun kívül vár rá. Ezt mondta vagy nem? Nőt küldenének egy ilyen megbízással? Helyesebben lányt. Sötét bőrű, gyönyörű arcú lányt.

– Ugye, azzal a hajóval érkezett, amely épp most ért földet? – kérdezte a lány.

A férfi hallgatott.

A lány elveszítette a türelmét.

– De hiszen láttam, amint kiszállt a hajóból! – Megigazította pólószemüvegét. Terens már látott ilyen szemüveget.

– Igen, igen – motyogta Terens.

– Akkor szálljon be.

A lány kinyitotta az ajtót. A kocsi belül még pazarabb volt. A puha ülés vadonatúj, parfümös illatot árasztott, a lány pedig mesészep volt.

– Maga a legénységhez tartozik? – kérdezte.

Most vizsgáztatja, gondolta Terens.

– Tudja, hogy ki vagyok – felelte. Futó mozdulattal megérintette a medált.

A motor zaját nem is lehetett hallani, amikor a kocsi hátrált, majd megfordult.

A kapunál Terens szinte belesimult a puha, hús, kyrttel borított kárpitba, de óvatosságra nem volt szükség. A lány magabiztos szavaira egyszerűen átengedték őket.

– Ez az ember velem van. Samia Fife vagyok.

Másodpercekbe telt, mire az elcsigázott Terens meghallotta és megértette ezt. Amikor merev testtel előrebillent ültében, a kocsi már százzal ment a gyorsúton.

Az egyik kikötői munkás fölnézett, és belemotyogott valamit a kabátja hajtókájába. Azután bement az épületbe, és folytatta a munkáját. Főnöke összevont szemöldökkel jegyezte meg magában, hogy beszélnie kell Tippel arról a szokásáról, hogy cigarettaszívás ürügyén egyhuzamban félórát is elidőzik odakint.

A kikötőn kívül várakozó autóban bosszúsán megszólalt a két ember közül az egyik:

– Beszállt egy kocsiba egy lányhoz? Miféle kocsiba? Miféle lányhoz? – Sarkit öltözéke ellenére a kiejtése határozottan mutatta, hogy a Trantori Birodalom arkturi világaira való.

Társa sarkit volt, alaposan tájékozott a tévés hírek világában. Amikor a szóban forgó autó kigördült a kapun, sebességre kapcsolt, majd irányt változtatva fölzugott a gyorsforgalmi útra, félig fölemelkedett, és felkiáltott:

– Ez Lady Samia kocsija! Nincs még egy ilyen! Jóságos Galaxis, most mit tegyünk?

– Kövessük – vágta rá a másik.

– De hát Lady Samiát...

– Bánom is én, kicsoda. Te se törődj vele. Feladatot teljesítünk, nem?

Ők is megfordultak, majd fölkapaszkodtak a széles, majdnem üres sávokra, amelyeken csak a leggyorsabb utazás volt engedélyezve.

– Azt a kocsit nem érjük utol – nyögte a sarkit. – Mihelyt kiszűr bennünket, kikapcsolja az ellenállást. Akár kettő ötvennel is tud menni.

– Eddig tartja a százat – mondta az arkturi, azután kisvártatva hozzátette: – Nem a szolgálathoz megy. Ez már biztos.

Pár perc múlva megint megszólalt:

– És nem is a Fife palotába.

Újabb idő elteltével azt mondta:

– Lőjenek ki az ürbe, ha tudom, hová megy. Megint kifelé tart a városból.

– Honnan tudjuk, hogy a lovaggyilkos ül a kocsijában? – kérdezte a sarkit.

– És ha ez valami trükk, hogy elcsaljanak bennünket az őrhelyünkről? Nem is próbál lerázni minket, és be sem ülne ebbe az autóba, ha nem *akarná*, hogy kövessék. Két mérföldről sem lehet mással összetéveszteni.

– Tudom, de Fife nem a lányát küldené, ha el akarna téríteni bennünket az útból. Egy csapat járőr jobban megoldhatná a feladatot.

– Lehet, hogy nem is a Lady ül benne.

– Ki fogjuk deríteni, pajtás. Lassít. Húzz el mellette, s a következő sarkon állj meg!

– Beszélni akarok magával – mondta a lány.

Terens arra a meggyőződésre jutott, hogy ez nem szokásos csapda, aminek kezdetben gondolta. A lány valóban Fife Ladyje. Annak kellett lennie. Mintha föl sem vetődött volna benne, hogy joggal vagy anélkül bárki is feltartóztathatta volna.

Még csak hátra se pillantott, hogy lássa, nem követik-e. Terens háromszor is látta egy-egy kanyarodáskor ugyanazt az autót mögöttük, mindig azonos távolságra, sohasem közelebb, de le sem maradva tőlük.

Nem volt közönséges autó. Esküdni mert volna rá. Talán a Trantoré – ami helyénvaló volt – vagy a Sarké, s ebben az esetben a Lady elfogadható túsznak ígérkezett.

– Hajlandó vagyok beszélni – mondta.

– Maga azon a hajón volt, amelyik elhozta a bennszülöttet a Florináról? Akit köröznék a gyilkosságokért?

– Mondtam, hogy igen.

– Nagyon jó. Azért hoztam ki ide, hogy zavartalanul beszélgethessünk. Útközben kikérdezték a bennszülöttet?

Micsoda naivitás, gondolta Terens. Az ilyet nem lehet tettetni. A lány tényleg nem tudja, ki ő. Óvatosan válaszolta:

– Igen.

– Maga jelen volt a kihallgatáson?

– Igen.

– Jó. Gondoltam. Egyébként miért hagyta el a hajót?

Ezt kellett volna legelőször kérdeznie, gondolta Terens.

– Úgy volt, hogy különleges jelentést hozok a... – kezdte, majd tétován elhallgatott.

A lány a habozást látva lecsapott rá.

– Az apámnak? Miatta ne fájjon a feje. Én majd megvédem. Megmondom, hogy az én utasításomra jött el velem.

– Nagyon jó, Lady.

Az a szó, hogy “lady”, valósággal felkavarta. A lány lady volt, e föld legelőkelőbb hölgye, ő pedig florinai volt. Az az ember, aki meg tudott ölni járőrököt, könnyen megtanulhatta, hogyan kell lovagot gyilkolni; egy lovaggyilkos pedig ugyanilyen alapon belenézhetett egy lady arcába!

Ránézett a lányra, s a pillantása keményen, kutatva, fölülről szegeződött a tiltott arcra.

A lány csodaszép volt.

S mert egyszersmind az ország leghatalmasabb ladyje is volt, nem mérte föl, mit jelent ez a pillantás.

– Azt akarom, hogy mondjon el nekem mindent, amit a kihallgatáson hallott – mondta. – Mindent tudni akarok, amit a bennszülött mondott. Nagyon fontos.

– Megkérdezhetem, Lady, miért érdeklődik a bennszülött után?

– Nem – felelte a lány kertelés nélkül.

– Ahogy óhajtja, Lady.

Terens nem tudta, mit mondjon. Félig öntudatlanul arra várt, majd csak beéri őket az üldözők kocsija. Tudata másik fele egyre inkább ráébredt a mellette ülő lány arcának és testének szépségére.

A közszolgalatban tevékenykedő florinaiak és a főpolgárok elméletileg nőtlen emberek voltak. A jelenlegi gyakorlatban legtöbbjük ahol tudta, áthágta a szigorú szabályokat. Terens is megtette, amit meg mert tenni, és amit előnyösnek tartott e téren. Tapasztalatai a legjobb esetben sem voltak kielégítőek.

Így annál nagyobb jelentőséggel bírt, hogy soha nem ült még ilyen közel egy gyönyörű lányhoz, ilyen fényűző autóban, mindenki mástól háborítatlanul.

A lány várta, mikor szólal végre meg, sötét (de milyen sötét!) szemében kíváncsiság lobogott, telt, piros ajka az izgalomtól megnyílt – szépségét a csodálatos kyrt csak még inkább kiemelte. És sejtelve sem volt róla, hogy *bárki* is veszedelmes gondolatokat forgathat Lady Fife személyével kapcsolatban.

A férfi öntudatának az a fele, amelyik az üldözőket várta, kialudt.

Hirtelen ráeszmélt, hogy egy lovag meggyilkolása végső soron nem is a bűnök legsúlyosabbika.

És nem is tudatosult benne, hogy ő az, aki mozdul. Tudni csak annyit tudott, hogy a lány apró teste a karjában van, a következő pillanatban megmerevedik, felkiált, de ő az ajkával beléfojtja a kiáltást...

Kezeket érzett a vállán, és a hátát hűvös légáram csapta meg a nyitott kocsiajtó felől. Ujjai a fegyvere után kotorásztak, de már késő volt. Kitépték a kezéből.

Samia némán kapkodott levegő után.

– Láttad, mit csinált? – kérdezte elszörnyedve a sarkit.

– Ne törődj vele! – csattant fel az arkturi. Kis fekete tárgyat tett a zsebébe, és egy simitással lezárta az illesztést. – Fogd meg! – mondta.

A sarkit dühödten rángatta ki Terenset a kocsiból.

– A lány meg hagyta – dűnnyögte. – Hagyta!

– Maguk kicsodák? – kiáltotta váratlan erővel Samia. – Az apám küldte magukat?

– Ne kérdezzen, kérem – szólt az arkturi.

– Maga külföldi – förmedt rá Samia.

– A Sarkra mondom, be kéne törnöm a koponyáját! – emelte föl az öklét a sarkit.

– Hagyd abba! – mondta az arkturi. Megragadta a sarkit csuklóját, és hátrább taszította.

– Mindennek van határa! – morogta a sarkit. – A lovaggyilkosságot el tudom viselni. Magam is szívesen megölnék párat, de lesben állni és figyelni, amit ez a bennszülött művelt itt, már nekem is túl sok.

– Bennszülött? – sikította Samia.

A sarki előrehajolt, és gonoszul lekapta Terens fejről a sapkát. A főpolgár elsápadt, de nem mozdult. Rezzentlen tekintettel nézte a lányt. Homokszerű haját enyhén borzolta a szellő.

Samia a lehető legtávolabbra húzódott hátra a koci ülésén, majd hirtelen a két kezébe temette az arcát; bőre kifehéredett ujjai nyomása alatt.

– Mit csináljunk a lánnyal? – kérdezte a sarkit.

– Semmit.

– Látott bennünket. Egy mérföldre sem jutunk el, már a nyakunkra hozza az egész bolygót.

– Meg fogod ölni Fife Ladyjét? – kérdezte maró gúnnyal az arkturi.

– Na, nem. De tönkretelhetjük a kocsiját. Mire rádiótelefonhoz jut, mi már biztonságban leszünk.

– Nem szükséges. – Az arkturi behajolt a kocsiba. – Lady, csak egy percünk van. Hall engem?

A lány nem mozdult.

– Jobban teszi, ha hall – mondta az arkturi. – Sajnálom, hogy megzavartuk egy gyengéd pillanatában, de szerencsére ki is használtuk ezt a pillanatot. Háromdimenziós kamerával sikerült megörökítenünk a jelenetet. Nem blöffölök. Miután útjaink elválnak, biztonságos helyre fogom továbbítani a negatívot, és ha bármi módon beavatkozik az ügybe, akkor kénytelenek leszünk kellemetlenségeket okozni önnek. Bizonyára érti, mire gondolok.

Elfordult.

– Egy szót sem fog szólni a dologról. Egy szót sem. Gyerünk, főpolgár.

Terens megindult. Hátra sem nézhetett a kocsiban lévő fehér, elgyötört arcra.

Akármi jön is ezután, ő már megérhette a csodát. Egy percig csókolhatta a Sark legbüszkébb hölgyét, érezhette puha, finom ajkának gyengéd érintését.

TIZENHATODIK FEJEZET

A vádlott

A diplomáciának megvan a maga sajátos nyelv- és viselkedéskészlete. A független államok képviselőinek egymás közti kapcsolata, ha szigorúan követi a protokoll szabályait, stilizált és humoros hatást keltő. A “nemkívánatos következmények” kifejezés a háború szinonimája, a “megfelelő intézkedés” pedig a lemondást jelenti.

Abel, ha rajta állt, szívesen elhagyta a diplomácia virágnyelvét. Őt és Fife-ot szoros személyes kapocs fűzte össze, bátran lehetett tehát az az idősebb ember, akivel egy pohár bor mellett barátián el lehet beszélgetni.

– Nehezen értem utol, Fife.

Fife mosolygott. Könnyedén, fesztelenül viselkedett.

– Zsúfolt napom volt, Abel.

– Igen. Hallottam róla.

– Steen? – érdeklődött óvatosan Fife.

– Részben. Steen körülbelül hét órája van nálunk.

– Tudom. Az is az én hibám. Nem gondolt rá, hogy visszaküldje hozzánk?

– Attól tartok, nem.

– Pedig bűnöző.

Abel kuncogott, s a lusta buborékokat figyelve forgatta kezében az üvegkelyhet.

– Szerintem kitalálhatunk a számára valami ügyet, amiért politikai menekültként kezelhetjük. A csillagközi törvény védelmet nyújt neki trantori területen.

– A kormánya támogatni fogja ebben?

– Azt hiszem, igen, Fife. Nem volnék harminchét éve külszolgálatos, ha nem tudnám, mit fog támogatni a Trantor, és mit nem.

– Elintézhetem, hogy a Sark a visszahívását kérje.

– Mi jó származna belőle? Én békés ember vagyok, akivel jól ki tudnak jönni. Az utódom lehet akárki.

Hallgattak egy sort. Fife oroszlánfeje csupa ránc volt.

– Az az érzésem, javasolni akar valamit.

– Igen. Van önnél egy emberünk.

– Miféle emberük?

– Egy térelemző. A Föld bolygó szülötte, amely melleleg a trantori fennhatóság alatt álló terület része.

– Steen mondta ezt?

- Többek között.
- Ő látta ezt a földlakót?
- Nem említette, hogy látta volna.
- Nos, nem látta. Ilyen körülmények között kétlem, hogy bízhat a szavában.

Abel letette a poharát. Kezét lazán összekulcsolta az ölében, és azt mondta:

– Ami azt illeti, biztos vagyok benne, hogy a földlakó létezik. Én mondom, Fife, ebben a dologban egyezsége kellene jutnunk. Nálam van Steen, önnél a földlakó. Bizonyos értelemben egyformán állunk. Mielőtt továbbvinné időszerű terveit, mielőtt lejár az ultimátum, és *coup d'état*-t rendez, miért ne beszélgethetnénk az általános kyrthelyzetről?

– Nem látom be, mi szükség volna rá. Ami most a Sarkon történik, az teljes mértékben belügy. Hajlandó vagyok személyesen kezeskedni azért, hogy az itteni politikai eseményektől függetlenül nem lesz beavatkozás a kyrtkereskedelembe.

Abel belekortyolt a borába, s úgy látszott, mintha erősen gondolkozna. Aztán megszólalt:

– Az az érzésem, van egy másik politikai menekültünk is. Különös eset. Egyébként az ön egyik florinai alattvalója. Főpolgár. Myrlyn Terensnek nevezi magát.

Fife szemében fény lobbant.

– Ezt félig meddig sejtettük. A Sarkra, Abel, van egy határ, ameddig a Trantor nyíltan beavatkozhat ennek a bolygónak az ügyeibe. Az az ember, akit elraboltak, gyilkos. Belőle nem csinálhatnak politikai menekültet.

– Nos, tehát kell magának az az ember?

– Alkun töri a fejét? Erről van szó?

– A tanácskozásról, amit említettem.

– Egy florinai gyilkos miatt? Szó sem lehet róla.

– Csakhogy az a mód, ahogy a főpolgárnak sikerült átszöknie hozzánk, meglehetősen különös. Talán érdekelni fogja...

Junz a fejét rázva járkált föl-alá. Már jócskán benne jártak az éjszakában. Aludni szeretett volna, de tudta, hogy ahhoz újra altató kellene.

– Lehet, hogy erővel kellett volna fenyegetőznöm, ahogy Steen tanácsolta – mondta Abel. – Rossz lett volna. Szörnyű kockázattal és bizonytalan kimenettel. Mégis, amíg a főpolgárt ide nem hozták, nem láttam más lehetőséget, kivéve természetesen a semmittevés politikáját.

Junz hevesen rázta a fejét.

– Nem. Valamit tenni kell. Már a zsarolásig fajult a dolog.

– Technikai értelemben, feltételezem. Ön szerint mit kellett volna tennem?
– Pontosán azt, amit tett. Én nem vagyok képmutató, Abel. Legalábbis igyekszem, hogy ne legyek az. Nem ítélem el a módszereit, ugyanakkor hasznosítani akarom minden eredményét. De mondja, mi van a lányal?

– Nem lesz bántódása addig, amíg Fife tartja magát az alkuhoz.

– Sajnálom őt. Egyre kevésbé szeretem a sarkit arisztokráciát azért, amit a Florinával művelt, de ettől függetlenül sajnálatot érzek a lány iránt.

– Ha mint egyén nézem, igen. Csakhogy a valódi felelősség magát a Sarkot terheli. Figyeljen rám, öregem, csókolt már valaha lányt autóban?

Junz szája sarkában huncut mosoly jelent meg. – Igen.

– Én is, bár úgy képzelem, mélyebben le kell ásnom az emlékeim között, mint magának. A legidősebb lányunokám, ha minden igaz, valószínűleg épp e percben van ilyesmivel elfoglalva. Különben is, mi egy lopott csók egy autóban, ha nem a Galaxis legtermészetesebb érzelmének kifejeződése?

– Ide figyeljen, barátom. Van egy lány a kezünk között, méghozzá magas társadalmi rangú, aki tévedésből ott talál maga mellett a kocsiban egy – nevezük így – bűnözőt. A férfi kihasználja az alkalmat, és megcsókolja. Ösztönös késztetésből, a lány beleegyezése nélkül. Mit kellene éreznie a lánynak? És mit érezzen az apja? Bánatot? Talán. Bosszúságot? Nyilván. Dühöt? Sértődöttséget? Megbotránkozást? Igen, mindezt. De szégyent? Azt nem! Akkora szégyent, hogy képes legyen fontos állami ügyeket veszélyeztetni, csak hogy elkerülje a leleplezést? Képtelenség!

Pedig pontosan ez a helyzet, és ez csak a Sarkon történhetett meg. Lady Samia semmiben sem bűnös, csak abban, hogy önfejű volt, és egy kicsit naiv. Biztos vagyok benne, hogy már korábban is kapott csókot. Ha megint és sokadik alkalommal csókolózott, akárkivel, csak nem florinaival, nem szólnának semmit. De őt florinai csókolta meg!

Nem számít, hogy nem tudta, miszerint a férfi florinai. Nem számít, hogy kényszerítették a csókra. Ha nyilvánosságra hozzuk a birtokunkban lévő képet, amelyen Lady Samia egy florinai karjában látható, elviselhetlenné tennénk az életet az ő és az apja számára. Láttam Fife arcát, ahogy rámeredt a másolatra. Nem lehetett biztosan megállapítani, hogy a főpolgár florinai. Sarkit öltözék volt rajta, s a sapka jól takarta a haját. Bőre világos volt, de ez semmit sem bizonyít. Fife mégis tudta, hogy a pletykát boldogan el fogják hinni azok, akiket érdekelnek a botrányok és a szenzációk, és hogy a fényképet vitathatatlan bizonyítékképpen fogadják majd. És tudta, hogy politikai ellenfelei a lehető legnagyobb tőkét fogják kovácsolni belőle. Nevezheti zsarolásnak, Junz, talán az is, de olyan zsarolás, amely nem válna be a Galaxis egyetlen más bolygóján sem. A saját beteg társadalmi rendszerük

adta a kezünkbe ezt a fegyvert, és én használni is fogom minden lelkiismeret-furdalás nélkül.

– Miben maradunk? – sóhajtotta Junz.

– Holnap délben találkozunk.

– Vagyis addigra halasztotta el az ultimátumát?

– Bizonytalan időre. Személyesen megyek el az irodájába.

– Kell ilyen kockázatot vállalni?

– Nem nagy kockázat. Lesznek tanúk. És égek a vágytól, hogy szemtől szemben lássam ezt a térelemzőt, akit ön oly régóta keres.

– Én jelen leszek? – kérdezte sóvár türelmetlenséggel Junz.

– Ó, hogyan. És a főpolgár is. Azonosítanunk kell a térelemző személyét. És persze Steen. Mindannyian jelen lesznek trimenziós megtestesülésben.

– Köszönöm.

A trantori nagykövet elnyomott egy ásítást, és könnyes szemmel pislogott Junzra.

– Most pedig, ha nem bánja, már két napja és egy éjszakája talpon vagyok, és félek, hogy vén testem nem bír el több élénkítőszert. Muszáj aludnom.

A trimenziós technika tökéletesedésével a fontos tanácskozásokat ritkán tartották egy fedél alatt. Fife érzékelt is bizonyos illetlenséget az öreg nagykövet testi jelenlétében. Azt nem lehet állítani, hogy olajbarna arca elsötétedett volna, de az árkok elmélyültek rajta a néma dühtől.

Hallgatni kellett. Nem mondhatott semmit. Csak bámult komoran a vele szemben lévő férfiakra.

Abel! Ez a viseltes ruhájú vén trotli, milliányi világgal a háta mögött!

Junz! Sötét bőrű, gyapjas hajú betolakodó, akinek a kitartása kirobbantotta ezt a válságot.

Steen! Az áruló! Lám, nem mer a szemébe nézni!

A főpolgár! A legnehezebb volt őrá nézni. A bennszülött, aki érintésével megbecstelenítette a lányát, ennek ellenére biztonságot és érintheletlenséget élvezett a trantori nagykövetség falai között. Ha egyedül volna, most legalább összeszoríthatná a fogát, és rácsaphatna az asztalra. De így arcizma sem rezdülhetett, bár annyira megfeszítette őket, hogy már fájt.

Ha Samia akkor nem... Elejtette a gondolatot. Saját nemtörődősége táplálta a lány önfejlését, ezért tehát most nem hibáztathatta. Samia nem próbált mentegetőzni vagy kisebbíteni saját büntudatát. Elmondta a teljes igazságot egyéni próbálkozásairól, amivel meg akarta játszani a csillagközi kémet, és hogy mindez milyen szörnyű véget ért. Szégyenében és keserűségében már csak apja megértésére számított, és ezt meg is kapta. Meg kellett kapnia, még ha ez az általa emelt építmény összeomlásával járt is.

– Ezt a tanácskozást rám kényszerítették – mondta. – Nem látom értelmét, hogy bármit is mondjak. Azért vagyok itt, hogy hallgassak.

– Azt hiszem, Steen szeretne elsőnek szólni – mondta Abel.

Fife szeméből csak úgy sütött a megvetés, szinte égette Steent. Válaszul ő azt üvöltötte:

– Te kényszerítettél rá, Fife, hogy a Trantorhoz forduljak. Megsértetted az önrendelkezés elvét. Nem várhattad tőlem, hogy ezt eltűrjem. Komolyan!

Fife hallgatott, helyette Abel szólalt meg; de még az ő hangjában is érződött cseppnyi megvetés:

– Térjen a tárgyra, Steen. Azt mondta, van valami mondanivalója. Halljuk. Steen fakó arca pirosító nélkül is vörös lett.

– Mondom, máris. Természetesen nem tartom magam olyan nyomozónak, amilyenek Fife lovagja gondolja magát, de gondolkodni én is tudok. Komolyan! És gondolkodtam. Fife tegnap előadott egy történetet egy titokzatos árulóról, akit X.-nek nevezett. Én láttam, hogy az egész locsogás csak arra volt jó neki, hogy bejelenthesse a szükségállapotot. Engem egy pillanatra sem tudott megtéveszteni.

– X. nem létezik? – kérdezte nyugodtan Fife. – Akkor *te* miért futottál el? Aki szalad, annak nincs is szüksége más vádra.

– Valóban? Komolyan? – kiáltotta Steen. – Hát én bizony akkor is kiszaladnék az égő házból, ha nem magam okoztam a tüzet.

– Folytassa, Steen – mondta Abel.

Steen megnyalta a száját, és egy percig töprengve nézte a körmeit. Míg beszélt, gyengéden simogatta őket.

– De azután arra gondoltam, miért találta volna ki ezt a különös történetet az összes bonyodalmaival, miegyebeivel együtt? Ez nem jellemző rá. Komolyan! Fife nem így szokta. Én ismerem őt. Mindnyájan ismerjük őt. Nincs semmi képzelőereje, excellenciás uram. Kegyetlen ember! Majdnem olyan rossz, mint Bort.

– Mond is valamit, Abel, vagy csak habog? – hördült fel Fife.

– Folytassa, Steen lovag – mondta Abel.

– Folytatom, ha hagy beszélni. Istenem! Ön kinek az oldalán áll? Azt mondtam magamnak (ez vacsora után volt), azt mondtam, egy olyan ember, mint Fife, miért talál ki egy ilyen történetet? Erre csak egy válasz volt. Kitalálni nem tudta. Az ő eszével nem talál ki. Vagyis a történet igaz. Annak kell lennie. És persze valóban megöltek járőröket. Ámbár Fife nagyon is képes rá, hogy elrendezze, hogy ez megtörténjen.

Fife megrándította a vállát.

– Az ám, de ki ez az X? – folytatta Steen. – Én nem. Komolyan! Tudom, hogy nem én vagyok az! És elismerem, hogy nem lehet más, mint az egyik

Nagy Lovag. De voltaképpen melyik Nagy Lovag tudta erről a legtöbbet? Melyik Nagy Lovag próbálja már egy éve felhasználni a térelemző történetét, hogy ránk ijesztve belekergessen minket, többieket valamibe, amit ő “egyesített erőnek” nevez, én viszont úgy, hogy behódolás egy Fife-féle egyeduralomnak?

Én megmondom önöknek, kicsoda X. – Steen fölállt, feje ellaposodva súrolta a vevőhasáb felső peremét, sőt a legfelső centiméterek kicsúsztak a semmibe. Reszkető ujjával mutatta: – Ő X.! Fife lovagja! Ő találta meg ezt a térelemzőt. Amikor látta, hogy ránk, többiekre nincs hatással az első tanácskozásunkon a hülye megjegyzéseivel, félretette egy időre, majd azután, hogy már előkészítette a katonai támadást, megint elővette őt.

Fife elkínzott arccal fordult Abelhez.

– Befejezte? Ha igen, távolítsa el. Elviselhetetlen a jelenléte minden tisztességes ember számára.

– Van valami megjegyzése azzal kapcsolatban, amit elmondott? – kérdezte Abel.

– Természetesen nincsen. Nem érdemli meg, hogy megjegyzést fűzzek hozzá. Ez egy mindenre elszánt alak. Azt mond, amit akar.

– Nem intézheted el csak így, Fife! – kiáltotta Steen. Végignézett a többiekben. A szeme összeszűkülött, s az orrlyukai körül a dühtől kifehéredett a bőr. Állva maradt. – Figyeljenek ide. Azt mondta, a nyomozói feljegyzéseket találtak egy orvosi rendelőben. Azt mondta, az orvos meghalt egy balesetben, miután megállapította, hogy a térelemző pszichoszondázás áldozata lett. Azt mondta, a gyilkosságot X. követte el, hogy titokban tartsa a térelemző személyazonosságát. Ezt mind ő mondta. Kérdezzék meg tőle. Kérdezzék meg, nem ő mondta-e.

– És ha mondtam? – kérdezte Fife.

– Aztán kérdezzék meg, hogyan jutott a feljegyzések birtokába egy olyan orvos rendelőjéből, aki már meghalt, és hónapok óta el volt temetve, hacsak nem voltak a papírok mindvégig nála. Komolyan!

– Ez marhaság – mondta Fife. – A végtelenségig pocsékolhatjuk így az időnket. Egy másik orvos átvette a halott ember praxisát s vele együtt a kartonjait is. Azt gondolja bármelyikük is, hogy a betegek kartonjait az orvossal együtt meg szokták semmisíteni?

– Nem, persze hogy nem – válaszolta Abel.

Steen dohogott valamit, aztán leült.

– Mi jön még? – kérdezte Fife. – Van még valakinek valami mondanivalója? Újabb vádak? Valami egyéb? – A hangja egészen halk volt. Átsütött rajta a keserűség.

– Miért, eddig Steen beszélt, és mi hagytuk, hadd szálljon el a szava a levegőben – mondta Abel. – Mi, Junz és én más ügyben vagyunk itt. Szeretnénk látni a térelemzőt.

Fife keze az íróasztal lapján nyugodott. Most mindkét kéz fölemelkedett, s lehulltában megkapaszkodott az íróasztal peremében. Fekete szemöldöke összébb rándult.

– Van az őrizetünkben egy csökkent értelmi képességű ember, aki azt állítja magáról, hogy ő térelemző. Mindjárt behívatom.

Valona March soha, de soha életében nem gondolta, hogy ilyen képtelenségek megtörténhetnek. Immár több mint egy napja, hogy földet értek ezen a Sark bolygón, s lépten-nyomon csodákat láttak. Még a börtöncellák is, amelyekben őt és Riket külön-külön elhelyezték, mesebelien fényűzőek voltak. Ha az ember megnyomott egy gombot, egy lyukon át kijött a víz egy csőből. A meleg a falból áradt, bár odakint olyan hideg volt, amilyen hidegnek még nem is érezte a levegőt. És mindenki, aki hozzá szólt, gyönyörű ruhát viselt.

Olyan szobákban járt, amelyekben mindenféle soha nem látott holmik voltak. Ez a mostani szoba nagyobb volt, mint az összes eddigiek, de majdnem üres. Emberből viszont több volt benne. Egy íróasztal mögött szigorú tekintetű férfi ült egy széken, meg egy sokkal öregebb, csupa ránc férfi és még három másik...

Az egyik a főpolgár volt!

Fölugrott, és odaszaladt hozzá.

– Főpolgár! Főpolgár!

De a főpolgár nem volt ott!

A férfi fölállt, és intett neki.

– Ül vissza, Lona. Ül vissza!

És Lona akkor egyenesen átsétált rajta! Az úgy volt, hogy odanyúlt, meg akarta ragadni az ingujját, de ő elhúzta. Lona erre előreugrott, majdnem meg is botlott, és átment rajta! Akkor egy percre kiment belőle minden élet. A főpolgár megfordult, újra szembenézett vele, de a lány csak bámult lefelé, a saját lábára. Benne állt a széken, ahol előzőleg a főpolgár ült. Tisztán látta a szék színeit, a tömörségét, ahogy körülfogta a lábát, holott nem érzett semmit. Kinyújtotta remegő kezét, és ujjai centiméterekre behatoltak a kárpitba, amit úgyszintén nem érzett. Az ujjai továbbra is láthatók voltak.

Felsikoltott és elvágódott; még látta, hogy a főpolgár karja önkéntelenül kinyúl feléje, maga pedig átzuhan rajta, mintha hússzínű levegődarab volna.

Újra egy széken ült, Rik fogta szorosán az egyik kezét, és az öreg, ráncos képű ember hajolt fölébe.

– Ne féljen, kedvesem – mondta az öreg. – Az csak egy kép. Fénykép, tudja?

Valona körülnézett. A főpolgár továbbra is ott ült. Nem nézett rá.

– Nincs ott? – mutatott oda az ujjával a lány.

– Az egy trimenziós megtestesülés, Lona – válaszolta hirtelen Rik. – Ő valahol másutt van, csak mi látjuk úgy, mintha itt volna.

Valona megcsóválta a fejét. Ha Rik mondja, akkor rendben van. De azért lesütötte a szemét; nem mert ránézni az emberekre, akik egyszerre ott is voltak, meg itt is voltak.

– Maga tehát tudja, fiatalember, hogy mi az a trimenziós megtestesülés?

– Igen, uram. – Rettenetes nap volt ez Rik számára is, de ahol Valona egyre elveszettebbnek érezte magát, ott ő mindjobban és könnyebben eligazodott a dolgok között.

– Hol tanulta?

– Nem tudom. Azelőtt tudtam – mielőtt elfelejtettem volna.

Fife még akkor sem mozdult el az íróasztala mögött álló székből, amikor Valona March vadul a főpolgár felé vetette magát.

– Sajnálom, hogy meg kellett zavarnom ezt a találkozót azzal, hogy idehoztam egy hisztérikus bennszülött nőt – jegyezte meg jejes hangon. – Az állítólagos térelemző kívánta, hogy ő is jelen legyen.

– Rendben van – nyugtázta a dolgot Abel. – De megjegyzem, hogy az ön fogyatékos értelmű florinaija mintha ismerné a trimenziós megtestesülést.

– Gondolom, jól beléverték – felelte Fife.

– Kihallgatták azóta, hogy megérkezett a Sarkra? – érdeklődött Abel.

– Nyilván.

– Milyen eredménnyel?

– Nincs új információ.

– Mi a neve? – fordult Abel Rikhez.

– Rik az egyetlen név, amire emlékszem – felelte nyugodtan.

– Ismer itt valakit?

Rik félelem nélkül nézett egyik arcra a másikkra.

– Csak a főpolgárt – mondta. – És persze Lonát.

– Ő – mutatott Abel Fife-ra – a legnagyobb lovag, aki valaha élt. Övé az egész világ. Mit gondol róla?

– Én földlakó vagyok – válaszolta vakmerően Rik. – *Én* nem vagyok az övé.

Abel halkán odaszólt Fife-nak:

– Nem hiszem, hogy egy felnőtt bennszülött florinait rá lehetne szoktatni ilyen kihívó beszédre.

– Még pszichoszondával sem? – vágott vissza Fife mogorván.

– Ismeri ezt az urat? – fordult vissza Abel Rikhez.

– Nem.

– Ő dr. Selim Junz. A Bolygóközi Térelemző Hivatal egyik fontos tisztviselője.

Rik feszülten nézett rá.

– Akkor ő az én egyik főnököm. De – tette hozzá csalódottan – nem ismerem őt. Vagy talán csak nem emlékszem rá.

Junz sötét képpel ingatta a fejét.

– Soha nem láttam őt, Abel.

– Ezt már érdemes bevenni a jegyzőkönyvbe – morogta Fife.

– Most figyeljen rám, Rik – vette vissza a szót Abel. – Elmondok egy történetet. Azt akarom, hogy nagyon figyelmesen hallgasson végig, és gondolkozzon. Gondolkozzon és gondolkozzon Ért engem?

Rik bólintott.

Abel lassan beszélt. Hosszú perceként át csak az ő hangját lehetett hallani a szobában. Miközben hallgatta, Rik szemhéja lecsukódott, szája félrehúzódt, ökle a melléhez szorult, a feje pedig előrebillent. Olyan ember benyomását keltette, mint aki szenved.

Abel tovább beszélt, előre-hátra mozogva az eseményeknek eredetileg Fife lovagja által előadott rekonstrukciójában. Beszélt a katasztrófáról szóló eredeti hírről, annak elfogásáról, a találkozóról Rik és X. között, a pszichoszondázásról, arról, hogy hogyan találtak rá Rikre, hogyan vitték el a Florinára, beszélt az orvostól, aki megállapította a baját, és azután meghalt, s végül beszélt a visszatérő emlékeiről.

– Ennyi a történet, Rik – mondta végül. – Mindent elmeséltem. Volt-e benne valami ismerős?

Rik lassan, kínlódva válaszolta:

– Az utóbbi részletekre emlékszem. Tudja, az elmúlt néhány napra. Emlékszem kicsit régebbi dolgokra is. Lehet, hogy az orvosnál kezdtem először beszélni. Nagyon homályos... De ennyi az egész.

– Igenis emlékszik régebbi dolgokra – mondta Abel. – Emlékszik a Florinát fenyegető veszélyre.

– Igen. Igen. Ez volt az első, ami az eszembe jutott.

– És nem emlékszik az utána következő dolgokra? Földet ért a Sarkon, és találkozott egy emberrel.

– Nem emlékszem – nyögte Rik. – Nem emlékszem.

– Próbálja! Próbálja!

Rik fölnézett. Fehér arca nedves volt az izzadságtól.

– Emlékszem egy szóra.

– Milyen szóra, Rik?

– Nincs értelme.
– Azért csak mondja meg.
– Egy asztalhoz kapcsolódik. Nagyon régen volt. Nagyon homályos.
Ültem. Azt hiszem, talán valaki más is ült ott. Aztán állt, lenézett rám. És itt van egy szó.

Abel türelmes volt.

– Milyen szó?

Rik ökölbe szorított kézzel suttozta:

– Fife!

Fife-on kívül mindenki fölugrott.

– Én megmondtam! – rikoltotta Steen, s éles fejhangan bugyborékoló nevetésben tört ki.

TIZENHETEDIK FEJEZET

A vádló

– Vessünk véget ennek a komédiának – mondta Fife óriási önuralommal.

Sokáig várt, míg végül rideg tekintettel, kifejezéstelen arccal megszólalt. A többiek végre lehiggadtak, s újra elfoglalták helyüket. Rik lehajtotta a fejét, szemét szorosan, fájón összezárta, úgy kutatott sajgó agyában. Valona magához húzta, erősen tartotta Rik fejét a vállán, s puhán simogatta az arcát.

– Miért mondja, hogy komédia? – kérdezte reszketve Abel.

– Nem az? – kérdezte vissza Fife. – Elsősorban csak azért egyeztem bele ebbe a tanácskozásba, mert ön egy sajátos fenyegetést helyezett kilátásba számomra. De még így is visszautasítottam volna, ha tudom, hogy az egész arra megy ki, hogy átalakuljon a saját bírósági tárgyalásommá, ahol szökevények és gyilkosok ügyészként, egyszersmind bíróként lépnek föl ellenem.

Abel összevont szemöldökkel, fagyosan hivatalos hangon mondta:

– Ez itt nem bírósági tárgyalás, lovag. Junz doktor azért van itt, hogy visszakapja a B. T. H. egy tagját, ahogy az joga és kötelessége. Én azért vagyok itt, hogy e zavaros időben védjem a Trantor érdekeit. Bennem semmi kétség sincs afelől, hogy ez az ember, Rik, az eltűnt térelemző. A megbeszélés e részének nyomban végét vethetjük, ha beleegyezik, hogy ezt az embert átadjuk Junz doktornak további vizsgálatok céljából, beleértve a fizikai jellemzők ellenőrzését is. Természetesen kérnénk további segítséget a bűnös pszichoszondázó megtalálásában és az efféle cselekmények jövőbeli ismétlődése elleni óvintézkedések megtételében, hiszen végül is létezik egy csillagközi ügynökség, amely fölébe helyezi magát a helyi politikának.

– Kész kis szónoklat! – mondta Fife. – De ami nyilvánvaló, az nyilvánvaló is marad, és a terveik nagyon is átlátszóak. Mi történik, ha átadom ezt az embert? Inkább hajlok arra a feltevésre, hogy a B. T. H. a végén pontosan ki fogja deríteni, amit akar. Azt állítja magáról, hogy csillagközi ügynökség, amelynek nincsenek helyi kötődései, de az tény, ugye, hogy a Trantor kétharmaddal járul hozzá az éves költségvetéséhez. Kétlem, hogy értelmes megfigyelő valóban semlegesnek tekintené a Hivatalt ebben a mai Galaxisban. Az ezzel az emberrel kapcsolatos ténymegállapításai nyilván összhangban lesznek a Trantor birodalmi érdekeivel.

És mik lesznek ezek a megállapítások? Ez is nyilvánvaló. Emberünk emlékei lassan vissza fognak térni. A B. T. H. napi jelentéseket fog kiadni. Ő meg apránként mind többre és többre fog visszaemlékezni a szükséges

részletekből. Először a nevemre. Aztán a külsőmre. Aztán a pontos szavaimra. Ünnepelesen ki leszek kiáltva bűnösnek. Jóvatételt fognak követelni, a Trantor kénytelen lesz átmenetileg elfoglalni a Sarkot, és ez az okkupáció hogy, hogy nem, állandósulni fog.

Van egy határ, amelyen túl minden zsarolás megghiúsul. Az öné, nagykövet úr, most ért el ehhez a határhoz. Ha kell önöknek ez az ember, küldessen érte egy flottát a Trantorral.

– Ez nem erő kérdése – felelte Abel. – Ha szabad megjegyeznem, gondosan elkerülte, hogy visszautasítsa azt a burkolt következtetést, amit a térelemző utoljára mondott.

– Semmi olyan következtetés nincs itt, amit én holmi tagadással szükségesnek tartanék kihangsúlyozni. Ez az ember emlékszik egy szóra, legalábbis ezt állítja. Na és?

– Az, hogy emlékszik rá, nem jelent semmit?

– Semmit a világon. A Fife név nagy név a Sarkon. Még ha úgy veszem is, hogy az állítólagos térelemző komolyan beszél, egyévnyi alkalma volt rá, hogy hallja ezt a nevet a Florinán. Olyan hajón jött a Sarkra, amely a lányomat hozta, ami még kiválóbb alkalom, hogy hallja a Fife nevet. Mi sem természetesebb annál, hogy a név bekerült az emlékei tartományába. Persze az is lehet, hogy az egész komolytalanság, hogy betanították neki e fokról fokra leleplező játékokat.

Abel hirtelen nem tudta, mit mondjon erre. A többiekre nézett. Junz lassan, sötét tekintettel gyúrta jobb kezével az állát. Steen ostobán vigyorgott, és közben magában motyogott. A florinai főpolgár kifejezéstelen arccal bámulta a térdét.

Rik szólalt meg, miközben kiszabadította magát Valona szorításából és fölállt.

– Figyeljenek – mondta. Sápadt arca eltorzult. A szemében fájdalom tükröződött.

– Felteszem, újabb részletre derül fény – jegyezte meg Fife.

– Figyeljenek! – ismételte Rik. – Egy asztalnál ültünk. A teában kábítószer volt. Vitatkoztunk. Nem emlékszem, min. Aztán nem tudtam mozdulni. Csak ülni tudtam, semmi mást. Nem tudtam beszélni. Csak gondolkodni tudtam. Nagy úr! El voltam kábítva! Kiabálni szerettem volna, sikoltani, elfutni, de nem tudtam. Aztán jött a másik, Fife. Mérges volt rám. De most nem kiabált. Nem kellett. Megkerülte az asztalt. Elém állt, fölfebém magasodott. Nem tudtam megszólalni. Semmit sem tudtam csinálni. Csak a szememet próbáltam fölfelé fordítani rá.

Rik elhallgatott.

– Fife volt a másik ember? – kérdezte dr. Selim Junz.

– Emlékszem, Fife volt a neve.

– Ő volt az?

Rik nem fordult oda, hogy lássa az illetőt.

– Nem emlékszem, hogy nézett ki – mondta.

– Biztos?

– Próbálkozom. – Váratlanul kifakadt. – Nem tudják, milyen nehéz ez! Olyan, mint egy vörösen izzó tű! Mélyen! Itt belül! – Kezét a fejére tette.

– Tudom, hogy nehéz – mondta Junz halkán. – De meg kell próbálnia. Hát nem érti, egyfolytában próbálkoznia kell! Nézzen rá erre az emberre! Forduljon meg, és nézzen rá.

Rik kicsavart testtel fordult Fife lovagja felé. Egy percig meredten nézte, aztán elfordult.

– Így már emlékszik? – faggatta Junz.

– Nem! Nem!

Fife arcán zord mosoly jelent meg.

– Az emberük elveszítette a fonalat, vagy hihetőbbnek fog tűnni a mese, ha az arcomra majd csak legközelebb fog visszaemlékezni?

– Én ezt az embert sohasem láttam, és sohasem beszéltem vele! – kiáltotta Junz indulatosan. – Semmit sem rendeztünk meg, főleg nem azzal a céllal, hogy önt hamisan megvádoljuk, és már elegendem van a vádaskodásából! Engem csak az igazság érdekel.

– Akkor feltehetek neki néhány kérdést?

– Rajta!

– Köszönöm a kedvességét. És most figyelj ide... Rik, vagy mi is az igazi neved... – Egy lovag beszélt itt egy florinaihoz.

– Igen, uram. – pillantott fel Rik.

– Emlékszel egy emberre, aki az asztal túloldala felől közeledett hozzád, miközben te ott ültél elkábítva és tehetetlenül.

– Igen, uram.

– Az utolsó emléked az, hogy ez az ember lebámul rád.

– Igen, uram.

– Te fölnezel rá, legalábbis megpróbálsz fölnezni.

– Igen, uram.

– Ül le.

Rik engedelmeskedett.

Fife egy percig meg sem mozdult. Keskeny szája ha lehet, még keskenyebbé vált, arcizmai meg-megrándultak kékes színűre borotvált arcán és állán. Aztán lecsúszott a székéből.

Lecsúszott! Úgy tett, mintha ott, az asztala mögött letérdelt volna.

De kijött az asztala mögül, és mindenki láthatta, hogy áll.

Junz körül megfordult a világ. Az ültében szoborszerű, félelmetes ember minden előzetes figyelmeztetés nélkül szálnalmas törpévé silányult.

Fife torz lába nagy erőfeszítéssel tudta csak előrevinni ormótlan felsőtestét és fejét. Arca lángolt, de a szemében ugyanaz a dölyfös pillantás látszott. Steen vad vihogásban tört ki, de rögtön a torkára forrt, mihelyt az a szempár rászegeződött. A többiek némán ültek, mint akiket megigéztek.

Rik kerekre tágult szemmel nézte a közeledőt.

– Én voltam az az ember, aki az asztal mögül közeledett feléd? – kérdezte Fife.

– Nem emlékszem az arcára, uram.

– Nem azt kérdeztem, hogy az arcára emlékszel-e. El tudtad ezt felejteni? – karja széttárult, mintegy keretbe foglalva a testét. – El tudtad felejteni a külsőmet, a járásomat?

– Most úgy érzem, nem felejthettem volna el, uram, de nem tudom – felelte Rik a legnagyobb kínban.

– De hát te ültél, ő meg állt, és te fölnéztél rá.

– Igen, uram.

– Ő lenézett rád, valósággal föléd “magasodott”.

– Igen, uram.

– Erre legalább emlékszel? Ebben biztos vagy?

– Igen, uram.

A két ember most már szemtől szemben állt egymással.

– És most lenézek rád?

– Nem, uram – felelte Rik.

– Te fölénézel rám?

Az ülő Rik és az álló Fife egy vonalban bámultak egymás szemébe.

– Nem, uram.

– Lehetek én az az ember?

– Nem, uram.

– Biztos vagy benne?

– Igen, uram.

– Még most is állítod, hogy a név, amire emlékszel, a Fife?

– Emlékszem erre a névre – állította makacsul Rik.

– Akárki volt is, ezek szerint az én nevemet használta álnévként?

– Csak... csak így lehetett.

Fife megfordult, és lassú méltósággal visszaevickélt az íróasztalához, majd felmászott a székébe.

– Mindeddig, egész felnőtt életem során soha senkinek nem engedtem meg, hogy állva lásson – mondta. – Van valami ok rá, hogy ez a megbeszélés tovább folytatódjék?

Abel egyszerre érzett zavart és ingerültséget. Eddig a tanácskozás csúnyán visszafelé sült el. Fife minden lépésnél tisztázta magát, a többiek pedig felsültek. Fife-nak sikerült mártírként feltüntetnie magát. A trantori zsarolás miatt belekényszerült ebbe a tanácskozásba, amely hamis vádaskodásba fordult, s amely rögtön romba is dőlt.

Fife gondoskodni fog róla, hogy a megbeszélésről az ő változata járja be a Galaxist, és nem kell túlságosan elrugaszzkodnia a valóságtól, hogy remek Trantor-ellenes propagandát kerekítsen belőle.

Abel szerette volna megmenteni a veszett fejsze nyelét. A Trantor most már semmi hasznát nem fogja látni a pszichoszondázott térelemzőnek. Lehet bármennyire igaz, mostantól minden “emlékét” nevetségessé fogják tenni, ki fogják gúnyolni. A trantori imperializmus eszközének tekintenek, amely még ráadásul tönkre is ment.

De tétovázott, és Junz volt az, aki megszólalt:

– Én úgy látom, nagyon jó okunk van rá, hogy még ne rekesszük be a tanácskozást. Még nem derítettük ki minden kétséget kizáróan, hogy ki a felelős a pszichoszondázásért. Ön megvádolta Steen lovagját, ő pedig megvádolta önt. Feltéve, hogy mindketten tévednek, és hogy mindketten ártatlanok, továbbra is igaz marad az, hogy mindketten az egyik Nagy Lovagot tartják bűnösnek. Tehát melyiket?

– Számít az? – kérdezte Fife. – Amennyire a dolog önöket érinti, szerintem nem számít. Mostanára már megoldódott volna az ügy, ha a Trantor és a B. T. H. nem avatkozik bele. Végül meg fogom találni az árulót. Emlékezzenek vissza, akárki is a pszichoszondázó, eredetileg a kyrtkereskedelem monopóliumát akarta magának megkaparintani, tehát nem szeretném őt futni hagyni. Mihelyt megtörténik az illető azonosítása, s elbántunk vele, ezt az embert is sértetlenül vissza fogják kapni. Ez az egyetlen ajánlat, amit tehetek, és ez nagyon józan ajánlat.

– Mit fog csinálni a pszichoszondázóval?

– Ez teljes mértékben belügy, nem tartozik önre.

– Dehogynem! – csattant föl Junz. – Itt nemcsak a térelemzőről van szó. Fontosabb ügy forog kockán, és meglep, hogy erről még nem világosították fel önt. Ezt a Rik nevű embert nem pusztán azért vetették alá a pszichoszondázásnak, mert térelemző volt.

Abel nem tudta pontosan, mik Junz szándékai, de ekkor közbevetette magát. Nyájasan szólt:

– Dr. Junz természetesen a térelemző eredeti, veszélyt jelző üzenetére utal. Fife vállalt vont.

– Amennyire tudom, ennek senki sem tulajdonított semmi fontosságot az elmúlt esztendőben, még maga dr. Junz sem. Mindazonáltal az ön embere itt van, doktor. Kérdezze meg tőle, miről van hát szó.

– Csakhogy nem fog emlékezni rá – felelte Junz dühösen. – A pszichoszonda ott a legeredményesebb, ahol az agy legintellektuálisabb gondolatsorai vannak elraktározódva. Ez az ember talán soha nem tudja helyreállítani az életét úgy, amilyen volt.

– Akkor most mit lehet tenni? – érdeklődött Fife.

– Nagyon egyszerű. Van valaki más, aki tud mindent, és ez a pszichoszondázó. Lehet, hogy ő maga nem térelemző; lehet, hogy a pontos részleteket nem is ismeri. De akkor beszélt az emberünkkel, amikor az még ép eszű volt. Eleget megtudott tőle ahhoz, hogy a helyes nyomra vezessen bennünket. Ha nem tudott volna meg eleget, nem merte volna tönkretenni az információ forrását. Mégis, csak a jegyzőkönyv számára, mire emlékszik, Rik?

– Csak arra, hogy veszély volt, és szerepeltek benne az úr áramlatai – motyogta Rik.

– Még ha kiderítik is, mit tudnak meg belőle? – kérdezte Fife. – Mennyire megbízhatók azok a meghökkentő elméletek, amelyekkel a beteg térelemzők örökösen előhozakodnak? Sokuk hiszi azt, hogy ismeri a világegyetem titkait, holott olyan betegek, hogy már a műszereiket is alig tudják leolvasni.

– Lehet, hogy igaza van. Fél attól, hogy netán kiderítem?

– Ellene vagyok, hogy holmi szerencsétlen mendemondákat indítsunk újtukra, akár igazak, akár nem, mert ezek hatással lehetnek a kyrtkereskedelemre. Nem ért velem egyet, Abel?

Abel feszengett. Fife-nak sikerült úgy fordítania a dolgot, mintha a kyrtzállításokban beálló bármiféle romlásért a Trantor manővereire lehetne áthárítani a felelősséget. Abel azonban jó játékos volt. Nyugodtan és érzelemmentesen emelte a tétet.

– Nem. – felelte. – Azt javaslom, hallgassa meg dr. Junzot.

– Köszönöm – nyugtázta Junz doktor. – Mármost ön, Fife lovag, azt mondta, akárki volt is a pszichoszondázó, meg kellett ölnie azt az orvost, aki megvizsgálta ezt a Rik nevű embert. Ez arra utal, hogy a pszichoszondázó valamiféleképpen szemmel tartotta Riket, mialatt ő a Florinán tartózkodott.

– Tehát?

– Az ilyesfajta megfigyelésnek bizonyára vannak nyomai.

– Arra gondol, hogy ön szerint ezek a bennszülöttek tudni fogják, ki figyelte meg őket?

– Miért ne?

– Ön nem sarkit, ezért hibákat követ el – felelte erre Fife. – Biztosíthatom, hogy a bennszülöttek jól megvannak úgy, ahogy vannak. Nem közelednek a lovagokhoz, ha pedig hozzájuk közelednek valami okból lovagok, tudják, hogy a tekintetüket a cipőjük orrára kell szegezniük. Nem is sejtjenék, ha megfigyelnék őket.

Junz láthatóan magánkívül volt a felháborodástól. A lovagok úgy megszokták zsarnoki mivoltukat, hogy semmi rosszat vagy szégyenleteset nem találtak benne, hogy nyíltan beszéljenek róla.

– Az átlagos bennszülöttek talán – mondta. – De ez az ember itt nem közönséges bennszülött. Azt hiszem, elég szemléletesen bemutatta nekünk, hogy nem afféle rendes, tisztelettudó florinai. Eddig semmit sem tett hozzá a vitánkhoz, úgyhogy ideje, hogy feltegyünk neki néhány kérdést.

– A bennszülött bizonyítéka nem ér semmit – jelentette ki Fife. – Én pedig még egyszer megragadom az alkalmat, és követelem, hogy a Trantor engedje át őt a sarki bíróságnak, hogy lefolytathassák a törvényes eljárást.

– Előbb hadd beszéljek vele.

– Azt hiszem, nem ártunk vele senkinek, Fife, ha felteszünk neki pár kérdést – szólt közbe szelíden Abel. – Ha kiderül, hogy nem hajlandó együttműködni vagy megbízhatatlan, akkor megfontoljuk a kiadatás iránti kérését.

Terens, aki eddig egykedvűen nézte összekulcsolt keze ujjait, felpillantott. Junz most hozzá fordult.

– Ugye, Rik a maguk városában élt, amióta csak megtalálták őt a Florinán?

– Igen.

– És maga mindvégig a városban volt. Arra gondolok, hogy ugye nem járt hosszabb üzleti úton?

– A főpolgárok nem járnak üzleti utakra. Az ő ügyeik a városban vannak.

– Rendben van. Nyugodjon meg, és ne érzékenykedjék. Úgy képelem, magának azt is tudnia kell, ha valamelyik lovag el akar látogatni a városba.

– Persze. Ha jönnek.

– Jöttek?

Terens vállat vont.

– Egyszer vagy kétszer. Biztosíthatom, csak pusztá megszokásból. A lovagok nem piszkítják be a kezüket kyrttel. Mármint a nyers kyrttel.

– Beszélj tisztelettudóan! – förmedt rá Fife.

– Rá tud venni? – nézett rá Terens.

– Hagyjuk ezt a beszélgetést az emberünkre és dr. Junzra, Fife – szólt közbe halkán Abel. – Maga és én itt csak nézők vagyunk.

Junz felvidult a főpolgár szemtelensége láttán, de szólni így szólt:

– Kérem, kísérő megjegyzések nélkül válaszoljon a kérdéseimre, főpolgár. Kik voltak pontosan azok a lovagok, akik az elmúlt évben látogatást tettek a városukban?

– Honnan tudjam? – kiáltotta Terens indulatosan. – Nem tudok válaszolni a kérdésére. A lovagok lovagok, a bennszülöttek bennszülöttek. Én lehetek főpolgár, nekik akkor is bennszülött vagyok. Nem köszöntöm őket a városkapuban és nem kérdezem meg a nevüket.

Kapok egy üzenetet, ennyi az egész. A “főpolgárnak” van címezve. Az áll benne, hogy ezen és ezen a napon lovagi ellenőrzés lesz, tegyem meg a szükséges intézkedéseket. Akkor gondoskodnom kell róla, hogy a malomgyári munkások a legjobb ruhájukba öltözzenek, hogy a malom tiszta legyen, rendesen működjön, hogy a kyrtkészletek bőségesek legyenek, hogy mindenki elégedettnek és boldognak látszódjék, hogy a házakat kitakarítsák, az utcákat rendbe tegyék, hogy kéznél legyenek a táncosok, ha a lovagok netán vidám bennszülött táncokban akarnak gyönyörködni, s ha esetleg pár csinos bennszülött lá...

– Ez nem érdekes, főpolgár – vágott közbe Junz.

– *Magának* nem érdekes. Nekem igen.

A közigazgatásban dolgozó florianiak ismeretében Junz a főpolgárt olyan üdítőnek találta, mint egy ital hideg vizet. Úgy gondolta, a B. T. H. lehetséges befolyását arra fogja használni, hogy megakadályozza a főpolgár alulmaradását a lovagokkal szemben.

Terens nyugodtabb hangon folytatta:

– Mindenesetre ennyi az én feladatom. Amikor megérkeznek, nekem a többiek mellett van a helyem. Nem tudom, kicsodák ők. Nem beszélek velük.

– Volt ilyen látogatás egy héttel azelőtt, hogy a városi orvost meggyilkolták? Gondolom, tudja, melyik héten történt az eset.

– Azt hiszem, a hírekben hallottam róla. Nem hinném, hogy akkortájt volt lovagi ellenőrzés. Nem mernék megesküdni rá.

– A maga területe kihez tartozik?

Terens elhúzta a száját.

– Fife lovagjához.

Steen, föladvá a kölcsönös engedmények politikáját, meglepő váratlansággal fölkiáltott:

– Hohó! Az ilyen kérdezéssel csak Fife-nek kedvez, dr. Junz! Komolyan! Gondolja, ha Fife érdekelve volt benne, hogy ott, helyben szemmel tartsa ezt a teremtményt, akkor vállalja a Florinára tett utazások minden kényelmetlenségét, csak azért, hogy megnézze őt? Mire valók a járőrök? Komolyan!

Junz ideges lett.

– Ilyen esetben, mint ez, amikor a világ gazdasága és talán fizikai biztonsága nyugszik egyetlen ember elméjének tartalmán, természetes, hogy a pszichoszondázó nem szeretné a felügyeletet járőrökre hagyni.

– Még akkor sem, ha tulajdonképpen tönkretette azt az elmét? –vágott közbe Fife.

Abel elbiggyesztette az alsó ajkát, és összeráncolta a szemöldökét. Láta már, hogy a játszma végképp átcsúszik Fife kezébe.

Junz újabb, tétova kísérletet tett.

– Volt-e vajon olyan járőr vagy járőrcsoport, amelyik mindig kéznél volt?

– Azt én nem tudhatom. Nekem ők csak egyenruhák.

Junz hirtelen, mintegy rajtaütésszerűen Valonához fordult. A lány egy perccel ezelőtt betegesen elfehéredett, a szeme elnyílt és kimeredt. Junz figyelmét ez nem kerülte el.

– És magával mi van, leányzó? – kérdezte.

De a lány csak rázta a fejét, és nem szólt.

Itt már nincs mit tenni, gondolta Abel gondterhelten. Mindennek vége.

Valona azonban, minden ízében remegve, fölállt. Fátyolos hangon, suttogva mondta:

– Mondani akarok valamit.

– Mondja, lányom. Mi az? – biztatta Junz.

Valona halálra váltan beszélni kezdett; arca minden ráncából, minden ideges ujjrándulásából vad rémület sugárzott.

– Én csak egy falusi lány vagyok. Kérem, ne haragudjanak rám. Csak arról van szó, hogy úgy látszik, mintha a dolgok csak egyféleképpen lehetnének. Olyan fontos ember volt az én Rikem? Úgy értem, olyan fontos, ahogy mondják?

– Szerintem nagyon, de nagyon fontos volt – válaszolta Junz szelíden. – És azt gondolom, hogy még most is az.

– Akkor úgy kell lennie, ahogy mondta. Akárki tette is ki a Florinára, aligha merte egy percre is levenni róla a szemét. Igaz? Úgy értem, mi van akkor, ha Riket megveri a malom főfelügyelője, vagy a gyerekek megdobálják kővel, vagy megbetegszik és meghal? Nem hagyhatták magára a mezőn, ugye, ahol meghalhatott volna, mielőtt bárki is rátalál? Azt nem feltételezhatték, hogy pusztán a *szerencse* elég lesz, hogy biztonságba megmaradjon. – Most már erőteljesen és folyékonyan beszélt.

– Folytassa – mondta Junz, és feszülten figyelte a lányt.

– Mert egyetlen ember volt, aki igenis kezdettől fogva figyelte Riket. Ő találta meg a mezőn, és úgy intézte, hogy én viseljem gondját, ő óvta meg a bajtól, és naponta tudott róla. Még a doktorról is tudott mindent, mert én elmondtam neki. Ő volt! Ő volt az!

Ezt már szinte sikoltotta, és ujjja mereven szegeződött Myrlyn Terensre, a főpolgárra.

Mostanra még Fife emberfeletti nyugalma is alábbhagyott. Karja nekifeszült az íróasztal lapjának, egy teljes hüvelykkel felemelte tömör testét a székéről, s a feje mintegy vezényszóra a főpolgár felé fordult.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

A győztesek

Olyan volt, mintha mindannyian egyszerre kaptak volna hangszálbénulást. Még Rik is hitetlenkedő szemmel, kifejezéstelen arccal bámult előbb Valonára, aztán Terensre.

Végül Steen éles és magas nevetése törte meg a csendet.

– Én elhiszem. Komolyan! – kiabálta. – Mondom is már régóta. Mondtam, hogy a bennszülöttet Fife fizeti. Ebből látszik, milyen ember Fife. Lefizetett egy bennszülöttet, hogy...

– Alávaló hazugság.

Nem Fife mondta ezt, hanem a főpolgár. Már állt, a szemében szenvedélyes tűz lobogott.

– Mi van? – Abel, aki mindnyájuk közül a legutoljára mozdult meg, tette föl a kérdést.

Terens egy percig értetlenül nézett rá, azután elfúló hangon felelte:

– Amit a lovag mondott. Egyetlen sarkit szolgálatában sem állok.

– És amit a lány mondott? Az is hazugság?

Terens a nyelve hegyével megnedvesítette az ajkát.

– Nem, az igaz. Én vagyok a pszichoszondázó. – Sietve folytatta: – Ne nézz rám így, Lona. Nem akartam bántani őt. Semmit sem úgy akartam, ahogy történt. – Visszaült.

– Ez valami csel – szólalt meg Fife. – Nem tudom pontosan, mit tervez, Abel, de első pillantásra lehetetlen, hogy ez a bűnöző a maga szakállára követte volna el a tettét. Biztos, hogy csak egy Nagy Lovagnak lehetett meg hozzá a tudása és a lehetősége. Vagy mindenáron ki akarja szabadítani az emberét, Steent a csapdából, azért kínálja fel ezt a hamis tanúvallomást?

Terens szorosán összekulcsolt kézzel hajolt előre ültében.

– Trantori pénzt se fogadok el.

Fife meg se hallotta.

Junz tért magához utolsónak. Percekig nem tudta megszokni, hogy a főpolgár valójában nincs egy szobában vele, hogy valahol másutt van a nagykövetség területén, s csak képről látja, nem valóságosabban, mint a hús mérfölddel arrébb lévő Fife-ot. Jó lett volna odamenni ehhez az emberhez, vállon ragadni, négy szemközt szóra bírni, de nem tehetette.

– Nincs értelme vitatkozni, amíg nem hallgatjuk meg ezt az embert – mondta. – Halljuk a részleteket. Ha tényleg ő a pszichoszondázó, akkor

tudnunk kell a részleteket. Ha nem ő az, nos, az majd kiderül mindabból, amit elő fog adni.

– Ha tudni akarják, mi történt, elmesélem – mondta Terens. – Az már semmit sem használ nekem, ha eltitkolom. Végül is akár a Sark, akár a Trantor, mindegy, vigye el az űr. Legalább egy-két dolgot nyilvánosságra hozhatok.

Zord arccal mutatott Fife-ra.

– Íme, egy Nagy Lovag. Azt mondja ez a Nagy Lovag, hogy csak egy Nagy Lovagnak lehet elég tudása vagy lehetősége rá, hogy megtegye, amit a pszichoszondázó megtett. Hiszi is, amit mond. De mit tud? Mit tud bármelyik sarkit?

Nem ők irányítják a kormányt. A Florinaiak! A Florinai Ügyek Hivatala! Hozzájuk fut be minden, ők írják és ők irattározzák a papírokat. A Sarkot a papírok kormányozzák. Igaz, hogy legtöbbünk még ahhoz is túl kimerült, hogy panaszkodjon, de vajon tudják-e, hogy ha akarnánk, mit csinálhatnánk még az átkozott lovagjaink orra előtt is? Nos, látták, mit csináltam én.

Egy évvel ezelőtt forgalomirányító voltam az űrkikötőben. A kiképzésemhez tartozott. Szerepel a személyi anyagomban. Csak egy kicsit kell leásni, hogy megtalálják, mert a forgalmi osztály vezetője sarkit. Övé a cím, de a tényleges munkát én csináltam. A nevemet a Benniszülött személyzet cím alatti külön részben találják meg. Egy sarkit se ereszkedne le olyan mélyre, hogy ebbe belenézzen.

Amikor a helyi B. T. H. elküldte a kikötőbe a térelemző üzenetét azzal a javaslattal, hogy mentőautóval menjünk ki a hajóhoz, az üzenetet *én* kaptam meg. Továbbítottam belőle azt, ami veszélytelen volt; de a Florina elpusztulásáról szóló részt nem továbbítottam.

Úgy intéztem, hogy a térelemzővel egy kis külvárosi kikötőben találkozzam. Ezt könnyen megtehettem. A Sarkot mozgató minden szál az én kezemben futott össze. Ne felejtsek el, a közigazgatásban dolgoztam. Egy Nagy Lovag nem tehetne volna meg azt, amit én, ha csak nem utasít egy florinait, hogy tegye meg helyette. Én meg tudtam csinálni mindenféle segítség nélkül. Ennyit a tudásról és a lehetőségekről.

Találkoztam a térelemzővel, és távol tartottam őt mind a Sarktól, mind a B. T. H.-tól. Annyi információt szedtem ki belőle, amennyit csak tudtam, majd hozzáláttam, hogy felhasználjam ezeket a Florina érdekében és a Sark ellen.

– Te küldted az első leveleket? – préselte ki a szavakat Fife.

– Én küldtem az első leveleket, Nagy Lovag – felelte Terens nyugodtan. – Azt gondoltam, ha elég kyrtföld felett tudom kikényszeríteni az ellenőrzést,

akkor egyezségre juthatok a Trantorral a feltételeimről, és elkergetem magukat a bolygóról.

– Megőrültél.

– Lehet. Sajnos nem sikerült. Azt mondtam a térelemzőnek, hogy Fife lovagja vagyok. Ezt kellett mondanom, mert tudta, hogy Fife a legnagyobb ember a bolygón, és amíg azt hitte, én vagyok Fife, hajlandó volt nyíltan beszélni. Nevetnem kellett, amikor rájöttem, hogy azt hiszi, Fife minden erejével a legjobbat akarja a Florinának.

Sajnos ő türelmetlenebb volt, mint én. Azt hajtogatta, hogy minden napnyi veszteség kész sorscsapás, miközben én tudtam, hogy a Sarkon való tevékenységemhez elsősorban is idő kell. Nem tudtam, hogyan tartsam az ellenőrzésem alatt, ezért végül muszáj volt bevetnem a pszichoszondát. Szereztem egyet. Láttam, hogyan használják a kórházakban. Tudtam valamit róla. Kár, hogy nem eleget.

Beállítottam arra, hogy kitörölje az agya felszíni rétegeiből az aggodalmat. Ez egyszerű művelet. Még most sem tudom, mi történt. Azt hiszem, az aggodalom mélyebbre hatolhatott, nagyon mélyre, és mivel a szonda automatikusan követte, útjában törölte a tudatos elmeműködés túlnyomó részét is. Én meg ott maradtam, a kezem között egy eszement nyomorulttal... Ne haragudj, Rik.

Rik, aki végig feszülten figyelt, szomorúan mondta:

– Nem kellett volna hozzám nyúlnia, főpolgár, de tudom, mit érezhetett.

– Igen – felelte Terens –, te éltél a bolygón. Ismered a járőröket és a lovagokat, és tudod, mi a különbség az Alsóváros és a Felsőváros között.

Újból fölvette elbeszélése fonalát:

– Tehát ott álltam a térelemzővel teljesen tanácstalanul. Nem engedhettem, hogy olyasvalaki találjon rá, aki ki tudja nyomozni a személyazonosságát. Nem ölhettem meg. Biztos voltam benne, hogy vissza fog térni az emlékezete, ha mégis szükségem lenne a tudására. Nem beszélve róla, hogy ha megölöm, eljátszom a Trantor és a B. T. H. jóindulatát, amelyre pedig szükségem volt. Különben is, akkortájt még nem tudtam gyilkolni.

Elintéztem, hogy elhelyezzenek a Florinára főpolgárnak, és hamis papírokkal magammal vittem a térelemzőt. Úgy intéztem, hogy rátaláljanak, s felfogadtam Valonát, hogy viselje gondját. Ezután már nem is volt vész, azt az egy alkalmat kivéve, a doktorral. Akkor be kellett hatolnom a Felsőváros erőműtelepére. Nem volt lehetetlen feladat. A mérnökök sarkitok voltak, a portások azonban florinaiak. A Sarkon elég sokat megtanultam az erőművek működéséről, ezért tudtam, hogyan kell rövidre zárni egy áramkört. Három napba telt, míg megfelelő időt találtam rá. Utána már könnyű volt ölni. Azt

azonban egyáltalán nem tudtam, hogy a doktor a rendelője mindkét felében őrzött másolatot a kartonokról. Bár tudtam volna!

Terens ültéből odalátott Fife kronométerére.

– Azután, mintegy száz órával ezelőtt – mintha száz éve lett volna – Rik emlékei kezdtek visszatérni. Innentől ismerik a történetet.

– Nem – mondta Junz –, még nem ismerjük. Hogy szólnak a részletek a térelemzőnek a bolygó pusztulásáról szóló meséjében?

– Gondolja, hogy abból, amit mesélt, megértettem a részleteket? Az csak olyan – bocsáss meg, Rik – zagyvaság volt.

– Nem volt az – förtyant föl Rik. – Nem lehetett az!

– A térelemzőnek volt egy hajója – mondta Junz. – Hol van?

– A szemétdombon – válaszolta Terens. – Rögtön ment a parancs, hogy az ócskavasba vele. A főnököm aláírta. Persze, egy sarkit soha nem olvassa el a papírokat. Szó nélkül kiselejtezték.

– És Rik iratai? Azt mondta, iratokat is mutatott magának.

– Adják át nekünk ezt az embert – szólalt meg hirtelen Fife –, majd mi kiszedjük belőle, amit tud.

– Nem – felelte Junz. – Az első bűnét a B. T. H. ellen követte el. Elrabolt egy térelemzőt, és megkárosította az agyát. Ez az ember a miénk.

– Junznak igaza van – mondta Bel.

– Akkor most ide figyeljenek – szólt ismét Terens. – Biztosítékok nélkül egy szót sem szólok. Tudom, hol vannak Rik iratai. Olyan helyen, ahol sarkit vagy trantori soha nem fogja megtalálni. Ha kellenek maguknak, egyezzenek bele, hogy politikai menekült legyenek. Bármit tettem is, hazafiságból tettem, a bolygóm érdekeit tartva szem előtt. Sarkit vagy trantori mondhatja magát hazafinak: miért ne mondhatná egy florinai is?

– A nagykövet azt mondta, át fogjuk adni magát a B. T. H.-nak. – mondta Junz. – Biztosíthatom, nem adják ki a Sarknak. Azért, ahogy a térelemzővel elbánt, bíróság elé fogják állítani. Az ügy kimeneteléért nem kezeskedhetem, de ha most együttműködik velünk, azt a javára írják majd.

Terens fürkésző tekintettel nézett Junzra. Azután azt mondta:

– Szerencsét próbálok önnel, doktor... a térelemző szerint a Florina napja prenova szakaszban van.

– Micsoda? – Valonán kívül mindenkiből egyszerre tört ki a kiáltás.

– Arra készül, hogy felrobbanjon – válaszolta Terens keserű gúnyjal. – És ha ez megtörténik, az egész Florina elpárolog, mint a kifűjt cigarettafüst a levegőben.

– Én nem vagyok térelemző – szólt közbe Abel –, de úgy tudom, nem lehet előre megjósolni, hogy egy csillag mikor robban fel.

– Igaz. Vagy legalábbis eddig igaz volt. Elmagyarázta Rik, miből gondolta, amit mondott? – Kérdezte Junz.

– Gondolom, a válasz benne van az irataiban. Én mindössze a karbonáramlatra emlékszem.

– Mire?

– Folyton azt hajtogatta: „Az úr karbonáramlata, az úr karbonáramlata”. Meg azt, hogy “katalitikus hatás”. Ennyi.

Steen vihogott. Fife összehúzta a szemöldökét. Junz dermedten hallgatott.

– Bocsássanak meg – motyogta kisvártatva. – Mindjárt visszajövök. – Kilépett a vevőkészülék hasábjából, és eltűnt.

Tizenöt perc múlva jött vissza.

Megrökönyödve nézett körül. Csak Abel és Fife voltak jelen.

– Hol...?

– Megvártuk önt, dr. Junz – szakította félbe azonnal Abel. – A térelemző és a lány már útban vannak a nagykövetségre. A tanácskozásnak vége.

– Vége! Jóságos Tejút, még csak most kezdtük! El kell magyaráznom a nova kialakulásának lehetőségeit.

Abel kényelmetlenül feszengett a széken.

– Erre semmi szükség doktor.

– Nagyon is szükséges. Alapvetően fontos. Adjanak rá öt percet.

– Engedje beszélni – mondta Fife. Mosolygott.

– Kezdjük az elején – fogott hozzá Junz. – A galaktikus civilizációknak az irattárakban fellelhető legkorábbi tudományos leíró munkáiban felismerték már, hogy a csillagok a belsejükben lejátszódott nukleáris átalakulásokból nyerték az energiájukat. Azt is tudták – annak alapján, amit a csillagok belsejében uralkodó állapotokról tudunk –, hogy valószínűleg két típusú és csak két típusú nukleáris átalakulás szolgáltatja a szükséges energiát. Mindkettőben a hidrogénnek héliummá való átalakulásáról van szó. Az első átalakulás közvetlen: két hidrogén és két neutron egyesül egy hélium atommaggá. A második közvetett és többlépcsős folyamat, amelynek végén a hidrogénből hélium lesz, de a közbenső lépésekben szén atommagok vesznek részt. Ezek a szén atommagok nem használnak fel, hanem a reakciók lejátszódása közben visszaalakulnak, így egy csekély mennyiségű szén újra és újra felhasználható arra, hogy jó sok hidrogén átalakulhasson héliummá. Más szavakkal a szén katalizátorként működik közre. Mindezt tudták már a történelem előtti időkben is, amikor az emberi faj még csak egyetlen bolygóhoz kötődött, ha volt egyáltalán ilyen idő.

– Ezt mindnyájan tudjuk – szolt közbe Fife –, úgyhogy, ha megengedi, ezzel csak az elvesztegetett időt gyarapítja.

– Csakhogy ez *minden* amit tudunk. Hogy a csillagok egyik vagy másik módszert használják-e, esetleg mindkettőt, a nukleáris folyamatok sohasem döntötték el. Mindkét alternatíva mellett kialakultak elméleti iskolák. A többség a közvetlen, vagyis a kettő közül az egyszerűbb hidrogén-hélium átalakulásra szavazott.

– Na már most, Rik elmélete csakis a következő lehet. A hidrogén-hélium közvetlen átalakulás a csillag energiájának normális forrása, de bizonyos körülmények között teljes súlyával közbelép a karbonkatalízis, amennyiben sietteti, felgyorsítja a folyamatot, és felhevíti a csillagot.

Az űrben vannak áramlatok. Ezt önök is nagyon jól tudják. Ezek némelyike szénáramlat. Az áramlatokon áthaladó csillagok számtalan atomot szednek magukra. Az odavonzott atomok teljes tömege is hihetetlenül parányi azonban a csillag súlyához viszonyítva, és nincs semmiféle hatással magára a csillagra. *Kivéve a szenet!* A karbont szokatlan töménységben tartalmazó áramlaton áthaladó csillag egyensúlya megbomlik. Nem tudom, hány évbe, évezredbe, évmilliókba telik, míg a szénatomok szétterjednek a csillag belsejében, de valószínűleg sokáig tart. Ez azt jelenti, hogy egy szénáramlatnak szélesnek kell lennie, a csillagnak pedig kis szögben kell kereszteznie az áramlat útját. Amikor a csillag belsejébe eljutó szénmennyiség meghalad egy kritikus mértéket, a csillag sugárzása hirtelen mérhetetlenül megemelkedik. A külső rétegek egy elképzelhetetlenül hatalmas robbanásban megsemmisülnek, és itt áll előttünk egy nova.

Értik?

Junz várt.

– Mindezt két perc alatt találta ki abból a bizonytalan kijelentésből, amit a főpolgár emlékezete szerint egy évvel ezelőtt mondott a térelemző? – Kérdezte Fife.

– Bizony, bizony. Nincs ebben semmi meglepő. A térelemzés nyitott erre az elméletre. Ha Rik nem áll elő vele, hamarosan megteszi más. Ami azt illeti, előterjesztettek már ehhez hasonló elméleteket, de sohasem vették őket komolyan. Jelentkeztek már vele a térelemzés kifejlődése előtt is, és soha senki sem tudta megmagyarázni, miért tett szert valamely csillag szinte egyik pillanatról a másikra olyan sok szénre.

De ma már tudjuk, hogy léteznek szénáramlatok. Meg tudjuk határozni az útjukat, ki tudjuk találni, mely csillagok keresztezték ezeket az útvonalakat az elmúlt tízezer évben, összevethetjük a novák kialakulásáról és a sugárzásvariációkról készített feljegyzéseinkkel. Nyilván ezt tette Rik is. Bizonyára meg akarta mutatni a számításait és a megfigyeléseit a főpolgárnak. De ez mind mellékes a lényeges kérdéshez képest.

Most intézkedni kell, hogy azonnal kezdjék meg a Florina kiürítését.

– Gondoltam, hogy erre megy ki az egész – szólt Fife higgadtan.
– Sajnálom, Junz – közölte Abel –, de ez teljesen lehetetlen.
– Miért lehetetlen?
– *Mikor* fog felrobbanni a Florina napja?
– Nem tudom. Rik egy évvel ezelőtti idegességéből ítélve kevés időnk lehet.

– De időpontot nem tud adni?
– Persze hogy nem.
– Mikor tud időpontot is mondani?
– Ezt nem lehet megmondani. Még ha megkapnánk is Rik számításait, az egészet ellenőrizni kellene.

– Kezkesedik érte, hogy a térelemző elmélete helyesnek fog bizonyulni?
Junz összehúzta a szemöldökét.

– Személy szerint meg vagyok győződve róla, de egyetlen tudós sem kezkeskedhet előre valamely elmélet helyességéért.

– Vagyis a Florina evakuálását egy pusztá feltevés alapján akarja elrendelni.

– Szerintem nem vállalható olyan kockázat, hogy egy bolygó teljes népessége elpusztuljon.

– Ha a Florina közönséges bolygó volna, egyetértenék önnel. De a Florina állítja elő az összes kyrtet, amire a Galaxisban szükség van. Ezt nem tehetjük.

– Ebben egyeztek meg Fife-fal, amíg én távol voltam? – kérdezte Junz dühösen.

Erre már Fife is közbeszólt:

– Hadd magyarázzam meg, Junz doktor. A Sark kormánya sohasem járulna hozzá a Florina kiürítéséhez, még ha a B. T. H. kijelentené is, hogy bizonyítékai vannak az önök novaelméletére. A Trantor nem kényszeríthet bennünket, mert még ha a Galaxis esetleg támogatna is egy Sark elleni háborút a kyrtkereskedelem fenntartása érdekében, olyat viszont soha nem támogatna, amely annak épp véget akarna vetni.

– Úgy van – hagyta helyben Abel. – Félek, hogy egy ilyen háborúban a mi saját népünk sem támogatna bennünket.

Junz érezte, hogy nőttön-nő benne az ellenérzés. Egy emberektől lakott bolygó semmit sem számít azzal szemben, amit a gazdasági kényszerűség diktál!

– Hallgassanak rám – mondta. – Itt nem egy bolygóról, hanem az egész Galaxisról van szó. Húszt teljesen kifejlődött nova keletkezik évente a Galaxisban. Ráadásul a Tejút százmilliárdnyi csillagából nagyjából kétezer változtatja oly mértékben a sugárzási jellemzőit, hogy a netán lakható bolygót lakhatatlanná tege. Az emberi lények egymillió csillagrendszert foglalnak el

a Galaxisban. Ez azt jelenti, hogy átlagosan ötvenévente válik egy-egy bolygó túl forróvá, hogysen az élet megmaradhasson rajta. Az ilyen esetek be szoktak kerülni a történelemkönyvekbe. Minden ötezer évben valamely lakott bolygónak ötvenszázalékos esélye van, hogy egy nova hatására gázneművé válják.

Ha a Trantor semmit sem tesz a Florináért, ha megengedi, hogy lakóival együtt elpárologjon, az intésül szolgálna a Galaxis minden népének, hogy ha rájuk kerülne a sor, nem számíthatnának segítségre, amennyiben az néhány tekintélyes ember gazdasági érdekeit sértené. Megkockáztatná ezt, Abel?

Ha viszont segítenek a Florinának, azzal megmutatják, hogy a Trantor a Galaxis népeiért érzett felelősséget előbbre helyezi, mint a pusztá tulajdonjog fenntartását. Olyan jóakaratot fog ezzel nyerni, amit erővel sohasem kaphatna meg.

Abel lehorgasztotta, majd erőtlenül megrázta a fejét.

– Nem, Junz. Amit mond, vonzó ugyan, de nem megvalósítható. Nem szegezhetek érzelmeket kipróbált politikai hatásokkal szembe, ha arról van szó, hogy a kyrtkereskedelemnek vége. Egyenesen az a véleményem, hogy bölcsen tennénk, ha nem is tanulmányoznánk az elméletet. Már a gondolat is, hogy netán igaz lehet, túl sok kárt okozna.

– De mi van akkor, ha igaz?

– Azzal a feltételezéssel kell számolnunk, hogy nem igaz. Gondolom, amikor pár perccel ezelőtt elment, azért tette, hogy kapcsolatba lépjen a B. T. H.-val.

– Igen.

– Nem számít. A Trantornak, véleményem szerint, lesz annyi befolyása, hogy leállítsa a vizsgálatukat.

– Attól tartok, hogy nem. Az ilyen természetű vizsgálatok esetében nem. Uraim, hamarosan megtudják, mi a titka az olcsó kyrtnek. Egy éven belül, akár van nova, akár nincs, nem lesz semmiféle kyrtmonopólium.

– Mire gondol?

– Tanácskozásunk most érkezett el a lényeghez, Fife. A kyrt minden lakott bolygók közül egyedül a Florinán nő. Magjai mindenütt másutt közönséges cellulózt adnak. Florina talán az egyetlen lakott bolygó egy véletlenszerűen kiválasztott mintán, amely jelenleg prenova, és valószínűleg prenova volt azóta, amióta először, talán évezredekkel ezelőtt, belépett a szénáramlatba – feltéve, hogy a kereszteződés szöge megfelelően kicsi volt. Ez esetben nagyon is lehetséges, hogy a kyrt és a prenova szakasz feltételezik egymást.

– Lehetetlenség – mondta Fife.

– Az? Kell lennie valami okának, hogy a kyrt a Florinán kyrt, másutt meg gyapot. Sok mindent megpróbáltak már a tudósok, hogy mesterségesen

előállítsák, de vakon próbálkoztak, így mindig kudarcot vallottak. Nemsokára megtudják, hogy a dolog a prenovai csillagrendszerben létrejött tényezőknek köszönhető.

– Próbálkoztak azzal, hogy megkettőzik a napsugárzás értékeit – mondta mogorván Fife.

– A megfelelő ívfényekkel lehet, de azok csak a látható és az ibolyántúli tartományt kétszerezik meg. Mi van az infravörös és az az azon túli tartomány sugárzásával? És a mágneses mezőkkel? Mi van az elektron kibocsátással? És a kozmikus sugárzás hatásaival? Én ugyan nem vagyok fiziko-biokémikus, tehát itt lehetnek olyan tényezők, amelyekről semmit sem tudok, de mostantól egy egész Galaxisra való fiziko-biokémikus fog a Florinára figyelni. Biztosíthatom, hogy még az év letelte előtt meg fogják találni a megoldást.

A gazdaság most az emberiség oldalán áll. A Galaxis olcsó kyrtet akar, és ha megtalálja, vagy akár csak képzeletben, hogy hamarosan meg fogja találni, igenis ki akarja majd üríteni a Florinát, nem csak emberieségből, hanem hogy végre ráborítsák az asztalt a kyrttermesztő sarkitokra.

– Blöff! – mordult fel Fife.

– És maga szerint, Abel? – kérdezte Junz. – Ha maga segít a sarkitoknak, nem úgy fognak a Trantorokra nézni, mint a kyrtkereskedelem megmentőjére, hanem mint a kyrtmonopólium megmentőjére. Megkockáztatja ezt?

– Megkockáztathat-e Trantor egy háborút? – kérdezte Fife.

– Háborút? Szó sem lehet róla! Lovag, egy éven belül, nova ide vagy oda, el fognak értéktelenedni a florinai birtokai. Adj a nekik. Árusítsa ki az egész Florinát. A Trantor meg tudja venni.

– Megvenni egy bolygót? – Képedt el Abel.

– Miért ne? A Trantornak megvan hozzá a tőkéje, és a világegyetem népeinek jóakarátában jelentkező haszon ezerszeresen fog fizetni. Ha annyi nem elég nekik, hogy önök életek százmillióit mentik meg, mondja azt, hogy olcsó kyrtet fog hozni a vásárlóknak. Az majd megteszi.

– Gondolkodom róla – mondta Abel. Aztán a lovagra nézett. Fife lesütötte a szemét.

Aztán hosszú hallgatás után ő is azt mondta:

– Gondolkodom róla.

Junz harsányan felnevetett.

– Ne gondolkozzanak túl sokat! Hamarosan kiderül, mi a helyzet a kyrttel. Nem lehet eltitkolni. Azután már egyikük sem cselekedhet szabadon. Most még úgy intézhetik a dolgokat, hogy jól is járjanak.

– Ez igaz? Tényleg igaz? – ismételte mélységesen lesújtva a főpolgár. – Nem lesz többé Florina?

– Igaz – bólintott Junz.

Terens széttárt karja tehetetlenül hullott az oldalához. – Ha kellenek magának a Riktől kapott papírok, otthon tartom őket, a régi, több mint egy évszázaddal ezelőtti élettartam-táblázatok és egyéb statisztikák között.

– Nézze – mondta Junz –, biztosan meg tudunk egyezni a B. T. H.-val. Kell majd nekünk valaki a Florinán, aki ismeri az embereket, aki tudja, hogyan kell elmagyarázni nekik ezt a helyzetet, aki segít a kitelepítés megszervezésében és a megfelelő menedékbolygók kiválasztásában. Akar nekünk segíteni?

– És úgy gondolja, ezzel fel is adhatom a játszmát, ugye? Megúszom a gyilkosságot. Miért ne? – Hirtelen könnyek szöktek a főpolgár szemébe. – Persze, így is, úgy is vesztes vagyok. Nem lesz világom, nem lesz otthonom, mind vesztesek vagyunk. A florianiak elvesztik a világukat, a sarkitok a gazdagságukat, a trantoriak az esélyüket, hogy egyszer még megszerezhetik ezt a gazdagságot. Itt nincsenek győztesek.

– Hacsak – szólt csendesen Junz – nem jönnek rá, hogy az új Galaxisban – amelyben nem lesznek egyensúlyukat veszített csillagok, ahol mindenki számára elérhető lesz a kyrt, és amelyben egészen közel kerülünk a politikai egyesüléshez – mindenki csak győztes lehet. Kvadrilliónyi győztes. A Galaxis egész népe.

UTÓSZÓ

Egy év múlva

– Rik! Rik! – Selim Junz kinyújtott karral sietett a hajó felé. – És Lona! Alig ismertem magukra! Hogy vannak?

– Jobban nem is lehetnénk. Látom, megkapta a levelünket – mondta Rik.

– Persze. Na és mi a véleményük az egésze-ről? – Együtt indultak vissza, Junz irodája felé.

– Ma reggel elmentünk a régi városunkba – felelte szomorúan Valona. – Olyan néptelenek a mezők. – Lona már nem florinai parasztlánynak, hanem birodalmi asszonynak volt öltözve.

– Igen, lidérces lehet annak, aki valaha ott élt. Még nekem is nyomasztó, de azért maradok, amíg lehet. Az elmélet szempontjából rettenetesen fontosak a Florina napjának sugárzási adatai.

– Ilyen rengeteg evakuált nem egészen egy év alatt! Remek szervezőmunkára vall.

– Mindent megteszünk, Rik, ami tőlünk telik. Ó, hát illene végre használnom az igazi nevét!

– Kérem, ne. Sohasem tudnám megszokni. Rik vagyok, és kész. Más névre nem is emlékszem.

– Eldöntötte már, hogy visszamegy-e térelemzőnek?

Rik megrázta a fejét.

– Eldöntöttem, de a döntésem az, hogy nem megyek vissza. Sohasem lesz elég az, amire vissza tudok majd emlékezni. Az a rész örökre elveszett. De nem zavar. Vissza fogok menni a Földre... Egyébként reméltem, hogy viszont fogom látni a főpolgárt.

– Azt hiszem, nem fogja viszontlátni. Nyilván nem akar találkozni magával. Bűntudata van, az az érzésem. Maga nem nehezelt rá?

– Nem – felelte Rik. – Jót akart, és sok szempontból jóra fordította az életemet. Például megismertem Lonát. – Karjával átfogta a lány vállát.

Valona ránézett, és elmosolyodott.

– Egyébként ki is gyógyított valamiből – folytatta Rik. – Rájöttem, miért voltam én térelemző. Rájöttem, miért éppen a Föld bolygóról kerül ki az összes térelemzőnek majdnem az egyharmada. Aki egy radioaktív világon él, az félelemben és bizonytalanságban nő fel. Ott egy rossz lépés halált okozó lehet, és számunkra magának a bolygónak a felszíne a legnagyobb ellenség.

A bolygók féltése, az értük való aggodás jóformán velünk született tulajdonságunk, Junz doktor. Csak a világűrben vagyunk boldogok; ott biztonságban érezzük magunkat.

– Ma már nem érez így, Rik?

– Nem bizony. Már az érzésre sem emlékszem. Épp erről van szó. A főpolgár arra állította be a szondáját, hogy kiirtsa belőlem az aggodalmaskodást, de az erősségszabályozót már nem kapcsolta be. Azt hitte, csak valami új keletű, felszíni tünetről van szó – fogalma sem volt róla, hogy a bennem meglévő aggodalom milyen mélyen gyökerező, mennyire megrögzött. Úgy, ahogy volt, kiirtotta az egészet. Bizonyos értelemben megérte, hogy megszabadultam tőle, még ha oly sok minden elment is vele együtt. Már nem kell a világűrben időznöm. Visszamehetek a Földre. Dolgozhatok ott. A Földnek szüksége van emberekre. Mindig is szüksége lesz rájuk.

– Miért nem tehetjük meg a Földért is azt, amit a Florináért megteszünk? – kérdezte Junz. – Nem kell, hogy a földlakók ilyen félelemben és bizonytalanságban maradjanak. Nagy a Galaxis.

– Nem – tiltakozott hevesen Rik. – Itt másról van szó. A Földnek múltja van, Junz doktor. Sokan nem hiszik ezt el, de mi, földiek tudjuk, hogy a Föld volt az emberi faj eredeti bolygója.

– Nos, talán. Én ezt nem tudom eldönteni.

– Az volt. Egy ilyen bolygót nem lehet elhagyni, nem *szabad* elhagyni. Egyszer majd megváltoztatjuk, és akkor újra olyan lesz a felszíne, amilyen egykor lehetett. Addig – addig maradunk.

– És én most már földi asszony vagyok – mondta halkán Valona.

Rik elnézett a látóhatár felé. A Felsőváros éppoly rikító volt, mint mindig, de az emberek eltűntek belőle.

– Hányan maradtak a Florinán? – kérdezte.

– Körülbelül húsz millióan – válaszolta Junz. – Egyre lassabban tudunk dolgozni. Egyensúlyban kell tartanunk a visszavonulásunkat. Azok, akik még itt maradtak, gondoskodnak magukról. Mintha csak gazdasági egységek irányításáról volna szó. A betelepítések, persze, még nagyon kezdeti szakaszban vannak. A menekültek többsége még a szomszédos világok átmeneti táborokban lakik. Vannak elkerülhetetlen nehézségek.

– Mikor megy el a legutolsó ember?

– Valójában soha.

– Nem értem.

– A főpolgár nem hivatalosan engedélyt kért rá, hogy itt maradjon. Nem hivatalosan megadták az engedélyt. Az ügy nem tartozik a nyilvánosságra.

– Itt marad? – Rik mélyen meg volt rendülve. – De hát a Galaxis szerelmére, miért?

– Nem tudom – felelte Junz –, de mintha maga magyarázatot adott volna rá, amikor a Földről beszélt. Ő is úgy érez, ahogy maga. Azt mondja, nem tudja elviselni a gondolatot, hogy magára hagyja a Florinát, amikor annak meg kell halnia.